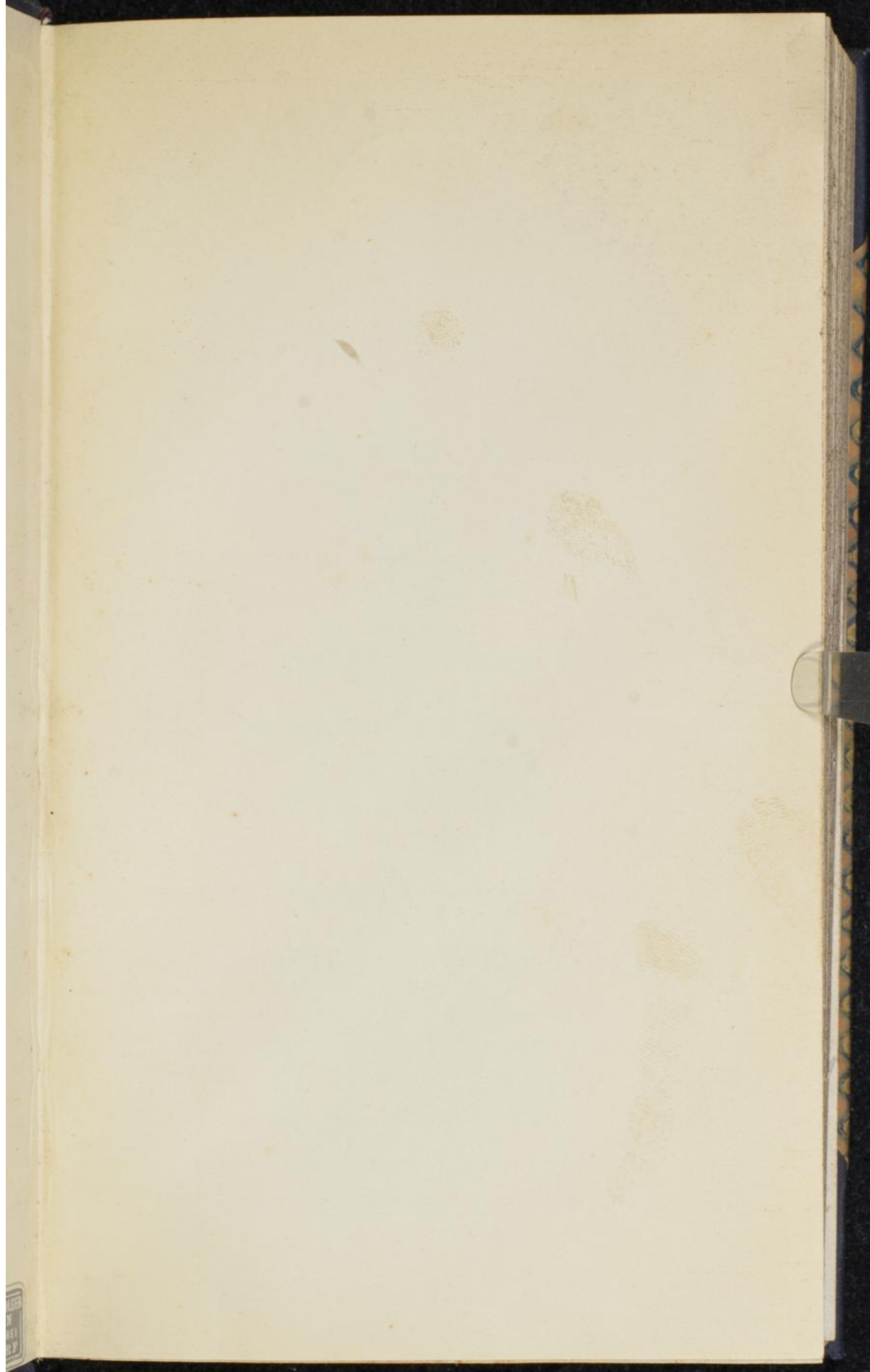

PAUL ADAM NACHFOLGER
KARL LION
KUNSTBUCHBINDEREI
DUSSELDORF

ALGER
DE
REI
P

TI

CONIC
DI ET
SES
LANGE
TAVIE
EDITO
VIRO
NES

L

SY

CHRI

—
TO

—
C

APU

N O V U M
TESTAMENTUM
G R A E C E.

A D

CODICES MOSQUENSES UTRIUSQUE BIBLIOTHECAE SS. SYNO-
DI ET TABULARII IMPERIALIS, ITEM AUGUSTANOS, DRESDEN-
SES, GOETTINGENSES, GOTHANOS, GUELPHERBYTANOS,
LANGERI, MONACHIENSES, LIPSIENSES, NICEPHORI ET ZIT-
TAVIENSEM, ADHIBITIS PATRUM GRAECORUM LECTIONIBUS,
EDITIONIBUS N. TESTAMENTI PRINCIPIBUS ET DOCTORUM
VIRO RUM LIBELLIS CRITICIS, ITERUM RECENSUIT, SECTIO-
NES MAIORES ET MINORES EUSEBII, EÜTHALI ET ANDREAE
CAESARIENSIS NOTAVIT,

PRIMUM QUOQUE NUNC

LECTIONES ECCLESIASTICAS

EX USU

ECCLESIAE GRAECAE DESIGNAVIT

A C

SYNAXARIA EVANGELIARII

ET

P R A X A P O S T O L I

A D D I D I T

E T

CRITICIS INTERPOSITIS ANIMADVERSIONIBUS

E D I D I T

CHRISTIANUS FRIDERICUS DE MATTHAEI.

TOM. II. CONTINENS ACTUS APOSTT. ET EPISTT.
CATHOLL.

CURIAE VARISCORUM. ANNO MDCCCIV.
APUD GODOFREDUM ADOLPHUM GRAU.

MUTUUM
F. R. G. R. E. S. T. A. T. U. M.

383

TOYOT...
D...
G...
M...
S...
E...
C...
S...
C...
C...
C...

INSTITUTIONES ECCLIASTICAS

ECCLIASTICAL ORGANIZATION

SYNAXARIA BVM QUILARI

PRAXA POSCOLL

ANDIT

ETIENS...
1871

CHRISTIANITY...
1871

TOM. II. CONTINENS...
1871

CATHOLIC

...
1871

...
1871

A U G

P O T

PRIN

A L E

I

A U

R O

AUGUSTISSIMO

ET

POTENTISSIMO

PRINCIPI ET DOMINO

ALEXANDRO I

IMPERATORI

ET

AUTOCRATORI

ROSSORUM OMNIUM

ETC. ETC. ETC.

ALPHABETIC

TO THE

LIBRARY

ALEXANDRIA

UNIVERSITY

LIBRARY

OF

LIBRARY

LIB

SUMMAE
E I U S
AC
REGALIS
LIBERALITATIS ET MUNIFICENTIAE
CAUSSA
HOC
NOVI TESTAMENTI GRAECI
VOLUMEN SECUNDUM.

PRO DOCUMENTO
GRATI, PII ET DEVOTI ANIMI SUI
CUM
MAXIMA, RELIGIOSISSIMA ET PERPETUA
VENERATIONE
CONSECRAT

WITTENBERGAE
DIE 26. JUNII
1804.

CHRISTIAN. FRIDER. DE MATTHAEI.

A. περί
ἐπιταφίας
τοῦ ἁγίου
ἀναστάσιου
S
B, i. [Ἀρχή.]
μην περί
ἀποστόλου
ἡμετέρας,
I, i. Orig. I
tium noti
Itatim a
West. D
probare
disputat
766. V
tor. H
pediit
corrupti
Codicis
ludibriū
cogitata
pti
is
rii
ata

Α.

Π ρ ἄ ξ ε ι ς

τῶν ἀγίων

ἀποστόλων.

A. περὶ τῆς ἐξ ἀναστάσεως διδασκαλίας χριστοῦ καὶ ὁπτασίας πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ περὶ ἐπαγγελίας τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος δωρεᾶς, θ' ἵας τε καὶ τρόπου τῆς ἀναλήψεως τοῦ χριστοῦ, καὶ περὶ τῆς ἐνδόξου δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας.

A. I, 1. [Ἀρχή.] Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιήσα-
μην περὶ πάντων, ᾧ Θεόφιλε, ὃν ἤρξατο ὁ
2. ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς
ἡμέρας, ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ
πνεύ-

I, 1. A. τῆ ἀγία καὶ μεγάλη κυριακῇ τοῦ πάσχα καὶ
τῆ ε. τῆς ἀναλήψεως τὸν μὲν πρῶτον λόγον.

I, 1. Orig. IV, 6. hunc librum Lucae tribuens et ini-
tium notans omittit, ᾧ Θεόφιλε et τε. Magis etiam
Itatim a principio corruptionibus innotescunt Cod.
Westf. D. et Latinistae. Sed istas nugae nec Griesb.
probare potuit. Multa notatu digna de actibus
disputat Chryl. III, 54. 63. 65. 85. 88. 89. 102. 764.
766. Volumine autem IX. data opera interpreta-
tur. Hic liber in re critica est difficillimus et im-
peditissimus, quod multa in eo turbata sunt. Sed
corruptiones versionum Syrarum, Bedae et scribae
Codicis D. omnem modum excedunt. Etenim ad
ludibrium, et lectorum, et litterarum sacrarum ex-
cogitatae sunt.

Δ

πνεύματος ἁγίου, ὃς ἐξελέξατο, ἀνελήφθη.
 οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ 3.
 παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμε-
 ρῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ
 λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.
 καὶ συναλιζόμενος παρέγγειλεν αὐτοῖς, ἀπὸ 4.
 ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμέ-
 νειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἣν ἠκούσα-
 τέ μου. ὅτι ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδα- 5.
 τι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι
 ἁγίῳ ὃ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.
 οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν, λέ- 6.
 γοντες· κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀπο-
 καθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; ἔπειτα 7.
 δὲ πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρό-
 νους ἢ καιροὺς, ὃς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ
 ἐξου-

3. λέγων] ex Orig. I, 454. possis colligere, eum legisse
 καταγγέλλαν.

4. συναλιζόμενος] συναυλιζόμενος. E. Chryf. cum aliis
 tum alibi probat vulg., tum VIII, 467. 522. IX, 7.
 10. Ex eo est etiam interpretatio, ἀλῶν καὶ τρα-
 πέζης κοινωνεῖν VIII, 79. quae nititur 10, 41. Sic
 et Pl. 140, 4. ubi Symm. habet συμφάγοιμι, alius
 habet συναλισθῶ. Ab hoc verbo profus differt
 graecis usitatum ἀλίξειν congregare seu συναθροί-
 ζειν, ut explicat Schol. Theocrit. VII, 34. v.
 Polyaen. p. 49. 67. De etymologia huius vocis v.
 Plat. in Cratyl. p. 57. Notum est etiam ἡ ἀλία,
 conventus, concio populi. Sic occurrit etiam συν-
 αλίξεσθαι, quod temere etiam permutatum est cum
 συναυλιζόμενος apud Plutarch. Vide meas lectio-
 nes Mosquenses Vol. II. p. 69.

παρέγγειλέν] παρέγγελλε. E.

8. ἐξουσία· ἀλλὰ λήψασθε δύναμιν ἐπελθόν-
τος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε ἱερουσαλήμ καὶ
ἐν πάσῃ τῇ ἰουδαίᾳ καὶ σαμαρείᾳ καὶ ἕως
9. ἐσχατοῦ τῆς γῆς. [Τέλος.] καὶ ταῦτα ^{Τέλος τῆς}
εἰπὼν, βλέπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ^{μεγάλῃς}
ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ^{κυριακῆς.}
10. καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανόν, πο-
ρευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδὺν, ἄνδρες δύο παρει-
11. σήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, οἱ καὶ
εἶπον· ἄνδρες γαλιλαῖοι, τί ἐσήκατε ἐμβλέ-
ποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ ἰησοῦς ὁ ἀνα-
ληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως
ἐλεύσεται ὃν τρόπον εἶδεάσασθε αὐτὸν πο-
- B. 12. ρευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. τότε [Ἀρχή.]
ὑπέσχεσαν εἰς ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὄρους τοῦ
καλου-

I, 12. B. τῇ β. τῆς διακινησίμου καὶ ἀγούσου θ. ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις ὑπέσχεσαν οἱ ἀπόστολοι εἰς ἱερου-
σαλήμ.

8. ἐν πάσῃ] ἐν — E. Orig. III, 465. ἔσεσθέ μοι — καὶ
πάσῃ. IV, 88. ἔσεσθέ μου — καὶ ἐν πάσῃ. Omis-
sum ἐν notavit, servatum non notavit Griesb. Sic
ergo lectores decipiantur. Quid vero ex Orig. ef-
ficitur? Nihil. De Cyrillo altum est silentium apud
Griesb. qui tamen multa multis in locis ex his
octo prioribus versibus laudat.

11. ἐμβλέποντες] βλέποντες. E. Utrumque Chryf. IX, 18.
οὕτως] οὗτος. E. Errore frequente scribarum. Di-
fertur aliquoties vulg. Chryf. IX, 18. XI, 606. ut
alios brevitatis causa mittam.

12. ὑπέσχεσαν] † οἱ ἀπόστολοι. E. v. Birch. Weist.
Ex lectionariis, quae nulla integra ante me a quo-
quam comparata sunt.

καλουμένου ἐλαιῶνος, ὃ ἔστιν ἐγγὺς ἱερουσα-
 λήμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. [Τέλος.] καὶ 13.
 ὅτε ἐισῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶον, οὗ
 ἦσαν καταμένοντες, ὃ, τε πέτρος καὶ ἰακώ-
 βος, καὶ ἰωάννης, καὶ ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ
 Θωμᾶς, βαρθολομαῖος καὶ ματθαῖος, ἰακώ-
 βος ἀλφαίου, καὶ σίμων ὁ ζηλωτής, καὶ
 ἰούδας ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσ- 14.
 καρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ
 τῇ δεήσει, σὺν γυναίξιν, καὶ μαρίᾳ τῇ μητρὶ
 τοῦ ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

B. πίτρου διάλογος πρὸς τοὺς μαθητευθέντας περὶ θα-
 νάτου καὶ ἀποβολῆς ἰούδα τοῦ προδότου· ἐν ᾧ περὶ ἀν-
 εισαγωγῆς ματθαίου, κληρωθέντος χάριτι θεοῦ
 διὰ προσευχῆς.

καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς πέτρος 15.
 ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν, εἶπεν· ἦν τε ὄχλος
 ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἰκοσι-
 ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν 16.
 ταύτην, ἣν προσέειπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον δια-
 σώματος δαυὶδ περὶ ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδη-
 γοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν ἰησοῦν· ὅτι κατη- 17.
 ριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κλη-
 ῦτος

Ἰπέρβα ἕισρον τῆς διακονίας ταύτης. [Ἰπέρβα.]
 τὸ τῆς β.

14. καὶ τῇ δεήσει.] — E. Homines elegantes, iidem-
 que κριτικοὶ καὶ ἑπιτορικοὶ, hoc deleverunt. v. Eph.
 6, 18. Phil. 4, 6. Nullus bonus Cod. omittit, nec
 ex iis, quos post priorem editionem meam exami-
 navi.

16. ἔδει.] δεῖ. E. Vulg. etiam Orig. IV, 457. bis. Sed
 hic omittit ταύτην.

18. οὗτος μὲν οὖν ἐκτίσατο χωρίον ἐκ * μισθοῦ
 τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε
 μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα
 19. αὐτοῦ, καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατο-
 οικοῦσιν ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον
 ἐκείνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν ἀκελδαμά,
 20. τούτῃσι, χωρίον αἵματος. γέγραπται γὰρ
 ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· γενηθήτω ἡ ἔπαυλις
 αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔσῳ ὁ κατοικῶν ἐν αὐ-
 τῇ. καί· τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος.
 21. [Ἄρξου.] δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀν-^{Ἄρξου τῆς}
 δρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξ-^{β.}
 22. ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος ἰησοῦς, ἀρξάμε-
 νος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος ἰωάννου ἕως τῆς
 ἡμέρας, ἧς ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα
 τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα
 23. τούτων. καὶ ἔψησαν δύο, ἰωσήφ τὸν καλού-
 μενον βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη ἰούδος, καὶ
 ματ-

18. τοῦ μισθοῦ] τοῦ —. In proxima, seu tertia editione,
 Griesb. versus 18. 19. et 20. uncis includet.

πρηνὴς — ἐλάκησε] πρηνεὶς — ἐλάκισσι. E. v.
 Euthym. I, 1084. 1085. Πρηνεὶς ortum credo ex
 ridicula narratione Papiæ, quam Apolinarius ad
 nos propagavit. Cæterum λακίζειν per se non est
 absurdum. Euseb. Praep. Evang. 774. a. τὰ λακί-
 σθίνα διαρῆπτται ἑάκῃ.

19. ἀκελδαμά] Ita omnes graeci Codd. Qui vero ex
 Vulgata pendent, ἀκελδαμάχ, aut ἀκελδαμάχ. Haud
 dubie hoc quoque nomen proprium pro more suo
 mutaverat Orig. quem sequitur Hieron.

20. λάβοι] λαβίτω. E. Chryl. IX, 24. V, 244 unde in
 aliquos venit.

ματθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπον· σὺ 24.
 κύριε καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον * ὃν
 ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα, λαβεῖν 25.
 τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστο-
 λῆς, ἐξ ἧς παρέβη ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν
 τόπον τὸν ἴδιον. καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, 26.
 καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ ματθίαν, καὶ συγ-
 καταψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκά ἀποστόλων.

• Τέλος τῆς β. [Τέλος.]

Γ. περὶ θείας τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπιφοιτήσεως, ἐν
 ἡμέρᾳ πεντηκοστῆς γενομένης εἰς τοὺς πιστεύσαντας ἐν ᾧ
 πύργου κατήχησις περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῶν προφητῶν,
 περὶ πάθους καὶ ἀναστάσεως καὶ ἀναλήψεως χριστοῦ,
 δωρεᾶς τε τοῦ ἁγίου πνεύματος, περὶ πίσεως τῶν παρόν-
 των καὶ τῆς διὰ τοῦ βαπτίσματος αὐτῶν σωτηρίας, περὶ
 ἑμονοίας κοιναφελούς καὶ προσθήκης τῶν
 πισευόντων.

Καὶ [Ἀρχή.] ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέ- Π, 1. Δ.
 ραν τῆς πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυ-
 μαδόν

Π, 1. Δ. κυριακῆ τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς· ἐν τῷ συμπλη-
 ροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς — ἅπαντες οἱ ἀπόστολοι ὁμ.

24. ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα, ὃν ἐξελέξω] ἀνά-
 δεῖξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα.

25. λαβεῖν] λαχεῖν. E. Chryf. IX, 28. sed antea vulg.
 κλῆρον] τόπον. E. Ex proximo, τόπον τὸν ἴδιον.

26. αὐτῶν] αὐτοῖς. E. Sic Chryf. 28. sed antea vulg.
 Qui nondum ipsi Codices examinarunt, eos rogo,
 ut saltem hoc caput examinent in edit. Wetft. et
 Griesb. ut videant, quot nugae sint prolatae ex non
 nullis Codicibus, quas nec Griesbachius, minus vero
 etiam Wettstenius probavit. Hoc uno modo disci-
 tur, quid iudicandum sit de certis Codicibus.

Π, 1. ἅπαντες] πάντες t — E. Omittit scilicet Chryf.
 IX, 32. Negligenter et varie haec laudat Cyrill.

2. μαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν
3. καθήμενοι· καὶ ὠφθῆσαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρὸς, ἐκάθισέ τε ἐφ'
4. ἓνα ἕκασον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέροις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου
5. αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. ἦσαν δὲ ἐν ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς, ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανό.
6. νόν. γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη ὅτι ἤκουον εἰς ἕκασον τῆ ἰδίας διαλέκτῳ λαλούντων αὐ-
7. τῶν. ἐξίσταντο δὲ * καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί
8. εἰσιν οἱ λαλοῦντες γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς

II, 393. 448. III, 616. Repetit etiam Chryf. II, 464. III, 89. XII, 399.

ἅπαντες] + οἱ ἀπόστολοι. E. Ut I, 12. ex lectionariis.

2. ὅλον] — E. Habet et omittit Chryf. IX, 33. 34. 35. Pro omisso ὅλον ex Wetst. notat Griesb. etiam Cyrill. Habet I, g. 45. IV, 1096. omittit totum, καὶ ἐπλ. — καθήμε. Habet III, 616. Ubi autem omittat, dic, quaeso, Griesbache. Scil. II, 448. Nonne vero hoc est ludere lectores, tanquam pueros? Quid hic autem ex Chryf. et Cyrill. efficitur? — Nihil. Ex eodem fonte non nulli ὁμοῦ arriperunt. Qui vero? Infimi.

3. ἐκάθισε δὲ] καὶ ἐκάθισεν. E. Chryf. IX, 33. 35.

7. δὲ πάντες] πάντες —. Omittunt etiam postea a me examinati. v. Wetst. Birch.

ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῆ ἰδίας διαλέκτῳ
 ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; πάρθοι καὶ μῆδοι 9.
 καὶ ἐλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν μεσο-
 ποταμίαν, ἰουδαίαν τε καὶ καππαδοκίαν,
 πόντον καὶ τὴν ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ 10.
 παμφυλίαν, αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς
 λιβύης τῆς κατὰ κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦν-
 τες ῥωμαῖοι, ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι,
 κρήτες καὶ ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐ- 11.
 τῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα
 τοῦ θεοῦ. [Τέλος] ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ 12.
 διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· τί
 αὖν θέλοι τοῦτο εἶναι; ἕτεροι δὲ χλευάζον- 13.
 τες ἔλεγον· ὅτι γλεύκους μεμεσῶμένοι εἰσι.
 [Ἀρχή.] σαθεὶς δὲ πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα, 14. Ε.
 ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγγετο
 αὐτοῖς· ἄνδρες ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες
 ἱερουσαλήμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω,
 καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ, 15.
 ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν·
 ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· ἀλλὰ 16.
 τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου ἰωήλ·

καὶ

11, 14. Ε. τῆ γ. τῆς διακινησίμου· ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
 ναις σαθεὶς πέτρος.

οὗτοι — γαλιλαῖοι;] οἱ λαλοῦντες εἰσὶν ἰουδαῖοι; Ε. Cyrill. III, 393. Ibidem et alia mutat.

12. ἄλλος πρὸς ἄλλον] πρὸς ἀλλήλους. Ε. Chryf. IX, 34. Ergo et Theophyl. Mox Chryf. ib. 34. 36. τί θέλει τοῦτο εἶναι;

13. χλευάζοντες] διαχλευάζοντες. Ε. Paullo elegantius. Ergo sic Chryf. l. l.

17. καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ
 Θεὸς, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ
 πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ
 ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσ-
 μοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονταί, καὶ εἰ πρεσβύ-
 18. τεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται. καὶ
 γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας
 μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ
 19. πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσι. καὶ
 ὄψω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ση-
 μεία ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ
 20. αἰτμίδα καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται
 εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, πρὶν ἢ
 ἔλθῃ τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ
 21. ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέση-
 ται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται. [Τέλος.] ^{Τέλος τῆς γ.}
3. 22. [Ἀρχή.] ἄνδρες Ἰσραηλίται, ἀκούσατε τοὺς
 λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον, ἄνδρα
 ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνά-
 μεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησε δι'
 αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐ-
 23. τοὶ οἴδατε. τούτων τῆ ὠρισμένη βουλῇ καὶ
 προγνώσει τοῦ Θεοῦ ἔδοταν λαβόντες, διὰ
 24. χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλετε· ὃν

II, 22. 3. τῆ δ. τῆς διακινησίμου· ἐν τ. ἡμ. ε. ἔπει πέν-
 τος πρὸς τὸν λαόν· ἄνδρες Ἰσραηλίται.

23. χειρῶν] χειρῶν. E. v. P. Χειρῶν ex eo ortum, quia
 Chryf. IX, 48. primo de Iuda, deinde de militibus
 explicat. Nam schol. quod legitur in P. est Chryf.
 χειρῶν etiam Cyrill. IV, 403. qui reliqua vers. 23.
 et 24. sine varietate habet.

ὁ θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ᾠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐ- 25.
τόν προωράμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ· διὰ τοῦτο ἐυφράνθη ἡ καρδία μου, 26.
καὶ ἠγαλλιόσατό ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσκει ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι 27.
οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ᾄδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς· πληρώσεις με ἐν- 28.
φροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου. ἄνδρες 29.
ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου δαυὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προ- 30.
φήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρεω ᾤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς, ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν χριστόν, καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, προ- 31.
ιδῶν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ,

27. ᾄδου] ᾄδην. E.

30. τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν χριστόν] — E. Nullus meorum omittit, nec ex iis, quos postea consului. Habet etiam Chryl. Verum, etiam si omitteret, tamen id nihil valeret. Omittit enim versum 26. et versu 27. οὐδὲ δώσεις ad 28. προσ. σου IX, 49. Noluit enim singula verba recensere. Omittit illa Cyrill. V, d. 19. (aut, ut Wettl. notat, in Act. Ephes.) et V, 692. Sic enim 680. ibi corrigendum. Repugnat hic adeo Wettl. B. seu Vat. 1209. Servant etiam alii Latinistae apud Sabat.

- σοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς
 ἄδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν.
 32. τοῦτον τὸν ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὐ πάν-
 33. τες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. τῇ δεξιᾷ οὖν
 τοῦ θεοῦ ὑψωθεὶς, τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ
 ἁγίου πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς,
 ἐξέχεε ταῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούε-
 34. τε. οὐ γὰρ δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς·
 λέγει δὲ αὐτός· εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου·
 35. κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχ-
 36. θρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. ἀσφα-
 λῶς οὖν γνωσκέτω πᾶς ὄικος ἰσραὴλ, ὅτι *
 καὶ κύριον καὶ χριστὸν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐποίησε,
 ΤΟΥΤΟΝ

31. ὅτι οὐ] ὅτι οὔτε. E. Chryf. IX, 49. ὅτι οὔτε ἡ ψυ-
 χὴ αὐτοῦ ἐγκατελείφθη εἰς ἄδου, οὔτε. Cyrill. V,
 d. 19. ὅτι οὔτε ἐγκατελείφθη — εἰς ἄδην, οὔτ' ἡ.
 Ibi et προειδώς. V, a. 692. προειδών — ὅτι οὔτε
 ἐγκατ. εἰς ἄδην ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, οὔτε V, c. 127. οὔτε
 ἐγκατ. εἰς ἄδου ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Probi Codd. nihil
 varietatis habent.

33. θεοῦ] πατρὸς — τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου — ὃ
 ἡμεῖς. E. Cyrill. III, 228. θεοῦ. I, g. 148. θεοῦ — τοῦ
 ἁγίου πνεύματος — ὃ ἡμεῖς V, d. 170. τῇ δυνάμει
 τοῦ θεοῦ ὑψωθεὶς VI, a. 174. Quid prohi Codices
 hoc verlu mutant? Nihil.

34. τοὺς οὐρανοὺς] τὸν οὐρανόν. E. Cyrill. V, d. 170.

36. ἀσφαλῶς] Apud Oecum. I, 22, bis in schol. est
 ἀκριβῶς.

ὅτι] + καί. Habet ad h. l., omittit vero Chryf.
 VIII, 20. vide et XII, 7. 25. adde Cyrill. V, a. 533,
 599. ubi ὅτι καὶ κύριον αὐτὸν καί.

χριστὸν αὐτὸν] αὐτὸν aliqui exhibent post κύριον,
 aliqui post θεός. E.

Τίλος τῆς δ. τοῦτον τὸν ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσαυρώσατε. [Τέ-
 λος.] ἀκούσαντες δὲ κατενόησαν τῇ καρ-37.
 δια, εἰπόν τε πρὸς τὸν πέτρον καὶ τοὺς λοι-
 πούς ἀποστόλους· τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελ-
 Φοί; πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς· [Ἀρχή.] 38. Ζ.
 μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν
 ἐπὶ τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν
 ἁμαρτιῶν καὶ λήψετε τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου
 πνεύματος. ὑμῶν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ 39.
 τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν,
 ὅσους ἂν προσκαλέσηται κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.
 ἐτέροις τε λόγοις πλείοσι διεμαρτύρητο καὶ 40.
 παρεκάλει, λέγων· σάθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς
 τῆς σκολιάς ταύτης· οἱ μὲν οὖν ἀσμένως 41.
 ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθη-
 σαν καὶ προστεθήσαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυ-
 χᾷ ὡσεὶ τρισχίλια. ἦσαν δὲ προσκαρτε-42.
 ροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ
 κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς
 προσευχαῖς. ἐγένετο δὲ πάση ψυχῇ φό-43.
 βος,

II, 38. Ζ. τῇ ε. τῆς διακινησίμου· ἐν τ. ἡμ. ε. εἶπε πέ-
 τρος πρὸς τὸν λαόν· μετανοήσατε.

37. ποιήσομεν] ποιήσωμεν. E. Utrumque Chryf. IX,
 55. b. e. Ergo, ut saepius, in eadem pagina.

41. ἀσμένως] — E. Servat Chryf. IX, 56. d. Wettste-
 nius ergo etiam Griesbachius, id negat.

42. προσκαρτεροῦντες] † ὁμοθυματόν. E. Chryf. IX,
 56. idque etiam urget. Sed 58. omittit. Habent id
 tres apud Wettf. Ex verl. 46.

ταῖς προσευχαῖς] τῇ προσευχῇ. E. Chryf. IX, 56. e.

43. φόβος] † τῶν πιστευάντων. E. Chryf. IX, 56. Sed
 58.

βος, πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διαστῶν
 44. ἀποστόλων ἐγένετο. [Τέλος.] πάντες δὲ οἱ Τέλος τῆς ε.
 πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔιχον ἀπαν-
 45. τα κοινὰ, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρ-
 ξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι,
 46. καθότι ἂν τις χρεῖαν ἔιχε· καθ' ἡμέραν
 τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
 κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον
 τροφῆς ἐν ἀγαλλιᾶσει καὶ ἀφελότητι καρ-
 47. δίας, αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χά-
 ριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετί-
 θει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ.

Δ. περὶ τῆς ἐν χριστῷ θεραπείας τοῦ ἐκ γενετῆς χωλοῦ,
 αἵτου τε κατηχήσεως ἐλεγκτικῆς, συμπαθητικῆς, συμ-
 βουλευτικῆς πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν ἐν ᾗ ἐπιστάσια τῶν
 ἀρχιερέων, ζήλα τοῦ γεγονότος, καὶ κρείστος τοῦ θαύμα-
 τος, πέτρου τε ὁμολογία τῆς χριστοῦ δυνάμεως τε
 καὶ χάριτος.

Η. III, 1. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ [Ἀρχή.] πέτρος καὶ ἰωάν-
 νης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερόν ἐπὶ τὴν ὄραν τῆς
 προσ-

III, 1. Η. τῆ 5. τῆς διακινησίμου· ἐν τ. ἡμ. ε. πέτρος
 καὶ ἰωάννης.

58. urget πάση. Ergo addit: καὶ τῶν μὴ πισευ-
 σάντων. Sed haec et plura eiusmodi sunt Chryso-
 stomi oratoris, non critici.

44. πισεύοντες ἦσαν] πισεύσαντες, omisso ἦσαν, et mox
 καί. Orig. III, 673. Ita et divinus Wetst. B. seu
 Vat. 1209. Wetstenius in Origene aliquid, Gries-
 badius nihil omnino vidit.

47. λαόν] κόσμον. E. Orig. III, 673. etiam vulg.

τῇ ἐκκλησίᾳ] — τ † ἐπὶ τὸ αὐτὸ. E. Chryst. IX,
 57.

προτευχῆς τὴν * ἐνάτην. καὶ τις ἀνὴρ χω- 2.
 λός ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβα-
 σάζετο· ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν
 θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ἁραίαν, τοῦ
 αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων
 εἰς τὸν ἱερόν· ὃς ἰδὼν πέτρον καὶ ἰωάννην 3.
 μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερόν, ἡρώτα ἐλε-
 μοσύνην. * ἀτενίσας δὲ πέτρος εἰς αὐτὸν 4.
 σὺν τῷ ἰωάννῃ, εἶπε· βλέψον εἰς ἡμᾶς·
 ὁ

57. repetit post hunc versum: πάντες — ἐπὶ τὸ
 αὐτό. Ex vers. 44. Cyrill. I, g. 185. d. ὁ μὲν κύ-
 ριος προστίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ
 τὸ αὐτό. Quomodo ergo Wetst. hunc locum in-
 tuitus est? v. P.

III, 1. ἐπὶ τὸ αὐτὸ] Hoc lectionaria omittunt. Id ergo
 meus a. in marg. notat, quod in priore editione
 omisum est. Illud autem lectionarium videre ve-
 lim, in quo sit, πέτρος δὲ.

ἐνάτην] ἐνάτην. v. P. Ita adeo editum apud Chryf.
 IX, 63. 64. Recte! Editores non nulli metuerunt
 manes S. Welleri. Sic etiam mox, in αὐτοῦ.

2. θύραν] πόλιν. E. ex vers. 10.

3. ἐλεη. λαβεῖν] —. Habet Chryf. 63. d. quod id ipse
 paullo ante ibid. b. de suo interposuerat. Idem
 64. o. Mordicus hoc retinuit Griesb. Ita contemnit
 divinum Wetst. D. Sed nec ego illius auctoritate
 moveor. Semel h. l. monitum sit hoc: ubi in
 Actibus tomus Chrysostomi non notatur, ibi sem-
 per intelligitur Tomus IX.

4. ἀτενίσας — βλέψον] ἐμβλέψας — ἀτίτισον. E. Wetst.
 D. Scurra ergo iste solas invertit. Pertinet hoc
 ad fabricam variarum lectionum, quas in rupibus
 Ienensibus, Griesbachio de arce sua inspectante,
 cum sociis excudit membra nudus Pyracmon. Ex
 eadem fabrica hic in vicino permulta licet reperire.
 Etenim magna vi brachia tollunt illi inter sese.

5. ὁ δὲ ἐπέειχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ' αὐ-
 6. τῶν λαβεῖν. εἶπε δὲ πέτρος ἀργύριον καὶ
 χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὁ δὲ ἔχω, τοῦτό
 σοι δίδωμι ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ
 7. ναζωραίου ἔγειραι καὶ περιπάτει. καὶ πιά-
 σας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε παρα-
 χρῆμα δὲ ἐπερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ
 8. τὰ σφυρὰ, καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ πε-
 ριεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν,
 περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν
 9. θεόν. [Τέλος.] καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς Τέλος τῆς 5*
 10. περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν· ἐπε-
 γίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν
 ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ ὠραία πύλῃ
 τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν θαύμβους καὶ ἐκ-
 11. Ⓞθάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. [Ἀρχή.]
 κρατοῦντος δὲ * αὐτοῦ τὸν πέτρον καὶ ἰωάν-
 νην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ
 τῇ σοᾶ τῇ καλουμένῃ σολομῶνος ἔκθαμβοι.
 12. ἰδὼν δὲ πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν·
 ἄνδρες ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ,
 ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ ἐυσε-
 βείᾳ

III, 11. Ⓞ. τῷ σαββάτῳ τῆς διακινησίμου· ἐν τ. ἡμ. ἐ.
 κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν πέτρον.

7. πιάσας] κρατήσας. E. Ita debebat esse.

11. δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν] δὲ αὐτοῦ τόν. Ex le-
 ctionariis. Τοῦ ἰαθέντος, omisso χωλοῦ, Chryf. IX,
 65. b. Ita necessario scribendum erat apud Chryf.
 perspicuitatis causa. Esse ista lectionis eccles., di-
 scitur etiam ex Guelph. 16, 7. v. P.

12. ἐυσεβείᾳ] ἐξουσίᾳ. E. Ita Chryf. VII, 308. a. Sed
 vulg.

βεία πεποιθήσει τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; ὁ 13.
 Θεὸς ἀβραάμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ, ὁ Θεὸς
 τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ
 Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς * μὲν παρεδώκατε, καὶ ἠρη-
 σασθε αὐτόν κατὰ πρόσωπον πιλάτου, κρι-
 ναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον 14.
 καὶ δίκαιον ἠρησασθε, καὶ ἠτήσασθε ἄνδρα
 φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν τὸν δὲ ἀρχηγὸν 15.
 τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ
 νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ ἐπὶ 16.

τῇ

vulg. IX, 69. bis. VIII, 385. c. Multoties haec lau-
 dat, sed loca omnia notari nequeunt. Cyrill. V, a.
 108. ἄνδρες ἀδελφοί, τί ἡμῖν προσέχετε (Sic et
 Chryf.) ὡς ἰδίᾳ δυνάμει καὶ εὐσεβείᾳ. 619. ἄνδρες
 ἰσρ. τί θανμ. — δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ. VI, a. 184.
 ἄνδρες, τί ἡμῖν προσέχετε ὡς ἰδίᾳ δυν. ἢ εὐσεβ.
 Quid hic probi Codd.? Nihil varietatis habent.

13. ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ] ὁ Θεὸς ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς ἰακώβ.
 E. Chryf. IX, 69. v. IV, 277. b.

ὃν ὑμεῖς] + μὲν.

παραδώκατε] + εἰς κρίσιν τ. εἰς κριτήριον. E. Pu-
 det huiuscemodi memorare. Sed testes mendaces
 ipsi se arguunt mendacii. Mox scurrilis recensio
 Griesbachii: κριναντος ἐκείνου ἀπολύειν αὐτόν θέ-
 λοντος. Chryf. IX, 72. c. d. 70. a. οὐκ εἶπε θελή-
 σαντος, ἀλλὰ κριναντος αὐτοῦ ἀπολύειν, sed de suo
 inculcat βουλομένου et θελήσαντος. Sed 227. d. est
 etiam θέλοντος. Fallarii ergo ex omnibus latebris
 conquisiverunt corruptiones.

14. ἠρησασθε] Scurrilis recensio: ἐβαρύνετε, grava-
 stis, aggravastis, inhonorastis. Cur non potius,
 ἐνεπαροϊνήσατε; Sic mox eadem recensio: φονέα
 ζῆν καὶ χαρισθῆναι. Suntne hae variae lectiones?
 Immo σκύβαλα, quibus nec filius perditus apud
 Lucam vescebatur.

τῇ πίσει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον, ὃν
θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐσερέωσε τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ καὶ ἡ πίσις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ
τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων

17. ὑμῶν. [Τέλος.] καὶ νῦν, ἀδελφοί, ἴδια ὅτι ^{Τέλος τοῦ}
κατὰ ἀγνοίαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρ- ^{σαββάτου.}

18. χοντες ὑμῶν· ὁ δὲ θεὸς αὐτὸ προκατήγγειλε
διὰ σώματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ,

I. 19. παθεῖν τὸν χριστὸν, ἐπλήρωσεν οὕτω. [Ἀρ-
χή.] μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς
τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας· ὅπως
ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου

20. τοῦ κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν * προκεχει-

21. ρισμένον ὑμῖν ἰησοῦν χριστὸν, ὃν δεῖ οὐρανὸν
μὲν δεξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως
πάντων, ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ σώματος
πάντων * τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ'

22. αἰῶνος. μουσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέ-
ρας εἶπεν· ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύ-
ριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς
ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν
λαλή-

III, 19. I. τῇ β. τῆς β. ἐβδ. ἐν τ. ἡμ. ε. εἶπε πέτρος
πρὸς τὸν λαόν· μετανοήσατε καί.

20. προκεκηρυγμένον] προκεχειρισμένον. Ita et Chryf.
IX, 71. 74. 75. Sic post priorem edit. inveni etiam
in Codd.

21. δεῖ] Oec. I, 31. δεῖ, ἀντὶ τοῦ ἴδει. Ibid. bis ὑποδέ-
ξασθαι.

σώματος πάντων] † τῶν. Chryf. IX, 71. 74. σώμα-
τος τῶν et πάντων τῶν. Orig. III, 221. τῶν ἁγίων αὐ-
τοῦ ἀπ' αἰῶνος προφητῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ.

λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς· ἔσαί δὲ, πᾶσα ψυχὴ 23.
 ἥτις * εἰὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου,
 ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ· καὶ πάν- 24.
 τες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ σαμουὴλ καὶ τῶν
 καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ * κατήγγειλαν
 τὰς ἡμέρας ταύτας. ὑμεῖς ἔσε υἱοὶ τῶν 25.
 προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ
 θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς
 ἀβραάμ· καὶ * ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλο-
 γηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.
 ὑμῖν πρῶτον ὁ θεὸς, ἀναστήσας τὸν παῖδα 26.
 αὐτοῦ ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα
 ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν

τέλος τῆς β. πονηριῶν ὑμῶν. [τέλος.] [Ἀρχή.] Δαλούν-IV, 1. IA.

των δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐ-
 τοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ
 οἱ σαδδουκαῖοι, διαπονούμενοι διὰ τὸ διδά- 2.
 σκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν ἐν
 τῷ ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν * τῶν νεκρῶν· καὶ 3.
 ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς
 τήρη-

IV, 1. IA. τῆ γ. τῆς β. ἐβδ. [καὶ ἐν τισι, σεπτεμβρίου
 κθ. εἰς τὸν προφήτην ἰωνᾶν.] ἐν τ. ἡμ. ἰ. λαλούντων
 τῶν ἀποστόλων πρὸς τὸν λαόν.

23. ἀν μὴ] εἰὰν μὴ.

24. προκατήγγειλαν] κατήγγειλαν.

25. καὶ τῶ] καὶ ἐν τῷ.

26. ἰησοῦν et αὐτὸν et ὑμῶν] — E. Chryf. IX, 71. Plura
 etiam omittit. 76. a. Vide et XII, 54. Ex Chry-
 soltomo quaevis lectio potest erui.

IV, 2. τὴν ἐκ νεκρῶν] τῶν νεκρῶν. Etiam Chryf. IX, 80.

3. ἔθεντο] + αὐτούς. E. Chryf. ibid.

- τήρησιν εἰς τὴν αὐριον· ἦν γὰρ ἐσπέρα ἤδη.
 4. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπί-
 ψευσαν· καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν
 5. ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν
 αὐριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας
 καὶ * τοὺς πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς
 6. ἱερουσαλήμ, καὶ ἄνναν τὸν ἀρχιερέα καὶ
 καϊάφαν καὶ ἰωάννην καὶ ἀλέξανδρον, καὶ
 7. ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. καὶ σή-
 σαντες αὐτοὺς ἐν * μέσῳ, ἐπυνθάνοντο· ἐν
 ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε
 8. τοῦτο ὑμεῖς; τότε πέτρος πλησθεὶς πνεύ-
 ματος ἁγίου εἶπε πρὸς αὐτούς· ἄρχοντες τοῦ
 9. λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ ἰσραὴλ, εἰ ἡμεῖς
 σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ ἐνεργεσίᾳ ἀνθρώ-
 10. που ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται· γνω-
 σὸν ἔσω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἰσραὴλ,
 ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζω-
 ραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσαυρώσατε, ἃν ὁ θεὸς ἤγει-
 ρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐν-
 11. ὄπιον ὑμῶν ὑγιῆς. [Τέλος.] οὗτός ἐστιν ὁ τέλος τῆς γ.
 λίθος

5. ἄρχοντας καὶ] + τοὺς.

εἰς] ἐν. E.

7. ἐν τῷ μέσῳ] τῷ —.

8. ἰσραὴλ] — E. Nullus bonus Cod. omittit. Omit-
 tit Cyrill. II, 164. sed ibi est etiam ἀνακρινόμεθα.
 V, a. 704. V, d. 31.

10. πᾶσιν] — E. Cyrill. II, 164. Habet V, a. 704.

ὑγιῆς] + καὶ ἐν ἄλλῳ οὐδενί. E. Ex vers. 12.
 quem aliqui, ut Cyrill., post ὑγιῆς subiungunt.

λίθος ὁ ἐξουθενθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδο-
 μούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας·
 καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ ὑδενὶ ἢ σωτηρία· οὔτε 12.
 γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ
 δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι
 ἡμᾶς. [Ἀρχή.] Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ 13. 1B.
 πέτρου παρρησίαν καὶ ἰωάννου, καὶ κατα-
 λαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί ἐσι
 καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐ-
 τοὺς ὅτι σὺν τῷ ἰησοῦ ἦσαν· τὸν δὲ ἄν- 14.
 θρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐσῶτα τὸν τε-
 θεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντεπεῖν.

E. περὶ ἀπειλῆς τῶν ἀρχιερέων, ὡς οὐ δεῖ παρρησιάζε-
 σθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ χριστοῦ, καὶ ἀνίσεως τῶν ἀπο-
 στόλων. εὐχαριστία ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ὑπὲρ τῆς τῶν ἀπο-
 στόλων πιστῆς καρτερίας. περὶ ὁμοψύχου καὶ καθολικῆς
 κοινωνίας τῶν πιστευόντων· ἐν ᾧ περὶ ἀναίσιου καὶ σαπφεί-
 ρας καὶ πικρᾶς αὐτῶν τελευτῆς.

κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου 15.
 ἀπελθεῖν, συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους, λέ- 16.
 γον-

IV, 15. 1B. τῆ δ. τῆς β. ἐβδ. ἐν τ. ἡμ. ε. Θεωροῦντες οἱ
 ἰουδαῖοι τὴν.

11. ἐξουθενθεὶς] ἐξουθενωθεὶς. E. Nominatim Orig.
 IV, 25.

οἰκοδομούντων] οἰκοδομῶν. D. v. P. Orig. I. 1.

12. οὔτε] οὐδὲ τ. οὐ. E. Cyrill. V, a. 704. at mox, ἕτε-
 ρόν ἐστιν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον. V, d. 31. ἕτε-
 ρον ὄνομά ἐστιν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδ.

ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν] ὑπὸ τὸν οὐρανόν. — D. Ha-
 bet Chryf. 82. 84. bis. Cyrill. I, a. 83. ubi tamen
 alia mutat. 571. I, g. 13. 165. 264. 325. Servat
 etiam Basil. M. III, 315. d. Omittit Theophyl.
 Oscum.

γοντες· τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις;
 ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐ-
 τῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν ἱερουσαλήμ φα-
 17. νερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι· ἀλλ'
 ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν,
 13. 15. 16. ἀπειλῇ * ἀπειλησόμεθα αὐτοῖς μηκέτι λα-
 λέειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων.
 18. καὶ καλέσαντες αὐτούς, παρήγγειλαν αὐ-
 τοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδά-
 14. 19. σκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ. ὁ δὲ πέ-
 τρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτούς,
 εἶπον· εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν
 20. ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε· οὐ
 δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἀ' εἶδομεν καὶ ἠκούσα-
 μεν,

Oecum. Cūm mihi locus alius non sit notus, in quo haec legantur, non puto, ea aliunde huc translata esse. De Orig. vide schol. ad vers. 11. in P.

13. τὴν τοῦ] τοῦ — E. Orig. III, 458.

14. βλέποντες] θεωροῦντες. E. Chryf. IX, 82. ἐρῶντες.

16. ποιήσομεν] ποιήσωμεν. E. Facunde de his disputat Chryf. VII, 304. d. XII, 370. c.

17. ἀπειλῇ] — E. Chryf. IX, 82. e. omittit, habetque ἀπειλησόμεθα. Sic, sed servato ἀπειλῇ. 83. b. Vide mox.

ἀπειλησόμεθα] ἀπειλησόμεθα. Etiam Chryf. IX, 85. c. ἀπειλῇ ἀπειλησόμεθα.

18. καὶ καλέσαντες] καὶ προσκαλεσόμενοι τ συγκρατατι-
 θεμένων δὲ αὐτῶν τῇ γνώμῃ φωνήσαντες. E. Gries-
 bachii *Lucifer*, et alter *Lucifer*, Wettl. D. In
 mentem venit tertius *Lucifer* Ief. 14, 12.

20. καὶ ἠκούσαμεν] Telte S. Rev. Henkio in Cod.
 Helmft. homil. Chryf. in Matth. legitur: καὶ ὁπ-
 ἠκούσαμεν, hoc est, quae oculis, non auribus per-
 cepi.

μεν, μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι 21.
 ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς
 * κολάσσονται αὐτούς. διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάν-
 τες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι.
 ἐτῶν γὰρ ἦν πλείονων τεσσαράκοντα ὃ ἄν-22.
 θρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς
 τέλους τῆς δ. ἰάσεως. [Τέλος] [Ἀρχή.] ἀπολυθέντες δὲ 23. ΙΓ.
 ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα
 πρὸς αὐτούς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
 εἶπον. οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ἤρσαν 24.
 Φωνήν

IV, 23. ΙΓ. τῆ α. τῆς β. ἐβδ. ε. τ. η. ε. ἀπολυθέντες οἱ
 ἀπόστολοι ἦλθον.

cepimus. Huiusmodi arbitrariae lectiones non raras
 sunt in Chryf. Accedit, quod secundum Herodot.
 I, 8. ἅτα τυγχάνει ἀνθρώποισιν ἔόντα ἀπιστότερα
 ὀφθαλμῶν. Verum hic Apostoli duplici sensuum
 testimonio nituntur, ut 1 Io. 1, 1. 3. Res redit ad
 Chrysostomum. Is ergo VIII, 83. a. 85. d. e. 86. a.
 istud οὐκ non agnoscit. Nec in homiliis ad Matth.
 ubi hunc locum non semel, sed bis habet VII,
 304. e. et 380. b. ubi secundo ὀίδαμεν exhibetur.
 Nihil mutat sic dictus Theophylactus edit. Venet.
 III, 211. qui tamen totus ex Chrysof. pendet. Ac-
 cedit Cyrill. III, 330. IV, 642. et, quod maioris
 momenti est, Codices Actuum omnino omnes. Est
 ergo ista lectio fortuita unius Cod. Helmst., cuius-
 modi plures pepererunt scribarum negligentia, levi-
 tas et temeritas, quam tamen monitus a tanto viro
 praeterire nolui. Ipse Mosquae duodecim Codd.
 Chryf. homil. in Matth. tractavi. Istud tamen οὐκ
 non animadverti. Omittit etiam Basil. M. II,
 671. c.

21. κολάσσονται] κολάσσονται. Ita et in aliis Codd.
 postea reperi. Vulg. Chryf. IX, 83. a. quod non
 amittor. Sic enim debebat esse.

21. Φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον· δέσποτα,
 σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
 γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν
 25. αὐτοῖς, ὁ διὰ σώματος δαυὶδ * παιδὸς σου
 εἰπὼν· ἵνατί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέ-
 26. τησαν κενά; παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς
 γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ
 αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ
 27. αὐτοῦ. συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ
 τὸν ἅγιον παῖδά σου ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,
 ἠρώδης τε καὶ πόντιος πιλάτος, σὺν ἔθνεσι
 28. καὶ λαοῖς ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου
 29. καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι. καὶ
 τὰ νῦν, κύριε, ἐπίδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν,
 καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας
 30. πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν τῷ τὴν
 χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα
 καὶ τέρατα γίνεσθαι, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ
 31. ἁγίου παιδὸς σου ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων
 αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγ-
 μένοι·

25. δαυὶδ τοῦ] — τοῦ.

27. ἀληθείας] + ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. E. Nec ii, quos
 postea consului, id agnoscunt. Habet Chryf. IX,
 89. d. Cyrill. I, g. 413. ἐπ' ἀληθείας γὰρ συνήχθ.
 ἐν τῇ πόλει ταύτῃ — ἰησοῦν χριστὸν — πόντιος πι-
 λάτος III, 108. συνήχθ. γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ
 πόλει ταύτῃ — πόντιος πιλάτος. 572. ἐπ' ἀληθεία
 γὰρ συνήχθ. ἐν τῇ πόλει ταύτῃ — πόντιος πιλάτος.
 Ibidem deest vers. 28.

29. ἐπίδε] ἐφίδε. Wetst. A. D. E. Ex recensione Alex-
 andrino-occidentali.

πάσης] — E. Cyrill. III, 572. IV, 887.

μένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος
 ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ
 Τέλος τῆς ε. παρρησίας. [Τέλος.] τοῦ δὲ πλήθους τῶν 32.
 πισευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία
 καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶ ἔλε-
 γεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά.
 καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον 33.
 οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ἰησοῦ,
 χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς.
 οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι 34.
 γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πω-
 λῶντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομέ-
 νων, καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν 35.
 ἀποστόλων· διεδίδοτο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις
 χρείαν εἶχεν. Ἰωσῆς δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς βαρ- 36.
 νάβας ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, ὁ ἐστὶ μεθερμη-
 νεύομενον, υἱὸς παρακλήσεως, λευίτης, κύ-
 πριος τῶ γενεῖ, ὑπάρχοντος αὐτῶ ἀγροῦ, 37.
 πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε παρὰ
 τοὺς

32. ἦν ἡ ψυχὴ καὶ ἡ καρδία πάντων τῶν πισυόντων
 μία. Orig. III, 616. τοῦ πλήθους τῶν πισυόντων
 ἦν καρδία καὶ ψυχὴ μία. 673. ἦν δὲ πάντων τῶν
 πισυσάντων ἡ καρδ. I, 750. ἦν πάντων τῶν πισυόν-
 των καρδία καὶ ψυχὴ. II, 34. Tot recensiones!

34. ὑπῆρχεν] ἦν. E.

35. ἐτίθουν] ἐτίθεσαν. E. Chryf. IX, 90. e. fed vulg,
 97. e.

36. Ἰωσῆς] Ἰωσήφ. E. Bis vulg. Chryf. IX, 90. e. fed
 96. b. Ἰωσήφ.

ὑπὸ τῶν] ἀπὸ τῶν. A.

37. ἤνεγκε] ἤγαγε. E. Orig. III, 673. et, παρὰ τοὺς
 ἀποστόλους.

- ΙΔ. V, 1. τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων. [Ἀρχή.] Ἄνῃρ
 δὲ τις ἀνανίας ὀνόματι, σὺν σαπφείρᾳ τῇ
 2. γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα, καὶ ἐνοσ-
 φίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ τῆς
 γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ
 3. τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπε δὲ
 πέτρος· ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς
 τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα
 τὸ ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς
 4. τοῦ χαρίου; οὐχὶ μένον, σοὶ ἔμενε, καὶ
 κραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι
 ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο;
 οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ.
 5. ἀκούων δὲ * ὁ ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους,
 πεσὼν ἐξέψυξε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας
 6. ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. ἀνα-
 σάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέσειλαν αὐτὸν, καὶ
 7. ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. ἐγένετο δὲ ὡς ὠρῶν
 τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα
 8. τὸ γεγονός ἐισῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ
 πέτρος· εἶπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χαρίον ἀπέ-
 9. δοσθε; ἢ δὲ εἶπε· ναί, τοσούτου. ὁ δὲ πέ-
 τρος

V, 1. ΙΔ. τῆ σ. τῆς β. ἰβδ. ε. τ. ἡ. ε. ἀνῆρ τις ἀνανίας.

V, 3. διατί ἐπλήρωσεν] ἵνατί ὑπάτησεν. E. Theodoret.
 ad Corinth. p. 261. Vulgatum habet et Orig. III,
 673. Miror, neminem intulisse ἐπέειρασεν ex vulg.
 tentavit.

νοσφίσασθαι] + σι. D.

4. ἐν τῇ] ἐπὶ τῇ. E. Chryf. IX, 96.

5. ἀκούων δὲ] + ὁ. In fine ταῦτα videtur praetermit-
 tere Orig. l. l.

προς εἶπε πρὸς αὐτήν· τί ὅτι συνεφωνήθη
 ὑμῖν περάσαι τὸ πνεῦμα κυρίου; ἰδοὺ, οἱ πό-
 δες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ
 θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε. ἔπεσε δὲ παρα- 10.
 χρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυ-
 ξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι ἔυρον αὐτὴν
 νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν
 ἄνδρα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας 11.
 ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς
 Τίλος τῆς γ. ἀκούοντος ταῦτα. [Τέλος.] [Ἀρχή.] διὰ 12. IE.
 δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα
 καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν
 ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ σοῦ σολομώνος·
 τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐ- 13.
 τοῖς· ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός. μᾶλ- 14.
 λον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ,
 πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· ὥστε κατὰ 15.
 τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ
 τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρ-
 χομένου πέτρου καὶ ἢ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὶ
 αὐτῶν.

V, 12. IE. κυριακῆ τοῦ ἀντίπασχα· ἰ. τ. ἡ. ἰ. διὰ τῶν
 χειρῶν.

10. παρὰ] πρὸς τ ἐπὶ τ ὑπό. E. Deest adhuc ἀμφὶ et
 περί. Ex aliis notatur etiam ἐνώπιον αὐτοῦ. Mei
 omnino omnes παρὰ. Orig. III, 674. ἔπεσε γὰρ
 παραχρῆμα καὶ αὐτὴ πρὸς.

12. ἐγένετο] ἐγένετο. D.

15. κατὰ] εἰς τ καὶ εἰς. E. κατὰ h. l. est per.
 ἐρχομένου] διερχομένου. E. Eleganter, sed contra
 Codd.

ταὶ αὐτῶν] Luciferorum obscurorum appendices
 notavit Griesb.

16. αὐτῶν. συνέχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν
 πέριξ πόλεων εἰς ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθε-
 νεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκα-
 θάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

5. ὅτι τοὺς ἀποστόλους ἐμβληθέντας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ
 ἄγγελος τοῦ θεοῦ νύκτωρ ἐξέωσεν, ἐπιτρέψας ἀκαλύτως
 κηρύσσειν τὸν ἰησοῦν ἐν ᾧ, ὅτι τῇ ἐξῆς αὐτοὺς οἱ ἀρχιε-
 ρεῖς πάλιν συλλαβόμενοι, ἐφ' ᾧ μηκέτι διδάσκειν ματί-
 ζαντες ἀπέλυσαν. γαμαλιήλου γνώμη πιστὴ περὶ τῶν
 ἀποστόλων μετὰ παραδειγμάτων τινῶν καὶ
 ἀποδείξεων.

17. ἀναστάς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν
 αὐτῷ, ἡ ὄψα ἀίρεσις τῶν σαδδουκαίων, ἐπλή-

18. σθησαν ζήλου, καὶ ἐπέβαλον ταῖς χεῖρας
 αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐ-

19. τοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. ἄγγελος δὲ κυ-
 ρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἠνοιξε ταῖς θύρας τῆς

20. φυλακῆς, ἐξαγαγὼν τε αὐτοὺς, εἶπε· πο-
 ρεύεσθε, καὶ φαθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ
 λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης.

15. 21. [Τέλος.] ἀκούσαντες δὲ [Ἀρχή.] εἰσῆλθον ^{τέλος τῆς}
 ὑπὸ τὸν ἕρθρον εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον. ^{κυριακῆς.}

παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν
 αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν
 τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ ἀπέσει-
 λαν εἰς τὸ δεσμοτήριον, ἀχθῆναι αὐτούς.

22. οἱ δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ ἔυρον αὐ-
 τοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· ἀνατρέψαντες δὲ ἀπήγ-
 γειλαν,

V, 21. 15. τῷ σαββάτῳ τῆς β. ἑβδ. ε. τ. ἡ. ε. εἰσῆλθον
 οἱ ἀπόστολοι [ὑπὸ τὸν ἕρθρον] εἰς τὸ ἱερόν καὶ.

20. τῆς ζωῆς ταύτης.] Sic et Orig. IV, 195.

γειλαν, λέγοντες· ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον 23.
 ἔυρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ
 τοὺς φύλακας * ἐξῶτας πρὸ τῶν θυρῶν
 ἀνοιζάντες δὲ, ἔσω οὐδένα ἔυρομεν. ὡς δὲ 24.
 ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ, τε ἱερεὺς καὶ
 ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διη-
 πόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο.
 παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς * 25.
 ὅτι ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ,
 εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐξῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν
 λαόν. τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς 26.
 ὑπηρέταις, ἤγαγεν αὐτοὺς, οὐ μετὰ βίας·
 ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.
 ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔτησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ 27.
 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, λέγων 28.
 οὐ παραγγελία παρεγγείλαμεν ὑμῖν μὴ
 διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ,
 πεπλη-

23. φύλακας ἐξῶ] ἐξῶ —

24. ἱερεὺς καὶ ὁ] — E. Sic notare volebam in priore
 edit. ex Cod. Mosq. d. Unus tantum ista omittit
 ex iis, quos postea consului. ἱερεὺς h. l. est ὁ
 ἀρχιερεὺς τοῦ ἑαυτοῦ ἐκείνου. Lex Mosaiica enim
 in desuetudinem venerat. Appropingante enim in-
 teritu gentium, violantur prius leges sanctissimae, et
 dei, et maiorum, et humanitatis. Plerumque fit ini-
 tium ab ultimis, cum magis impune perumpantur,
 pluribus adiuvantibus propter commune lucrum.

25. αὐτοῖς λέγων] λέγων —

28. οὐ παραγγελία] οὐχὶ παραγγελία. E. Chryf. IX,
 103. b. et alibi. v. Wetst. Griesb.

διδάσκειν] λαλεῖν. E. Pro more suo utrumque
 Chryf. VII, 380. IX, 103. 104. Omisso οὐ, habet
 διδά-

- πεπληρώκατε τὴν ἱερουσαλήμ τῆς διδασχῆς
 ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ
 29. αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ
 * πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι, εἶπον· πειθαρχεῖν
 30. δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. ὁ θεὸς τῶν
 πατέρων ὑμῶν ἠγειρεν ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διε-
 31. χειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦ-
 τον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὑψωσε τῇ
 δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦνα μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ
 32. καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν
 αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ
 τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς
 15. 33. πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. [Τέλος.] οἱ δὲ [Ἀρχή.] ^{Τέλος τοῦ}
 ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο ἀνε- ^{σαββάτου.}
 34. λεῖν αὐτούς. ἀναστὰς δὲ τις ἐν τῷ συνε-
 δρίῳ

V, 33. 15. μαίτου ιγ. ε. τ. η. ε. ἀκούσαντες. [τοῦτο τὸ
 ἀνάγνωσμα ἐν τοῖς πλείστοις οὐχ εὐρίσκειται.]

διδάσκειν Cyrill. I, g. 79. οὐ παραγγ. — ὑμῖν
 μηδεὶ λαλεῖν II, 395. ὅτι παραγγ. — μηδεὶ λα-
 λεῖν 455. v. Wetst. Griesb.

πεπληρώκατε] ἐπληρώσατε. E. Cyrill. I, g. 79.
 vulg. 217. ἐπληρώσατε. II, 395. πεπληρώκατε. 455.
 Chryf. IX, 104. ἐπληρώσατε. v. Wetst. Griesb.

βούλεσθε] θέλετε. E. Chryf. utrumque IX, 37.
 104. 106. v. Wetst. Griesb.

30. διεχειρίσασθε] ἀνείλετε. E. Utrumque Chryf. IX,
 104. b. Vulg. etiam Orig. IV, 195.

31. δοῦνα] τοῦ δοῦνα et ἐπὶ τῷ δοῦνα. Chryf. l. l.
 104. 105. 106.

32. ἐσμὲν αὐτοῦ] αὐτοῦ — E. Chryf. habet et omittit.
 l. l. 104. c. 105. d.

33. ἐβουλεύοντο] ἐβούλοντο. E. Sic Chryf. IX, d. sed
 continuo addit, βεβούλοντο. Iterum ἐβούλοντο. 106. d.

δρίῳ Φαρισαῖος, ὀνόματι γαμαλιήλ, νομοδι-
δάσκαλος, τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν
ἔξω βραχὺ τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι
εἰπέ τε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες Ἰσραηλίται, 35.
προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τού-
τοις, τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τού- 36.
των τῶν ἡμερῶν ἀνέστη θεοδᾶς, λέγων ἑνὴν
τινα ἑαυτὸν, ᾧ * προσεκλήθη ἀριθμὸς ἀν-
θρώπων

34. τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι] τοὺς ἀνθρώπους γενέσθαι.
E. Sic Chryl. IX, 110. Sic et mox, sed ποιῆσαι.
Omittit etiam cum aliquibus τι post βραχὺ.

36. τινα ἑαυτὸν] + μέγαν. E. τινα saepe sic occurrit:
μέγαν ergo est explicatio. Μέγαν videtur inferre
Orig. I, 372. et 638. sed et reliqua suis verbis ex-
ponit. Ergo habet etiam διεσκεδάσθησαν.

προσεκολλήθη] προσεκλίθη ἢ προσεκλήθη. Alter-
utrum horum probandum videtur. Praefero nunc
posterius, quod istud exquisitius est, quod in plu-
ribus Codd. ortum est ex correctione litterae ι, lo-
co η. quod nullibi in N. aut V. Test. occurrit,
quod posterius, ut minus graecum, magis his scri-
ptoribus convenit, quod nemo facile elegantius
cum rudiori permutavit, quod denique προσεκλήθη
propter η. propius accedit ad alteram correctionem
προσεκολλήθη. προσεκλίθη ergo est correctio do-
ctior: προσεκολλήθη N. Testamento accommoda-
tior. Vulgatum habet Chryl. IX, 110. e. Προσκέ-
κλημα simili fere modo, sed in bonam partem,
occurrit 13, 2. Προσιτέθη auctoritate Codd. desti-
tuitur. Sed nec προσεκολλήθη, quod in N. Test.
probari potest, adeo firmiter consistit per Codd.
Pro προσεκλίθη Griesb. ex Wettl. ut semper, lau-
dat Cyrill. Scilicet in Iesaiam pag. 161. Ibi nihil
reperitur. Sed II, 165. est προσεκλίθη. Audi vero,
mi Griesbachi, Cyrillus hunc totum locum a vers.
35.

δρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων ὅς ἀνηρέθη, καὶ πάν-
 τες ὅσοι ἐπέειποντο αὐτῶ, διελύθησαν καὶ
 37. ἐγένοντο εἰς οὐδέν. μετὰ τοῦτον ἀνέστη ἰού-
 δας ὁ γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπο-
 γραφῆς, καὶ ἀπέστησε λαὸν ἰκανὸν ὀπίσω αὐ-
 τοῦ· καὶ κείνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι
 38. ἐπέειποντο αὐτῶ, διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ
 νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων
 τούτων,

35. laudat etiam IV, 642. a. ibi: ᾧ προσεκαλλήθη-
 σαν ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡσεὶ τετρακόσιοι. Ex Cyrillo
 ergo efficitur? Nihil. Consulendi ergo sunt fur-
 ciferi *Luciferi* tui. Latinistae reddiderunt, *consen-
 sit, appositi sunt*. Sed aliqui eorum reddiderunt
 etiam *ἐπέειποντο, consenserunt*. Ergo prius vocabu-
 lum ex posteriori interpretati sunt. Utrique ac-
 commodatum est *προσίθεσθαι*, quod et *apponi*,
 et *consentire* notat. Recte graece enim dicitur
προσίθεσθαι τινι, alicuius *sententiam, consilium*
sequi, consentire. Ex stulta ergo interpretatione
consensit docta orta est correctio *προστέθη*, et hoc
 rursus redditum est *appositi sunt*. Error ex errore,
 fraus ex fraude. Reliquae sic dictae *versiones*, quae
 nos hic adiuuare debebant, apud Griesb. h. l. silent omnes. Codices non nulli, qui temere vo-
 cales confundunt, ut Wetst. A. B. etc. nec pro *ι*,
 nec pro *η* certo laudari possunt. Idem ille A., qui
 hic habet *προσεκλήθη*, i Tim. V, 21. habet *πρέσ-
 κλησιν*.

ἐπέειποντο] ἐίποντο. E. Cyrill. II, 165. Vulgatum
 IV, 642.

αὐτῶ] † οὐτοί. E. Cyrill. IV, 642.

37. ἰκανὸν] — E. Cyrill. II, 165. Habet IV, 642. Rur-
 sus solum pro omisso laudatur a Wetst. Igitur
 etiam, ut semper, a Griesb. Πολὺν alii subiecerunt,
 quod ἰκανὸς hoc sensu non est graecum. Confu-
 sionem Chryl., qui haec transponit., v. IX, III. a.

τούτων, καὶ εἶσατε αὐτούς· ὅτι εἴαν ἢ ἐξ
 ἀνθρώπων ἢ βουλὴ * ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, κα-
 ταλυθήσεται· εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐσιν, οὐ δύνα- 39.
 σθε καταλῦσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ Θεομάχοι
 εὐρεθῆτε. ἐπέισθησαν δὲ αὐτῶ· καὶ προσ- 40.
 καλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους, δείραντες παρ-
 ἡγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
 ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. οἱ μὲν οὖν 41.
 ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνε-
 δρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατη-
 ξιώθη-

38. εἶσατε αὐτούς] his addunt Latinistae: non coinquinantes manus (vestras.) Accedamus iam ad fabricas Cyclopum. Quid ergo illi fabricati sunt? Wetst. D. μὴ μιάναντες τὰς χεῖρας. Eiusdem E. μὴ μολύναντες τὰς χεῖρας ἡμῶν. Alter ergo ex Schrevelio μιαίνειν, alter μολύνειν arripuit. Suntne hae variae lectiones? Nonne manifeste h. l. mulciberi isti fraudis arguuntur? Satisne sani sunt, qui huiusmodi fraudes et mendacia non solum divulgant, sed et hominibus credulis et stultis obtrudunt? v. Sabat. Nam Griesbachius h. l. pepercit Latinistis, commilitonibus suis. v. 6, 10, 7, 17.

βουλὴ αὕτη] αὕτη —. Addendi causa erat, omit-
 tendi nulla. Orig. I, 372. ἢ βουλὴ αὕτη καὶ ὁ λό-
 γος οὗτος καταλ. et mox: εἴαν δὲ ἢ ἐκ Θεοῦ, οὐ
 δυνήσεσθε καταλ. τὴν τούτου διδασκαλίαν.

39. δύνασθε] δυνήσεσθε. E. Ita dicendum erat. Habet
 quidem δυνήσεσθε Chryl. IX, 111. a. 112. d. sed
 128. e. vulg. Apostolorum ergo vocabula vi expri-
 menda sunt Patribus.

αὐτὸ] αὐτούς. E. καταλύειν cum accusativo perso-
 nae recte quidem dicitur, ut τύραννον, δῆμον. Hic
 autem non quaeritur, quid graecum sit, sed quid
 Codd. probent.

41. ὀνόματος αὐτοῦ] αὐτοῦ — D. Quae alii addunt, ut
 τοῦ χριστοῦ, τοῦ ἰησοῦ, τοῦ κυρίου, ea potius intel-
 ligen-

42. ξιώθησαν ἀτιμασθῆναι· πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι ἰησοῦν τὸν χριστόν. [Τέλος.]

Τέλος μαΐου

17.

Z. περί χειροτονίας τῶν ἑπτὰ διακόνων.

IZ. VI, 1. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις [Ἀρχή.] πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ

2. χῆραὶ αὐτῶν. προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον· οὐκ ἀρεστὸν ἐστὶν ἡμᾶς, καταλείψαντας τὸν λόγον

3. τοῦ θεοῦ, διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἀνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτὰ, πλήρεις πνεύματος ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς * καταστήσομεν ἐπὶ τῆς

χρείας

VI, 1. IZ. κυριακῆ γ. τῶν μυροφόρων· [ἐν ἄλλοις· ἰαυλίου κη.] ἔ. τ. ἦ. ἔ. πληθυνόντων.

ligenda sunt. Ex scholio Ammonii apud Wetst. hoc saltem discitur, eum nec χριστοῦ, nec ἰησοῦ, nec κυρίου legisse. (Ceterum apud Wetst. corrigendum καθολικῶ.) Credo tamen, eum legisse αὐτοῦ, quod ipsum appellat καθολικόν. Orig. I, 276. 421. αὐτοῦ servat. Basil. M. II, 140. a. unus tamen Cod. χριστοῦ. Sed 573. a. nulla est varietas.

VI, 2. καταλείψαντας] καταλιπόντας. E. Chryf. IX, III. 114. quod aor. 2. usitatio est.

3. ἐπισκέψασθε] ἐπιλέξασθε ἢ ἐκλέξασθε. E. Interpretationes, vel ex vers. 5.

ἁγίου] — E. Chryf. IX, III.

καταστήσωμεν] καταστήσομεν.

χρείας ταύτης· ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ 4.
τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν.
καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλή- 5.
θους· καὶ ἐξελέξαντο σέφανον, ἄνδρα πλήρη
πίσεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ φίλιππον,
καὶ πρόχορον, καὶ νικάνορα, καὶ τίμωνα, καὶ
παρμενᾶν, καὶ νικόλαον προσήλυτον ἀντιο-
χέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· 6.
καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖ-
ρας. καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἤυξανε, καὶ 7.
ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν ἱερου-
σαλήμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων

Τέλος τῆς ὑπήκουον τῇ πίσει. [Τέλος.]
κυριακῆς.

Η. Ἰουδαίων ἐπαναστάσις καὶ συκοφαντία κατὰ σέφανον, αὐτοῦ τε δημηγορία περὶ τῆς πρὸς ἀβραὰμ διαθήκης τοῦ θεοῦ, καὶ περὶ τῶν δώδεκα πατριαρχῶν. ἐν ᾧ τὰ περὶ τῆς λιμοῦ καὶ πνευματικῆς καὶ ἀναγνωρισμοῦ τῶν υἱῶν ἰακώβ, καὶ περὶ γενέσεως μουσείας, καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν μουσεία θεοφανείας ἐν ὄρει σινᾶ γενομένης. περὶ τῆς ἐξόδου καὶ μοσχοποιίας τοῦ Ἰσραὴλ ἄχρι κεράνων σολομῶνος καὶ τῆς τοῦ ναοῦ κατασκευῆς. ἰμολογία τῆς ὑπερουρανοῦ δόξης ἰησοῦ χριστοῦ, ἀποκαλυφθείσης αὐτῶ, ἐφ' ἣ λιθόβλυτος γενόμενος σέφανος εὐσεβῶς ἐκοιμήθη.

[Ἀρχή.] σέφανος δὲ πλήρης πίσεως καὶ δυ- 8. ΙΗ.
νάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα

ἐν

VI, 8. ΙΗ. τῇ β. τῆς γ. ἐβδ. καὶ εἰς τὸν ἅγιον πρωτο-
μάρτυρα σέφανον ἑ. τ. ἡ. ἑ. σέφανος πλήρης πίσεως.

4. προσκαρτερήσομεν] προσκαρτερήσωμεν. D. Vulg.
Chryl. IX, 111. 114.

5. πλήρη] πλήρης. D. Ita et alii notarunt, atque ipse
etiam reperi. Simile fere Io. 1, 14. Sic diceretur
ἀπολύτως, nulla habita ratione τοῦ ἀνδρα.

7. τοῦ θεοῦ] τοῦ κυρίου. E. Ita ex Chryl. IX, 112. a.

ut

9. ἐν τῷ λαῷ. ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης λιβερτινῶν, καὶ κυρηναίων, καὶ ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ κιλικίας καὶ ἀσίας, συζητοῦντες τῷ σεφάνῳ·
10. καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντισηῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ
11. πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέβαλον ἀνδρας λέγοντας, ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάβσημα εἰς μουσῆν καὶ τὸν θεόν.
12. συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπισάντες συνήρπασαν αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συν-
13. ἔδριον, ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς, λέγον-

ut opinor, laudat Griesb. Sed ibid. 114. e. est τοῦ Θεοῦ. Tales sunt citationes Griesbachianae! Ut lectores ludibrio habeat. Novit enim, neminem ista XIII. volumina investigaturum esse, ut locum, quem ita sine nota tomi et paginae laudatum videt, inveniat.

ὑπήκουον] ὑπήκουε. E. Chryf. IX, 112. 113. sed 114. 115. ὑπήκουον, ubi tamen et alia mutat.

8. πίσεως] χάριτος. E. Scholia Cod. a. et Oecum. I, 56. quae in priore edit. laudaveram, sunt ex Chryf. IX, 119. a. b. ubi vocabulum χάριτος et πνεύματος volutat, tamen ibi legatur πίσεως. Pro χάριτος ergo eum laudat Griesb. Atqui VI, 227. c. etiam vulgatum habet. Duo adeo Codd. cum scholiis, quos postea comparavi, πίσεως habent, etfi in altero sit schol. Chryf. πλείονα τὴν χάριν ἐπισπάσατο. χάριτος Basil. M. I, 399.

10. Appendix Wetst. D. et E. rursus ex duobus diversis lexicis fabricata est. Nam alter habet ἀντοφθαλμεῖν, alter ἀντιλέγειν. Mox Wetst. 42. lexicographis commendat ψευδολέγειν, vocabulum Platonium scilicet, v. 5, 38. 7, 17.

γοντας· ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ πάυεται ἑμὰ
 τα βλάσφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ
 ἁγίου * καὶ τοῦ νόμου. ἀκηκόαμεν γὰρ αὐ- 14.
 τοῦ λέγοντος, ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος οὗτος
 καταλύσει τὸν τόπον τούτον, καὶ ἀλλάξει
 τὰ ἔθνη· ἃ παρέδωκεν ἡμῖν μουσῆς· καὶ 15.
 ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζό-
 μενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐ-
 τοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου. Ἔειπε δὲ ὁ VII, 1.
 ἀρχιερεὺς· εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει; ὁ δὲ 2.
 εἶπεν· ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε·
 ὁ θεὸς τῆς δόξης ἠφῆθη τῷ πατρὶ ἡμῶν
 ἄβραάμ ὄντι ἐν τῇ μεσοποταμίᾳ, πρὶν ἢ
 κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν χαρρᾶν, καὶ εἶπε 3.
 πρὸς αὐτόν· ἐξέλθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ
 τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν-
 σοι δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς χαλδαίων, 4.
 κατώκησεν ἐν χαρρᾶν· καὶ ἐκείθεν μετὰ τὸ
 ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετόκησεν
 αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν
 κατοικεῖτε· καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονο- 5.

Ἰπέρβα εἰς μίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός· [Ἰπέρβα.]
 τὸ τῆς β. καὶ καὶ ἐπηγγείλατο * δοῦναι αὐτῷ εἰς κατὰ-
 τοῦ ἁγίου.

σχεσιν

13. βλάσφημα] — E. Chryf. IX, 119. in fine et 122. c.
 ἁγίου τούτου] τούτου —. Habet Chryf. IX, 120.
 VII, 2. κατοικῆσαι] ἰκῆσαι. E. Orig. IV, 286.

4. ἐν χαρρᾶν] εἰς χαρρᾶν. A.

καὶ ἐκείθεν] καὶ ἐκεῖθεν. D.

μετόκησεν] multi Codd. vitiose μετόκησεν. Ex pro-
 ximo κατώκησεν.

5. αὐτῷ δοῦναι εἰς κατὰσχεσιν αὐτὴν] δοῦναι αὐτῷ εἰς
 κατὰ-

- σχέσιν αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ’
 6. αὐτὸν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησε δὲ
 οὕτως ὁ θεός· ὅτι ἔσαμ τὸ σπέρμα αὐτοῦ
 πάροικον ἐν γῆ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν
 7. αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια. καὶ
 τὸ ἔθνος, ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ ἐγώ, εἶπεν
 ὁ θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ
 8. λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ
 ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως
 ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ
 ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ· καὶ ὁ Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ,
 9. καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. καὶ
 οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέ-
 δοντο εἰς αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεός μετ’ αὐ-
 10. τοῦ, καὶ ἐξέλετο αὐτὸν ἐν πασῶν τῶν
 θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ
 σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου,
 καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπὶ αἰγυπτον
 11. καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθε δὲ λιμὸς
 ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν αἰγύπτου καὶ χαναάν, καὶ
 θλίψις μεγάλη· καὶ εὐχ’ εὕρισκον χορτῆα-
 12. ματα οἱ πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας δὲ Ἰακώβ
 ὄντα σίτα ἐν αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς πα-
 13. τέρας ἡμῶν πρῶτον· καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ
 ἀνε-

κατάσχεσιν αὐτῆς. A. τ δούνα αὐτὴν εἰς κατάσχε-
 σιν αὐτῶ, D. Chryf. IX, 121. omittit δούνα — αὐ-
 τήν. 123. omittit solum εἰς κατάσχεσιν.

6. οὕτως] αὐτῶ. E.

12. σίτα] σιτία. E. Elegantius. Alii σιτίαι, quod
 fortasse acceperunt loco σιτοδοχεῖα.

ἀνεγνωρίσθη ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ
 φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραῶ τὸ γένος τοῦ
 ἰωσήφ. ἀποτείλας δὲ ἰωσήφ μετεκαλέσα- 14.
 το τὸν πατέρα αὐτοῦ ἰακώβ, καὶ πᾶσαν
 τὴν συγγένειαν, * ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα
 πέντε. κατέβη δὲ ἰακώβ εἰς αἴγυπτον, 15.
 καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν,
 καὶ μετετέθησαν εἰς συχέμ, καὶ ἐτέθησαν 16.
 ἐν τῷ μνήματι ὃ ᾠνήσατο ἄβραάμ τιμῆς
 ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν ἐμμορ τοῦ συχέμ.
 καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας 17.
 ἧς ᾤμωσεν ὁ θεὸς τῷ ἄβραάμ, ἤυξησεν ὁ
 λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν αἰγύπτῳ, ἄχρις 18.
 οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ὃς οὐκ ᾔδει τὸν
 ἰωσήφ. οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος 19.
 ἡμῶν, ἐκάκωσε τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ
 ποιεῖν ἕκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ
 ζωογονεῖσθαι· ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη μουσῆς, 20.
 καὶ ἦν ἀσείος τῷ θεῷ, ὃς ἀνετράφη μῆνας
 τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς. * ἐκτεθέντα 21.
 δὲ αὐτὸν, ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ,
 καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ 22.
 ἐπαι-

14. συγγένειαν αὐτοῦ] αὐτοῦ —

16. δ] ᾧ. E.

17. ᾤμωσεν] Ita omnes omnino mei. In vulgata est: *confessus erat*. Alii habent: *pollicitus erat*. Impigri ergo falsarii strenue rediderunt, alii ἀμολόγησεν, alii ἐπηγγείλατο. Prius postea etiam ex B. notabit Griesb.

18. ἕτερος] + ἐκ αἰγυπτου. E.

20. πατρὸς αὐτοῦ] αὐτοῦ —

- ἐπαιδεύθη μουσῆς πάση σοφίᾳ αἰγυπτίων·
 23. ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ * ἔργοις. ὡς
 δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς χρό-
 νος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψα-
 σθαι τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.
 24. καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο καὶ ἐποίη-
 ησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πατάξας
 25. τὸν αἰγύπτιον. ἐνόμιζε δὲ συνίεναι τοὺς
 ἀδελφούς αὐτοῦ, ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐ-
 τοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συν-
 26. ἦκαν. τῇ * τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς
 μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς ἐρή-
 νην, εἰπὼν· ἄνδρες, ἀδελφοί· ἔσε ὑμεῖς· ἵνατί
 27. ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλη-
 σίον, ἀπόσωατο αὐτὸν, εἰπὼν· τίς σε κατέση-
 28. σεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; μὴ
 ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθές
 29. τὸν αἰγύπτιον; ἔφυγε δὲ μουσῆς ἐν τῷ
 λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῆ
 30. μαδιάμ, ὃν ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. καὶ πλη-
 ρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ
 ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους σινᾶ ἄγγελος κυρίου
 31. ἐν φλογὶ πυρὸς βάλτου. ὁ δὲ μουσῆς ἰδὼν
 * ἐθαύ-

22. μουσῆς] + ἐν. E. Orig. IV, 369. I, 478.

ἐν ἔργοις] ἐν —

26. τῇ δὲ] τῇ τε. A.

συνήλασεν] συνήλασεν. E.

ἔσε ὑμεῖς] ὑμεῖς — E. Chryf. IX, 130.

27. ἐφ' ἡμᾶς] ἐφ' ἡμῶν. E.

30. φλογὶ πυρὸς] πυρὶ φλογός. E.

* ἐθαύμαζε τὸ ὄραμα· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο Φωνὴ κυρίου πρὸς αὐτόν· ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ 32. Θεὸς ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς ἰακώβ. ἐντρομος δὲ γενόμενος μουσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κύ- 33. ριος· λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν 34. εἶδον τὴν κἀκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ συναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο, ἀποσελῶ σε εἰς αἴγυπτον. τοῦτον τὸν μου- 35. σῆν ὃν ἠρνήσαντο, εἰπόντες· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστή; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάρῃ. οὗτος 36. ἐξήγαγεν αὐτούς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῆ αἰγύπτου καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ

31. ἐθαύμασε] ἐθαύμαζε. Frequentius in N. Text. solet esse scriptus. Sic h. l. Chryf. IX, 131.

πρὸς αὐτόν] — E. Chryf. l. l.

34. ἀποσελῶ] ἀποσείλω. E. Chryf. l. l.

35. δικαστήν] + ἐφ' ἡμᾶς. E. Habet et omittit Chryf. IX, 135.

ἄρχοντα] ἀρχηγόν. E. Chryf. l. l. bis.

ἀπέστειλεν] ἀπέσταλκεν. E.

ἐν χειρὶ] σὺν χειρὶ. E. Chryf. bis l. l.

ὀφθέντος — βάρῃ] Sic semel, semel εἰπόντος αὐτῷ.

ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς ἀβραάμ. Chryf. l. l.

36. ἐν γῆ αἰγύπτου] ἐν αἰγύπτῳ τ ἐν τῇ αἰγύπτῳ τ E. ἐν γῆ αἰγύπτῳ. A. Poltremum habet Chryf. IX, 136.

37. καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτη τεσσαράκοντα. οὗτός
 ἔστιν ὁ μουσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ· προ-
 φητίην ὑμῖν ἀνασῆσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ
 τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσε-
 38. σθε. οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλη-
 σίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ
 λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει σινᾶ καὶ τῶν
 πατέρων ὑμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα
 39. δοῦναι ἡμῖν. ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γε-
 νέσθαι οἱ πατέρες ὑμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο,
 καὶ ἐσράφησαν * τῇ καρδίᾳ αὐτῶν εἰς αἴγυ-
 40. πτον, εἰπόντες τῷ ἀαρῶν· ποίησον ἡμῖν
 θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ μου-
 σῆς οὗτος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύ-
 41. πτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ
 ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ
 ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνον-
 42. το ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔσρε-
 ψε δὲ ὁ θεὸς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λα-
 τρέυειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέ-
 γραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν· μὴ σφά-
 γισαι

37. ἔστιν ὁ] ἐστὶ. D. Chryf. I. I. 136. 137.

θεὸς ὑμῶν] ὑμῶν — τ. θεὸς ἡμῶν. E. Chryf. 136.
 137. omittit semel ὑμῶν, semel ὁ θεὸς ad secundum
 ὑμῶν.

ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε] αὐτοῦ ἀκούσεσθε — A.
 Chryf. II. II.

38. λόγια] + θεοῦ τ λόγον. E. Vulgatum etiam Cyrill.
 III, 310.

39. ταῖς καρδίαις αὐτῶν] τῇ καρδίᾳ αὐτῶν.

41. ἀνήγαγον] ἀνήνεγκαν. E.

για καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος ἰσραήλ; καὶ 43.
 ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ῥεμφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ μετοικῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα βαβυλῶνος. ἡ σκηνὴ 44.
 τοῦ μαρτυρίου ἦν * τοῖς πατέρασιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ μουσῆ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἐωράκει ἦν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ 45.
 πατέρες ἡμῶν μετὰ ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὃν ἐξῶσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν δαυὶδ ὃς εἶρε χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἠτήσατο 46.

^{Ἄρξου τῆς} εἶρεῖν σκηνώμα τῷ θεῷ ἰακώβ. [Ἄρξου.] 47.
^{β. καὶ τοῦ} σολομῶν δὲ ἀκοδόμησεν αὐτᾶ ὄικον. ἀλλ' 48.
^{ἀγίου.} οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ,

καθὼς ὁ προφήτης λέγει ὁ οὐρανός μοι 49.
 θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·
 ποῖον ὄικον ὀικοδομήσετε μοι, λέγει κύριος;
 ἢ

42. ἐν τῇ ἐρ. τεσσ. ἔτη. E. Orig. I, 583.

43. θεοῦ ὑμῶν] ὑμῶν — E. Orig. l. l.

ῥεμφάν] ῥεφφάν t ῥεμφᾶν t ῥεφφᾶν t ῥεφᾶν t ῥεφᾶν.
 Alii aliter. Apud Amos V, 26. reperi etiam in
 Codd. ῥαιφᾶν. Hunc totum locum tractat Cyrill.
 III, 310. a. seq.

τοὺς τύπους] καὶ τύπους. E. Orig. I, 583.

44. ἦν ἐν] ἐν —

48. ναοῖς] — E.

καθὼς] † καί. E. Chryf. IX, 137.

50. ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεως μου; οὐχί
 51. ἢ χεῖρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα; σκληροτράχηλοι, καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς αἰεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς.
 52. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγέλαντας περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς γεγένησθε
 53. οἷτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων,
 54. γέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ
 55. ἔβρουχον τοὺς ὀδόντας ἐπὶ αὐτόν. ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, καὶ ἰησοῦν
 56. ἐσῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐσῶτα τοῦ Θεοῦ.
 57. κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα

51. τῇ καρδίᾳ — ὠσίν] καρδίαις καὶ τοῖς ὠσίν. E. Cyrill. I, g. 214. V, a. 642. καὶ τοῖς ὠσίν abelt. II, 24. τοῖς ὠσίν ὑμῶν καὶ ταῖς καρδίαις. VI, b. 353.

52. ἐδίωξαν] ἀπέκτειναν. E. Cyrill. I, a. 371. I, g. 32. Vulgat. III, 66.

καὶ ἀπέκτειναν] — E. Orig. III, 464. Maxime probabilis lectio. Sed Orig. sibi ipse repugnat. Vide I. I. et IV, 268. Etiam contra sunt Codd.

γεγένησθε] ἐγένεσθε. E. Cyrill. III, 66. Orig. I, 22.

55. πλήρης] + πίσεως καὶ. E.

56. ἀνεωγμένους] διανοιγμένους. E.

ἄτα αὐτῶν, καὶ ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, 58. ἐλιθοβόλουν· καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια· * παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου σαύλου, καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν σέφα- 59. νον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· κύριε ἰησοῦ, δέξαί τὸ πνεῦμά μου. Θεὸς δὲ τὰ γόνατα, 60. ἔκραξε Φωνῇ μεγάλη· κύριε, μὴ σήσης αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην, καὶ τοῦτο εἰπὼν

Τέλος τῆς β. καὶ τοῦ ἀγίου. ἐποιμήθη. [Τέλος.] Σαῦλος δὲ ἦν συνευδο- VIII, 1. κῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. [Τέλος.]

Τέλος ἐν τισὶ τῆς β.

Θ. περὶ διωγμοῦ τῆς ἐκκλησίας καὶ ταφῆς σεφάνου. ἐν ᾧ, περὶ φιλίππου τοῦ ἀπαστόλου, πολλοὺς ἰασαμένους ἐπὶ τῆς σαμαρείας.

ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν ἱεροσολύμοις· πάντες * δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς ἰουδαίας καὶ σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνεκόμισαν δὲ τὸν σέφανον ἄνδρες 2. εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαντο κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλη- 3. σίαν,

68. ἱμάτια αὐτῶν] αὐτῶν —. Servat Chryf. IX, 144. 145.

59. ἐπικαλούμενον] + τὸν θεόν. E. Chryf. I. l. 144.

ἰησοῦ] + χριστέ. E. Chryf. I. l.

60. Θεὸς δὲ] καὶ θεὸς. E. Chryf. I. l. bis.

ἔκραξε] καὶ κρᾶξας. E. Chryf. I. l. semel.

VIII, 1. πάντες τε] πάντες δέ. Ita postea et in aliis inveni. Chryf. IX, 144. bis καὶ πάντες 145. semel πάντες δέ.

τὰς χώρας] τῆς χώρας τὴν χώραν. E.

ἰουδαίας] ἰδουμαίας. E. Ita in uno gerepi.

- σίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων
 τε ἀνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς Φυ-
 4. λακίην. οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διήλθον,
 10. 5. εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. [Ἀρχή.] Φί-
 λιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς σαμα-
 6. ρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν χριστόν. προσ-
 εῖχόν τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις * ὑπὸ τοῦ
 Φιλίππου ὁμοθυμαδόν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς
 7. καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. πολλῶν
 γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα,
 βοῶντα * Φωνῇ μεγάλη ἐξήρχετο· πολλοὶ δὲ
 παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν.
 8. καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

I. περὶ σίμωνος τοῦ μάγου πισεύσαντος καὶ βαπτισθέν-
 τος σὺν ἑτέροις πλείοσιν. ἐν ᾧ, περὶ τῆς τοῦ πέτρου καὶ
 ἰωάννου πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς καὶ ἐπικλήσεως τοῦ ἁγίου
 πνεύματος ἐπὶ τοὺς βαπτισθέντας.

9. ἀνὴρ δὲ τις ὀνόματι σίμων, προὔπηρχεν ἐν
 τῇ πόλει μαγέυων καὶ ἐξιζῶν τὸ ἔθνος τῆς
 σαμαρείας, λέγων εἶναι τινὰ ἑαυτὸν μέγαν·
 10. ᾧ προσεῖχον * ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέ-
 γοντες·

VIII, 5. 10. τῇ γ. τῆς γ. ἐβδ. ε. τ. ἦ. ε. Φίλιππος
 κατελθὼν.

6. ὑπὸ τοῦ] τοῦ — E. Fell. et Gregor. ediderant, ἀπὸ
 τοῦ.

7. πολλῶν] πολλοί. E. Hoc nec postea in ullo inveni.
 Notatu digna sunt, quae hic in vicino ex Wetst.
 D. notantur, ἐνίζοντο et ἀπὸ πολλοῖς.

μεγάλη φωνῇ] Φωνῇ μεγάλη.

ἐξήρχετο] ἐξήρχοντο. E.

10. προσεῖχον πάντες] πάντες —. Bis habet Chryf. IX,
 145. 148.

γοντες· οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῶ, διὰ τὸ ἰκανῶ 11.
 χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεσακέναι αὐτούς. ὅτε 12.
 δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ
 τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
 ὀνόματος * ἰησοῦ χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες
 τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ σίμων καὶ αὐτὸς 13.
 ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν
 τῷ Φιλίππῳ· θεωρῶν τε * δυνάμεις καὶ ση-
 μεῖα γινόμενα, ἐξίστατο. ἀκούσαντες δὲ οἱ 14.
 ἐν ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι, ὅτι δέδεκται ἡ σα-
 μάρεια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς
 αὐτούς τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην· οἵτινες καὶ 15.
 ταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως
 λάβωσι πνεῦμα ἅγιον. ὅπως γὰρ ἦν ἐπ' 16.
 οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβα-
 πτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
 ἰησοῦ. τότε ἐπέτιθον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐ- 17.

Τέλος τῆς γ. τοῦς, καὶ ἐλάβανον πνεῦμα ἅγιον. [Τέλος.]

[Ἀρχή.]

Θεοῦ ἡ] † καλουμένη. E. In uno omnino inveni.
 v. Orig. I, 638. IV, 39. Utroque loco id de suo
 potuit addidisse, cum Lucae verba non recitet.

12. ὀνόματος τοῦ] τοῦ —

13. σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινόμενας] δυνάμεις
 καὶ σημεῖα γινόμενα.

16. ὑπῆρχον] ἦσαν. E.

τοῦ κυρίου ἰησοῦ] τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ. A.

17. ἐπέτιθον] ἐπέτιθισαν. E. Wettst. B. ἐπέτιθισαν,
 quod nihil est. Sic idem vers. 25. εὐεγγεληζοντες,
 quae monstra sunt, non verba.

Κ. 18. [Ἀρχή.] Θεασάμενος δὲ ὁ σίμων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς
 19. χρήματα, λέγων· δότε καὶ μοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡ * ἂν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνη πνεῦμα ἅγιον.

1A. ὅτι οὐκ ἀργυρίου, οὐδὲ ὑποκριταῖς, ἀλλὰ ἁγίοις διὰ πίστεως ἢ μετοχῆ τοῦ ἁγίου δίδεται πνεύματος. ἐν ὧ, τὰ περὶ ὑποκρίσεως καὶ ἐπιπλήξεως σίμωνος.

20. πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ
 21. Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστι σοι μερίς οὐδὲ κληρὸς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν ἐυθεῖα ἐνώπιον
 22. τοῦ Θεοῦ. μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου.
 23. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας
 24. ὄρω σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σίμων εἶπε· δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον,
 ὅπως

VIII, 18. Κ. τῆ δ. τῆς γ. ἐβδ. ε. τ. ἦ. ε. Θεασάμενος ὁ σίμων.

18. Θεασάμενος] ἰδὼν. E. Chryl. pro hoc laudatur. Scil. IX, 147. a. sed ibid. d. vulgatum habet.

20. τὸ ἀργύριόν σου] τὰ νοήματά σου. E. Cyrill. V, a. 191.

21. ἐνώπιον] ἐναντίον. E.

22. Θεοῦ] κυρίου. E. Ex versf. 24.

23. χολὴν] σχολὴν. E. Ita unus in marg. notat.

ὄρω] θεωρῶ. E. Ita bis Chryl. IX, 147. 148.

24. κύριον] Θεόν. D.

ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου, ὑπέσχεσαν εἰς ἱερουσαλήμ, πολλάς τε κώμας τῶν σαμαρει-
 Τέλος τῆς δ. τῶν εὐηγγελίσαντο. [Τέλος.]

IV. ὅτι τοῖς ἀγαθοῖς καὶ πιστοῖς εὐδοῖ ὁ θεὸς τὴν σωτηρίαν, δῆλον ἐκ τῆς κατὰ τὸν εὐνοῦχον ὑποθέσεως.

[Ἀρχή.] ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησε πρὸς 26. ΚΑ. Φίλιππον, λέγων· ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ ἱερουσαλήμ εἰς γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη καὶ ἰδοὺ, 27. ἀνὴρ αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης καινδάκης τῆς βασιλείσης αἰθίοπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς ἱερουσαλήμ, ἦν τε ὑποσρέφων καὶ καθή- 28. μενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην ἠσαΐαν. εἶπε δὲ τὸ 29. πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· πρόσσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ. προσδραμὼν δὲ ὁ 30. Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην ἠσαΐαν, καὶ εἶπεν· ἄρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ εἶπε· πῶς γὰρ ζῶ ἂν δυναίμην, εἰ μὴ τις ὀδηγήσῃ με; παρεκάλεσέ τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι
 σὺν

VIII, 26. ΚΑ. τῆ ε. τῆς γ. ἐβδ. καὶ εἰς τὸν ἅγιον Φίλιππον· ε. τ. ἡ. ε. ἄγγελος κυρίου.

25. διαμαρτυράμενοι] διαμαρτυρόμενοι. D.

26. κατὰ] πρὸς. E. v. Chryl. IX, 152. IV, 350.

28. καὶ ἀνεγίνωσκε] καὶ. E.

32. σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς, ἣν ἀνεγίνωσκεν, ἦν αὐτῇ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη· καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωτος· οὕτως οὐκ ἀνοίγει.
33. τὸ σῶμα αὐτοῦ. ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἶρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἢ
34. ζωὴ αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ, εἶπε· δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ
35. ἑτέρου τινός; ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσαστο αὐτῷ τὸν ἰησοῦν.
36. ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ· καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ ὕδωρ· τί
- (37.) 38. κωλύει με βαπτισθῆναι; * καὶ ἐκέλευσε σῆναι τὸ ἄρμα· καὶ κατέβησαν ἀμφοτέρω ἐῖς τὸ ὕδωρ, ὅ, τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος·
39. καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἤρπασε τὸν Φί-
- λιπ-

32. ἐναντίον] ἐνώπιον. E. Orig. IV, 16.

κείροντος] κείραντος. E. Chryl. IX, 153. Idem mox, ἠνοιξε. Vulg. Orig. l. l. sed omisso αὐτόν.

34. λέγει τοῦτο] λέγοι. E. Cyrill. I, g 270. Sed V, a. 199. λέγει, omisso tamen τοῦτο.

37. εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεσι· ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν ἰησοῦν χριστόν.] — v. Chryl. IX, 153. c. 155. a. Ex quatuor, quos postea consului, tres non habent, et in duobus, qui scholia habent, nec in scholiis horum fit mentio. v. P. Birch.

39. πνεῦμα] + ἅγιον ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν εὐνοῦχον, ἀγγε-

λιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦ-
χος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.

Τέλος τῆς ε. [Τέλος.] [Ἀρχή.] Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς 40. KB.
ἀζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς
πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς
καισάρειαν.

II. περὶ τῆς οὐρανόθεν θείας κλήσεως χριστοῦ τοῦ παυ-
λου εἰς ἀποσολὴν· ἐν ᾧ, περὶ ἰάσεως καὶ βαπτίσματος
παύλου δι' ἀναγίου κατὰ ἀποκάλυψιν θεοῦ, παρρησίας
τε αὐτοῦ καὶ συντυχίας τῆς διὰ βασιλέα πρὸς τοὺς
ἀποστόλους.

Ὁ δὲ σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου IX, 1.
εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν
τῷ ἀρχιερεῖ, ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιση-2.
λαῖς εἰς δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς,
ὅπως εἰάν τις εὐρη τῆς ὁδοῦ ὄντας, ἀνδρας
τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς ἱερου-
σαλήμ. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐ-3.
τὸν ἐγγίξεν τῇ δαμασκῷ καὶ ἐξαίφνης πε-
ρήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.
καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέ-4.
γουσαν αὐτῷ· σαοὺλ σαοὺλ, τί τε διώκεις;
εἶπε

VIII, 40. KB. τῆ ε. τῆς γ. ἐβδ. ε. τ. η. ε. Φίλιππος
εὐρέθη.

λος δέ. E. Ex eadem fabrica sunt, ex qua vers. 37.
Tollunt ista etiam schol. Codd. d. f. h. quae edi-
di. Ex iis, quos postea contuli, haec nec is habet,
qui versum 37. exhibet.

IX, 3. ἀπὸ] ἐκ. E. Vulg. Chryf. IX, 156. Tractat
haec etiam III, 104. III. 123. 124. V, 637. Cyrill.
V, a. 294.

4. φωνὴν λέγουσαν] φωνῆς λεγούσης. E.
σαοὺλ, σαοὺλ] σαυλε. E. Ath. I, 433.

5. εἶπε δὲ τίς εἶ, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν· ἐγώ
 6. εἰμι ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. * ἀλλὰ ἀνάστη-
 θι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθή-
 7. σεταί σοι, τί σε δεῖ ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οἱ
 συνοδευόντες αὐτῷ, εἰσήκουσαν ἔννεοι, ἀκούον-
 τες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες.
 8. ἠγέρθη δὲ ὁ σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς· ἀνεωγμέ-
 νων * τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδένα ἐβλε-
 πε· χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς
 9. δαμασκόν. καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέ-
 KB. 10. πων καὶ οὐκ ἔφαγεν, οὐδὲ ἔπιεν. [Ἀρχή.]
 ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν δαμασκῷ ὀνόματι ἀνα-
 νίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὄρα-
 ματι·

IX, 10 — 19. KB. ὀκτωβρίου α. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου
 ἀνανία καὶ τοῦ ὀσίου ξαμανοῦ τοῦ μελαδῶ. ε. τ. ἡ.
 ε. ἦν τις.

5. κύριος εἶπεν] — τ κύριος — τ εἶπεν — E.
 διάκεις· σκληρὸν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. (v. 6.)
 τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε· κύριε, τί με θέλεις
 ποιῆσαι; καὶ ὁ κύριος πρὸς αὐτὸν ἀνάστηθι· διάκεις·
 (ἀλλ') ἀλλὰ ἀνάστηθι. Ita nullus omnino eo-
 rum, quos examinavi, habet. In uno, quem nuper
 comparavi, leguntur in marg. a man. rec. Ficta
 videntur ex 22, 10. 26, 14. Omittit etiam Chryf.
 v. IX, 156. c. et III, 124. d. e. Excludit etiam
 Cyrill. V, a. 294. b. Ergo iungunt: διάκεις· ἀλλὰ
 ἀνάστηθι. Ath. I, 290. σκληρὸν — λακτ. ex 26, 14.
 laudat. Temere ergo editor huc traxit.

6. τί σε] ὅ, τι σε. E. Cyrill. l. l.

7. Componit haec cum 9. Chryf. IX, 353. d. Com-
 para scholia prioris edit. p. 339.

ἐννεοί] ἐννεοί, post priorem etiam edit. in Codd. et
 scholiis reperi. v. P.

8. ἀνεωγμένων δὲ] ἀνεωγμένων τε.

ματι· ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγὼ, κύριε.
 ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτὸν ἀναστὰς πορεύθητι 11.
 ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐθεΐαν, καὶ
 ζήτησον ἐν οἰκίᾳ ἰούδα σαῦλον ὀνόματι, ταρ-
 σέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται· καὶ εἶδεν ἐν 12.
 ὄραματι· ἄνδρα ὀνόματι ἀνανίαν εἰσελθόντα,
 καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ.
 ἀπεκρίθη δὲ * ἀνανίας· κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ 13.
 πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ
 ἐποίησε τοῖς ἀγίοις σου ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ 14.
 ᾧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δη-
 σασθαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά
 σου. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος· πορεύου, 15.
 ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς μοί ἐστιν οὗτος, τοῦ βα-
 σάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν, καὶ βα-
 σιλέων, υἱῶν τε ἰσραήλ. ἐγὼ γὰρ ὑποδεί- 16.
 ξω αὐτῷ, ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός
 μου παθεῖν. ἀπῆλθε δὲ ἀνανίας καὶ εἰς- 17.
 ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν
 τὰς χεῖρας, εἶπε· σαοῦλ, ἀδελφε, ὁ κύριος
 ἀπέσταλκέ με, * ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ, ἣ
 ἦρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς, καὶ πλησθῆς πνεύ-
 ματος

10. ἀνανία — v. 11. πρὸς αὐτὸν] — E. Cyrill. III, 229. ibid. εὐθεΐαν, loco εὐθεΐαν.

12. ἐν ὄραματι] — E. Habet quidem Chryf. IX, 162, Sed 163. 263. videtur excludere.

13. δὲ ὁ] ὁ —.

15. Hunc versum Cyrill. non tantum habet I, a. 368. uti Wettf. notavit, sed et III, 564. 747. IV, 389.

17. ἰησοῦς ὁ] ἰησοῦς —. Multoties habet Chryf. ex quo fortasse illatum est, ut alia plura,

18. ματος ἀγίου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλε-
 19. ψέ τε *, καὶ ἀναστάς ἐβαπτίσθη. | καὶ λαβὼν ΚΓ. τροφὴν ἐνίσχυσεν. [Τέλος.] [Ἀρχή.] ἐγένετο τέλος τῆς 5.
 δὲ * μετὰ τῶν * ὄντων ἐν δαμασκῷ μαθη-
 20. τῶν ἡμέρας τινάς. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν χριστὸν, ὅτι οὗτός
 21. ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθέησας ἐν ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ ᾧδε εἰς τοῦτο * ἐλήλυθεν, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγη
 22. ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς ἰουδαίους τοὺς

IX, 19. ΚΓ. τῇ σαββάτῳ τῆς γ. ἐβδ. [καὶ ἐν τισιν, ἀπειλλίου κς.] ε. τ. ή. ε. ἐγένετο [ὁ] σαῦλος μετὰ τῶν.

18. παραχρῆμα καὶ] παραχρῆμα —. Habet Chryf. IX, 162. Sed idem habet etiam semel εὐθύς, loco ἀναστάς. 163.

19. ἐνίσχυσεν] ἐνισχύθη. E. Ἐνισχύειν dicitur etiam ἀμεταβάτως. Exempla sunt apud LXX.

δὲ ὁ σαῦλος] ὁ σαῦλος — v. P.

μετὰ τῶν] † ὄντων. D. Sic et Chryf. l. l. 163.

20. χριστὸν] ἰησοῦν. E.

21. ἐλήλυθει] ἐλήλυθεν. Istud requirebatur.

22. συνέχυνε] συνήσχυνε. E. Chryf. IX, 163. 165. ubi interpretatur: ἐπιστόμιζεν, οὐκ εἶα τι εἰπεῖν. Frustra hoc vocabulum sollicitarunt Chryf. et alii. Defenditur auctoritate LXX. Notat, confusos reddere, ac sic refutare. Apud LXX, est etiam terrorem iniicere, vincere, profligare, opprimere. Sufficiebat tamen h. l. ἡλεγεῖν.

τοὺς κατοικοῦντας ἐν δαμασκῶ, συμβιβάζων,
 ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός. ὡς δὲ ἐπληροῦντο 23.
 ἡμέραι ἰκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι
 ἀνελεῖν αὐτόν. ἐγνώσθη δὲ τῷ σαύλῳ ἡ 24.
 ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετήρουν τε τὰς πύλας
 ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι.
 λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθῆ- 25.
 καν διὰ τοῦ τείχους, χαλάσαντες ἐν σπυ-
 ρίδι. παραγενόμενος δὲ ὁ σαῦλος * ἐν ἱερου- 26.
 σαλήμ, ἐπειρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς·
 καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες,
 ὅτι ἐστὶ μαθητής. βαρνάβας δὲ ἐπιλαβό- 27.
 μενος αὐτόν, ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους,
 καὶ διηγήσατο αὐτοῖς, πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε
 τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς
 ἐν δαμασκῶ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι
 τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἦν μετ' αὐτῶν ἐσπορευόμε- 28.
 νος * εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ παρρησιαζόμενος
 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. ἐλάλει τε 29.
 καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπε-
 χείρου αὐτὸν ἀνελεῖν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ 30.
 ἀδελφοί, κατήγαγον αὐτὸν εἰς καισάρειαν,
 καὶ

24. παρετήρουν] παρετηροῦντο. E. Orig. II, 394.
 τε τὰς] δὲ καὶ τὰς. E. Orig. I. I. mox idem,
 ἡμέρας καί.
 25. αὐτὸν οἱ μαθηταὶ] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. E. Orig. I. I.
 mox idem: τοῦ τείχους καθῆκαν.
 26. εἰς] ἐν.
 28. καὶ ἐσπορευόμενος] —. Quod alibi utrumque con-
 iungi solet. Habet et omittit Chryf. IX, 169. 172.
 ἐν] εἰς.

31. καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς ταρσόν. αἱ μὲν
 οὖν ἐκκλησία κατ' ὅλης τῆς ἰουδαίας καὶ
 γαλιλαίας καὶ σαμαρείας εἶχον εἰρήνην, ὀκο-
 δομούμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ
 κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύ-
 ματος ἐπληθύνοντο. [Τέλος.]

Τέλος τοῦ
 σαββάτου.

ΙΔ. περὶ αἰνέα παραλυτικοῦ, ἰαθέντος ἐν λύδδῃ διὰ πέ-
 τρου· ἐν ᾧ, τὰ περὶ ταβιθάς τῆς φιλοχέρου, ἣν ἤγειρεν
 ἐκ νεκρῶν ὁ πέτρος διὰ προσευχῆς ἐν ἰόππῃ.

ΚΔ. 32. [Ἀρχή.] ἐγένετο δὲ πέτρον διερχόμενον διὰ
 πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους

33. τοὺς κατοικοῦντας λύδδαν. εἶρε δὲ ἐκεῖ
 ἄνθρωπόν τινα αἰνέα ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτώ
 κατακείμενον ἐπὶ κρεβάτῳ, ὃς ἦν παραλε-

34. λυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πέτρος· αἰνέα,
 ἰατάί σε ἰησοῦς ὁ χριστός· ἀνάστηθι, καὶ στή-

35. στον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ἀνέστη. καὶ εἶδον
 αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες λύδδαν καὶ
 τὸν σάρωνα, οἵτινες ἐπέσρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.

36. ἐν ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια, ὀνόματι ταβι-
 θά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται δορκάις· αὕτη
 ἦν

IX, 32. ΚΔ. τῇ κυριακῇ δ. τοῦ παραλύτου· ἐν ἄλλοις·
 τὸ αὐτὸ καὶ νεκρώσιμον (ἀνάγνωσμα.) ἐν ἄλλοις· εἰς
 ἀσθενούντας. ε. τ. ἡ. ε. ἐγένετο πέτρος.

35. σάρινα] σαρονᾶν ε σαρονᾶ τ ασάρινα τ ασσάρινα.
 Poltremum habet Chryf. IX, 170.

36. ταβιθά] ταβιθαῖ alii. Sic et vers. 40. Tractat
 haec Chryf. non solum IX, 171. seq. sed et XII,
 587. seq. Orig. III, 256. ταβιθά, ἣτις ἐρμηνευομένη.
 Divina autem sunt, quae ibi docet: ἐπεὶ ἦσαν ἐν
 ὑπερώῳ, οὐκ ἦσαν κάτω. et: Ταβιθά κάτω οὐκ ἦν,
 ἀλλ' ἐν τῷ ὑπερώῳ. κ. τ. λ. At enim vero mor-
 tua demum eo sublata est, ut legitur vers. 37.

ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσιῶν,
 ὧν ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί- 37.
 ναῖς ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαν-
 τες δὲ αὐτήν, ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. ἐγγὺς δὲ 38.
 οὔσης λύδης τῇ ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκού-
 σαντες, ὅτι πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν *
 πρὸς αὐτὸν, παρακαλοῦντες, μὴ ὀκνήσαι διελ-
 θεῖν ἕως αὐτῶν. ἀναστὰς δὲ πέτρος συνῆλ- 39.
 θεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς
 τὸ ὑπερώον· καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ
 χῆραι κλαίουσαι, καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας
 καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὔσα ἡ
 δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ πέτρος, 40.
 θείσ τὰ γόνατα προσήυξατο· καὶ ἐπιστρέψας
 πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε· ταβιθά, ἀνάστηθι. ἡ
 δὲ ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα
 τὸν πέτρον, ἀνεκάθισε. δούς δὲ αὐτῇ χει- 41.
 ρα, ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους
 καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτήν ζῶσαν.
 γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς ἰόππης· 42.

Τέλος τῆς καὶ πολλοὶ ἐπίστεισαν ἐπὶ τὸν κύριον. [Τέλος.]
 κυριακῆς.

[Ἀρχή.]

37. ἔθηκαν ἐν] + τῷ. E.

38. ἀπέστειλαν δύο ἀνδρας] δύο ἀνδρας. — Duos istos milit Chryf. IX, 171. qui ibi omittit πρὸς αὐτὸν, quique ibidem et 173. παρακαλοῦντας et παρακαλοῦντες exhibet. Istos duos praetereuntes vidit etiam Hieron. Infra 10, 19. tres adeo vidit. Quae acies oculorum!

39. παρέστησαν] περιέστησαν. E. Chryf. IX, 171. Elegantius. Praeclare de his disputat VIII, 512. c.

41. δούς κ. τ. λ.] καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς, et rursus vulgatum, ac mox, καὶ φωνήσας. Chryf. IX, 172.

43. [Ἀρχή.] ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἰκανὰς μῆνας αὐτὸν ἐν ἰόππῃ παρὰ τινὶ σίμωνι βυρσεῖ.

IE. περὶ κορνηλίου, ὅσα τε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος εἶπε, καὶ ὅσα πάλιν πρὸς πέτρον οὐρανόθεν περὶ κλήσεως ἐθνῶν ἐξείδη· ἐν ᾧ, ὅτι μεταβαλεῖς ὁ πέτρος ἦλθε πρὸς κορνήλιον. ἐπανάληψις παρὰ τοῦ κορνηλίου, ᾧν ὁ ἄγγελος ἐμαρτύρησε καὶ ὑφηγήσατο αὐτῷ τῷ κορνηλίῳ. πέτρον κατήχησις εἰς χριστὸν, τοῦ τε ἁγίου πνεύματος ἐπὶ τοὺς ἀκούοντας δωρεὰ, καὶ ὅπως ἐβαπτίσθησαν τότε οἱ ἐξ ἐθνῶν πιστεύσαντες.

KE. X, 1. [Ἀρχή.] Ἄνθρωπος δὲ τις * ἐν καισαρείᾳ ὀνόματι κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ * σπείρας
 2. τῆς καλουμένης ἰταλικῆς, εὐσεβῆς καὶ φοβούμενος τὸν θεόν, σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διαπαντός,
 3. εἶδεν ἐν ὄραματι φανερῶς, ὡσεὶ ὄραν * ἐνάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ· κορνήλιε.

IX, 43. — X, 20. τῆ β. τῆς δ. ἐβδ. ἐ. τ. ἦ. ἐ. ἐγένετο ἡμέρας.

X, 1. KE. τῆ β. τῆς δ. ἐβδ. ἐ. τ. ἦ. ἐ. ἄνθρωπος ἦν.

X, 1. ἦν ἐν] ἦν — A. Arbitror ex lectionariis assumptum esse. ἦν requirit saltem vers. 3. οὗτος εἶδεν. Sed nullus Cod. id agnoscit. ἦν tamen servat etiam Damasc. II, 465.

σπείρης] σπείρας. Credibile est, non solum σπείρας, sed et σπείρη dictum esse, quod tamen non nisi apud poetās reperi.

2. ποιῶν τε] τε — E. Chryf. IX, 177. Sed idem semel habet παντὶ, loco πολλὰς.

3. ὡσεὶ] + περί. E. mox ὄραν ἐνάτη bis Chryf. IX, 177. De ἐνάτος iam monui.

ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῶ, καὶ ἔμβροτος γενόμενος, 4.
 εἶπε· τί ἐστὶ κύριε; εἶπε δὲ αὐτῶ· αἱ προσευ-
 χαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν
 εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν 5.
 πέμψον εἰς ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμ-
 ψαι σίμωνα * τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον.
 οὗτος ξενίζεται παρά τινι σίμωνι βυρσεῖ, 6.
 ἔστιν οἰκία παρά θάλασσαν. * ὡς δὲ ἀπῆλ- 7.
 θεν ὁ ἀγγελος ὁ λαλῶν τῶ κορηλίῳ, Φωνή-
 σας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην
 εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῶ, καὶ 8.
 ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέσειλεν
 αὐτοὺς εἰς τὴν ἰόππην. τῇ δὲ ἐπαύριον 9.
 ὁδοιπορούντων ἐκείνων, καὶ τῇ πόλει ἐγγι-
 ζόντων, ἀνέβη πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύ-
 ξασθαι, περὶ ὧραν ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρόσ- 10.
 πεινος,

5. ὁ ἐπικαλεῖται πέτρος] τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον.
 Istud est ex 10, 32. Utrumque habet Chryf. I, 1,
 178. 180.

6. θάλασσαν· οὗτος λαλήσει σοι, τί σε δεῖ ποιῆσαι]
 θάλασσαν. Quatuor, quos post priorem edit. com-
 paravi, haec etiam omittunt. Ex verl. 32. huc
 relata. Credebant enim haec utroque loco vel le-
 genda, vel omittenda esse. v. verl. 32. Similem in-
 terpolationem Wetst. notat, quae huc relata est
 ex 11, 14.

7. τῷ κορηλίῳ] αὐτῶ. E.

8. ἰόππην] Semel addit: μετακαλέσασθαι τὸν πέτρον
 Chryf. IX, 186. d.

9. ἐκείνων] αὐτῶν. E.

δῶμα] ὑπερῶν. E. Orig. I, 386. εἰς τὸ δῶμα.
 H, 256. a. I, 216.

- στεινος, καὶ ἤθελε γεύσασθαι. παρασκευα-
ζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἕκτα-
11. σις· καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον,
καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκευός τι, ὡς ὀθό-
νην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον,
12. καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς· ἐν ᾧ ὑπῆρ-
χε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ
θηρία, καὶ τὰ ἔρπετά, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
13. οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν·
14. ἀνασᾶς, πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. ὁ δὲ
πέτρος εἶπε· μηδαμῶς, κύριε· ὅτι οὐδέποτε
15. ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ
φωνή

10. ἐκείνων] αὐτῶν. E. Orig. I, 386.

ἐπέπεσεν] ἐγένετο τ' ἔπεσεν. E. ἐπέπεσεν et ἔπεσεν
Chryf. l. I. 178. 180. Licet ergo eligere. Ἐγένετο
ἕκτασις ἐπ' αὐτόν. Orig. I, 386.

11. ἐπ' αὐτόν] — E. Orig. I, 386.

ὀθόνην] Ita Chryf l. I. 178. sed σινδὼνα explicat
179. Vide etiam 180. d. 186. e. 193. c. Attingit
Cyrill. I, a. 498. ubi est: τῆς σινδόνος ἀνοθεὶν καθι-
εμένης. Ibid. ἐν ἧ πάντα γέγραπται τὰ τετράπ.
sed ὀθόνην IV, 924. ibi tamen rursus: ἐν ἧ πάντα
ἐγγέγραπτο. Rursus ὀθόνη. III, 12. et ἐγγέγραπτο
13. line hoc. Vide et VI, b. 318.

δεδεμένον καὶ] — E. Quia infra non additur 11, 5.
Pro omittis laudatur a Wetst. et Griesb. Cyrill.
IV, 934. Voluit scribere 924. Sed ex isto loco
nihil efficitur. Omittit Orig. I, 386. qui et proxima
cum aliis confundit. Confusio est ex plurali-
tate membrorum.

14. μηδαμῶς] οὐχί. E. Chryf. VII, 524, sed IX, 178,
vulg.

ἢ] καί. E. Orig. I, 386.

ἀκάθαρτον] + οὐδὲ ἐσθῆλας εἰς τὸ σάμα μου πᾶν
κρέμα

Φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· ἃ ὁ
 θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοῖνου. τοῦτο δὲ 16.
 ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ
 τέλος τῆς β. σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. [Τέλος.] ὡς δὲ ἐν 17.
 ἑαυτῷ διηπόρει ὁ πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ ὄρα-
 μα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοῦ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμέ-
 νοι ἀπὸ τοῦ κορνηλίου, διερωτήσαντες τὴν
 οἰκίαν σίμωνος, ἐπέσησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα
 καὶ Φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο, εἰ σίμων ὁ ἐπι- 18.
 καλούμενος πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. τοῦ 19.
 δὲ πέτρου * διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὄραμα-
 τος, εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα· ἰδοῦ, ἄνδρες *
 ζητοῦσίν σε· ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ 20.
 πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος· διότι
 ἐγὼ

κρέας βέβηλον. E. Cyrill. III, 12. et I, a. 498. VI.
 b. 319. Etfi Orig. aliquoties habeat ἔφαγον, infert
 tamen etiam ἐισήλθεν, ut I, 615. et alibi. Ex con-
 fusione 11, 8.

16. πάλιν] — τ ἐυθύς τ ἐυθέως. E. πάλιν abest. Orig.
 I, 386. Tria his farcimina occidentalia appoluit
 Griesb. p. 103. His escis inescare vult lectores.
17. ὄραμα] ἔημα. E. Ita alibi occurrit in N. T.
 διερωτήσαντες] † καὶ μαθόντες. E. Pro hoc lau-
 datur etiam Chryf. a Wetf. Igitur etiam a Griesb.
 Ego IX, 179. d. id video abesse. Sed nec in XIII.
 istis voluminibus inveni. Notassem enim mihi.
 Sic mox τοῦ, post οἰκίαν, quod habet Chryf. non
 notarunt.
19. ἐνθυμουμένου] διενθυμουμένου.
 ἄνδρες τρεῖς] τρεῖς — E. Ex vers. 7. aut 11, 11.
 Wetf. B. infert δύο. Militem ergo pro nullo
 habuit.
20. διότι ἐγὼ] ὅτι ἐγὼ τ ἐγὼ γάρ. E. διότι et ὅτι
 Chryf. IX, 179. e.

- Κ5. 21. ἐγὼ ἀπέσαλκα αὐτούς. [Ἀρχή.] κατα-
 βὰς δὲ πέτρος πρὸς τοὺς ἀνδρας, * εἶπεν·
 22. ἰδοὺ, ἐγὼ εἰμι, ὃν ζητεῖτε· τίς ἢ αἰτία, δι' ἣν
 22. πάρεσε; οἱ δὲ εἶπον· κορνήλιος ἑκατοντάρ-
 χης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν,
 μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν
 Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἀγίου
 μεταπέμψασθαι σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
 23. ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλεσάμε-
 νος οὖν αὐτούς, ἐξένισε. τῇ δὲ ἐπαίριον ὁ
 πέτρος ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν
 ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ * ἰόππης συνῆλθον αὐτῶ.
 24. καὶ τῇ ἐπαίριον εἰσῆλθον εἰς τὴν καισάρειαν·
 ὁ δὲ κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς, συγκα-
 λεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς
 25. ἀναγκαίους φίλους. ὡς δὲ ἐγένετο * τοῦ
 εἰσελ-

X, 21. Κ5. τῇ γ. τῆς δ. ἐβδ. ε. τ. ἦ. ε. καταβὰς ὁ πέ-
 τρος πρὸς τοὺς ἀνδρας τοὺς ἀπεσαλμένους ἀπὸ κορ-
 νηλίου πρὸς αὐτὸν [ἐν ἄλλῳ ὑπὸ τοῦ κορνηλίου,
 εἶπεν] εἶπεν· ἐγὼ εἰμι.

21. ἀνδρας τοὺς ἀπεσαλμένους ἀπὸ τοῦ κορνηλίου πρὸς
 αὐτὸν] ἀνδρας, v. P. Omittunt etiam quatuor, quos
 postea examinavi.

23. ὁ πέτρος] ἀνασᾶς t ἀνασᾶς ὁ πέτρος. E. Posterius
 Chryl. 180. 184. Sed hic semel etiam ἦλθε, loco
 ἐξῆλθε et συνῆλθον εἰς τὴν καισάρειαν, omillis αὐ-
 τῶ — εἰσῆλθον.
 ἀπὸ τῆς ἰόππης] τῆς —.

24. συγκαλεσάμενος] προσκαλεσάμενος. E. Utrumque
 Chryl. l. l. 181. 184. a. b.

φίλους] Appendicem recensitionis scurrilis notat
 Wettl. ad hunc versum et ad 11, 1. 2.

25. ἐγένετο] + τοῦ. Omittit Chryl. l. l. 184. c.

εἰσελθεῖν τὸν πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ
 κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύ-
 νησεν. ὁ δὲ πέτρος αὐτὸν ἤγειρε, λέγων· 26.
 ἀνάστηθι· καὶ γὰρ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. καὶ 27.
 συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσῆλθε, καὶ εὕρισκε συν-
 εληλυθότας πολλούς. ἔφη τε πρὸς αὐτούς· 28.
 ὑμεῖς ἐπίσασθε, ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ ἰου-
 δαίῳ κολλαῖσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ·
 καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ
 ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον. διὸ καὶ ἀναν- 29.
 τιβρότητος ἦλθον μεταπεμφθεῖς. πυνθάνομαι
 οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με; καὶ ὁ 30.
 κορνήλιος ἔφη ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι
 ταύτης τῆς ὥρας ἡμῖν νησέυων, καὶ τὴν *
 ἐνάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου·
 καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι
 λαμπρᾷ· καὶ φησὶ κορνήλιε, εἰσηκούσθη 31.
 σου ἡ προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου
 ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμψον οὖν 32.
 εἰς ἰόππην, καὶ μετακάλεσαι σίμωνα, ὃς
 ἐπικαλεῖται πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ
 σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν· ὃς παρα-
 γενόμενος λαλήσει σοι. ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμ- 33.
 ψα πρὸς σε· σύ τε καλῶς ἐποίησας παρα-
 γενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ
 θεοῦ πάρεσμεν, ἀκοῦσαι πάντα τὰ προσε-
 ταγ-

32. ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι] — E. Scilicet, quia supra vers. 6. non adduntur.

33. τοῦ θεοῦ prius] του. E.

ταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. [Τέλος.] Τέλος τῆς γ.

- KZ. 34. [Ἀρχή.] ἀνοίξας δὲ πέτρος τὸ στόμα, εἶπεν ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι, ὅτι οὐκ ἔστι
 35. προσωπολήπτης ὁ Θεός· ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνη ὁ φοβούμενος αὐτὸν, καὶ ἐργαζόμενος
 36. δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐτῶ ἔστι. τὸν λόγον, ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ· οὗτός ἐστι
 37. πάντων κύριος. ὑμεῖς οἴδατε τὸ γεγόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα, ὃ
 38. ἐκήρυξεν Ἰωάννης· Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ ναζαρέτ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διήλθεν ἐνεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ
 39. διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς

X, 34. KZ. τῆ ε. τῆς δ. ἐβδ. ε. τ. ἡ. ε. ἀνοίξας [ὁ] πέτρος τὸ στόμα αὐτοῦ, εἶπε πρὸς κορνήλιον· ἐπ' ἀληθείας.

τοῦ Θεοῦ posterius] τοῦ κυρίου. E. Utrouque loco repugnant Codices probi omnino omnes. Utrumque illatum est per Latiniltas. Per totam hanc de Cornelio narrationem sermo est Cornelio de deo. Nam domini et Christi nomen adhuc ignorabat. Ergo inepte inculcatum domini.

34. ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι] ἐπ' ἀλήθειαν καταλαμβάνομεν. E. Cyrill. III, 367.

35. ἐργαζόμενος] ποιῶν. E. Cyrill. I I.

36. ὃν] omittit Ath. I, 508. disputans contra haereticos.

38. ναζαρέτ] Codices haud contemnendi et hic, et alibi, ναζαρέθ. Ita editur etiam in aliquot locis Cyrilli et Basil. hic notatis.

ἡμεῖς ἔσμεν μάρτυρες πάντων, ὧν ἐποίησεν
ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσα-
λήμ· ὃν * καὶ ἀνεῖλον, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύ-
λου· τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέ- 40.

ρα, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι,
ὄν παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι, τοῖς προ- 41.

κεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες
συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ
ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. καὶ παρήγγει- 42.

λεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρα-
σθαι, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. τούτῳ 43.

πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν
ἀμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ

Τέλος τῆς ε. πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. [Τέλος.]

[Ἀρχή.] ἔτι λαλοῦντος τοῦ πέτρου τὰ ῥή- 44. ΚΗ.

ματὰ

X, 44. ΚΗ. τῆ σ. τῆς δ. ἐβδ. ε. τ. η. ε. λαλοῦντος τοῦ
πέτρου.

ὡς] ὄν. E. Vulg. Cyrill. I, a. 352. V, a. 749. et
alibi. Tamen ὄν. VI, a. 227. ὡς etiam Ath. I, 356.
et Basil. M. I, 302. II, 584. sed III, 23. et 33. ὄν
ἐρχ. ὁ Θεὸς τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ. Plura ergo his
duobus locis pro arbitrio mutavit. ὄν etiam Ath. I,
510. rursus ὡς, sed verl. 37. ἐπίσασθε, loco οἴδατε,
et ἀρξάμενον γὰρ ἀπὸ γαλ. II, 478. Rursus ὄν. II,
340. Patres ergo definiunt, quid hic legendum sit.
Iltad ὄν centum Graecis, levis armaturae, in men-
tem venire poterat.

ὅς διήλθεν] negligenter haec laudat Orig. I, 790.

ὁ Θεός] ὁ —. Cyrill. V, c. 166.

39. ἡμεῖς ἔσμεν] ἔσμεν — E. Chryf. IX, 186.

ὄν] + καί.

42. αὐτός] οὗτος. E.

- ματα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον.
45. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοί, ὅσοι συνῆλθον τῷ πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται.
46. ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. τότε ἀπεκρίθη ὁ
47. πέτρος· μήτι τὸ ὕδωρ κωλύσαι δύναται τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον, καθὼς καὶ ἡμεῖς;
48. προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

15. ὡς πέτρος τὰ κατεξῆς καὶ τὰ κατέκασα τῶν γεγονότων διηγεῖται τοῖς ἀποστόλοις, διακριθεῖσι πρὸς αὐτὸν, τὸ τηλικαδε τὸν βαρβάρον ἐπέμψασι πρὸς τοὺς ἐν ἀντιοχείᾳ ἀδελφούς.

- XI, 1. Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη
2. ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε ἀνέβη πέτρος εἰς ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο
3. πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, λέγοντες· ὅτι πρὸς ἀνδρας ἀκροβυσίαν ἔχοντας εἰσῆλθες,
4. καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξάμενος δὲ ὁ πέτρος, ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς, λέγων·
- ἐγὼ

48. τοῦ κυρίου] ἰησοῦ χριστοῦ τ τοῦ κυρίου ἰησοῦ. E. Prius Chryl. IX, 192.

XI, 2. διεκρίνοντο] ἐσκανδαλίζοντο, quod in unius Cod. marg. repereram, est interpretatio Chryl. IX, 193.

ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει ἰόππη προσευχόμενος, καὶ 5.
 εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευός
 τι, ὡς ἐθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς
 καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρῃς
 ἐμοῦ. εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον 6.
 τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ
 τὰ ἔρπετά, καὶ τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ.
 ἤκουσα δὲ Φωνῆς λεγούσης μοι ἀνασᾶς, πέ- 7.
 τρε, θῦσον καὶ φάγε. εἶπον δὲ μηδαμῶς, 8.
 κύριε· ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε
 εἰσῆλθεν εἰς τὸ σῶμα μου. ἀπεκρίθη δὲ 9.
 μοι Φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἃ ὁ
 θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ 10.
 ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη
 τέλος τῆς 5. ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. [Τέλος.] καὶ 11.
 ἰδοῦ, ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν
 οἰκίαν, ἐν ἧ ἤμην, ἀπεσαλμένοι ἀπὸ καισα-
 ρείας πρὸς με. εἶπε δὲ μοι τὸ πνεῦμα 12.
 συναλθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενον. ἦλθον
 δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἐξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ
 εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. ἀπήγ- 13.
 γειλέ

6. Non nulli hic quoque turbas dederunt, ut 10, 12.
 Pluralitas membrorum in causa fuit, ut quaedam
 omitterentur, ac deinde alieno loco infererentur.
 Accedebat, quod credebant, τῆς γῆς ponendum
 esse post ἔρπετά, ut τοῦ οὐρανοῦ post πετεινά. Igi-
 tur τῆς γῆς alii profus excluderunt. v. Birch.

8. πᾶν] — E. Chryf. IX, 193. c. e.

οὐδέποτε] + ἔφαγον ἧ. E. Ex 10, 14.

12. τὸν οἶκον] τῆς οἰκίας. E. Ex Chryf. IX, 194.

γαίε τε ἡμῖν, πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον, ἐν τῷ
 οἴκῳ αὐτοῦ σαθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ·
 ἀπόσειλον εἰς ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετά-
 πεμψαί σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον,

14. ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ

15. σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ἐν δὲ τῷ ἀρξά-
 σθαί με λαλεῖν, ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ
 ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ὡς περ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν

16. ἀρχῇ. ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου,
 ὡς ἔλεγεν ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι,
 ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

17. εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεός,
 ὡς καὶ ἡμῖν, πισεύσασιν ἐπὶ τὸν κύριον ἰησοῦν
 χριστὸν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι

18. τὸν θεόν; ἀκούσαντες δὲ ταῦτα, ἠσύχα-
 σαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, λέγοντες ἄρα
 γε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν

ΚΘ. 19. ἔδωκεν εἰς ζωὴν. [Ἀρχή.] οἱ μὲν οὖν δια-
 σπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης
 ἐπὶ σεφάνῳ, διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ κύ-
 πρου

XI, 19. ΚΘ. κυριακῇ τῆς σαμαρείτιδος [καὶ ἐν τισιν,
 ἰουνοῦ ια.] ἑ. τ. ἡ. ἑ. διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι
 ἀπὸ τῆς θλίψεως.

17. ἐγὼ δὲ] δὲ — E. Poterat abest. Omittit Chryf.
 l. l. 194. ubi servat δυνατὸς, quod tamen omittit
 195. d.

19. ἐπὶ σεφάνῳ] ἐπὶ σεφάνου τ τῷ σεφάνῳ. E. Chryf.
 l. l. 200. Latinistae, vulgatus et vetus Italus: sub
 Stephano. Pueriliter! Propterea tamen aliqui cor-
 rexerunt, ἐπὶ σεφάνου. Id in nullo Codice, nec

πρὸς καὶ ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον, εἰ μὴ μόνον ἰουδαίοις. ἦσαν δὲ τινες 20. ἐξ αὐτῶν ἄνδρες κύπριοι καὶ κυρηνᾶιοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον ἰησοῦν.

in iis, quos postea comparavi, inveni. Tanquam Stephanus vel rex, vel summus sacerdos fuerit. ἐπὶ h. l. est pro κατὰ contra Stephanum et socios. Herodian. pag. 27. αὐτὸς γὰρ ἐνταῦθα δύναμιν ἐπὶ σοὶ (contra te) καὶ χρήματα ἀφροΐζει. Philo p. 774. d. ἐπ' αὐτῷ τιβερίου φονῶντος, pro quo Zosimus 227. dixit, φονῶν κατ' ἀλλήλων.

20. εἰσελθόντες] ἐλθόντες. E. Chryf. I, I. 200. Nam ex hoc, ut quilibet iam animadvertit, varias lectiones καὶ ἰλαδὸν εἰς ἐλέσθαι ῥηϊδίως.

κύπριοι καὶ κυρηνᾶιοι] qui graece loquebantur, cum reliqui hebraice tantum loquerentur. Nescio ergo, quid haec sibi velint apud Chryf. IX, 200. e. εἰκὸς, αὐτοὺς τε λοιπὸν εἰδέναι ἑλληνιστί.

ἑλληνιστάς] ἑλληνας. E. Similiter a non nullis corruptum 9, 29. Ita Wetst. et Griesb. repperunt etiam apud Oecum. Euseb. Chryf. Ego apud Chryf. IX, 200. e. reperi ἑλληνιστάς. Sed mox de suo habet: ὅρα ἑλλησιν εὐαγγελίζονται. et 203. e. πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς. — ἴσως διὰ τὸ μὴ εἰδέναι ἰβραϊστί, ἑλληνας αὐτοὺς ἐκάλουν. Ita etiam apud Oecum. I, 102. πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς ἴσως διὰ τὸ μὴ εἰδέναι ἰβραϊστί, ἑλληνας αὐτοὺς ἐκάλουν. Sic et Theophyl. ad h. l. Euseb. H. E. II, 3. κορνηλίου — τὴν πίσιν καταδέξαμένου, πλείσων τὲ καὶ ἄλλων — ἐλλήνων. Quilibet ergo videt, nec ex hoc loco aliquid posse effici, etsi Eusebius, Cornelii exemplo motus, ac duas diversas narrationes inter se miscens, de gentilibus (ἑλλησιν) hoc videtur accepisse.

21. ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν
 πολὺς τε ἀριθμὸς πισεύσας ἐπέσρεψεν ἐπὶ
 22. τὸν κύριον. ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ
 ὄτια τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν ἱεροσολύμοις περὶ
 αὐτῶν· καὶ ἐξαπέστειλαν βαρνάβαν διελθεῖν
 23. ἕως ἀντιοχείας. ὃς παραγενόμενος καὶ
 ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρ-
 εκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας
 24. προσμένειν τῷ κυρίῳ· ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς
 καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως·
 καὶ προσετέθη ὄχλος ἰκανὸς τῷ κυρίῳ.
 25. ἐξῆλθε δὲ εἰς ταρσὸν ὁ βαρνάβας ἀναζητη-
 σαι

piffe. De Oecumenio addo, quod Codex eius Aug. 6. etiam ἑλληνιστὰς exhibet. Non ergo h. l. Iudaei et gentiles, sed Iudaei Hebraice et Graece loquentes opponuntur. Accedit, quod nec credibile est, Haebraeos, neglectis Hellenistis Antiochenis, continuo se convertisse ad gentiles, cum neminem adhuc nisi Iudaeos docuissent. Grotii explicatio nititur Codice Wetst. D. Ergo fundamento ruinoso. Codicis huius auctoritas vel ex hoc uno capite aestimari potest. Alexandrinus Cod. syllabas modo addit, modo omittit. Quid? quod Wetst. B. hic adeo repugnat, ac caeteri omnino omnes, summi, medii, infimi? Latinistarum nulla est auctoritas. Tribus enim locis 6, 1. 9, 29. et hic, ἑλληνιστὰς reddiderunt *Graecos*.

21. μετ' αὐτῶν] + τοῦ ἰησοῦ αὐτούς. E. Ex quatuor, quos postea consului, unus habet. Contra est Chryf. IX, 201. a. qui interpretatur: *τούτοις, σημεῖα ἐπιτελοῦντο*. Simile aliquid est Luc. 5, 17.

25. ὁ βαρνάβας] — E.

σαι σαῦλον· καὶ εὐρών αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν 26.
ὅλον συναχθῆναι * τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι
ὄχλον ἰκανόν, χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν ἀν-

Ἰπέρβα εἰς τιοχεία τοὺς μαθητὰς χριστιανούς. [Ἰπέρ-
τὸ τῆς κυ- βα.] [Τέλος.]
ριακῆς.

Τίλος ἐν τισι

τῆς κυρια- ΙΖ. προφητεία ἀγάβου περὶ λιμοῦ οἰκουμενικοῦ, καὶ
κῆς. καρποφορία πρὸς τοὺς ἐν ἀντιοχείᾳ ἀδελφούς.

ἐν ταύταις δὲ * ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ 27.
ἱεροσολύμων προφῆται εἰς ἀντιόχειαν. ἀνα- 28.
σαι δὲ εἰς αὐτῶν ὀνόματι ἀγάβος, ἐσήμανε
διὰ τοῦ πνεύματος, λιμὸν μέγαν μέλλειν
ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅσις καὶ

Ἄρξου τῆς ἐγένετο ἐπὶ κλαυδίου καίσαρος. [Ἄρξου.] 29.
κυριακῆς.

τῶν δὲ μαθητῶν, καθὼς ἠυπορεῖτό τις, ὥρι-
σαν ἕκαστος αὐτῶν, εἰς δικκονίαν πέμψαι
τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς.
ὁ καὶ ἐποίησαν, ἀποσείλαντες πρὸς τοὺς 30.
πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς βαρναβᾶ καὶ σαύ-

Τέλος τῆς λου. [Τέλος.]
κυριακῆς.

ΙΗ. ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου κατασφαγή· ἐν ᾧ πέτρου
σύλληψις πρὸς ἡρώδου, ὅπως τε αὐτὸν ὁ ἄγγελος θείου
κελεύσματος ἐξείλετο τῶν δεσμῶν καὶ ὁ πέτρος ἐμφανῆς
γενό-

αὐτὸν — αὐτὸν] —. t. prius — t. posterius —. E.
Prius omittit Chryf. IX, 201.

26. αὐτοὺς] αὐτοῖς. E.

ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] ἐν —. Habet Chryf. l. I.

28. μέγαν] μεγάλην. E. Mox ergo, ἥτις.

γενόμενος νύκτωρ τοῖς ἀδελφοῖς ὑπανεχώρησεν· ἐν ᾧ·
περὶ τῆς τῶν φυλάκων κολάσεως, καὶ μετέπειτα, περὶ
τῆς τοῦ ἀσεβοῦς ἡρώδου πικρᾶς τε καὶ ὀλεθρείου
καταστροφῆς.

- A. XII, 1. [Ἀρχή.] Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβα-
λεν ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί
2. τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖλε δὲ
ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν ἰωάννου, μαχαίρα.
3. καὶ ἰδὼν, ὅτι ἀρεζὸν ἐστὶ τοῖς ἰουδαίοις, προσ-
έθετο συλλαβεῖν καὶ πέτρον· ἦσαν δὲ * ἀί
4. ἡμέραι τῶν ἀζύμων ὃν καὶ πιάσας ἔθετο
εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις
στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν· βουλόμενος με-
τὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ.
5. ὁ μὲν οὖν πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ·
προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτελεῖς γινομένη ὑπὸ τῆς
ἐκκλη-

XII, 1. A. τῶ σαββάτῳ τῆς δ. ἐβδ. καὶ εἰς τὴν τιμίαν
προσκύνησιν τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἁγίου ἀποστό-
λου πέτρου. καὶ εἰς τὸν ἁγίον μάρτυρα γεώργιον
[καὶ ἐν τισιν, ἰαννουαρίου 15.] κατ' ἐκεῖνον τὸν και-
ρὸν.

XII, 3. ἦσαν δὲ] + ἀί. Griesbachius, Wettstenio non
contentiente, tradit, ἦσαν — ἀζύμων omitti a Chryf.
Sed idem ex Chryf. cum Wettl. notat ἀί. Est hic
error humanus. Sed Chryf. habet semel, ἦν δὲ
ἡμέρα IX, 208. semel, ἡμέραι γὰρ ἦσαν. 209. d.
Credas, alium Chrylostomum Griesbachio, alium
Wettstenio, alium mihi fuisse ad manus. Sed si
Chrylostomus ista prorsus omisisset, essentne tol-
lenda? Nullo modo. Multa enim in interpreta-
tione silentio transit. Sic hic 11, 29. desunt omnia
ab ὤρισαν ad finem capitis. v. IX, 202. d. Sic
rursus absunt 12, 4. ab φυλάσσειν ad fin. versus.
208. b.

ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. ὅτε 6.
 δὲ ἐμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ ἠρώδης, τῇ νυκτὶ
 ἐκείνῃ ἦν ὁ πέτρος κοιμώμενος μεταξύ δύο
 στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσεσι δυοῖ, Φύλακές
 τε πρὸ τῆς θύρας ἐτύρουν τὴν Φυλακὴν.
 καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος κυρίου ἐπέστη, καὶ Φῶς 7.
 ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι πατάξας δὲ τὴν
 πλευρὰν τοῦ πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων
 ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἀλύ-
 σεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπέ τε ὁ ἄγγελος 8.
 πρὸς αὐτὸν περιζῶσαι, καὶ ὑπόδησαι τὰ
 σκανδάλιά σου. ἐποίησε δὲ ὕψω. καὶ λέγει
 αὐτῷ περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκο-
 λούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, 9.
 καὶ

5. ὑπὲρ] περί. E. Ita scilicet alibi in N. Text. περί
 occurrit, loco ὑπὲρ. Hic contra sunt Codd.

6. κοιμώμενος] Sic Chryf. IX, 208. sed 210. c. καθεύ-
 δων, additque: ὄρα τὸν πέτρον καθεύδοντα — αὐτῇ
 τῇ νυκτὶ — ἐκάθευδε — οὐχ ἀπλῶς δὲ ἐκάθευδεν.
 Et mox rursus vulgatum: κοιμώμενος ἦν. Haec ex
 meo Chryf. notavi.

7. πατάξας] νύξας. E. Luciferi Griesbachiani.

ἐξέπεσον] ἐξέπεσαν (ap. Wetst. per errorem ἐπέπε-
 σαν.) E. Chryf. IX, 208. c. ἐξέπεσον — ἐκ. Sed
 210. a. ἀπέπεσον — ἀπὸ. Male habuit Wetste-
 nium et Griesbachium, quod Chrysofomus tum
 alibi, tum maxime in Actibus eundem locum re-
 sumit, aut, ut ipse loquitur, ἀναλαμβάνει, τούτους,
 πάλιν ἀνωθεν ἐσημνέει.

8. περιζῶσαι] ζῶσαι. E. Basil. M. II, 368.

ὑπόδησαι τὰ σκανδάλια] Etiam haec urget Chryf.
 ac profecto satis ingeniose XI, 62. a. b. Hunc lo-
 cum enim ibi etiam tractat a pag. 55.

καὶ οὐκ ᾔδει, ὅτι ἀληθῆς ἐστὶ τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου· ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν.

10. διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλιν τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν· καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἀγγελος ἀπ'

11. αὐτοῦ. καὶ ὁ πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε· νῦν οἶδα ἀληθῶς, ὅτι ἐξαπέστειλε κύριος τὸν ἀγγελὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς ἡρώδου, καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ

ΛΑ. 12. λαοῦ τῶν ἰουδαίων. [Τέλος.] [Ἀρχή.] Τέλος τοῦ σαββάτου καὶ τοῦ ἀγίου.
 συνιδῶν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν μαρίας, τῆς μητρὸς ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλουμένου μάρκου,

οὓς ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. 13. κρούσαντος δὲ τοῦ πέτρου τὴν θύραν τοῦ

XII, 12. ΛΑ. τῆ β. τῆς ε. ἐβδ. ε. τ. ἦ. ε. συνιδῶν ὁ πέτρος ἦλθεν.

9. διὰ] ὑπό. E.

11. ἀληθῶς ὅτι] ὅτι ἀληθῶς. E. Chryf. IX, 209. a. ubi etiam οἶδα et ἐξαπέστειλε. Sed 211. a. ἐγνων et ἀπέστειλε.

ἐξείλετο] ἐρρέυσατο. D. ἐξείλατο. E. ἐξείλε et ἐξείλετο Chryf. l. 1.

12. συνηθροισμένοι] + ἀδελφοί. E. In edito Chryf. IX, 209. b. non est.

13—15. Pro more suo de his pueriliter nugatur Orig. III, 608. c.

13. τοῦ πέτρου] αὐτοῦ. E. Lectionaria non nulla id omittunt, quae, quomodo lectionem incipiant, hic notatum est. Igitur in Cod. Guelpherbytano 16, 7. versu 12. legitur: συνιδῶν δὲ ὁ πέτρος ἦλθεν. Sed

τοῦ πυλῶνος, προσῆλθε παιδίσκη ὑπακούσασα,
 ὀνόματι ῥόδη· καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν Φωνὴν 14.
 τοῦ πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἠνοιξε τὸν
 πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν, ἐσᾶνα
 τὸν πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς 15.
 αὐτὴν εἶπον· μαίνη· ἢ δὲ διίσχυρίζετο, οὕτως
 ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστίν.
 ὁ δὲ πέτρος ἐπέμενε κρούων· ἀνοιζάντες δὲ 16.
 εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ 17.
 αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγαῶν, διηγήσατο αὐτοῖς,
 πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλα-
 κῆς· εἶπε δὲ ἀπαγγείλατε ἰακώβῳ καὶ τοῖς
 ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς
 Τέλος τῆς β. ἕτερον τόπον. [Τέλος.] γενομένης δὲ ἡμέ- 18.
 ρας, ἦν τάρραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρα-
 τιώταις, τί ἄρα ὁ πέτρος ἐγένετο. ἠρώδης 19.
 δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν, καὶ μὴ εὐρῶν, ἀνακρί-
 νας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι·
 καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν
 καισάρειαν, διέτριβεν. ἦν δὲ ὁ ἠρώδης θυ- 20.
 μομαχῶν τυρίοις καὶ σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν
 δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πείσαντες βλά-
 στον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως,
 ἠτοῦντο εἰρήνην· διὰ τὸ τρέφεισθαι αὐτῶν
 τὴν

ὁ πέτρος, liquore rubro, propter lectionem. Nam
 ille Codex lectiones ecclesiasticas notat. Iam si
 vers. 12. insertum erat, ὁ πέτρος, molestum erat id
 vers. 13. repetere. Evolui potest Goettingae Cod.
 Missyanus pag. 24.

20. τρέφεισθαι] διατρέφεισθαι. E. Chryl. IX, 215.

21. τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ δὲ
 ἡμέρᾳ ὁ ἠρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλι-
 κήν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημη-
 22. γόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆμος ἐπεφάνει
 23. θεοῦ Φωνή, καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρη-
 μα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου,
 αἰθ' ὧν οὐκ ἔδωκε * δόξαν τῷ θεῷ· καὶ γε-
 24. νόμενος σκωληκόβρωτος, ἐξέψυξεν. ὁ δὲ
 λόγος τοῦ θεοῦ ἤυξανε καὶ ἐπληθύνετο.

AB. 25. [Ἀρχή.] βαρνάβας δὲ καὶ σαῦλος ὑπέσρε-
 ψαν ἐξ ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες τὴν διακο-
 νίαν, συμπαραλαβόντες καὶ ἰωάννην, τὸν ἐπι-
 κληθέντα μάρκον.

IO. ἀπο-

XII, 25. AB. τῇ γ. τῆς ε. ἐβδ. ε. τ. η. ε. βαρνάβας καὶ
 σαῦλος.

23. τὴν δόξαν] τὴν —.

ἐξέψυξεν] Haud dubie ἐκ παραδόσεως ἀριγένουσ,
 τοῦ πάνυ, Chryf. XII, 243. c. tradit de Herode:
 ὅτι διεξέραγη καὶ ἐξεχύθη τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ.
 Idem ergo fatum habuit, quod Iudas, cuius fidei,
 doctrinae, elegantiae et diligentiae criticae in Acti-
 bus debemus versiones Syras. Syncellus eius fuit
 Beda; amanuensis, Icriba Cod. Wettf. D. Ergo
 hi tres plerumque socialiter concordant. v. Act.
 XXVIII, 19. et locis fere infinitis.

25. ἐξ ἱερουσαλήμ] ἀπὸ ἱερουσαλήμ. D. εἰς ἱερουσα-
 λήμ. E. † εἰς ἀντιόχειαν. D. Redit Lucas ad 11,
 27—30. Ergo εἰς ἱερουσαλήμ prorsus ineptum est,
 nisi explicetur, τὴν εἰς ἱερουσαλήμ πληρώσαντες
 διακονίαν. De Chryf. v. Montf. IX, 215. nota b.
 Marci seu Ioannis reditus Hierosolymam memora-
 tur 13, 13. Credo, non nullos motos esse verbis
 11, 22. ut corrigerent, εἰς ἱερουσαλήμ. In Codice

Per-

ΙΘ. ἀποστολή βαρνάβα καὶ παύλου πρὸς τοῦ θείου πνεύματος εἰς κύπρον, ὅσα τε ἐργάσαντο ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἐλύμαν τὸν μάγον.

* Ἦσαν δὲ τινες ἐν ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν ὄυσαν XIII, 1. ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ, τε βαρνάβας καὶ συμεῶν, ὁ καλούμενος νίγερ, καὶ λούκιος ὁ κυρηναῖος, μαναὴν τε, ἠρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος, καὶ σαῦλος. λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ ἠ-2. ψευόντων, εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν * βαρνάβαν καὶ τὸν σαῦλον εἰς τὸ ἔργον, ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νησεύσαντες καὶ προσευξάμενοι, καὶ 3. ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ πνεύ-4. ματος

Perillustris *Langeri*, qui *Seren. Duc. Brunf. a consiliis aulicis bibliothecae Guelfh. praeest*, ex legitur post rasuram extra versum. Forte antea fuerat ἀπό. Post *ἱερουσαλήμ* vero additum, explicandi causa, ut arbitror, εἰς ἀντιόχειαν. Lectionaria non nulla, omittis ἐξ *ἱερουσαλήμ*, in principio lectionis exhibent, εἰς ἀντιόχειαν.

XIII, 1. τινες] — E. Hoc caput in primis notabile est a multis corruptionibus.

2. τὸν τε] τε — Cyrill. V, a. 294. νησευ. δὲ αὐτῶν καὶ λειτ. τῷ κυρίῳ — τὸν βαρν. Basil. M. I, 300. νησευ. γάρ, φησι, τῶν ἀποστόλων καὶ προσευχομένων εἶπε — τὸν παῦλον καὶ τὸν βαρν. Sed III, 41. τὸν βαρν. καὶ τὸν σαῦλον. Τὸν παῦλ. καὶ βαρν. Ath. II, 7. vide mox.

4. οὗτοι] οἱ. E. Cyrill. V, a. 294. mox πεμφθέντες διὰ τοῦ — ἀπῆλθον — ἐκεῖθεν δὲ — κατήγγειλαν — τοῦ θεοῦ. 343. λειτουργ. — τὸν βαρν. 642. νησευ. δὲ

ματος τοῦ ἁγίου, κατήλθον εἰς τὴν σελεύ-
 κειαν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν κύ-
 5. προν. καὶ γενόμενοι ἐν σαλαμῖνι, κατήγ-
 γελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγω-
 γαῖς τῶν ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ ἰωάννην
 6. ὑπηρέτην. διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι
 7. πάφου, εὗρον τινα μάγον ψευδοπροφήτην
 8. ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα βαρισοῦς, ὃς ἦν σὺν
 τῷ ἀνθυπάτῳ σεργίῳ παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ.
 οὗτος προσκαλεσάμενος βαρνάβαν καὶ σαῦ-
 λον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.
 8. ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς ἐλύμας ὁ μάγος· οὕτω
 γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ζητῶν
 δια-

δὲ αὐτ. καὶ λειτ. τῷ κυρίῳ — τὸν βαρν. — παῦλ.
 Manifestum est ergo, Wettstenium et Griesbachium
 non solum alios Chrysostomos, sed et alios Basi-
 lios atque alios Cyrillos ad manus habuisse. Haec
 enim apud Wettst. et Griesb. non reperio. Ὅτι μὲν
 εἰν ἀποσταλέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πν. ἤλθον εἰς σελ.
 Ath. II, 7. nominatim.

ἐκπεμφθέντες] ἐκπέμψαντες. Cod. Wettst. B. Laudo!
 Sic idem verl. 14. τὴν πισιδίαν. v. 29. ἐτέλησαν, ut
 ex Birch. p. 29. colligo.

6. τὴν νῆσον] ὅλην τὴν νῆσον τ τὴν νῆσον ὅλην. E. Polte-
 rius Chryf. IX, 220. e. v. Wettst. Griesb. Birch.

εὗρον] + ἀνδρα. E. Chryf. l. l.

βαρισοῦς] βὰρ ἰησοῦ τ βὰρ ἰησοῦν τ βαρισοῦν. E.
 Supra etiam iunctim legitur βαρτίμαιος. Marc. 10,
 46. Utrumque nomen haud dubie Origenis aucto-
 ritate mutavit Hieronymus. Hunc enim *Barieu*,
 illum *Barfemiam* appellat. Nullum fere nomen
 proprium est, quod isti non vexarint.

διασρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πί-
 σεως. σαῦλος δὲ, ὁ καὶ παῦλος, πλησθεὶς 9.
 πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν,
 εἶπεν ὡς πλήρης πάντος δόλου καὶ πάσης 10.
 φαρδουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δι-
 καιοσύνης, οὐ παύσῃ διασρέφων τὰς ὁδοὺς
 κυρίου τὰς εὐθείας; καὶ νῦν ἰδοῦ, χεὶρ * 11.
 κυρίου ἐπὶ σε· καὶ ἔσῃ τυφλός, μὴ βλέπων
 τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ· παραχρῆμα δὲ ἐπέπε-
 σεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος· καὶ περι-
 ἄγων ἐζήτηε χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ 12.
 ἀνθύπατος τὸ γεγονός, ἐπίστευσεν, ἐκπλησ-
 Τέλος τῆς γ. σόμενος ἐπὶ τῇ διδασκίᾳ τοῦ κυρίου. [Τέλος.]
 [Ἀρχή.] ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς πάφου οἱ 13. ΛΓ.
 περὶ τὸν παῦλον, ἦλθον εἰς πέργην τῆς παμ-
 φυλίας. ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν,
 ὑπέστρεψεν εἰς ἱεροσόλυμα. αὐτοὶ δὲ διελ- 14.
 θόντες ἀπὸ τῆς πέργης, παρεγένοντο εἰς ἀν-
 τίοχειαν τῆς πησιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς
 τὴν συναγωγὴν τῆ ἡμέρας τῶν σαββάτων,
 ἐκείθ-

XIII, 13. ΛΓ. τῆ δ. τῆς ε. ἐβδ. ε. τ. ἡ. ε. ἀναχθέντες
 ἀπὸ τῆς πάφου οἱ ἀπόστολοι, βαρνάβας καὶ σαῦλος,
 ἦλθον.

11. χεὶρ τοῦ] τοῦ —. Ab ἰδοῦ ad σε καὶ omittit. Orig.
 II, 117.

ἐπέπεσεν] ἔπεσεν. E.

13. ἀπὸ τῆς πάφου] ὑπὸ τῆς κύπρου. Chryl. IX, 221. d.
 Forte ex verf. 4. Non multum differt hoc. Sed
 Codd. omnes contra sunt. Miror, hoc a nemine
 animadversum esse. Scilicet alio, quam ego, Chry-
 lostomo utebantur.

15. ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτούς, λέγοντες· ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε.

K. παύλου εὐθαλῆς διδασκαλία εἰς χριστὸν, ἐκ τε τοῦ νόμου καὶ καθεξῆς τῶν προφητῶν, ἱστορικὴ καὶ εὐαγγελικὴ ἐν ᾧ, ὅτι καὶ ἐλεγκτικὴ καὶ συλλογιστικὴ. περὶ μεταστάσεως τοῦ κηρύγματος εἰς τὰ ἔθνη, διαγμοῦ τε αὐτῶν ἐκεῖ, καὶ ἀφίξεως εἰς ἰκόνιον.

16. ἀνασῆς δὲ παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ, εἶπεν· ἄνδρες ἰσραηλίται, καὶ οἱ φοβούμενοι

17. τὸν θεόν, ἀκούσατε. ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου * ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὑψώσεν ἐν τῇ παροικίᾳ, ἐν γῆ αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν

18. αὐτούς ἐξ αὐτῆς. καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ

16. καὶ οἱ] + ἐν ὑμῖν. E. Chryf. 225. b. fed mox c. vulgatum. Ἐν ὑμῖν et mox τὸν κύριον. Ath. I, 827.

17. τούτου ἰσραὴλ] ἰσραὴλ —. Omittit etiam Chryf. IX, 225. b. c.

αἰγύπτῳ] αἰγύπτου. E.

18. ἐτροποφόρησεν] ἐτροφοφόρησεν. E. Vulgatum reperi postea etiam in Codd. Habet et Chryf. I. I. Nec aliter habet Orig. respiciens Deut. 1, 31. v. III, 457. e. 770. b. 773. d. coll. 774. a. et 795. a. Item 247. f. coll. 248. e. Postremus locus videndus est in primis. Cyrillus a Wetlt. laudatus III, 182. d. habet, αὐτὸς ὁ τροφοφόρησας (Sic.) κατὰ τὴν ἐρημον. Si vero etiam haberet τροφοφόρησας, tamen

καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῆ χαναάν, 19.
 * κατεκληρονόμησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν,
 καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ 20.
 πενήκοντα, ἔδωκε κριτὰς ἕως σαμουὴλ τοῦ
 προφήτου. καὶ κείθεν ἠτήσαντο βασιλέα, 21.
 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν σαούλ, υἱὸν
 κίς, ἀνδρα ἐκ φυλῆς βενιαμίν, ἔτη τεσσα-
 ράκοντα. καὶ μετασήσας αὐτὸν, ἤγειρεν 22.
 αὐτοῖς τὸν δαυὶδ εἰς βασιλέα· ᾧ καὶ εἶπε
 μαρτυρήσας· ἔυρον δαυὶδ, τὸν τοῦ ἰεσσαί, ἀν-
 δρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάν-
 τα

men nihil ex eo efficeretur. Suis verbis enim ibi recenset beneficia divina Iudaeis tributa, nullum certum locum nec V. nec N. Test. respiciens. Neque ullibi alibi apud Cyrillum, quod huc pertineret, inveni, cum eum totum diligenter perlegerim. Cicero ad Atticum 13, 29. τὸν τύπον μου τρεποφόρησον.

19. κατεκληροδότησεν] κατεκληρονόμησεν. Postea etiam sic in tribus inveni, in uno vulgatum. Apud Chryf. l. i. notante Montf. Codd. variant. Κατακληρονομιῶν, eo sensu, ut sit, κληρον tribuere, dividere alicui, ita occurrit 1 Reg. 2, 8. Deut. 3, 28. Zachar. VIII, 12. ubi Hesychius in Cod. Mosq. interpretatur, καταμερίσω. Ita quoque editur apud Cyrill. III, 720. Sic quoque in multis ac praestantissimis Codd. LXX. interpretum, ut apparebit ex editione Oxon. quam nunc maxime curat eruditissimus Robertus Holmes.

21. αὐτοῖς ὁ θεὸς] ὁ θεός — E. Chryf. IX, 226. a.

22. ἀνδρα — ὃς] — E. Wetst. E. Habet Orig. etiam II, 598. sed mutato ordine et interposito υἱόν. III, 263. Servat et Ath. I, 195. sed mox omittit πάντα ac deinde habet: ἤγαγε — σατῆρα ἰησοῦν.

23. τα τὰ θελήματα μου. τούτου ὁ θεὸς

ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν * ἤγα-

24. γε τῷ Ἰσραὴλ * σωτηρίαν, προκηρυσσάντος

Ἰωάν-

23. ἤγειρε] ἤγαγε. *Istud frequentius occurrit. ἤγαγε postea in tribus, ἤγειρεν in uno inveni. Pro ἤγαγε laudatur etiam Chryl. Accedamus ergo locupletissimum variarum lectionum promtuarium eius. Utor autem meo Chrysolitomo. Is ergo IX, 226. a. ἤγειρε τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν. 227. e. ἤγαγε τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν. denique 228. e. εἰς ἐπηγγέλλετο σωτηρίαν ἔσεσθαι. Ex Chryl. ergo quidvis defendere licet.*

σωτῆρα Ἰησοῦν] Ἰησοῦν — τ σωτηρίαν. *Σωτηρίαν est unice vera lectio. Prius explicandi causa additum Ἰησοῦν, deinde correctum etiam σωτῆρα. Causae dubitandi erant. Praecedebat σωτηρίαν vers. 23. sequebatur v. 24. αὐτοῦ. Sed hic per synesin intelligendum erat σωτήρος, ex σωτηρία. Secundo credebant, ex Davide non tam σωτηρίαν, quam σωτῆρα ortum esse. Sed ea dubitatio vana est. Nam nec vers. 26. legitur, περὶ τοῦ σωτήρος τούτου, sed τῆς σωτηρίας ταύτης. Accedit, quod hic de certo ac dudum promisso Sotere seu Messia sermo est. Ergo deberet esse, τὸν σωτῆρα, Ἰησοῦν. Illud denique nemini dubium esse potest, nullam causam fuisse, si inventum esset σωτῆρα, cur corrigeretur σωτηρίαν, sed contra, si inventum esset σωτηρίαν, cur corrigeretur σωτῆρα. Et in eo priores falsarii acquieverant, donec alii curiosiores venissent, qui etiam inferrent Ἰησοῦν. Millii coniectura non convenit in meos Codices, qui totidem litteris exhibent, absque ista sigla, σωτηρίαν. Praeterea σερίαν, id est, σωτηρίαν, non tam facile confunditur cum σωτῆρα Ἰησοῦν, quod per siglam ita scribitur, σερα, et seorsim εν, non σεριν, quanquam non nego, scribam levem quilibet ex quolibet fabricare posse. Quid vero dicetur h. l. de ἤγειρε; Nonne hoc manifeste ex Chrysolitomo huc transla-*

Ἰωάννου, πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ,
 τέλος τῆς δ. βράπτισμα μετανοίας * τῶ * Ἰσραήλ. [Τέ-
 λος.] [Ἀρχή.] ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης 25. ΔΔ.
 τὸν δρόμον, ἔλεγε· τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι;
 οὐκ εἰμι ἐγὼ, ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμὲ,
 ὃς οὐκ εἰμι ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν
 λῦσαι. ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους ἀβραάμ, 26.
 καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ
 λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεσάλη. οἱ 27.
 γὰρ

XIII, 25. ΔΔ. εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ προδρόμου· ε. τ. ἦ.
 ε. ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης.

tum est? Nisi forte hoc quoque ex sigla ortum
 credant. Cur scribae siglas apud Chrysostomum,
 qui duplicem lectionem habet, non confuderunt in
 σωτηρίαν et σωτήρα; Utrumque enim, ut reperie-
 bant, scribebant. v. Birch. Wettst. Cui debeatur
 σωτήρα Ἰησοῦν, haud obsecrum esse credo. Plures
 enim Codices in hoc libro manifeste interpolati
 sunt ex Chrysostomo. Sic inferius 27, 34. μετα-
 λαβεῖν, et 17, 5. ζηλώσαντες, et alia plura sunt ex
 Chrysostomo. Editor Theophylacti Vinetus, criti-
 corum princeps, in Cod. invenerat σωτηρίαν. Ipse
 vero, propter vulgatam Latinam, scripsit σωτήρα
 Ἰησοῦν. Vide eius animadv. ad marginem T. III.
 p. 108. a. Quin etiam ibid. d. in interpretatione
 est, ἤγαγε τῶ Ἰσραήλ σωτηρίαν. Sed editor in
 margine adscripsit: ἴσως σωτήρα Ἰησοῦν. Acute!
 Huiusmodi ergo homines sunt, qui istas sic dictas
 recensiones fabricant.

24. παντὶ τῶ λαῷ Ἰσραήλ] τῶ Ἰσραήλ. A. Semel vulg.
 Chryf. IX, 226. a. semel solum Ἰσραήλ. 228. a.
 26. ἀπεσάλη] ἐξαπεσάλη. E. Chryf. IX, 226. b. 227. a.
 Ex quatuor, quos postea examinavi, tres vulgatum
 habent. Quartus, quem aliquando 13. appellabo,
 alibi

γὰρ κατοικοῦντες * ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ ἀρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν, τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγνωσκομένας, κρίναντες ἐπλήρωσαν. καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες, ἠτήσαντο πιλάτον, ἀναιρεθῆναι αὐτόν.
 29. ὡς δὲ ἐτέλεσαν * πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθηκαν

alibi etiam corruptiones ex Chryf. habet. Inter istos tres duo adeo sunt cum scholiis. Tamen istam corruptionem non admiserunt.

27. κατοικοῦντες ἐν] ἐν —. Omittit etiam Chryf. l. l. 226. 227.

29. ἐτέλεσαν] Apud Griesb. reperio in interiore marg. ἐτέλησαν, quod est apud Wetst. in contextu. De ἐτέλεσαν autem Griesb. addit: *Codd. et Ed. plurimae*. Videamus Wetstenium. Is ergo, postquam plures editiones memoraverat, et in his Elzevirianam, quae sic dictum *textum receptum* seu *vulgatum* exhibet, quamque Wetstenius creditur secutus esse, addit: edita (id est, lectio, ἐτέλησαν) orta est ex vitio typographico edit. Ox. Quomodo ergo venit in textum Wetstenii? Scilicet, ut ex pluribus exemplis didici, Wetstenius, non Elzevirianam, sed Oxoniensem editionem dederat typhotis, quamquam Elzevirianam etiam inter corrigendum videtur ad manus habuisse. Id incognitum mansisse Griesbachio, qui tamen Wetstenium exscripsit, turpe est. Si attendisset h. l. ad Wetstenium, in istam foveam non incidisset. Quae vero est ista editio Oxoniensis? Ea, quam notat Wetst. Proleg. T. I. p. 178. Scilicet Fellii. Oxon. 1675. 8. In ea editione ergo pag. 549. legitur ἐτέλησαν. Ex ea expressa est Oxon. Gregorii 1703. fol. quam nos, ut aperte indicavimus, secuti sumus. In ea idem error est fol. 174. Ex Fellii expressa est etiam Lips.

καν εἰς μνημεῖον. ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν 30.
 ἐκ νεκρῶν. ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους 31.
 τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας
 εἰς ἱερουσαλήμ, οἵτινες εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ
 πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελι- 32.
 ζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν
 γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκε
 τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας ἰησοῦν
 τέλος τοῦ [τέλος.] ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέ- 33.
 προδρόμου. ρῷ γέγραπται· υἱὸς μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον
 γεγέν-

1702. 8. cum praefatione Franckii. Hic etiam re-
 petitus est error ille p. 349. Nam paginae utrius-
 que editionis libi etiam sunt aequales. Ex his tria
 efficiuntur. Primum, Griesbachium ipsum ignora-
 se, unde repetitus sit textus, quem sequitur. Se-
 cundo intelligitur, Griesbachium vitia typographica
 habere pro variis lectionibus, dignis adeo, quae
 in interiore margine suae editionis ostentantur.
 Tertio, eum ridicule et malitiose egisse. Me enim
 reprehendit, quod secutus fueram editionem Gre-
 gorii, cum tamen Wettstenius Fellii editionem,
 quae eadem est, ipse vero Wettstenianam secutus
 esset. Quarto leviter et inhumaniter egit, quod a
 me postulavit, ut Mosquae eam editionem invene-
 rim, quam ipse probaret, cum tamen, quid ipse
 sentiret, in Rossia divinare non potuissem. Si de
 editionibus sermo sit, ipse probe novit, nullam a
 me exscriptam esse. Ipse vero Wettstenianam ex-
 scripsit. De τελέσω poterat evolueri vel sola Chry-
 solorae ἐρωτήματα, vel suam Halens. grammat.

ἅπαντα] πάντα. Mox Ath. III. 4. καθελ. αὐτόν.

33. δευτέρῳ] πρώτῳ. E. Iustinus (Hoc est ergo, ut vul-
 go loquuntur, ἀντίγραφά τινα,) in Apolog. II. pag.
 79. iunctim sine ulla admonitione recitat Psalmum
 primum

34. γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα ὑποσρέφειν εἰς διαφορὰν, οὕτως εἶρηκεν ὅτι δάσω ὑμῖν τὰ ὅσια

primum et secundum. Hoc ipsum quibusdam satis fuit, ut utrumque pro uno, adeoque pro primo haberent. Accessit deinde Origenis animadversio, valde ambigua et dubia. (v. Orig. II, 538. Hexapl. T. II. p. 88. edit. Bahrtd.) Hunc certatim expresserunt ceteri scholiastae, atque ita quidem, ut ex duobus sibi repugnantibus Codicibus, quos Origenes laudaverat, facerent plures ac multos. Ipse Origenes Psalmos non aliter, quam nos, numerat in praefatione ad Psalmos Hexapl. T. II pag. 85. 86. Hanc praefationem, quae apud Montf. sine caret, supplevimus ex Cod. Mosq. et edidimus Dresdae 1786. 4. In ea ergo a Psalmo primo ad initium Ps. 41. quadraginta Psalmos numerat, et sic deinceps Plura in eam rem collegeram ex Codd. Mosq., sed ea omnia ante plures annos transmisi in Angliam. Unum solum monere possum, in Cod. bibl. SS. Synodi Mosquensis num. 388. in principio Psalmi secundi legi: ὑπάρχει τοῖς πολλοῖς β. Ergo exinde colligas, eam aliis fuisse α. Sed fortasse haec ipsa animadversio repetita est ex traditione Origenis. Si Origenes, cuius fides valde dubia est, in eo tamen fidem meretur, cum dicit in Actibus legi, ἐν τῷ πρώτῳ ψαλμῷ, maluit pro tempore suam interponere opinionem, quam accuratius investigare plures Codd. Actuum Apostolicorum. Πρώτῳ nititur uno Cod. Wetst. D. qui non solum Io. 19, 14. τρίτη, loco ἕκτη, sed in hoc ipso libro Io. 30. τρίτης, loco τετάρτης contra veri fidem exhibet. Exempla similia colligere non luit. Contra sunt Codices ceteri omnes, atque adeo Wetst. A. B. E. L. ac caeteri eius generis. Quod vero Oecumenii editionem pro πρώτῳ laudarunt, id imperite fecerunt. Nam textus istius editionis expref-

ὅσια δαυὶδ τὰ πιά. διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέ- 35.
 γει οὐ δώσεις τὸν ὀσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
 δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδία γενεᾷ ὑπηρετήσας, τῇ 36.
 τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προστετέθη
 πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδε διαφθο-
 ράν· ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε δια- 37.
 φθοράν. γνωστὸν οὖν ἔσω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελ- 38.
 φοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἀμαρτιῶν
 καταγγέλλεται, καὶ ἀπὸ πάντων, ὧν οὐκ 39.
 ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ μουστῆως δικαιωθῆναι,
 ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. βλέ- 40.
 πετε οὖν, μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ ἐρημένον
 ἐν τοῖς προφήταις· ἴδετε οἱ καταφρονηταί, 41.
 καὶ

expressus est ex edit. Erasmi, qui ita exhibuerat,
 contra suos paucos et negligenter a se tractatos
 Codices, auctoritate, ut ipse fatetur, Hieronymi,
 Hilarii et Augustini, quorum nulla est auctoritas
 in re critica. In Codice Oecumen. Aug. 6. legi-
 tur, ἐν τῷ β. ψαλμῷ. De Georgio, quem hic
 laudat Griesb. v. Caten. Corderi in Psalmos T. I.
 pag. 28. Quantum succurrit memoriae, Hesychius
 quoque in Codd. Mosq. idem monuerat. Omnes,
 ut dixi, pendent ex Origene. In editione Gries-
 bachii haec est nota n. Videamus duas proximas
 notas m. et o. propter Codicem D. Nota ergo m.
 habet solus, οὕτως γὰρ, loco ὡς καὶ. Nota o. há-
 bet solus ἐτέρως, loco ἐν ἑτέρῳ. Cui in mentem
 venit hac probare? Ne Griesbachio quidem. Non-
 ne ergo ἐπαντοφώρῳ deprehenditur scriba Cod. D.
 ut fallarius? Volumine praegrandi opus esset, si
 quis istius Codices vesanas ac brutas corruptiones
 recensere vellet.

καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον
ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, * ὃ ὅ
μὴ πισεύσητε, εἰάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.

ΛΔ. 42. [Ἀρχή.] ἐξιόντων δὲ * αὐτῶν, παρεκάλουν
τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξύ σάββατον λαληθῆ-

43. ναί αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. λυθείσης

δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν
Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ
παύλῳ καὶ τῷ βαρνάβῳ· οἵτινες προσλα-
λοῦντες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ
χάριτι

XIII, 42. — XIV, 8. ΛΔ. Ἐν τισιν [ἐν ἄλλοις γὰρ
ἀναγινώσκεται τὸ λς. κςφ.] τῇ ε. τῆς ε. ε. τ. ἡ. ε.
ἐξιόντων τῶν ἀποστόλων ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰου-
δαίων παρεκάλουν.

41. καὶ θαυμάσατε] alii ante haec, ut Chryf. IX, 227.
229. alii post haec inferunt, καὶ ἐπιβλέψατε. E.

ἔργον ᾧ] ὅ. Ita etiam Chryf. l. l. 227. 229. In
fine versus rursus Cod. D. cum Syro affuit, καὶ
ἐσίγησε, vel καὶ ἐσίγησαν. Ultra centum eiusmodi
appendices isti duo foli habent. Unde? Ex infi-
nis Codicibus Latinistarum. Vide mox post finem
vers. 43.

ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων] αὐτῶν. v. P. Chryf.
l. l. 233. b. Idem ibidem παρεκάλουν habet, non
ἠξίου, ut Griesb. notat.

τὰ ἔθνη] — E. Auctoritate Chryf. exclusa, v. l. l.
ἔθνη sunt Christiani ex gentilibus.

μεταξύ] ἐπίον. E.

τὰ ῥήματα ταῦτα] ταῦτα — E.

43. προσλαλοῦντες αὐτοῖς] αὐτοῖς —. Habet Chryf. l. l.

ἐπιμένειν] προσμένειν. E. Chryf. IX, 233. προσμέ-
νειν αὐτοῖς et 236. sine αὐτοῖς. De αὐτοῖς nihil
monet Weist. Ergo nec Griesb.

χάριτι τοῦ Θεοῦ. τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαβ-44.
 βάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦ-
 σαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ἰου-45.
 δαῖοι τοὺς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ
 ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ παύλου λεγομένοις,
 ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. παρῆξη-46.
 σιασάμενοι δὲ ὁ παῦλος καὶ ὁ βαρνάβας,
 εἶπον· ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαλήσθαι
 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐπειδὴ δὲ ἀπωθέσθε
 αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς
 αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ, σρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη·
 οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος· τέθεικά 47.
 σε εἰς Φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶνά σε εἰς σωτηρίαν
 ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ τὰ 48.
 ἔθνη ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ
 κυρίου·

44. τῷ δὲ] τῷ τε. A.

ἐρχομένῳ] ἐχομένῳ. E. v. P.

τοῦ Θεοῦ] τοῦ κυρίου. E.

45. ἀντιλέγοντες καὶ] — E. Bis habet Chryf. I. 33.
d. e.

46. παρῆησιασάμενοι] παρῆησιασάμενος. E. Vide
hoc versu Euth. I. 70. 841. Ab ὑμῖν ad 47. ὁ κυ-
ριος, line varietate Cyrill. I, g. 112. sed 321. ὑμῖν
ἀναγκ. πρ. λαλήσαι — σεαυτοὺς κρίνεταί — ἐντέ-
ταλκε. II, 37. deest πρῶτον, μοχ λόγον τοῦ κυρίου —
ἐντέταλκεν. III, 777. ἡμῖν ἐντέταλται ὁ Θεός. Wetst.
ex Cyrill. solum ἐντέταλκε notavit, Griesb. nihil.
Orig. cum maxima varietate laudat III, 143. 147.
348. 742. 758. et 792. unde recensione omnes pe-
ti possunt.

οὐκ ἀξίους] ἀναξίους. E. Ath. I, 863.

48. ἔχαιρον] ἔχαιρε. E.

κυρίου καὶ ἐπίστευσαν, ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι
 49. εἰς ζωὴν αἰώνιον· διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ
 50. κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι
 παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ
 τὰς εὐσχήμονας, καὶ τοὺς πρώτους τῆς πό-
 λεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν παῦ-
 λον καὶ τὸν βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐ-
 51. τοὺς ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. οἱ δὲ ἐκτινα-
 ζάμενοι τὸν κορνορετὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ'
 52. αὐτοὺς, ἦλθον εἰς ἰκόνιον. οἱ δὲ μαθηταὶ
 ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

ΚΑ. ὅπως ἐν ἰκονίῳ κηρύξαντες τὸν κηρὸν, πολλῶν τε
 πισευσάντων, ἐδιώχθησαν οἱ ἀπόστολοι.

XIV, 1. Ἐγένετο δὲ ἐν ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελ-
 θεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων,
 καὶ λαλῆσαι ἑαυτοῖς, ὥστε πισεῦσαι Ἰουδαίων
 2. τε καὶ ἐλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπει-
 θοῦντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν
 τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν.
 3. ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησια-
 ζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ, τῷ μαρτυροῦντι τῷ
 λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, * δίδόντι σημεῖα
 καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.
 4. ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ
 μὲν

50. καὶ τὰς] καὶ — E.

51. κορνορετὸν] + ἀπό. E.

XIV, 2. ἀπειθοῦντες] ἀπειθήσαντες. E.

3. διέτριψαν] ἐποίησαν. E. Chryf. IX, 235. a. fed et
 vulg. 237. b.

καὶ δίδόντι] καὶ —. Et Chryf. l. i. 235.

μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ὡς δὲ ἐγένετο ὄρμη τῶν ἔθνῶν 5. τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἀρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, συνιδόν· 6. τες [Ἀρχή.] κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λε. λυκαονίας, λύστραν καὶ δέρβην, καὶ τὴν περιχωρον· καὶ οὗτοι ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. 7.

ΚΒ. περὶ τοῦ ἐν λύστροις ἐκ γεννητῆς χωλοῦ, ἰαθέντος διὰ τῶν ἀποστόλων. διότι ἐξ ἑνὸς τε θεοῦ καὶ παρεῖναι ἐδόξαν τοῖς ἐγκρατεῖσι. ἐνταῦθα δὲ καὶ μετέπειτα λιθάσεται ὁ παῦλος παρὰ τῶν Ἰουδαίων τῶν ἀσυγγειτόνων.

καὶ τις ἀνὴρ ἐν λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσίν 8. ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε * περιπεπατήκει. οὗτος ἤκουε τοῦ παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν, ὅτι πίσιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ· ἀνάστηθι 10. ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός· καὶ * ἤλατο καὶ περιε-

XIV, 6. ΛΕ. τῇ δ. τῆς μεσοπεντηκοστῆς· ἐ. τ. ἡ. ἐ. κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι βαρνάβας καὶ παῦλος εἰς τὰς πόλεις.

8. περιπεπατήκει] περιπάτησε. Ε. περιπεπατήκει. Et Chryf. l. l. 235. Wetst. et ex eo Griesb. notant περιπάτησεν.

10. φωνῇ] † σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. Ε. Sex diversis modis hanc appendicem notat Wetst. Ex quatuor, quos postea comparavi, unus isto modo habet. Non agnoscit Chryf.

ὀρθός] ὀρθῶς. Ε.

ἤλατο] ἤλατο. Aoristus et imperfectum alibi etiam iuncta sunt. Apud Chryf. IX, 235. d. e. bis vitiose editur

11. περιεπάτει. οἱ δὲ ὄχλοι, ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λυκαονιστὶ λέγοντες· οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις
12. κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ἐκάλουν τε τὸν μὲν βαρνάβαν, διὰ τὸν δὲ παῦλον, ἑρμῆν· ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου.
13. ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ διός, τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ σέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις * ἤθελον
14. θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι βαρνάβας καὶ παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐισεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κρᾶζον-
15. τες, καὶ λέγοντες· ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε;

editur ἤλλατο, uti Codices non nulli etiam exhibent. Sic a scribis, Graecis et am, locis fere innumerabilibus μέλει et μέλλει confunduntur.

11. κατέβησαν] ἤλθον. E. Cyrill. III, 496.

12. ἐκάλουν τε] ἐκάλουν δέ. E. Cyrill. I. I.

ἐπειδὴ] ὅτι. E. Cyrill. I. I.

13. πόλεως αὐτῶν] αὐτῶν — E.

ἐπὶ] πρὸς. E.

ἤθελε] ἤθελον. A.

14. ἐισεπήδησαν] ἐξεπήδησαν. E. Idem a Wetst., ergo etiam a Griesb. laudatur ex Chryl., qui tamen, ut alibi, utrumque habet v. IX, 236. a. 240. e. Idem posteriori loco habet etiam ἐπήδησαν. Plures ac fere innumerabiles huiusmodi errores Chrysofomi, ceterorumque Patrum graecorum, notavi in exemplo editiones meae. Sed chartis parcendum est. Ergo ad alium usum haec servo. Illud autem vix ferendum, quod Griesbachius tam impudenter mentitur, eiusque mendaciis lectores simplices decipiuntur.

εἶτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμέν ὑμῖν ἀν-
 θρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς, ἀπὸ τούτων
 τῶν ματαίων ἐπιτρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν
 ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
 καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐ-
 τοῖς· ὃς ἐν ταῖς παρερχομέναις γενεαῖς 16.
 εἶασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς
 αὐτῶν· καὶ τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν 17.
 ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ἡμῖν ὑετοὺς
 διδούς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν
 τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν.
 καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν 18.

Τέλος τῆς δ. τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. [Τέλος.]

Μετὰ τὸ,

ἐπῆλ-

θύειν αὐ-
 τοῖς, ἐν ἄλ-

15. ἀπὸ τούτων] τούτων — E. Ath. I, 27. *ibid.* ἐπὶ
 θεὸν ζῶντα.

λοις ἄλλα
 πρόσκειται
 διὰ τὸν

16. εἶασε] *Latinista* apud Griesbachium, *sanavit*. Ipse
 p. 117. *conicit, sinivit, ut legivit!* Scurra iste ac-
 ceperat pro *ἴασατο*.

πραξιαπόστο-
 λον, ὅτινα
 οὐκ ἔστι τοῦ
 συνεχῶς

17. ἀγαθοποιῶν] ἀγαθουργῶν. E. Ath. I, 27. *Vulg.*
Chryf. IX, 241. *attingit etiam* V, 23.

ἰφάσματος.

18. θύειν αὐτοῖς] Quae hic assuuntur in lectionariis,
 ea prohi Codices non agnoscunt. v. P. ubi late
 disputavi de hoc loco. Unum addo, ista: διατρε-
 βόντων δὲ αὐτῶν κ. τ. λ. videri mihi esse conti-
 nuationis lectionis ecclesiasticae, τῆ ε. τῆς ε. quae
 a 13, 42. ad 14, 7. pertinet, atque haec 14, 18. —
 15, 4. continuo subiungit. Nam 14, 6 — 18. sin-
 gularem lectionem efficiunt. Istam priorem lectio-
 nem autem credo fuisse ecclesiae magnae. Nam
 in ceteris ecclesiis in hunc ipsum diem legitur 14,
 20. — 15, 4. Ex quatuor Codd. quos post prio-
 rem editionem consului, tres nihil omnino hic ad-
 dunt, etsi inter eos sit unus, qui lectiones eccle-

sialti:

19. ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ ἀντιοχείας καὶ ἰκονίου ἰου-
δαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθά-
σαντες τὸν παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως,
20. νομίσαντες αὐτὸν τεθνήσκειν. κυκλωσάντων
δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν
Λ5. εἰς τὴν πόλιν. καὶ τῇ ἐπαύριον [Ἄρχή.]
21. ἐξῆλθε σὺν τῷ βαρνάβῳ εἰς δέρβην. εὐαγ-
γελιστάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ μα-
θητεύσαντες ἰκανοὺς, ὑπέσχεψαν εἰς τὴν λύ-
22. σραν καὶ ἰκόνιον καὶ ἀντιόχειαν· ἐπισηρί-
ζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακα-
λοῦντες ἐμμένειν τῇ πίσει, καὶ ὅτι διὰ πολ-
λῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βα-
23. σιλείαν τοῦ θεοῦ. χειροτονήσαντες δὲ αὐ-
τοῖς

XIV, 20. Λ5. τῆ ε. τῆς ε. ἐβδ. ε. τ. ἦ. ε. [εἰσῆλθεν.]
ἐξῆλθε [ὁ] παῦλος σὺν τῷ βαρνάβῳ εἰς.

fiasticas notatas habeat. Quartus, qui etiam lectio-
nes ecclesiasticas notat, exhibet istam longiorem
appendicem, sed sine ulla nota, nisi quod post
θεῖν αὐτοῖς sit, τέλος τῆς δ. et ante vers. 20. ἀρ-
χή· ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. et τῆ ε. τῆς ε. λτ.
Sed haec signa vel sine isto Codice nota erant.
Haud dubie aliquando aliquis in Codice aliquo
ante διατριβόντων δὲ αὐτῶν reperiet, Ἄρξου, addi-
to fortasse etiam, τῆς ε. τῆς ε. Chryf. IX, 241. d.
consentit cum integris textus perpetui Codicibus
in θεῖν αὐτοῖς. ἐπῆλθον δέ.

19. ἔσυρον] ἔσυραν. E. Chryf. modo hoc, modo istud
habet, istud tamen frequentius. v. IX, 241. d. e.
bis. 243. e. 244. e. Attingit etiam XI, 55.
22. τοῦ θεοῦ] τῶν οὐρανῶν. E. Orig. II, 815. τοῦ θεοῦ,
I, 257. et Basil. I, 146. 171., sed τῶν οὐρανῶν II,
120. 574. et Ath. II, 315. Levitas Patrum nihil de-
finit, nec hic, nec ullibi alibi. Codices consulendi.

τοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευξά-
 μενοι μετὰ νησειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ
 κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες 24.
 τὴν πισιδίαν, ἦλθον εἰς παμφυλίαν. καὶ 25.
 λαλήσαντες ἐν πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν
 εἰς ἀττάλειαν. καὶ κείθεν ἀπέπλευσαν εἰς 26.
 ἀντιόχειαν· ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χά-
 ριτι

25. κατέβησαν] κατήντησαν. E. Chryf. IX, 242. e.

ἀττάλειαν] ἰταλίαν. E. v. Wetlt. Griesb. oblitus
 est haec transcribere. Codicem Mosquensem c.
 quod obiter noto, scribendum curavit Θεογνώστος
 μητροπολίτης πέργης καὶ ἀτταλείας καὶ ὑπέρευμιος
 καὶ ἑξαρχος τῆς παμφιλίας. v. P. ad Theff. pag.
 183.

26. ἀντιόχειαν] Sic habet etiam Cod. Oecum. Aug. 6.
 Apud Oecumenium tamen contra editionem Eras-
 mi editum est, εἰς μίλητον, quod non sine summa
 stultitia factum est. v. Oecumen. I, 119. In Cod.
 Oecum. Aug. 6 fol. λε. pag. 2. ita in scholiis le-
 gitur: Φασὶ δὲ οἱ μὲν ἐν μιλῆται, οἱ δὲ ἐν ἀντιοχείᾳ
 χειροτονηθῆναι παῦλον. Scholia hic corrupta esse,
 patet ex comparatione. Scholiasta vero hic non
 loquitur de versu 26. sed de versu 23. ad quem
 duo scholia leguntur. Primum est, ab διὰ τί ad
 τὰς χειροτονείας. Secundum est, ab σημείωσαι ad
 πιθανώτερον. Id autem corruptum esse, ex eo pa-
 tet, quod hic non sermo est, περὶ παύλου καὶ βαρ-
 νάβου χειροτονηθέντων· dudum enim illi κεχειροτο-
 νημένοι ἦσαν· sed περὶ παύλου καὶ βαρνάβα ἄλλους
 χειροτονησάντων πρεσβυτέρους. Iam quia hic di-
 lerte non erat iraditum, in qua urbe Paulus et
 Barnabas presbyteros constituissent, homines male
 seduli, qui sibi actum solemnem fingebant, quae-
 rebant, in qua urbe id esset factum. Alii ergo af-
 firmabant Mileti id factum esse, alii Antiochiae.

Maxi

ριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον, ὃ ἐπλήρωσαν.
 27. παραγεύομενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκ-
 κλησίαν, ἀνήγγειλαν, ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς
 μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύ-
 28. ραν πίστεως. διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ
 ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

ΚΓ. ὅτι οὐ δεῖ περιτέμνειν τοὺς ἐξ ἔθνῶν πιστεύοντας
 δόγματι καὶ κρίσει τῶν ἀποστόλων ἐν ᾧ, ἐπιστολὴ αὐ-
 τῶν πρὸς τοὺς ἐξ ἔθνῶν, περὶ τῶν φυλακτέων. ἀντιῆρ-
 σις παύλου πρὸς βαρνάβαν διὰ μάρκον.

XV, 1. Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
 ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφούς· ὅτι εἰάν μὴ περι-
 τέμνη-

Maxime probable videbatur, Antiochiae id accidisse.
 se. Cur? Scilicet, quod Antiochia postea sedes
 fuit episcopalis. Quilibet vero intelligit ex verbis
 Lucae, in singulis istis urbibus constitutos esse
 presbyteros. Vana ergo erat tota ista quaestio.
 Scholia autem in editione ita, adhibito Codice
 Aug., corrigenda sunt: σημειωτέον δὲ καὶ τοῦτο,
 ὅτι ἐν μιλήτῳ ἐχειροτόνησαν οἱ περὶ βαρνάβαν καὶ
 παῦλον· ἄλλο δὲ ἀντίγραφον (non textus, sed scho-
 liorum) εἶχον, ἔχον ἀντὶ μιλήτου, ἐν ἀντιοχείᾳ, ὃ
 καὶ πιθανώτερον. Scholium Cod. Aug. facilius ita
 corrigitur, si solum in fine scribatur χειροτονῆσαι
 τὸν παῦλον. Scholium Cod. Aug. vetustius, editum
 recentius videtur. Ego in recentiore memorabatur
 ἀντίγραφον, scilicet interpretis. Qui catenas et
 scholia tractarunt, norunt, quaeque scholia bre-
 viora, plerumque esse vetustiora, quod deinceps
 alius post alium suae sapientiae ἐξανθήματα εκ-
 तुλιτ.

ὄθεν — ἐπλήρωσαν] Id non Miletī, sed Antiochiae
 factum esse, constat ex 13, 1 — 4.

27. ἀνήγγειλαν] ἀνήγγελλον ἢ ἀπήγγειλαν. E. Chryſ.
 IX, 243.
 28. ἐκεῖ] — E.

τέμνησθε τῷ ἔθει μουσέως, οὐ δύνασθε σω-
θῆναι. γενομένης οὖν σάσεως καὶ * ζητή-2.
σεως οὐκ ὀλίγης τῷ παύλῳ καὶ τῷ βαρνά-
βᾳ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν παῦ-
λον καὶ βαρνάβαν καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ αὐ-
τῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους
εἰς ἱερουσαλήμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.
οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλη-3.
σίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ σαμάρειαν,
ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἔθνων καὶ
ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς.
παραγεγόμενοι δὲ εἰς ἱερουσαλήμ, ἀπεδέχθη-4.
σαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων
καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε, ὅσα

Τέλος τῆς ε. ὁ θεὸς ἐποίησε μετ' αὐτῶν. [Τέλος.]

πρόσκειται [Ἀρχή.] ἐξανέστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς 5. ΑΖ.
δὲ ἐν τισὶ αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπισευκότες, λέ-
καὶ ὅτι γοντες· ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγ-
ἠνοιξε τοῖς γέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον μουσέως. συν-
ἔθνεσι θύ-
ραν πίσεως.

ήχθη-

XV, 5. ΑΖ. τῆ 5. τῆς ε. ἐβδ. ε. τ. ἦ. ε. ἐξανέστησαν τι-
νες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπισευ-
κότες, λέγοντες. [Τοῦτο τὸ ἀνάγνωσμα ἐν τισὶ περα-
τοῦται μετὰ τὸ (v. 23.) τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς
ἀποστόλους· ἔχει δὲ καὶ προσθήκην· ἔδοξε δὲ τῷ
σίλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ.

XV, 2. συζητήσεως] ζητήσεως.

4. ἀπεδέχθησαν] ὑπεδέχθησαν. E.

μετ' αὐτῶν] + καὶ ὅτι ἠνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν
πίσεως. E. Ex 14, 27. v. P. Unus ex quatuor, quos
postea consului, hoc addit in lectione ecclesiastica
ante notam: τέλος τῆς ε.

5. πεπισευκότες] πεπισευκόντων. E. v. Montf. ad Chryf.
IX, 248.

ἤχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι
 7. ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. πολλῆς δὲ
 συζητήσεως γενομένης, ἀναστὰς πέτρος εἶπε
 πρὸς αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστα-
 σθε, ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ θεὸς ἐν * ἡμῖν
 ἐξελέξατο διὰ τοῦ σώματός μου ἀκοῦσαι τὰ
 ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πισεῦ-
 8. σαι. καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρη-
 σεν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
 9. καθὼς καὶ ἡμῖν· καὶ οὐδὲν διέκρινε μετα-
 ξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίσει καθαρίσας
 10. τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε
 τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον
 τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν, οὔτε
 11. ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βασάσαι; ἀλλὰ διὰ τῆς
 χάριτος * τοῦ κυρίου ἰησοῦ * πιστεύομεν σωθῆ-
 12. ναι, καθ' ὃν τρόπον καὶ κείνοι. ἐσίγησε δὲ
 πᾶν

7. ἐν ἡμῖν (ita edit. Gregor.)] ἐν ἡμῖν. Chryf. IX, 248.
 249. a. d. ter, ἐν ἡμῖν.

10. νῦν οὖν] καὶ νῦν. E. Cyrill. I, a. 460. mox, οὔτε
 ὑμεῖς, οὔτε οἱ πατέρες ὑμῶν ἰσχυσαν. I, g. 283.
 καὶ νῦν — οὔτε ἡμεῖς, οὔτε οἱ πατέρες ὑμῶν ἰσχύ-
 σαμεν. ita et II, 154.

τὸν θεόν] — E. Chryf. IX, 249. b. repetit et ex-
 plicat: τί ἀπισεῖτε τῷ θεῷ, ὡς οὐκ ἰσχύοντι σώσαι
 τῇ πίσει; τὸν θεὸν omittit Theophyl. ad Hebr. 959.
 Nec aliter ibi inveni in Cod. Rhodio. Item Mu-
 tianus apud Chryf. XII, 145.

11. ἀλλὰ διὰ] Sic Chryf. IX, 249. b. sed ibid. c. ἀλλ'
 ἢ διὰ. Sic ibid. mox καθ' habet et omittit.
 χάριτος] + τοῦ
 ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ —

πάν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον βαρνάβα καὶ
παύλου ἐξηγουμένων, ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς
σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν.

Τέλος τῆς ε'. [Τέλος.] μετὰ δὲ τὸ σιγήσαι αὐτούς, 13.

ἀπεκρίθη [Ἀρχή.] ἰάκωβος, λέγων ἄνδρες 14.

ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου· συμεὼν ἐξηγήσα-

το, καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λα-

βεῖν ἐξ ἔθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ·

καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προ-

φητῶν· καθὼς γέγραπται· μετὰ ταῦτα 16.

ἀνασρέψω, καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν

δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμ-

μένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνορθώσω

αὐτήν· ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοι-

ποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, καὶ πάντα

τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου

ἐπ' αὐτούς· λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα

Τέλος τῶν πάντα. * [Τέλος.] διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρ- 18. 19.

ἐγκαινίων·

πρόσκειται

δέ· γνωστὰ

ἀπ' αἰῶνός

[ἐστὶ τῷ θεῷ

πάντα τὰ ἔρ-

γα αὐτοῦ.]

Ἐν ἄλλοις·

ἀ ἐστὶ γνωστὰ

αὐτῷ ἀπ'

αἰῶνος. Ἐν

ἄλλοις· φα-

νερά γὰρ

ἀπ' ἀρχῆς

ἐστὶ τῷ θεῷ.

XV, 13. 14. ἐν τισιν· εἰς ἐγκαινία ναοῦ· ε. τ. η. ε.
εἶπεν ἰάκωβος πρὸς τοὺς.

14. ἐπεσκέψατο] ἐπελέξατο. E. Sic supra etiam solli-
citantur hoc vocabulum 6, 3.

ἐπὶ] — E. Chryf. IX, 253. b. d. 255. c.

16. ἀνοικοδομήσω] + καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος. E.
v. P. Ista postea in nullo Cod. inveni. Inveni
autem in uno omnino, qui haec in altera lectione
addit, in altera omittit. Sunt ex Amos IX, 11.
Tamen haec interpretatur Oecumen. I, 123. d.
124. b.

18. γνωστὰ] ἀ ἐστὶ γνωστὰ τ γνωστὰ γὰρ τ γνωστὸν.

ενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνων ἐπιστρέφουσιν
 20. ἐπὶ τὸν Θεόν· ἀλλὰ ἐπισεῖλαχ αὐτοῖς, τοῦ
 ἀπέχε-

γνωσὰ ἀπ' αἰῶνος ἐσι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐ-
 τοῦ] Φανερά γὰρ ἀπ' ἀρχῆς ἐσι τῷ Θεῷ πάντα τὰ
 ἔργα αὐτοῦ τὰ ἐσι γνωσὰ αὐτῷ ἀπ' αἰῶνος, omif-
 lis reliquis ad finem versus.

ἐσι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ] — τ ἐσι τὰ
 ἔργα αὐτοῦ τῷ Θεῷ πάντα.

ἐσι] — τ ἐισίν.

τῷ Θεῷ] — τ τῷ κυρίῳ.

πάντα] —

τὰ ἔργα] τὸ ἔργον.

αὐτοῦ] — Posui huius versus varias lectiones
 omnes tam meorum, quam aliorum Codicum,
 quae cum in his decem vocabulis tot sint, quot
 vix in ullo longiori loco, eae iam de corruptione
 suspecta faciunt ista verba. Maneo ergo in ea
 sententia, ut credam, hanc appendicem esse lectio-
 nis, ἐς ἐγκαίνια ναοῦ, quae incipit verl. 13. defi-
 nit verl. 17. cui, ut nimis brevi, haec in fine, tan-
 quam basis, subiiciebantur. Similes appendices le-
 ctionum permultae a me notatae sunt. Sufficit in
 memoriam revocare Act. 15, 4. 14, 18. Matth. 8, 13.
 ubi fere tot sunt variae lectiones, quot hic. Marc.
 11, 26. Luc. 14, 24. 21, 4. 18. Io. 5, 24. 30. 35.
 58. de quibus monui partim suis locis, partim ad
 Evang. Io. in appendice 4. Chrysofomus haec ha-
 bet IX, 254. a. neque tamen repetit 255. e. Ex
 Theophyl. Oecum. et ex Cyrill. ad Amos III, 349.
 350. nihil efficitur. Illud autem notabile videtur,
 quod Cod. Mosq. d. in textu praetermittit, ἐσι τῷ
 — ἔργα αὐτοῦ, in scholiis autem habet totum
 locum, ut legitur apud Chryl. IX, 254. a. ab γνω-
 σα ἀπ', cum eius interpretatione. Contrarium re-
 perire licet apud Theophyl. Nam ibi in textu re-
 periuntur ista verba, si scilicet editor fideliter ex-
 pressit Codicem. Sed in interpretatione scholium

ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώ-
λων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ
τοῦ αἵματος. μωυσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρ- 21.

χαίων

Chrysofomi sine textu repetitur. v. Edit. Venet. III, 121. a. Credo tamen hic apud Theophyl. quaedam excidisse, quae supplenda sunt ex Chryf. Appendix ista huc translata videtur ex Proverb. 16, 5. aut 3 Esdrae, 6, 8. quod eo minus mirandum est, cum ea, quae praecedunt, sint etiam repetita ex Vet. Test. Denique addo. Scholia, quae in priore editione editi, mirabiliter conflata sunt ex Chryf. VIII, 65. a. IX, 254. a. Posteriori loco profus ita legitur, ut in vulgatis editionibus. Credo ergo, Chrysofomum breviorum appendicem lectionis ecclesiasticae aliquanto redidisse auctiorem. Hunc secuti sunt priores editores, viam monstrante Erasmo. Nam Complutensis editio dissentit ac multa praetermittit. v. P.

19. ἐπισρέφουσιν] ἀποσρέφουσιν et ἐπισρ. Chryf. IX, 254. a. 256. a. b.

20. καὶ τοῦ πνικτοῦ] — E. De Latinistis v. Sabat.

πορνείας] Nulla coniectura hic opus est. Simile mandatum est Exod. 34, 14 — 16. Quin etiam Paulus istum locum respiciens 1 Cor. 10, 7. 8. εἰδωλολατρίαν et πορνείαν iungit. Vide etiam 1 Theff. 4, 3.

αἵματος] + καὶ ὅσα ἂν μὴ θέλωσιν αὐτοῖς γίνεσθαι, ἑτέροις μὴ ποιεῖν. E. v. vers. 29. Postea in uno inveni, qui plerumque interpolatus est. In tribus deest. Nimis breve videbatur non nullis hoc praeceptum, ergo ex sua theologia morali id amplificarunt. Verum quaestio solum fuerat de lege ceremoniali et in primis de circumcissione. Ergo hoc responsum sufficiebat. Cyrill. I, a. 153. e. ὀλίγα τε καὶ ἀναγκαῖα τηρεῖν ἐκέλευον. Sic supra aethiopi, ante baptismum, expresserunt pleniorum religionis christianaе professionem dogmatici. 8, 37.

χαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάβ-
 22. βατον ἀναγινωσκόμενος. τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς ἀντιόχειαν σὺν * παύλῳ καὶ βαρνάβᾳ, ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον βαρσαβᾶν, καὶ σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς
 23. ἀδελφοῖς· γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, τοῖς κατὰ τὴν ἀντιόχειαν καὶ συ-
 24. χαίρειν· ἐπειδὴ ἠκούσαμεν, ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμνεσθαι, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ
 25. διεσειλάμεθα· ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν βαρνάβᾳ
 26. καὶ παύλῳ, ἀνδρώποισ παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου
 27. ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἀπεσάλκαμεν οὖν ἰούδαν καὶ σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέ-
 γέλ-

22. ἄνδρας κ. τ. λ.] Semel Chryf. vulg. IX, 254. femel 256. e. τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις, φησὶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς πέμψαι, idque etiam urget. Laudo!

σὺν τῷ] τῷ —.

25. ἐκλεξαμένους] ἐκλεξαμένοις. E. Ex dativo nemo facile accusatum fecerit, sed contra.

γέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ 28.
 πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι
 ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων
 ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ 29.
 πνικτοῦ καὶ πορνείας· ἐξ ὧν διατηροῦντες
 ἑαυτοὺς, ἔυ πράξετε ἔρρωσθε. οἱ μὲν οὖν 30.
 ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς ἀντιόχειαν· καὶ συν-
 αγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστο-
 λήν. ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ 31.
 παρακλήσει. ἰούδας * τε καὶ σίλας, καὶ 32.
 αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ
 παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐπεσῆρι-
 ζαν.

28. ἐπιτίθεσθαι] ἐπιθήναι. E. Damasc. II, 398.

τῶν ἐπάναγκες τούτων] — E. Cyrill. I, a. 153.
 II, 843. VI, d. 44. τῶν ἐπ' ἀνάγκαις. VI, b. 325.
 τῶν ἐπ' ἀνάγκης τούτων. Damasc. II, 398. Miror
 sane, graecos haesitasse in, τὰ ἐπάναγκες.

29. ἀπέχ. κ. τ. λ.] ἀπέχεσθαι ὑμᾶς πορνείας, καὶ πνι-
 κτοῦ καὶ αἵματος. E. Cyrill. I, a. 153. II, 843.
 Sic, sed in fine addit, καὶ εἰδωλοθύτου VI, d. 44.
 ἀποσχέσθαι ὑμᾶς εἰδωλοθύτων καὶ πορνείας καὶ
 πνικτοῦ καὶ αἵματος. VI, b. 325. Hunc locum at-
 tingens I, a. 575. habet, πορνείας καὶ πνικτοῦ καὶ
 αἵματος. Theodoret. ad Epist. ad Gal. pag. 367.
 εἰδωλοθύτου καὶ πορνείας καὶ πνικτοῦ καὶ αἵματος.
 πνικτοῦ] πνικτῶν. E. Damasc. l. l.

πορνείας] + καὶ ὅσα μὴ θέλετε ἑαυτοῖς γίνεσθαι,
 ἑτέροις μὴ ποιεῖν. E. ut supra vers. 20. v. Schol.
 ad h. l. in P. p. 328. Irenaei tantum superest la-
 tina interpretatio, in qua ista appendix p. 199. le-
 gitur. Caret ista appendice Clem. Alex. pag. 172.
 513.

ἔρρωσθε] Bis omittit Chryf. IX, 254. e. 258. a.
 Nulla scilicet interpretatione indigebat.

32. ἰούδας δὲ] ἰούδας τε. A.

33. ξαν. ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς
 34. 35. ἀποστόλους. * [Τέλος.] [Ἀρχή.] παῦλος δὲ ^{Τέλος ἐν τῇ} ^{τῆς ε. πρόσ-} ^{κειται δὲ} ^{ἐδοξε δὲ κ.} ΛΗ. καὶ βαρνάβας διέτριβον ἐν ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ κυρίου. μετὰ δὲ ^{τ. λ.} τινὰς ἡμέρας εἶπε παῦλος πρὸς βαρνάβαν· ἐπιτρέψαντες δὲ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ κυρίου, πῶς
 37. ἔχουσι. βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν ἰωάννην, τὸν καλούμενον
 38. μάρκον. παῦλος δὲ ἠξίου, τὸν ἀποσάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ παμφυλίας, καὶ μὴ συνελθόντα

XV, 35. ΛΗ. τῇ σαββάτῃ τῆς ε. ἐβδ. ε. τ. η. ε. παῦλος καὶ βαρνάβας.

33. ἀπὸ] ὑπό. E.

ἀποστόλους] ἀποσείλοντας αὐτούς. E.

34. ἐδοξε δὲ τῷ σίλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ] — v. P. Ex quatuor, quos postea consului, duo omittunt. Tertius, qui lectiones eccl. notat, habet. In fine vero exhibet ἀντίθι, loco αὐτοῦ. In quarto, qui etiam lectiones ecclesiasticas notat, eadem manus haec in rasura scripsit litteris paullo minoribus et arctius, quam alibi, inter se iunctis, pluribus etiam quam alibi, siglis. Ergo in usum lectionis. Eodem modo, ut hic, in fine lectionis 18, 21. quaedam alluta sunt. Haec excludit adeo Wetst. B.

36. ἀδελφοὺς ἡμῶν] ἡμῶν — E. Chryl. IX, 260. e. sed 264. b. ἐπισκεψώμεθα τὰς πόλεις, ἐν αἷς.

37. ἐβουλεύσατο] ἐβούλετο. E.

τὸν ἰωάννην] καὶ ἰωάννην. E. Chryl. IX, 261. b.
 καλούμενον] ἐπικαλούμενον. E.

θόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαράλαβεν τούτον.

ΚΔ. περὶ τῆς κατηχήσεως τιμοθέου καὶ τῆς κατὰ ἀποκάλυψιν ἀφίξεως παύλου εἰς μακεδονίαν. ἐν ᾗ περὶ πίσεως καὶ σωτηρίας τινὸς γυναικὸς λυδίας. περὶ ἰάσεως τῆς πνεύμα πύθωνος ἐχούσης παιδίσκης, δι' ἣν τὸν παῦλον καθεύρηξαν οἱ δεσπότηαι. περὶ τοῦ συμβάντος ἐκεῖσε σεισμοῦ καὶ θαύματος, καὶ ὅπως πισεύσας ὁ εἰρητοφύλαξ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἐβαπτίσθη πανέσιος. ὅτι παρακαλούμενοι ἐξῆλθον τότε ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου οἱ ἀπόστολοι.

ἐγένετο οὖν παροξυσμὸς, ὥστε ἀποχωρισθῆναι 39. αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων· τὸν τε βαρνάβαν, παραλαβόντα τὸν μάρκον, ἐκπλεῦσαι εἰς κύπρον· παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος σίλαν, 40. ἐξῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. διήρχετο δὲ τὴν συρίαν καὶ 41.

τέλος τοῦ κιλικίαν, ἐπισηρίζων τὰς ἐκκλησίας. [τέλος.] σαββάτου. Κατήντησε δὲ εἰς δέρβην καὶ λύσραν· καὶ XVI, 1. ἰδοὺ, μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς τινος ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνας· ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν 2. λύσραις καὶ ἰκονίᾳ ἀδελφῶν. τούτον ἠθέλησεν ὁ παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελεῖν· καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ τοὺς ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἤδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἕλληνας ὑπῆρχεν. ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, 4. παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ

39. ἀποχωρισθῆναι] χωρισθῆναι. E.
XVI, 1. τις — τινος] — E.

τὰ κειριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν
 5. πρεσβυτέρων, τῶν ἐν ἱερουσαλήμ. αἱ μὲν
 οὖν ἐκκλησία ἐσερεοῦντο τῇ πίσει, καὶ ἐπε-
 6. ρίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν. διελθόν-
 τες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν γαλατικὴν χώ-
 ραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος
 7. λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ ἀσίᾳ, ἔλθόντες
 κατὰ τὴν μυσίαν, ἐπέεραζον κατὰ τὴν βι-
 θυλίαν

5. ἐπερίσσειεν] περιέσειεν. E. Prorsus inepte. Est enim ab περισσός. Notat tamen hoc Wetst. ex E. 3. et Montf. ad Chryf. IX, 263. et 265. Altitate tacet Griesb.

6. διελθόντες] διήλθον. E. Ath. II, 10. Vulg. Chryf. I. l. 263. attingit etiam XI, 443. e. et Theodoret. ad Ephes. pag. 399. διήλθον Cyrill. V, a. 299. Ibid. 387. (sic, non 381.) διελθόντες. 99. διελθόντες δὲ ἀσίαν καὶ τὴν γαλ. χώραν ἐπέεραζον εἰς τὴν βιθ. ἀπελθεῖν — τὸ πνεῦμα ἰησοῦ. Vide v. 7.

Φρυγίαν] παμφυλίαν. E. v. P. Mox, τὸν λόγον τοῦ θεοῦ λαλῆσαι. Ath. l. l.

7. ἔλθόντες] παρελθόντες τ + δέ. Cyrill. V, a, 299. et mox, πειράζοντες εἰς τὴν — πνεῦμα ἰησοῦ. Immo addit: ἰδοὺ, πάλιν ἐνθάδε σαφῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, πνεῦμα κέκληκεν ἰησοῦ. Ibid. 387. ἔλθόντες δὲ εἰς τὴν — εἰς τὴν βιθ. — τὸ πνεῦμα ἰησοῦ. 644. ἐπέεραζον μὲν εἰς — ἀπελθεῖν, οὐκ εἶασε δὲ αὐτοὺς τὸ πνεῦμα ἰησοῦ. V, c. 108. ἔλθόντες δὲ κατὰ — εἰς τὴν βιθ. πορευθῆναι καὶ οὐκ — πνεῦμα ἰησοῦ. V, d. 174. ἔλθόντες δὲ κατὰ — εἰς τὴν βιθ. πορευθῆναι — πνεῦμα τοῦ ἰησοῦ. IV, 124. ἔλθόντες γὰρ κατὰ — εἰς τὴν βιθ. ἀπελθεῖν — πνεῦμα ἰησοῦ, ubi ex πνεῦμα ἰησοῦ adeo argumentatur.

ἐπέεραζον κατὰ] ἐπέεραζον εἰς. E. Chryf. IX, 263. d. Duplex κατὰ aliquibus fraudi fuit. Ex quatuor illis, quos post priorem edit. comparavi, fervant

θυμίαν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ ἔιασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. παρελθόντες δὲ τὴν μυσίαν, κατ-8. ἔβησαν εἰς τρωάδα. καὶ ὄραμα διὰ τῆς 9. νυκτὸς ὤφθη τῷ παύλῳ· ἀνὴρ τις ἦν μακεδῶν ἐξῴς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ λέγων διαβάς εἰς μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν. ὡς 10. δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν μακεδονίαν, συμβιβάζοντες, ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς· ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς τρωάδος, 11. εὐθυδρομήσαμεν εἰς σαμοθράκην, τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς νεάπολιν· ἐκεῖθεν τε εἰς Φιλίππους, 12. ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς μακεδονίας πόλις,

Servant tres. Quartus, seu 13. saepius aberrat. Birch. ex uno solum notat εἰς.

πνεῦμα] + τοῦ ἰησοῦ. E. Quatuor, quos postea consului, non agnoscunt. Habet ergo ex omnibus meis unus tantum, qui ceterorum auctoritatem, cum saepius discedat a vero, non tollit. v. P. Omittit etiam Chryf. Opus erat isto vocabulo ad disputationes contra sic dictos haereticos. Dogmatice! Critici indignantur fraudes.

9. ἀνὴρ] Semel vulg. Chryf. IX, 263. e. semel 265. καὶ ἰδοὺ, φησὶν, ἀνὴρ.

10. κύριος] Θεός. E. Griesbachius ad hunc locum: *saepissime haec (Θεός et κύριος) permutantur in Actis Apost.* Addendum erat, *in Codd. Latinistarum et graecis, qui ex Latinis sunt interpolati.* Praesentit iam locos aliquos, quorum causa haec scripsit. Ex meis hic nullus habet Θεός praeter l. et ex istis quatuor unus, qui est minoris et hic, et alibi auctoritatis. Eum aliquando appellabo 13. Non ex singulis locis spectandi et aestimandi sunt Codices, sed ex contextus perpetuitate.

- πόλις, κολώνια. ἤμεν δὲ ἐν * αὐτῇ τῇ πόλει
 13. διατρέβοντες ἡμέρας τινάς. τῇ τε ἡμέρᾳ
 τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως
 παρὰ ποταμὸν, οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι
 καὶ καθίσαντες ἐλάλοῦμεν ταῖς συνελθού-
 14. σαις γυναίξιν. καὶ τις γυνὴ ὀνόματι λυδία,
 πορφυρόπωλις, πόλεως θυατείρων, σεβομένη
 τὸν θεόν, ἤκουεν ἧς ὁ κύριος διήνοιξε τὴν
 καρδίαν, προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ
 15. παύλου. ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος
 αὐτῆς, παρεκάλεσε, λέγουσα εἰ κεκρίκατέ
 με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν
 οἶκόν μου, μένατε. καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς.
 ΛΘ. 16. [Ἀρχή.] ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς
 προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα
 πύθω-

XVI, 16. ΛΘ. κυριακῆ 5. του τυφλοῦ ε. τ. η. ε. ἐγένε-
 το πορευομένων τῶν ἀποστόλων εἰς προσευχὴν.

12. τῆς μερίδος] — E. Chryf. l. l. 264. a. attingit
 etiam XI, 189.

κολώνια] κολώνεια. E. Chryf. 264. a. b.
 ταύτη] αὐτῇ.

13. πόλεως] πόλης. E.

14. ἤκουεν] ἤκουσεν. E. Chryf. IX, 268. e. Idem ibid.
 ἤνοιξε. Sed rursus διήνοιξε et ἤνοιξε. 269. 270.
 Attingit V, 310.

15. ἐβαπτίσθη] + αὐτή. E. Chryf. IX, 296. ibidem,
 et ὁ οἶκος, et ἡ οἰκία. Item: λέγουσα κύριοί μου,
 εἰ. semel etiam omittit εἶναι. Attingit V, 300. VII,
 712.

16. εἰς] + τὴν. E. Orig. IV, 389. et mox πύθωνα.
 Πνεῦμα πύθων et πνεῦμα πύθωνος per se aequè
 recte dicitur. Hic de Codd. quaestio est.

πύθωνος, ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν
 πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίαις αὐτῆς, μαντευο-
 μένη. αὕτη κατακολουθήσασα τῷ παύλῳ 17.
 καὶ ἡμῖν, ἔκραζε, λέγουσα· οὗτοι οἱ ἄνθρω-
 ποι, δούλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν, ὅτι-
 νες καταγγέλλουσιν * ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας.
 τοῦτο δὲ ἐποίησεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπο- 18.
 νηθεὶς δὲ ὁ παῦλος, καὶ ἐπιτρέψας, τῷ
 πνεύματι εἶπε· παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνό-
 ματι ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. καὶ
 ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι 19.
 αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας
 αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν παῦλον καὶ τὸν
 σίλαν, εἰλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς
 ἄρχοντας· καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς 20.
 στρατηγοῖς, εἶπον· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκτα-
 ράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, ἰουδαῖοι ὑπάρ-
 χοντες. καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη, ἃ οὐκ 21.
 ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι, οὐδὲ ποιεῖν, ῥω-
 μαίοις οὖσι. καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' 22.
 αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιβρῆζαντες αὐτῶν
 τὰ

ἀπαντῆσαι] ὑπαντῆσαι. E. Orig. l. l.

17. κατακολουθήσασα] παρακολουθήσασα. E. Mox τῷ, ante παύλῳ abest Orig. l. l.

καὶ ἡμῖν] Id obscurum erat in lectione ecclesiastica. Ergo: καὶ τῷ σίλα.

ἡμῖν ὁδὸν] ἡμῖν ὁδόν. Orig. l. l. ὅτι οὗτοι — ἡμῖν.

19. ἐξῆλθεν] ἐξέλιπεν. E. Correctio graeca, quam in uno inveni.

21. καταγγέλλουσιν] Sic Chryl. IX, 270. sed 271. d. παραδιδέασιν ἡμῖν ἔθνη. Ita fere plerumque variat,

23. τὰ ἱμάτια, ἐκέλευον ῥαβδίσειν. πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφα-
 24. λῶς τηρεῖν αὐτούς. ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτούς εἰς τὴν ἐσω-
 25. τέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον παῦλος καὶ σίλας προσευχόμενοι ὕμνου-
 τὸν θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι.
 26. ἄφνω δὲ σεισμός ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· ἀνεώχθησαν τε παραχερῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ
 27. πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων
 28. ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ παῦλος, λέγων· μηδὲν πράξις σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γὰρ ἔσμεν ἐν-
 29. θάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ παύλῳ
 καὶ

24. εἰληφώς] λαβών. E.

25. παῦλος] † τε. E. Cyrill. V, a. 299. mox hic, et vers. 29. σίλας idem. Attingit Orig. I, 216.

προσευχόμενοι] Omittit Basil. M. II, 384.

26. ἐγένετο μέγας] μέγας ἐγένετο. E. Cyrill. I. I.

τε παραχερῆμα αἱ] δὲ αἱ. E. Cyrill. I. I.

ἀνέθη] ἀνεῖθη. E. Alibi ex aliis Codd. notavi etiam ἀφείθη. Exempla nota sunt.

29. γενόμενος] ὑπάρχων. E. Ita Chryf. IX, 275. vulg. Cyrill. I. I. Attingit etiam Chryf. III, 154. 155. XI, 56. 59. 60. 65. 66.

καὶ τῷ σίλα. καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω. 30.
 ἔφη κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν, ἵνα σωθῶ; οἱ 31.
 δὲ εἶπον· πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον ἰησοῦν χρι-
 στὸν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ 32.
 ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ
 πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παρα- 33.
 λαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός,
 ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν· καὶ ἐβαπτίσθη
 αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα.
 ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, 34.
 παρέθηκε τραπέζαν, καὶ * ἠγαλλιᾶτο παν-
 τέλος τῆς οἰκῆς πεπιστευκῶς τῷ θεῷ. [τέλος.] ἡμέ- 35.
 ρας δὲ γενομένης ἀπέσειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς
 ῥαβδούχους, λέγοντες· ἀπόλυσον τοὺς ἀν-
 θρώπους ἐκείνους. ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμο- 36.
 φύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν παῦ-
 λόν· ὅτι ἀπεξάλκασιν οἱ στρατηγοί, ἵνα ἀπο-
 λυθῆτε. νῦν οὖν ἐξελθόντες, πορεύεσθε ἐν
 εἰρήνῃ.

30. αὐτοὺς] + εἰς τὸ. E. Cyrill. l. l.

31. χριστὸν] — E. Cyrill. l. l.

καὶ ὁ] καὶ πᾶς ὁ. E.

32. καὶ πᾶσι] σὺν πᾶσι. E. Cyrill. l. l.

34. οἶκον αὐτοῦ] αὐτοῦ — E.

ἠγαλλιᾶσατο] ἠγαλλιᾶτο. Et Chryf. IX, 275. b. 276. d. Sed vulg. Cyrill. l. l. Ita fere alibi in N. Text. Aoristus.

35. ἀπόλυσον] ἀπόσειλον. E. Operae pretium est, h. l. evolueredit. Griesb. p. 126. 127. propter interpretationem Syram et Cod. Wettl. D.

37. εἰρήνη. ὁ δὲ παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς· δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους ἀνθρώπους, ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γὰρ ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον * πρὸς τὴν λυδίαν καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφούς, παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξῆλθον.

ΚΕ. περι

37. δείραντες] δέραντες, de quo saepius monitum. v. P. αὐτοὶ ἡμᾶς] ἡμᾶς — A. Credo, hoc a pluribus non animadvertum esse, quod ter occurrit.

38. ἀνήγγειλαν] ἀπήγγειλαν. E. vulg. Chryf. IX, 275. c.

39. ἐλθόντες] ἐξελθόντες. E. Et Chryf. IX, 275. c.

ἐξελθεῖν] ἀπελθεῖν ἀπό. E. Semel vulg. Chryf. l. l. semel 276. e. καὶ ἡρώτησαν αὐτούς ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως. Sed ex his contrariis lectionibus Chrysolomi, quas tamen omnes mihi notavi, nihil efficitur. Igitur plures silentio praetermittenda iudicavi, et in hoc, et in aliis libris.

40. ἐκ] — τ ἀπό. E.

εἰς τὴν] πρὸς τὴν. v. Birch. Ita quoque ii, quos post priorem editionem contuli. Sed in uno hic deest unum folium. Magnam vim habet, quod hic adeo Mosq. l. et ille quem 13, appello, consentiunt. πρὸς cum aliis habet etiam Chryf. IX, 275. d. v. Wetst. Si Codices id postularent, libenter probarem εἰς. Nam apud LXX. saepius est εἰσελθεῖν εἰς τινα, de persona. Locus similis N. Test.

nunc

ΚΕ. περί σώσεως γενομένης ἐν Θεσσαλονίκη τοῦ κηρύγματος ἐνεκεν, φυγῆς τε παύλου εἰς βέροιαν, καὶ κεῖθεν εἰς ἀθήνας.

[Ἀρχή.] Διοδεύσαντες δὲ τὴν ἀμφίπολιν XVII, 1. καὶ ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, Μ. ὅπου ἦν ἡ συναγωγή τῶν ἰουδαίων. κατὰ 2. δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, διανοίγων καὶ πα- 3. ρατιθέμενος, ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπέισθησαν, καὶ προσ- 4. εκληρώθησαν τῷ παύλῳ καὶ τῷ σίλα τῶν τε σεβομένων ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. * προσ- 5. λαβόμενοι δὲ οἱ ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες τῶν ἀγο-

XVII, 1. Μ. τῆ β. τῆς σ. ἐβδ. ε. τ. η. ε. διοδεύσαντες οἱ ἀπόστολοι τὴν ἀμφίπολιν.

nunc non succurrebat. Griesbachius utrumque edidit, impositaque τὴν εἰς τῆ πρὸς. Hac impostura postea habebit opus. Sed ista astutia non erat opus. Quibus enim imponit, *iniquae mentis* sunt omnes, ac demittunt auriculas. Igitur nec cervicēs levant, nec calces remittunt. Quomodo vero scribae h. l. de regione Lydiae cogitari potuerint, id non intelligo. Mox enim Amphipolis et Apollonia memoratur.

XVII, 2. διελέγετο] διελέξατο τ διελέχθη. E. Ita semel Chryl. IX, 281. c. Vulg. 280. a.

5. ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινάς] προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἰου-

- ἀγοραίων τινὰς ἀνδρας πονηροὺς, καὶ ὄχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν· ἐπισάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν
6. εἰς τὸν δῆμον. μὴ ἐυρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες· ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ εἰθάδε πάρεσιν,
7. οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων καίσαρος πράττουσι, βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι, ἰησοῦν.
8. ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας, ἀκούοντας ταῦτα· καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν,
10. ἀπέλυσαν αὐτοὺς. [Τέλος.] οἱ δὲ ἀδελφοὶ τέλος τῆς β. εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε παῦλον καὶ τὸν σίλαν εἰς βέροϊαν· οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν * ἀπήεσαν
11. τῶν ἰουδαίων. οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτω.

ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες τῶν ἀγοραίων τινὰς. Chryf. intulit ζηλώσαντες IX, 280. d. Ipse id omittit 282. a. Ex Chrysof. hic pendet vulgata. Ex quatuor, quos postea comparavi, solus iste 13. habet ζηλώσαντες, exhibet tamen, οἱ ἰουδ. οἱ ἀπ. Sed quartus, qui hic deficit, incipit demum vers. 18.

10. βέροϊαν] βέξροϊαν. Apud Steph. de urbb. est βέροια. Apud Chryf. IX, 281. a. b. et hic et vers. 13. editur βέροια.

τῶν ἰουδαίων ἀπήεσαν] ἀπήεσαν τῶν ἰουδαίων.

11. ἔχοι] ἔχει ἢ ἔχοιεν. E.

οὕτω. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευ- 12.
σαν, καὶ τῶν ἐλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχη-
μόνων, καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. ὡς δὲ ἔγνω- 13.
σαν οἱ ἀπὸ τῆς θεσσαλονίκης ἰουδαῖοι, ὅτι
καὶ ἐν τῇ βερούαια κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ παύ-
λου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον καὶ ἐκεῖ, σαλεύον-
τες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν παῦ- 14.
λον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοί, πορεύεσθαι ὡς
ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον δὲ ὁ, τε σίλας
καὶ ὁ τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν 15.
παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως ἀθηνῶν· καὶ λα-
βόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν σίλαν καὶ τιμό-
θεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν,
ἐξήεσαν.

Κ5. περὶ τῆς ἐν ἀθήναις ἐπιβωμίου γραφῆς, φιλοσόφου
τε κηρύγματος καὶ εὐσεβείας τοῦ παύλου.

[Ἀρχή.] ἐν δὲ ταῖς ἀθήναις ἐκδεχομένου 16. ΜΑ.
αὐτοῦ τοῦ παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα
αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν
τὴν

XVII, 16. ΜΑ. εἰς τὸν ἅγιον διονύσιον ἐν ἄλλοις τῇ γ.
τῆς 5. ἐβδ. ἰ. τ. ἡ. ε. [ἐν ταῖς ἀθήναις.] ἐκδεχομέ-
νου τοῦ παύλου τὸν τε σίλαν καὶ τὸν τιμόθεον παρ-
ωξύνετο.

13. καὶ ἐκεῖ] καὶ ἐκεῖσε. E.

σαλεύοντες] + καὶ ταράσσοντες. E.

14. ὡς] — τ' ἕως. E.

15. ἤγαγον αὐτὸν] ἦλθον τ' αὐτὸν — E.

16. θεωροῦντι] θεωροῦντες. E. Per se non inepte.

17. τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς

18. παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ * καὶ τῶν ἐπικουρείων καὶ τῶν σωικῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ καὶ τινες ἔλεγον· τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ ζέων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐηγγε-

MB. 19. λίζετο. [Τέλος.] [Ἀρχή.] ἐπιλαβόμενοι τέλος ἔν τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν ἄρειον πᾶγον ἤγαγον, τισὶ λέγοντες· δυνάμεθα γινῶναι, τίς ἢ καινὴ αὕτη

20. ἢ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδασχὴ; ξενίζονται γὰρ

XVII, 19. MB. τῇ γ. τῆς ε. ἐβδ. ἐν ἄλλοις· εἰς τὸν ἅγιον διονύσιον. ε. τ. ἢ. ε. ἐπιλαβόμενοι οἱ Ἰουδαῖοι (ἐν ἄλλοις· οἱ ἐν ταῖς ἀθήναις.) τοῦ παύλου ἐπὶ τὸν ἄρειον.

17. παρατυγχάνοντας] ἐντυγχάνοντας. E. Nec hoc per se ineptum, cum παρατυγχάνοντες sint ii, qui casu, fortuito occurrunt, incidunt.

18. τινὲς δὲ] + καί.

συνέβαλλον] συνέβαλον τ προσέβαλλον. E.

τί ἂν] τίνα. E. Sic et vers. 20.

ἀνάστασιν] + αὐτοῦ. E. Profus inepte. Nam illi Ἀνάστασιν credebant deam esse.

αὐτοῖς εὐηγγελίζετο] εὐηγγελίζετο αὐτοῖς. A. αὐτοῖς — D. αὐτοῖς abest. Chryl. IX, 286.

19. ἐπιλαβόμενοι] Hic in lectionariis non nullis in principio lectionis additur, οἱ Ἰουδαῖοι. Alia rectius habent, οἱ ἐν ταῖς ἀθήναις.

λέγοντες] + οὐ. E. Hoc omnino in duobus tantum reperit.

γάρ τιναι εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν.
 βουλόμεθα οὖν γινῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα
 εἶναι. ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδη- 21.
 μούντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ
 λέγειν τί καὶ ἀκούειν καινότερον. σαθεῖς 22.
 δὲ ὁ παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ ἀρείου πάγου,
 ἔφη ἄνδρες ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισι-
 δαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος 23.
 γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν,
 εὖρον καὶ βωμὸν, ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο ἀγνώστῳ
 θεῷ ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον
 ὑπέρβα τοῦ ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. [ὑπέρβα.] ὁ θεὸς 24.
 ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐ-
 τῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων,
 οὐκ

21. ἕτερον] Basil. M. I, 176 ἄλλο.

22. ἄνδρες — 23. καταγγ. ὑμῖν] Cyrill. I, g. 123. sine
 varietate. Multoties hunc locum attingit Chryl. II,
 596. XI, 408. III, 56. I, 695. II, 112. IV, 10.
 δεισιδαιμονεστέρους] Chryl. IX, 286. explicat, εὐλα-
 βεστέρους. Alius: πάντα θειάζοντες, καὶ ξύλα καὶ
 λίθους. v. 25, 19.

23. διερχόμενος] περιερχόμενος. E. Clem. Alex. 588.
 sed vulg. 314. περιερχόμενος τὰ σεβάσ. Ath. II,
 391. qui ibi et alia corrupte exhibet.
 ἀναθεωρῶν] Sic Clem. 588. sed 314. ἰσορῶν. Ex
 hoc Wettf. D. fecit ἀπισορῶν, quod nihili est.
 Debat esse ἀνισορῶν, quo utitur Sophocl. Trach.
 p. 342. et alii.

εὖρον καὶ] καὶ — E. Clem. 314. sed vulg. 588.
 ἐπεγέγραπτο] ἀνεγέγραπτο. E. Clem. sed et vulg.
 II. II. ἐγέγραπτο. Orig. IV, 167. et mox ὁ εὖν —
 τοῦτο ἐγὼ.

24. κύριος ὑπάρχων] ὑπάρχ. κύρ. E. Clem. 314. vulg.
 584. Ex eo ergo efficitur — nihil.

25. οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ
 ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσ-
 δεόμενός τινος, αὐτὸς διδούς πᾶσι ζωὴν καὶ
 26. πνοὴν * κατὰ πάντα, ἐποίησέ τε, ἐξ ἑνὸς
 αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ
 πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας * προσ-
 τεταγμένους καιροῦς, καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς
 27. κατοικίας αὐτῶν· ζητεῖν τὸν κύριον, εἰ ἄρα
 γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ ἔυροιεν * καί γε
 οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχον-
 τα.

25. ἀνθρώπων] ἀνθρωπίνων. E. Clem. Alex. 315. et
 mox δούς. 584. ἀνθρωπίνων, sed διδούς.

καὶ τὰ πάντα] κατὰ πάντα. Ita omnes omnino
 mei habent, etiam illi quatuor, quos postremo
 consului. v. Wetst. Birch. Chryf. IX, 287. c. 289.
 c. καὶ τὰ πάντα. Item Clem. Alex. 315. et 584.
 πνοὴν καὶ ζωὴν καὶ τὰ πάντα.

26. αἵματος] — E. Clem. l. l. mox γένος, loco ἔθ-
 νος, et ἐπὶ παντὸς προσώπου.

ἔθνος] γένος. E. Ex vers. 28. 29.

προτεταγμένους] προσεταγμένους. Clem. l. l.
 Chryf. IX, 287. c. 289. e. 290. a. τεταγμένους ha-
 bet Mosq. l. non d. Error est tythetiae. Sic
 habet etiam iste 13. Reliqui tres προσεταγμένους.
 In his unus etiam in scholiis. v. P.

27. τὸν κύριον] τὸ θεῖον. E. ex vers. 29. Clem. l. l.
 mox ψηλ. ἢ ἔυροιεν ἄν, et ὑπάρχοντος.

κύριον] θεῖον. D. v. P. Et Chryf. IX, 287. c. 290. a.
 Ex postterius examinatis duo θεῖον, duo κύριον.

καί γε] καί γε. v. Birch. Wetst. Vulgatum
 Chryf. l. l. 287. c. 290. b.

ὑπάρχοντα] ἀπέχοντα. E. Eleganter! Id etiam
 postea in uno reperi. Inveni etiam ὑπάρχοντος,
 quod ipsum non absurdum est.

τα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα, 28.
 Τέλος τῆς γ. καὶ ἐσμέν [Τέλος.] ὡς καὶ τινες τῶν καθ'
 ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι τοῦ γὰρ καὶ γένος
 ἐσμέν. γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ, 29.
 οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ
 λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως
 Ἀρχοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. [Ἀρχοῦ.] 30.
 αἱ γίου. τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν
 ὁ Θεός, τανῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις
 πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν· διότι ἔστησεν 31.
 ἡμέραν, ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν
 δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ, ᾧ ᾤρισε, πίσιν παρα-
 σχῶν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
 ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλέ- 32.
 υαζον, οἱ δὲ εἶπον· ἀκουσόμεθα σου πάλιν
 περὶ

28. ποιητῶν] Servat etiam Orig. IV, 167. Quinque inligens et probabiles varietates Cod. Wettl. D. in hoc uno versu vide apud Wettl.

29. νομίζειν] — E. Cyrill. V, a. 670. mox abest λίθῳ, et: ἢ ἐνθυμ. Servato νομίζειν, omittit ἢ λίθῳ Ath. II, 452. Mox idem ἀνθρώπων. Attingit etiam Chryl. IV, 61. d.

30. πᾶσι] πάντας. E. Ath. I, 195. Sed II, 514. Θεὸς παραγγέλλει πᾶσιν. Cyrill. III, 573. V, a. 372. V, c. 167. τανῦν πᾶσιν ἀνδρ. παραγγ. μετ. VI, a. 14.

31. διότι] καθότι. E. Ath. I, 195. II, 386. 514. Cyrill. III, 573. ὅτι ἔστησεν ἡμέρα. (immo, ἡμέραν.) V, a. 372. καθότι ᾤρισε ἡμέραν κρίσεως. V, c. 167. διότι Chryl. IX, 269. καθότι XII, 86. Licet ergo eligere, διότι, καθότι, ὅτι. Nos Codices sequimur. Bis hoc versu inculcat ὁ Θεός Ath. II, 386.

μέλλει κρίνειν] κρινεῖ. E. Cyrill. V, a. 372.

33. περὶ τούτου. καὶ οὕτως ὁ παῦλος ἐξῆλ-

34.θεν ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄνδρες κολ-
ληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν ἐν οἷς καὶ διονύ-
σιος ὁ ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνή, ὀνόματι δά-
μαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς. [Τέλος.]

Τέλος τοῦ
ἀγίου διο-

ΚΖ. περὶ ἀκύλα καὶ πρισκίλλης, τῆς τε κορινθίαν ἀπει-

θείας καὶ τῆς κατὰ πρόγνωσιν ἐπ' αὐτοῖς εὐδοκίας τοῦ
θεοῦ, ἀποκαλυφθείσης τῷ παύλῳ. ἐν ᾧ, περὶ κριστοῦ
ἀρχισυναγᾶγου, πισεύσαντος σὺν ἑτέροις τισὶ καὶ βαπτι-
σθέντος, ὅτι σώσεως κινήσεως ἐν κορίνθῳ, παῦλος ὑπαν-
εχώρησεν, ἐλθὼν δὲ εἰς ἔφεσον καὶ διαλεχθεὶς ἐξῆλθε.
περὶ ἀπολλῶ, ἀδελφὸς λογίου τε καὶ πιτοῦ.

XVIII, 1. Μετὰ δὲ ταῦτα [Ἀρχή.] χωρισθεὶς ὁ παῦ-
ΜΒ.λος ἐκ τῶν ἀθηνῶν, ἦλθεν εἰς κόρινθον,

2. [ὑπέρβα.] καὶ εὗράν τινα Ἰουδαῖον, ὀνόματι ὑπέρβα τῆς
τι ἀκύλαν, ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως^{ια.}

ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς ἰταλίας, καὶ πρισκιλ-
λαν, γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι
κλαύδιον, χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους

3. ἐκ τῆς ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, καὶ διὰ
τὸ ὁμότεχνον εἶναι, ἔμενε παρ' αὐτοῖς, καὶ
εἰργάζετο ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην.

[Ἀρξου.]

XVIII, 1. ΜΒ. μαίον^{ια.} ἐν τισιν' ἐν ἄλλοις' τῆ γ. τῆς
ς. ε. τ. ἡ. & χωρισθεὶς.

34. ἀρεοπαγίτης] Birch. notat, in Vat. 10. hic additum
esse, ὁ πολυσάθεια. Hoc monstri simile. Adiecta
credo in laudem Dionysii, cuius isti praeclari scilicet
libri feruntur. Voluit autem scribere: ὁ πολὺς
τὰ θεῖα. Succurrit nunc Cinnami locus pag. 67.
ἀδελφὸς Ἰερῶ καὶ πολλῶ τὴν ἀρετήν. Pluribus ex-
emplis in re nota non est opus.

XVIII, 2. διατεταχέναι] τεταχέναι τ προσεταχέναι. E.

Ἄρξου τῆς [Ἄρξου.] διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κα- 4.
 ια. τὰ πᾶν σάββατον, ἕπειδὴ τε Ἰουδαίους καὶ
 Ἰπέρβα τῆς ἑλλήνας. [Ἰπέρβα.] ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ 5.
 ια. τῆς μακεδονίας ὁ, τε σίλας καὶ ὁ τιμόθεος,
 συνέχετο τῷ πνεύματι ὁ παῦλος, διαμαρ-
 τυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν χριστὸν ἰησοῦν.
 ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούν- 6.
 των, ἐκτιναζάμενος τὰ ἱμάτια, εἶπε πρὸς
 αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
 ὑμῶν· καθαρὸς ἐγὼ, ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ
 ἔθνη

5. συνέχετο] συνέιργετο. E. Inepta interpretatio. Συν-
 εἶργειν nullibi in N. Test. occurrit. Fortasse vole-
 bat διηγείετο ex Chrysofomo. Vide mox. Aut
 συνηγείετο.

πνεύματι] λόγῳ. E. Nullus bonus Cod. repertus
 est, qui ita haberet. Chryf. IX, 295. d. vulg. v.
 Wettf. Locus Theodoretī est ad epist. Paul. p. 5.
 Credo, per incogitantiam fictum esse ex διελέγετο
 χ. τ. λ. vers. 4. Interpretationes Latinitarum ab-
 surdae sunt. Quomodo enim reddi possit, *instabat*
verbo, sermoni, premebatur verbo? Qui *instare*
 reddiderunt, fortasse in mente habuerunt *συνετί-*
νετο τῷ λόγῳ, contendebat oratione. Si autem
 omnino probandum sit, τῷ λόγῳ, tamen pro syno-
 nymo accipiendum erit τοῦ τῷ πνεύματι, τῇ δια-
 νοίᾳ, i. e. *mente urgebatur*, atque ita ad dicendi
 libertatem incitabatur. Sic *παρωξύνετο τὸ πνεῦμα*,
 pro quo dici quoque poterat, τῷ πνεύματι. 17, 16.
 quodque Chryf. IX, 288. a. interpretatur *διέγειρσιν*,
ζηλον et διηγείετο. Quid, si λόγῳ in Theodore-
 tum venerit a priore editore? Adiecta enim est
 interpretatio Vulgatae: *instabat verbo.*

Ἰουδαίοις] † ἱερα. E. Ex vers. 28.

7. ἔθνη πορεύσομαι. καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινός, ὀνόματι Ἰούσου, σεβομένου τὸν Θεόν, ὃν ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα
8. τῇ συναγωγῇ. κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν κορινθίων ἀκούοντες
9. ἐπίστευον, καὶ ἐβαπτίζοντο. [Ἀρξου.] ἔειπε Ἀρξου τῆς δὲ ὁ κύριος δι' ὄραματος ἐν νυκτὶ τῷ παύλῳ· μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπῆς·
10. διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι, τοῦ κακῶσαί σε· διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.
11. ἐκάθισέ τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. [Τέλος.] Τέλος τῆς
12. γαλλίανος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγον-

7. Ἰούσου] τίτου. E. v. P. et Chryf. XI, 729. nota a. συνομοροῦσα] Pro eo ex Wettf. A. D. laudatur συνομοροῦσα. Ades, Stephane! Thesaurus tuos locupleta. Vox ἀπαξ λεγομένη. Mirabile autem est, duos Codices in tam singulari ac proprio vitio consentire. Chryf. IX, 295. e. explicat, ἦν ὁμοροῦσα, ἐγεινιάζεν.

8. κρίσπος] hunc et Solthenem pro uno habet Chryf. IX, 297. d.

ἀκούοντες] ἀκούσαντες. E.

9. σιωπῆς] σιώπα. E. Cyrill. IV, 1. Sed vulg. Theodoret. ad epist. Pauli p. 163.

12. ἀνθυπατεύοντος] ἀνθυπάτου ἄντος. E. Quia Latiniſtae per verbum id reddere non potuerant. Ex ἀποπάτου, hoc est, ex Cod. B. adeo profertur, ἀντιπάτου.

λέγοντες· ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπέ- 13.
θει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν.
μέλλοντος δὲ τοῦ παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, 14.
εἶπεν ὁ γαλλίων πρὸς τοὺς ἰουδαίους· εἰ μὲν
οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ βλαδιούργημα πονηρὸν,
ὣς ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἀνῆσχύομεν ὑμῶν·
εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων 15.
καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί·
κριτὴς γάρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι.
καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 16.
ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες σωσθένην 17.
τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ
βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ γαλλίῳ
ἔμελεν. ὁ δὲ παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέ- 18.
ρας ἰκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος,
ἔξέπλει εἰς τὴν συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ πρίσ-
κιλλα καὶ ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν
ἐν κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ εὐχήν. κατήντησε 19.
δὲ εἰς Ἔφεσον, * καὶ ἐκείνους κατέλιπεν αὐ-
τοῦ· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν,
διελέχθη τοῖς ἰουδαίοις. ἐρωτῶντων δὲ 20.
αὐτῶν, ἐπὶ πλείονα χρόνον μῆναι παρ' αὐ-
τοῖς, οὐκ ἐπένευσεν· ἀλλ' ἀπετάξατο αὐ- 21.
τοῖς,

17. Ἕλληνες] — τ ἰουδαῖοι. E. v. P. Attingit Chryf. XII,
3. qui IX, 296 c. etiam vulg. habet. Ἕλληνες cum
aliis etiam exhibet Theodoret. ad epist. Pauli p.
165. Mei omnino omnes habet Ἕλληνες. Birch.
in uno B. non invenit. v. Sabat.

19. καὶ ἐκείνους] καὶ ἐκείνους.

τοῖς, εἰπὼν δὲ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν
ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς ἱερσόλυμα· πάλιν δὲ
ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ θεοῦ θέλοντος.

22. καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς ἐφέσου. [Τέλος.] καὶ ^{τέλος ἐν}

ΜΓ. [Ἀρχή.] κατελθὼν εἰς καισάρειαν, ἀναβάς, ^{τίτι}

καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς

23. ἀντιόχειαν. καὶ ποιήσας χρόνον τινα, ἐξ-
ἤλθε διερχόμενος καθεξῆς τὴν γαλατικὴν
χώραν καὶ φρυγίαν, ἐπισηρίζων πάντας

24. τοὺς μαθητάς. Ἰουδαῖος δὲ τις, ἀπολλῶς
ὀνόματι, ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος,
κατήντησεν εἰς ἐφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς

25. γραφαῖς. οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν
τοῦ κυρίου καὶ ζέων τῷ πνεύματι, ἐλάλει
καὶ

XVIII, 22. ΜΓ. τῆ δ. τῆς σ. ἐβδ. καὶ ἰαννουαρίου ζ. ε.
τ. η. ε. κατελθὼν ὁ παῦλος εἰς καισάρειαν.

21. δεῖ με — ἱερσόλυμα] — E. Habet cum aliis
Chryf. IX, 302. a. Habent mei omnes, praeter
illum 13. qui ita exhibet: ἀλλ' ἀποταξάμενος αὐτ.
καὶ εἰπὼν, πάλιν ἀνακάμψω. Ita ad verbum legi-
tur in schol. v. P. 332.

ἀνακάμψω] ἀναρπάξω. Wettf. D. Arrige aures,
Stephane!

ἐφέσου] + τὸν δὲ ἀκύλαν, εἶασεν ἐν ἐφέσῳ. Id
unus ex meis addit ante finem lect. eccl., quas no-
tare solet. Est autem in isto Cod. lect. μ. seu 40.
Similis appendix supra 15, 34.

22. κατελθὼν] καταβάς. E. Ita semel Chryf. IX, 303.
d. sed vulg. 302. a.

24. ἀπολλῶς] Alii ἀπολλῶς. De ἀπολλῶς et ἀπελ-
λῆς. v. Theophyl. p. 142, et Oecum. I, 142.

25. τὴν ὁδὸν] τὴν λέγον. E.

καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα ἰωάννου. οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συν-26. αγωγῇ· ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ ἀκύλας καὶ πρίσκιλλα, προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν ἀχαΐαν, 27. προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοί, ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς, ἀποδέξασθαι αὐτόν ὡς παραγεγόμενος, συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι, διὰ τῆς χάριτος. εὐτόνως γὰρ τοῖς ἰουδαίοις 28. διακατηλέγχετο δημοσίᾳ, ἐπιδεικνύς διὰ τῶν τέλους τῆς δ. γραφῶν, εἶναι τὸν χριστὸν ἰησοῦν. [Τέλος.]

ΚΗ. περὶ βαπτίσματος καὶ τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος δωρεᾶς, δωδεΐσης διὰ προσευχῆς παύλου τοῖς ἐν ἐφέσῳ πισεύουσι, καὶ περὶ ἰάσεως τοῦ λαοῦ. ἐν ᾧ, περὶ τῶν υἱῶν σκευᾶ, ὅτι περὶ οὐ δεῖ ἐγχειρεῖν ἀπίστοις καὶ ἀναξίοις τῆς πίστεως γενομένοις, καὶ περὶ ἐξομολογήσεως τῶν πισευόντων. περὶ τῆς ἐν ἐφέσῳ κινήσεως εἰσεως ὑπὸ δημοτερίου τοῦ ἀργυροκόπου κατὰ τῶν ἀποστόλων.

[Ἀρχή.] Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ἀπολλῶ XIX, 1. εἶναι ἐν κορίνθῳ, παῦλον διελθόντα τὰ ΜΔ. ἄνωτε-

XIX, 1. ΜΔ. τῆ σ. τῆς σ. ἐβδ. καὶ εἰς τὴν σύναξιν τοῦ προδρόμου, ἰαννουαρίου ζ. καὶ τῆ ἐπαύριον τῶν φώτων. ε. τ. η. ε. ἐγένετο ἐν τῷ τὸν ἀπολλῶ.

26. τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν] τὸν λόγον τοῦ κυρίου τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ. Ε.

28. ἐπιδεικνύς] Ita semel Chryf. IX, 302. sed ἐπιδεικνύαν 303, 8, ubi etiam διακατηλέγχετο explicat, ἐπιστόμιζε.

XIX, 1. ἀπολλῶ] Alii ἀπολλῶ, alii ἀπολλῶν.

ἀνωτερικὰ μέρη, ἐλθεῖν εἰς ἔφεσον καὶ εὐρών
 2. τινὰς μαθητὰς, εἶπε πρὸς αὐτούς· εἰ
 πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πισεύσαντες; οἱ δὲ
 εἶπον πρὸς αὐτόν· ἀλλ' οὐδὲ, εἰ πνεῦμα ἅγιόν
 3. ἐστίν, ἠκούσαμεν. εἶπέ τε πρὸς αὐτούς· εἰς
 τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπον· εἰς τὸ
 4. ἰωάννου βάπτισμα. εἶπε δὲ παῦλος· ἰωάν-
 νης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, τῷ
 λαῷ λέγων, εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτόν
 ἵνα πισεύσωσι, τουτέστιν, εἰς τὸν χριστὸν ἰησοῦν.
 5. ἀκούσαντες δὲ ἐβάπτισθησαν εἰς τὸ ὄνομα
 6. τοῦ κυρίου ἰησοῦ. καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς
 τοῦ παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ πνεῦμα
 τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς· ἐλάλουν τε γλώσσαις,
 7. καὶ προσεφίτευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄν-
 8. δρες ὡσεὶ δεκαδύο. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν
 συναγωγὴν, ἐπαρρησιάζετο, ἐπὶ μῆνας τρεῖς
 διαλεγόμενος, καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βα-
 9. σιλείας τοῦ θεοῦ. [Τέλος.] ὡς δὲ τινες τέλος τῆς σ.
 ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπέθουν, κακολογοῦντες
 τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ'
 αὐτῶν, ἀφώρισε τοὺς μαθητὰς, καθ' ἡμέ-
 ραν

ἐλθεῖν] κατελθεῖν. E.

τινὰς] δυοκαίδεκα. E. Theodoret. ad epist. Paul.
 p. 400. Ex versu 7.

2. Attingit Orig. IV, 133. Ath. II, 456. Chryf. II, 371,
 463. VIII, 99. Cyrill. V, a. 633.

3. πρὸς αὐτούς] — E.

8. μῆνας] ἡμέρας. E. Unus meorum solum in marg.
 notat, alter, quem postea consului, habet in textu.

ραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ τυράννου τι-
 νός. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο ὥστε 10.
 πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν ἀσίαν ἀκού-
 σαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου ἰησοῦ, ἰουδαίους τε
 καὶ ἔλληνας. δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦ- 11.
 σαις ἐποίησεν ὁ θεὸς διὰ τῶν χειρῶν παύλου
 ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεισθαι 12.
 ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάριον ἢ σιμικίν-
 δια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς
 νόσους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχε-
 σθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχείρησαν δὲ τινες ἀπὸ 13.
 τῶν περιερχομένων ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομά-
 ζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πο-
 νηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ, λέγοντες
 ὀρκίζομεν ὑμᾶς τὸν ἰησοῦν, ὃν ὁ παῦλος κη-
 ρύσσει. ἦσαν δὲ τινες υἱοὶ σκευᾶ, ἰουδαίου, 14.
 ἀρχιερέως, ἑπτὰ, οἱ τοῦτο ποιοῦντες. ἀπο- 15.
 κριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, εἶπε τὸν
 ἰησοῦν

10. ἰησοῦ] — E.

12. ἐπιφέρεισθαι] ἀποφέρεισθαι. E. Ex proximo ἀπό.
 Ex hoc versu Theodoret. ad epist. Paul. p. 245.
 habet, ὁ χρωτὸς τῶν ἱματίων. Forte voluit ἰδρῶς.
 ἐξέρχεσθαι] ἐκπορεύεσθαι. E.
 ἀπ' αὐτῶν] — E.

13. τινες] + καί. E.

ἀπὸ] — E.

ὀρκίζομεν] ἐξορκίζομεν τ ὀρκίζω τ ἐξορκίζω. E.

ὁ παῦλος] ὁ — D. Chryf. IX, 309. a. 312. d.

14. δέ τινες] δέ τινος. E. Id, et si contrarium fit Codd.,
 tamen probavit Bengel. Hoc teneri debet ad pro-
 xima.

Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν παῦλον ἐπίσταμαι·
 16. ὑμεῖς δὲ τινες ἐσέ; καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ'
 αὐτοῖς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ
 πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν, ἴσχυσε
 κατ' αὐτῶν, ὡς γυμνοὺς καὶ τετραυματισ-
 μένους

16. πονηρὸν καὶ] καὶ — E.

κατακυριεύσας] κατακυριεύσαν. E. Duo meorum
 exhibent etiam: πονηρὸν κατεκυριεύσεν αὐτῶν καὶ
 ἴσχυσε. Unus ex eis mox etiam τετραχυλισμένους,
 loco τετραυματισμένους habet. Alter est ille 1.
 alter 13.

αὐτῶν prius] ἀμφοτέρων. E. Velim scire, qui sint
 isti ἀμφοτέρω. Millius in Prolegg. §. 974. accipit
 de Sceva patre et septem eius filiis. Bengel. in
 Gnom. ita expedire laborat: Septem filii Scevae
 id facere solebant: duo id fecerunt in hoc casu,
 quem Lucas memorat, coll. v. 13. ubi τῶν iis spe-
 ctat ad septem: τινές, quidam, ad duos. Hactenus
 Beng. Credo, hic vitium esse typographicum in
 vocabulis, τῶν iis. Forte scripserat, τῶν, ex iis,
 aut, eorum. Quantum equidem intelligo, versus 13.
 profus non agit de Scevae filiis, sed de exorcistis
 in genere, qui multi videntur fuisse inter supersti-
 tiosos istos homines. Ex iis nominatim appellat
 septem versu 14. Ergo τινές versu 13 sunt potius
 septem, quam duo. Unde autem Bengelius cogno-
 verit, istos, nescio quos, τινές omnino fuisse duos,
 id expiscari non potui, nisi ex vocabulo ἀμφοτέ-
 ρων, de quo tamen dubitabatur, id violenter extor-
 serit. Accedit, quod versu 14. loco τινές, legit τι-
 νός. Ergo nullum iam restat τινές, quod duos
 istos signare possit. Expectandum est ergo, dum
 aliquis Tupius totum locum ita correxerit: ἐφαλ-
 λόμενος ἐξ αὐτῆς (τινὶ αὐτῶν) ὁ ἄνθρωπος — πονη-
 ρὸν, κατεκυριεύσας (τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν) ἀμφοτέ-
 ρων (τοῦ τε ἐξορκιστοῦ καὶ τοῦ ἀνδράπυ) καὶ ἴσχυ-
 σεν.

μένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. τοῦτο 17.
 δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν, ἰουδαίοις τε καὶ
 ἔλλησι, τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφεσον καὶ ἐπέ-
 πεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγα-
 λύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ, πολλοί 18.
 τε τῶν πεπισευκότων ἤρχοντο, ἐξομολογού-
 μενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐ-
 τῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περιεργα πραξάν- 19.
 των, συνενέγκαντες τὰς βίβλους, κατέκαιον
 ἐνώπιον πάντων καὶ συνεψήφισαν τὰς τι-
 μάς αὐτῶν, καὶ ἔυρον ἀγυρίου μυριάδας πέν-
 τε. οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ κυ- 20.
 ρίου ἤυξανε καὶ ἴσχυεν. ἄς δὲ ἐπληρώθη 21.
 ταῦτα, [Ἀρχή.] ἔθετο ὁ παῦλος ἐν τῷ ΜΔ.
 πνεύματι, διελθὼν τὴν μακεδονίαν καὶ ἀχα-
 ίαν, πορεύεσθαι εἰς ἱερουσαλήμ, εἰπὼν ὅτι
 μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ ρώμην
 ἰδεῖν. ἀποσείλας δὲ εἰς τὴν μακεδονίαν δύο 22.
 τῶν διακονούντων αὐτῷ, τιμόθεον καὶ ἔρασον,
 αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν ἀσίαν. ἐγέ- 23.
 νετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον τάρραχος
 οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. δημήτριος γάρ 24.
 τις ὀνόματι, ἀγυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυ-
 ροῦς

XIX, 21. — XX, 1. ΜΔ. Ἐν τισὶ τῆ σ. τῆς σ. ἐβδ.
 ε. τ. ἡ. ε. ἔθετο ὁ παῦλος.

σε. Aut, ἐισαλλόμενος ἐπ' — πονηρὸν κατεκυριεύ-
 σαν ἀμφότεροι (τότε πνεῦμα, καὶ ὁ ἄνθρωπος,) καὶ
 κατίσχυσαν.

24. ἀργυροῦς] + ἴσως ὡς κιβώρια μικρά. E. Est hoc
 Chrysoftomi scholium IX, 318. b. Ex meis nullus
 in contextum admisit.

25. ῥοῦς ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίται·
 25. ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην * οὓς συναθροίσας,
 καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν·
 ἄνδρες, ἐπίσασθε, ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργα-
 26. σίας ἢ εὐπορία ἡμῶν ἐστὶ καὶ θεωρεῖτε
 καὶ ἀκούετε, ὅτι οὐ μόνον ἐφέσου, ἀλλὰ
 σχεδὸν πάσης τῆς ἀσίας ὁ παῦλος οὗτος
 πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων, ὅτι
 27. οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ
 μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς
 ἀπελεγμὸν ἔλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγά-
 λης θεᾶς * ἱερὸν ἀρτέμιδος εἰς οὐδὲν λογι-
 σθῆναι, μέλλειν * δὲ καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν
 μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ ἀσία καὶ ἡ
 28. οἰκουμένη σέβεται. ἀκούσαντες δὲ, καὶ γε-
 νόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον, λέγοντες·
 29. μεγάλη ἡ ἀρτεμις ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη
 ἡ πόλις ὅλη * τῆς συγκύσεως· ἄρμησάν τε
 ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες
 γάϊον καὶ ἀρίσταρχον μακεδόνας, συνεκδήμους
 * παύ-

25. οὓς κ. τ. λ.] οὓς καὶ συναθροίσας καὶ ἐπισυναγα-
 γὰν τοὺς περὶ. E. Chryf. IX, 318. a.

26. χειρῶν] † ἀνθρώπων. E. Habet et omittit Chryf.
 l. l. 318. a. d. 320. c.

27. ἀρτέμιδος ἱερὸν] ἱερὸν ἀρτέμιδος·
 τε καὶ] δὲ καί.

τὴν μεγαλειότητα] τῆς μεγαλειότητος. E.

29. ὅλη] † τῆς.

συναρπάσαντες] † δὲ. E. Chryf. IX, 319. b. qui
 eiam post paulum addit, ἐίλευσαν αὐτούς.

* παύλου. τοῦ δὲ παύλου βουλομένου 30. εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ ἔϊον αὐτὸν οἱ μαθηταί. τινὲς δὲ καὶ τῶν ἀσιαρχῶν, ὄν-31. τες αὐτῶ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν, μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλό τι ἔκραζον ἦν γὰρ ἡ 32. ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν, τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ 33. τοῦ ὄχλου προεβίβασαν ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτὸν τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. * ἐπιγνόντες δὲ, ὅτι 34. ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὄρας δύο κρᾶζόντων· μεγάλη ἡ ἀρτεμις ἐφεσίων. κατασείλας δὲ ὁ γραμμα-35. τεὺς τὸν ὄχλον, φησὶν· ἄνδρες ἐφέσιοι, τίς γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ διοπετοῦς; ἀναν-36. τιβῆ-

τοῦ παύλου] τοῦ —.

31. δοῦναι ἑαυτὸν] Chryf. IX, 319. vulg. sed 322. a. εἰσελθεῖν.

34. ἐπιγνόντων] ἐπιγνόντες. v. P.

35. κατασείλας] κατασείσας. E. Ex verfl. 33. Κατασεῖλλειν est illud ipsum, quod Vulgata habet, sedare. De scriba isto schol. Cod. Aug. 6. ita: ὄχλοχαρῆς (forte ὄχλοχαρισῆς, ut δημοχαρισῆς) ἂν καὶ κολακικὸς καὶ θεραπεύων διὰ λόγων τὸν ἑλληνα δῆμον.

θεᾶς] — E.

διοπετοῦς] Vulgata: Iovis prolis. Legit ergo, θεὸς παιδός. Laudo! Vide mox.

τιβήτων οὖν ὄντων τούτων, δεόν ἐστιν, ὑμᾶς
κατεσαλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προσπε-
37. τὲς πράττειν. ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἀνδρας
τούτους, οὔτε ἱεροσύλους, οὔτε βλασφημοῦν-
38. τας τὴν * Θεὸν ὑμῶν. εἰ μὲν οὖν δημίτριος
καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται * ἔχουσι πρὸς τι-
να λόγον, ἀγοραῖοι ἀγονται, καὶ ἀνθύπατοί
39. εἰσιν, ἐγκαλείωσαν ἀλλήλοις· εἰ δέ τι
περὶ ἐτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐνόμῳ ἐκκλη-
40. σία ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν
ἐγκαλεῖσθαι σάσεως περὶ τῆς σήμερον μηδ-
ενός

37. τὴν Θεὸν] τὴν Θεόν. Apud Chryf. IX, 319. e. est τὸν Θεόν, quod pro vitio habeo. In versione enim est *deam*. Griesbachius edidit, τὸν Θεόν. Retulit ergo ad *Iovis prolem Latinam*. Ingeniose!

38. πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν] ἔχουσι πρὸς τινα λόγον. ἀγοραῖοι] Nescio, quid Pseudo-Oecumenio in mentem venerit, qui I, 148. ita habet: εἶδος ἦν δικαστῶν ἐν τῇ ἀσία εὐτελῶν, οἱ ἀγοραῖοι. Ita et Theophyl. pag. 148. Ἀγοραῖοι, intellige ἐκκλησίαι, (ut Chryf. IX, 320. a.) aut ἡμέραι, aut σύλλογοι. De duplici accentu ac duplici notione huius vocabuli in contrarium disputant grammatici. Nos hic, ut edidimus, ita in Codd. invenimus. Non alienus autem videtur locus Iosephi, Antiquitt. 14, 10, 21. p. 711. ubi de proconsule est: ἀγοντι μοι τὸν ἀγόρειον, nimirum σύλλογον.

39. περὶ ἐτέρων] περαιτέρω. E. Eleganter. Ita autem in uno Mosquensi solum reperi. Postea vero Birch. ex B. notavit περαιτέρω, cum iota subscripto, qui error est manifestus.

40. σάσεως περὶ τῆς σήμερον] Primo haec tota recitat Chryf. IX, 320. a. deinde ibidem omittit, περὶ τῆς σήμερον, tandem 321. c. omittit, σάσεως — σήμε-

ενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ οὗ * οὐ δυνασόμεθα * δοῦναι λόγον τῆς συσροφῆς ταύτης. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

ΚΘ. περίοδος παύλου· ἐν ᾗ, τὰ περὶ θανάτου καὶ ἀνακλήσεως εὐτύχου διὰ προσευχῆς ἐν τραάδι, παραινέσεις τε αὐτοῦ ποιμαντικαὶ πρὸς τοὺς ἐν ἐφέσῳ πρεσβυτέρους·
ἐν

ρον. Ita alibi etiam facere solet in locis, quae habent ambiguum interpretationem. Vulgatus reddidit: *periclitamur argui seditionis hodiernae*. Sed ista est, *τάσεως πέρι τῆς σήμερον*. Vix vero credibile est, scribam ita imprudentem fuisse, ut istum concursum, *seditionem* appellarit, quod ipsi, et populo detrimentosum potuerit esse. Puto ergo reddendum esse: *periclitamur seditionis accusari de hodierno concursu*. Nam ista *μηδενός* — *λόγον* dicta sunt ἐν *παραινέσει*. Ergo τῆς et ταύτης perspicuitatis causa addidit in fine. Potest vero etiam post *σήμερον* intelligi *ἐκκλησίας*, quam tacite appellat *ἀγορῶν*, ac continuo *συσροφῆν*.

ἔν] + οὐ. Sufficiebat *μηδενός*, περὶ οὗ. οὐ ergo redundat: additum tamen ad firmiorem negationem, quod vere rationem reddere non poterant. Exempla redundantis particulae negativae non solum post *ἀρνεῖσθαι*, *καλύπειν* (ut Act. 10, 47. Vide et 20, 20. 27.) sed et post alia, multi viri docti notarunt. Monita sunt etiam Eustathii, Pseudo-Didymi., Scholiaetae Sophoclis, Thucydidis, aliorumque, qui interdum addunt, *κατὰ ἀττικὴν συνήθειαν*. Birch. istud οὐ prorsus non notat, qua in re sine ullo dubio fallitur. Chryf. IX, 320. a. habet οὐ, omittit autem 321. d. Primo ergo recte et integre hunc totum locum recitavit, deinde clam mutavit ac sibi interpretationem faciliorem fecit.

ἀποδοῦναι] δοῦναι. Chryf. II. II. ἀποδοῦναι et δοῦναι.

λόγον] + περὶ. E.

ἐν ᾧ, παράπλους παύλου ἀπὸ ἐφέσου ἄχρι καισαρείας
τῆς παλαιστίνης.

XX, 1. Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσ-
καλεσάμενος ὁ παῦλος τοὺς μαθητὰς, καὶ
ΜΔ. ἀσπασάμενος, [Ἄρχή.] ἐξῆλθε, πορευθῆναι
2. εἰς τὴν μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη
ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολ-
3. λῶ, ἦλθεν εἰς τὴν ἐλλάδα. ποιήσας τε
μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ
τῶν ἰουδαίων, μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν
συρίαν, ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ
μακε-

XX, 1. — 15. ΜΔ. "Ἐν τισιν τῶ βαββάτω τῆς σ. ἐβδ.
ἐ. τ. ἡ. ἐ. ἐξελθὼν ὁ παῦλος ἀπὸ τῆς ἀσίας, ἐπο-
ρεύθη εἰς τὴν μακεδονίαν, διελθὼν.

XX, 1. προσκαλεσάμενος] μεταπειλάμενος t μεταπει-
ψόμενος. E. Miroi, prius istud a nemine notatum
esse. Inveni in isto Cod. 1. et 13. Tertius in
marg. notat, addito γρ.

μαθητὰς καὶ] + παρακαλέσας t πολλὰ παρακα-
λέσας. E. Vel ex verl. 2 vel ex Chryf. IX, 325.
qui ante versum 2. hoc vocabulum volvit ac revol-
vit.

πορευθῆναι] — E. Poterat abesse.

εἰς τὴν] τὴν — E.

2. Propter 14, 18, 19. non alienum videtur initium le-
ctionis, quod est in uno Codice, hic notare: ἐ. τ.
ἡ. ἐ. ἐξελθὼν ὁ παῦλος ἀπὸ τῆς ἀσίας ἐπορεύθη
εἰς τὴν μακεδονίαν διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα.
Inscribitur: τῶ σαββάτω τῆς σ. ἐβδ.

3. μέλλοντι] μέλλοντα. E. Semel vulg. Chryf. IX, 325.
b. semel μέλλοντα 327. a. Attingit etiam XI, 443.
452.

γνώμη] γνώμης. E. Graecitas non repugnat, sed
Codd.

μακεδονίας. συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς 4. ἀσίας σῶπατρος βεροιαῖος· θεσσαλονικέων δὲ, ἀρίσταρχος καὶ σεκουῖδος καὶ γάιος δερβαῖος καὶ τιμόθεος· ἄσιανοὶ δὲ, τυχικὸς καὶ τροφίμος. οὗτοι προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν 5. τρωάδι. ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς 6. ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. [Ἀρχή.] ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συν-7. ME. ηγημένων τῶν μαθητῶν, * κλάσαι ἄρτον, ὃ παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλον ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον· παρέτεινέ τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ 8. ὑπερώῳ, οὗ * ἦμεν συνηγμένοι. καθήμενος 9. δέ

XX, 7. ME. σαββάτῳ τῆς 5. ἰβδ. ε. τ. η. ε. συνηγμένων τῶν μαθητῶν, κλάσαι.

4. σῶπατρος] σῶσίπατρος (σῶπατρος) πύργου. E. Orig. in latina interpret. Ruf. IV, 686. col. 2. a. Nomen proprium rursus. Ergo sciolus, levisque Origenes hic rursus turbas dedit. Convenit ergo in eum, quod Terentius et Hieronymus dixerunt: *faciuntne intelligendo, ut nihil intelligant: et: dum alienam imperitiam volunt arguere, suam praedunt.* Recte ergo a multis appellatur ματαιόφρων. Sopatrus et Sosipatrus idem est. Nihil de πύργου monet Theodoret. ad epist. Paul. pag. 161. nec Theophyl. 159. nec alii.

7. τῶν μαθητῶν] ἡμῶν. E. v. P. et mox vers. 8. Ita et Chryf. IX, 325. d. 327. b. attingit etiam IV, 72. τοῦ κλάσαι] τοῦ —.

8. οὗ ἦσαν] οὗ ἦμεν. Etiam Chryf. IX, 325. Millius opinabatur, vers. 7. οἱ μαθηταί, et hic ἦσαν, orta esse

- δὲ τις νεανίας ὀνόματι ἔυτυχος ἐπὶ τῆς θυ-
ρίδος, καταφερόμενος ὑπὸ βαθεῖ, διαλεγο-
μένου τοῦ παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς
ἀπὸ τοῦ ὑπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριζέγου
10. κάτω· καὶ ἤρθη νεκρός. καταβὰς δὲ ὁ
παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν
εἶπε· μὴ θορυβεῖσθε ἢ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν
11. αὐτῷ ἔστιν. ἀναβὰς δὲ, καὶ κλάσας ἄρ-
τον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας
12. ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ
τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ με-
13. τρίως. [Τέλος.] ἡμεῖς δὲ * προσελθόντες ^{Τέλος τοῦ}
ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν εἰς τὴν ἄσσον, ^{ταββάτου.}
ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν παῦ-
λον. οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλων
14. αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς
τὴν

esse ex lectionariis. Sed lectionaria consentienter habent ἡμεν. Τῶν μαθητῶν suspectum esse possit, sed consistit meliorum Codd, auctoritate. Codex quidem 13. vers. 7. habet in textu ἡμῶν et supra, colore rubro, τῶν μαθητῶν. Sed eius contra ceteros nulla est auctoritas. ἡμεν vero idem in textu exhibet. In Cod., quem postea 16. appellabo, τῶν μαθητῶν est in textu, et si idem hic notet lectionem μβ. Sic et in ceteris, quos vidi. Alii autem notant μγ. alii, ut 13. να.

9. καταφερόμενος] Ita et Orig. IV, 96. Recte et eleganter. Sed Wetst. D. κατεχόμενος ὑπὸ βαθεῖ.

11. ἄχρις] in edit. Greg. erat ἄχρι.

13. προσελθόντες] ἐμβάντες. E. προσελθόντες. Ita et Chryl. IX, 326. c. Theophyl. 150. προσελθόντες probabilius erat. Erasmus adeo ita in prima edit. Deinde correctum est.

τὴν ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν, ἦλθομεν εἰς
 μιτυλήνην. καὶ κῆθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ 15.
 ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ χίου· τῇ δὲ
 ἐτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς σάμον· καὶ μέναν-
 τες ἐν * τρωγιλίῳ, τῇ ἐχομένῃ ἦλθομεν εἰς
 μίλητον. [Ἀρχή.] ἔκρινε γὰρ ὁ παῦλος 16. Μῆ.
 παραπλεῦσαι τὴν ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται
 αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ ἀσίᾳ· ἔσπευδε
 γὰρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς
 πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς ἱεροσόλυμα. ἀπὸ 17.
 δὲ τῆς μιλῆτου πέμψας εἰς ἔφεσον, μετεκα-
 λέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας.
 ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς· 18.
 Ἰπέρβα εἰς [Ἰπέρβα.] ὑμεῖς ἐπίσασθε, ἀπὸ πρώτης
 ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν ἀσίαν, πῶς
 μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην,
 δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφρο- 19.
 σύνης καὶ πολλῶν δακρύων, καὶ πειρασμῶν,
 πῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν
 τῶν Ἰουδαίων· ὡς οὐδὲν ὑπεσειλάμην τῶν 20.
 συμφερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ
 διδάξαι

XX, 16. Μῆ. κυριακῇ ζ., τῶν ἁγίων πατέρων· ε. τ. ἡ. ε.
 ἔκρινε ὁ παῦλος παραπλεῦσαι.

15. τρωγιλίῳ] Vulgo editur τρωγυλλίῳ. Alii aliter.

16. ἔκρινε] κερρίκει. E.

19. κυρίῳ] † μεθ' ὑμῶν. E. Chryl. pro more suo
 optionem dat. Habet IX, 33o. b. omittit 33o. e.
 Ex vers. 18. repetitum.

20. τοῦ μὴ] μὴ — E.

21. διδάξαί ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, διαμαρτυρούμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πῖσιν τὴν εἰς τὸν
 22. κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. * καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι, πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ
 23. εἰδώς· πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται λέγον, ὅτι δεσμά
 24. με καὶ θλίψεις μένουσιν· ἀλλ' οὐδενὸς λόγον ποιῶμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν ἑμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν, ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι
 25. τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ οἶδα, ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρό-

21. Ἰησοῦν χριστὸν] χριστόν. —

22. συναντήσοντα] συμβησόμενα. E. Apud Ath. I, 544. Codd. variant. Idem mox με reicit post μένουσι. Credo, ipsam scripsisse συμβησόμενα. Nam et qd. Itri homiletæ, Geierus, Pfeiferus, Speierus, etc. variant in recitanda versione Lutheri. Mox idem Ath. 555. habet, μαρτύρετά μοι, et με, ante μένουσιν. Scilicet iam Athanasius ultra triginta milia recensitionum ad manus habebat, omnes Alexandrinus. Erat enim episcopus Alexandrinus.

23. διαμαρτύρεται] + μοι. Hinc μοι post πνεῦμα infarsit Chryl. IX, 332. b. c. Theodoret. ad epistt. Paul. 155. κατὰ πόλιν διαμαρτύρετά μοι (μοι) τὸ πνεῦμα, ὅτι,

24. ψυχὴν μου] μου — E. Ita Chryl. IX, 332. b. sed ib. c. et 334. b. τὴν ἑμαυτοῦ ψυχὴν.

ὡς] ὡς τὸ ὅτι. E.

μετὰ χαρᾶς] — E.

πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διήλθον
κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. διὸ 26.
μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι
καθαρός ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων.
οὐ γὰρ ὑπεσειλάμην, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι 27.

* Ἀρξοῦ τῆς ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ. [Ἀρ-28.
κυριακῆς. ξου.] προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ
ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμεῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν
* τοῦ

25. τοῦ Θεοῦ] — E. Chryf. l. l. 332.

26. διὸ μαρτύρομαι] Basil. II, 623. διαμαρτύρομαι ὑμῖν
τῇ. 672. καθαρός εἰμι ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ — πάντων
ὑμῶν. Ibidem videtur probare διαμαρτ. sed omit-
tit, τὴν ἀλήθειαν καί.

ἐγὼ] εἰμὶ τ ἐγὼ εἰμι. E. Bis ἐγὼ solum Chryf.
l. l. 332. e. 335. a. Post ἐγὼ Basil. M. II, 503.
addit, ἀπὸ τοῦ νῦν, et mox, post πάντων, ibid, ad-
dunt tres Codd. ὑμῶν. 623. solum εἰμι, loco ἐγὼ
habet.

πάντων] † ὑμῶν. E.

27. τοῦ μὴ] μὴ — E.

πᾶσαν] τὴν ἀλήθειαν καί addit Basil. II, 623.

28. ἔθετο] post ὑμεῖς statim habet Orig. II, 593. Suo
ordine habet Cyrill. V, a. 341.

ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ] ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου καί
Θεοῦ. Ita habent omnes omnino mei, quos Mos-
quae examinavi, etiam l. quod valde notabile est.
Ex quatuor, quos postea consului, 6. habet τοῦ
Θεοῦ, omisso κυρίου καί, 13. τοῦ κυρίου, omisso
καί Θεοῦ. 15. et 16. τοῦ κυρίου καί Θεοῦ. Hoc
posterius habent plerique apud Birch. Item apud
Wetst. Alii tamen τοῦ κυρίου, alii τοῦ Θεοῦ omi-
ferunt. Accedit, quod haec lectio in omnibus pro-
prie dictis lectionariis, h. e. Apostolis, seu Prax-
aposto-

* τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ
29. τοῦ ἰδίου αἵματος. ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο,
ὅτι

apostolis, legitur. Aliquot euchologia solum hanc totam lectionem praetermittunt. Chryf. ad h. I. IX, 333. habet, ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, idque ibid. bis repetit. Tractat hunc locum multoties, ut X, 660. 709. IX, 433. VI, 284. 285. XI, 83. etc. Ath. I, 522. habet, ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Sed unus Codex ibi habet κυρίου, tres χριστοῦ. II, 481. est, ἐκκλησίαν τοῦ χριστοῦ. Ibid. 2. ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Tres ergo recensiones Alexandrinas orthodoxus Athanasius solus exhibet. Reliquae adhuc latent. Beza, qui, τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, edidit, in edit. 1565. et 1598. scribit: *in quinque exemplaribus legitur κυρίου καὶ Θεοῦ*. Deinde addit suas suspiciones ex theologia dogmatica, quae non pertinent ad artem criticam. Dogma theologicum optimum critici est, ut sit vir honestus et verax, atque ubique in tractandis Codicibus diligentiam, veritatem et fidem sequatur, nihilque fingat aut occultet. Beza hic merito reprehendo, quod non aperte dixit, quot exemplaria ad manus habuerit, et quid in reliquis exemplaribus invenerit. Equidem subdubito, an quinque Codices graecos in Actibus ante oculos habuerit. Hoc autem ex eo est, quod ipse de Codicibus suis, modo, ut de mysteriis Eleusiniis, modo, ut de monstris, quae pudet foras proferre, loquitur. Griesbachius, *est*. ut ipse ait, *non admodum difficile est de vera huius loci lectione pronuntiare*, tamen ita edidit:

τὴν ἐκκλησίαν § τοῦ Θεοῦ
τοῦ κυρίου.

Ergo hic ex una lectione duas fecit et alteram alteri *imposuit*. Θεοῦ vero, quod nomen est splendidius, quam κυρίου, litteris splendidioribus expressit. Wettstenius de Bengelio scribit T. II. p. 596. „Bengelius in uno (Aug. 6) 46. invenit Θεοῦ.“
Scilicet

ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἀφίξιν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται 30. ἄνδρες λαλοῦντες διεσραμμένα, τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. διὸ 31. γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες, ὅτι τριετίαν, νύκτα καὶ ἡμέραν, οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νοσητῶν ἓνα ἑκάστον. καὶ τανῦν παρατί- 32. θεμαὶ ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποιεδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς

Scilicet Bengelius in Actibus omnino duos Codd. contulit Aug. 6. et Vff. 2. Ex Vff. 2. Wettf. fecit Vff. 1. eumque in Prolegg. T. II. p. 15. appellavit 52. Iam, si Bengelium consulas, ad h. l., θεοῦ notat ex Aug. 6., κυρίου καὶ θεοῦ autem, ex Vff. (2.) Sed istum numerum 2. plerumque omittit (v. Beng. p. 605.), quod Vff. 1. tantum fragmentum habet epist. ad Hebr. Iam quaeras apud Wettf. ad h. l. sub κυρίου καὶ θεοῦ, an possis reperire numerum 52. Apud Griesbachium pag. 141. nominatim pro κυρίου καὶ θεοῦ notantur 14. ac praeterea alii 17. Ergo omnino 31. Igitur et ab hoc praetermissus 52., cum Wettf., isto etiam omisso, numeret 31. v. praeterea P. p. 218. 219. 335. τοῦ ἰδίου ἁίματος] τοῦ ἁίματος τοῦ ἰδίου. E.

29. γὰρ] — E.

τοῦτο] — E.

31. ἑκάστον] † ὑμῶν, E. Vulgatum etiam Basil. M. II, 327.

32. ἀδελφοί] — E. Cyrill. V, a, 367. Non pertinebat hoc ad eius consilium.

θεῷ] κυρίῳ. E. θεῷ. Chryf. IX, 337. a. b. κυρίῳ. ib. e. attingit etiam XI, 667. d.

33. τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ

34. ἢ ἱματισμοῦ ἑυθενὸς ἐπεθύμησα. αὐτοὶ *

γινώσκετε, ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς
 ὄσοι μετ' ἐμοῦ ὑπηρετήσεν αἱ χεῖρες αὐταί.

35. πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτω κοπιῶντας
 δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνη-
 μονεύειν τε *

τὸν λόγον τοῦ κυρίου ἰησοῦ, ὅτι

αὐτὸς εἶπε· μακάριόν ἐστι * μᾶλλον δίδόναι

36. ἢ λαμβάνειν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ

γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξα-

37. το. [Τέλος.] ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς Τέλος τῆς

πάντων· καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον κυριακῆς.

38. τοῦ παύλου, κατεφίλουν αὐτόν. ὀδυνώμε-

νοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ, ᾧ εἰρήκει, ὅτι

ἐνέκει μέλλουσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν·

προ-

ἐποικοδομῆσαι] οἰκοδομῆσαι. E. Chryf. IX, 337. b. ἐποικοδομῆσαι. ib. c. ὑμᾶς ἐποικοδομῆσαι, addit- que, οὐκ εἶπεν οἰκοδομῆσαι. Sed hoc me non moveret, nisi ita Codd. haberent. Saepius enim usurpat ista: οὐκ εἶπε τοῦτο, ἀλλὰ τοῦτο, etli Codices, atque ipse etiam, aliis in locis, in iisdem verbis contra sint. Nam ista verba apud hunc et alios Patres non critica sunt, sed rhetorica et ascetica.

34. αὐτοὶ δὲ] δὲ —.

γινώσκετε] Semel ὑμεῖς ἐπίστασθε Chryf. IX, 337. αὐτοὶ γινώσκετε. 339.

πάντα] καὶ πάντα. E.

τῶν λόγων] τοῦ λόγου. E. τὸν λόγον. A. Ita bis II. II. Chryf. Vitiolum credebant μνηματεύειν cum accusativo. Supra iam exempla memoravi.

διδόναι μᾶλλον] μᾶλλον δίδόναι. Ath. II, 321. μᾶλλον omittit.

προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον. Ὡς XXI, 1.
 δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας
 ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς
 τὴν * κῶ, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν ῥόδον, καὶ κεῖθεν
 εἰς πάταρα. καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν 2.
 εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀνα-3.
 φανέντες δὲ τὴν κύπρον, καὶ καταλιπόντες
 αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς συρίαν, καὶ
 κατήχθημεν εἰς τύρον. ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ
 πλοῖον ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. καὶ 4.
 ἀνευρόντες * μαθητάς, ἐπεμέναμεν αὐτοῦ
 ἡμέρας ἑπτὰ· οἷτινες τῷ παύλῳ ἔλεγον διὰ
 τοῦ πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν εἰς ἱερουσα-
 λήμ.

XXI, 1. κῶν] κῶ. In hoc plerique consentiunt Codices. Sed nec istud vitiosum, cum Atticum sit et Ionicum. Chryf. IX, 338. b. 340. b. est κῶν. Quatuor, quos postea examinavi, habent κῶ, in uno tamen v., quod nota ista sigla notatum erat, radendo sublatum credo.

τὴν ῥόδον] τὴν — E. Chryf. II. II.

3. ἀναφανέντες] ἀναφάναντες. E. Utrumque Chryf. IX, 338. b. 340. b. Accusativus aliquos in fraudem impulit. Theoph. Isaur. 312. b. ἀναφανέντων δὲ αὐτῶν (intell. κατὰ) τὴν γῆν. Ubi in Cod. Aug. ita etiam inveni. Ἀναφαίνειν activum, est (videre facere,) conspicuum facere.

4. ἀνευρόντες τοὺς] τοὺς —. Apud Chryf. IX, 338. b. 340. c. legitur, καὶ εὐρόντες μαθητάς. Omissum τοὺς Wetst., et ex eo Griesb. notarunt, εὐρόντες non notarunt. Laudo aciem oculorum et diligentiam.

ἀναβαίνειν] ἐπιβαίνειν. E. Elegantissime per se. Noltri, beruihren. Sic dicitur, ἐπιβαίνειν τῆς χάριτος, γῆς, τῶν ὄρων, τῶν ἱερῶν.

5. λήμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς
 ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμ-
 πόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκ-
 νοις, ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ θέντες τὰ
 γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, προσηυξάμεθα.
 6. καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς
 τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέσχεψαν εἰς τὰ ἴδια.
 7. ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες, ἀπὸ τύρου
 κατηντήσαμεν εἰς πτολεμαίδα, καὶ ἀσπασά-
 μενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν
 ΜΗ. 8. παρ' αὐτοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον [Ἄρχή.]
 ἐξελθόντες * ἦλθομεν εἰς καισάρειαν καὶ
 εἰσελ-

XXI, 8. ΜΗ. τῇ β. τῆς ζ. ἰβδ. ε. τ. ἦ. ε. ἐξελθόντες
 [οἱ περὶ τὸν παῦλον] οἱ ἀπόστολοι [ἀπὸ τύρου] ἦλθον
 [ἐξελθόντες σὺν τῷ παύλῳ ἦλθομεν] εἰς καισάρειαν.

5. ἐξελθόντες] — E. Similiter supra 20, 1. corruptio
 intercessit, et in locis similibus pluribus.

προσηυξάμεθα] προσευξάμενοι. E. Aliqui Codd.
 προσευξάμεθα, quod non differt. Ex hoc tamen
 videtur ortum προσευξάμενοι.

6. καὶ ἀσπασάμενοι] Unus ex meis l. qui frequenter
 ac plerumque solus turbas dat, exhibet: προσευξά-
 μενοι ἠσπασάμεθα ἀλλήλους καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ
 πλοῖον. ἐκεῖνοι κ. τ. λ. Sic et Cod. meus 13. sed
 ἐπέβημεν. Ex Wetst. A. C. B. 13. notatur, ἀπησ-
 πάσαμεθα et ἀπησπασάμεθα. v. Wetst. Birch.
 Fortasse aliquis Codex Lat. habebat, *deosculati*
sumus. Ne ergo istud *de* periret, addiderunt ἀπό.
 Ἀσπασάζεσθαι habet Himerius edit. Steph. p. 55.
 ἐπέβημεν] ἀνέβημεν τ ἐπέβημεν. E. Posterius Chryf.
 IX, 338. c. Fere ubique confusio est in his voca-
 bulis.

8. οἱ περὶ τὸν παῦλον] — v. P.

ἦλθομεν] ἦλθον. E. Chryf. IX, d. 338. ἐξελθόντες
 ἦλθα-

ἔισελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, * ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῶ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες 9. παρθένοι τέσσαρες προφητεύουσαι.

Λ. ἀγάβου προφητεία περὶ τῶν συμβησομένων παύλου ἐν ἱερουσαλήμ.

ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κατ- 10. ἦλθέ τις ἀπὸ τῆς ἰουδαίας προφήτης, ὀνόματι ἀγάβος· καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ 11. ἄρας τὴν ζώνην τοῦ παύλου, δῆσας τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε· τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· τὸν ἄνδρα, ὃς ἐστὶν ἡ ζώνη αὐτή, ὅτω δῆσουσιν ἐν ἱερουσαλήμ οἱ ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκα- 12.

λοῦμεν

ἦλθομεν. Meus 13. vitiose: ὑπερὶ τὸν παῦλον, et continuo, propter lectionem: ἀρχή. — γ. — τῆ β. τῆς ζ. — ε. τ. ἡ. ε. ἐξεληθότες οἱ ἀπόστολοι ἀπὸ τύρου ἦλθον (rursus vitiose ἦλθον.) Et in textu ἦλθομεν. sic.

τοῦ ὄντος] τοῦ —. Chryf. IX, 115. d. 338. d.

11. δῆσας τε αὐτοῦ] δῆσας (τε) αὐτοῦ. E. Plerique mei, ut in locis similibus, exhibent αὐτοῦ. Αὐτοῦ h. l. notat αὐτοῦ, uti alii cortexerunt. Orig. III, 708. ἀγάβος λαβὼν αὐτοῦ τὴν ζώνην δῆσας αὐτὸν χερῶν καὶ ποδῶν εἶπε· τάδε — δῆσουσιν ἀπελθόντα εἰς ἱεροσόλυμα.

τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας] τὰς et τοὺς — E. τ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας. A. Chryf. IX, 338. e. δῆσας δὲ αὐτοῦ χεῖρας καὶ πόδας.

ἄνδρα] τοῦτον addit Ath. II, 453. sed omittit I, 707. ἐν] εἰς. E.

ἐθνῶν] ἐχθρῶν. E. Ita foli mei l. et 13.

- λοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀνα-
 13. βαίνειν αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ. ἀπεκρίθη
 * τε ὁ παῦλος· τί ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ
 συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ
 οὐ μόνου δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς
 ἱερουσαλήμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόμα-
 14. τος τοῦ κυρίου ἰησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ
 αὐτοῦ, ἠσυχάσαμεν, εἰπόντες· τὸ θέλημα
 τοῦ κυρίου γενέσθω. [Τέλος.]

Τέλος τῆς β.

ΛΑ. παραίνεσις Ἰακώβου πρὸς πᾶυλον, περὶ τοῦ μὴ δο-
 κεῖν καλύειν ἑβραίους περιτέμνεσθαι.

15. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας * ἐπισκευασά-
 μενοι

13. ἀπεκρίθη δὲ] ἀπεκρίθη τε. A. t. τότε ἀπεκρίθη. E.
 παῦλος] † καὶ εἶπε. E.

κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντες] Ita et Chryf. IX,
 338. Alibi hoc, et συντρίβοντες exhibet. v. XI,
 457. c. bis. 63. c. XII, 437. Variat etiam Theo-
 doret, ad epistt. Paul. 155. 574. Suis verbis re-
 fert, sed ista servat Basil. M. II, 147. Accuratius
 repetit 671. Ibi tamen unus Cod. συντρίβοντες.

εἰς ἱερουσαλήμ] — E. Cyrill., inquit, Wetst. et
 Griesb. Ubi? I, a. 150. et κυρίου ἡμῶν ἰησ. χρι-
 στοῦ. 597. τί κλάετε συνθρύπτοντες, cetera, ut an-
 tea. Hactenus Wetst. Cur ergo non notavit ἡμῶν;
 Ut priori loco, ita et V, b. 84. V, d. 43. Ἐἰς
 ἱερουσαλήμ nullus probus Cod. omittit: ἡμῶν et
 χριστοῦ nullus probus addit. Ut ergo hic nemo
 Cyrillum secutus est, ita nec supra id fieri debe-
 bat, 16, 7. Sed supra omnes scribae pro Nesto-
 rianis habebantur. Inde ergo iudicium dogmati-
 cum, non criticum. Orig. III, 708. δεθῆναι εἰς
 ἱεροσόλυμα γενόμενος ἑτοίμως ἔχω, ἀλλὰ καὶ ἀπο-
 θανεῖν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου μου ἰησοῦ.

15. ἀποσκευασάμενοι] ἐπισκευασάμενοι. Ἐπισκευάζε-

μενοι ἀνεβαίνομεν εἰς ἱερουσαλήμ. συνηλ-16.
 θον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ καισαρείας
 σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν, μνά-
 σωνί τινι κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. γενο-17.
 μένων δὲ ἡμῶν εἰς ἱερουσόλυμα, ἀσμένως ἐδέ-
 ζαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ δὲ ἐπιούσῃ 18.
 εἰσῆς ὁ παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς ἰάκωβον
 πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι.
 καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς, ἐξηγῆτο καθ' 19.
 ἕναστον, ᾧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι
 διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαν-20.
 τες ἐδόξαζον τὸν κύριον· εἶπόν τε αὐτῷ·
 θεωρεῖς, ἀδελφε, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἰου-
 δαίων τῶν πεπιστευκότων καὶ πάντες ζηλω-
 τὰί τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. κατηχήθησαν 21.
 δὲ

οὐδαμ εἶναι, τὰ πρὸς ὁδοιπορίαν ἐντρέπιζειν. Id ergo recte etiam explicari potest, παρασκευάζεσθαι, quod hic non nulli intulerunt. Ἀποσκευασόμενοι, si omnino probandum esset per Codd. b. l. nihil aliud esset, quam ἀποσκευάζεσθαι τῶν ἐνταῦθα πραγμάτων καὶ ἀνθρώπων. Ergo idem esset, quod ἀποταξάμενοι, quod ipsum alii infarferunt. Vulgatus, qui praeparati reddidit, reprehendi non potest. Cum schol. Cod. h. consentit schol. Cod. Aug. G. v. P. Alibi abituri dicuntur, συσκευάζεσθαι.

17. ἐδέξαντο] ἀπεδέξαντο. E. Utrumque in eadem pagina Chryl. IX, 341. b. d.

18. τῇ δὲ ἐπιούσῃ] τῇ τῆ ἐπαύριον τ + ἡμέρῃ. E. Chryl. IX, 345. a. b.

20. κύριον] θεόν. E.

εἶπόν τε] εἰπόντες. E.

ἰουδαίων] ἐν τοῖς ἰουδαίοις. E.

δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ
 μουσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας ἰου-
 δαίους, λέγων, μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ
 22. τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. τί οὖν
 ἐσι; πάντως δεῖ πληθὺς συνελθεῖν· ἀκού-
 23. σονται γάρ, ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν
 ποίησον, ὃ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἀνδρες
 24. τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν· τού-
 τους παραλαβὼν, ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς,
 καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσονται
 τὴν κεφαλὴν· καὶ γινῶσι πάντες, ὅτι ὧν
 κατήχνηται περὶ σοῦ, οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ
 σοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον Φιλάσων.
 25. περὶ δὲ τῶν πεπιτευκότων ἔθνῶν ἡμεῖς ἐπε-
 σείλαμεν, κρίναντες, μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν
 αὐτούς,

23. εἰσὶν] + ἐν. D. Orig. I, 203. εἰσὶν ἄνδρες παρ'
 ἡμῖν — ἐφ' ἑαυτῶν.

24. γινῶσι] γνώσονται τ γνώσονται. E. Cum saepe in
 N. T. post coniunctivum sit futurum indicativi
 cum particula καὶ, posterior lectio multis non sine
 causa probabilis visa est. Ipse id alibi probavi,
 sed idoneorum Codd. auctoritate.

ἔτι] + περὶ. E. Constructio: ὅτι οὐδέν ἐστιν, ὧν
 κατ. περὶ σοῦ. Mox, ἀλλ' ὅτι πυρέου, apud
 Griesb., est ex D. Digna isto scriba lectio! Vole-
 bat πορέου.

25. μηδὲν — μὴ] — E. Habent mei omnes; etiam
 quos poltea examinavi. Mirabile visum est non
 nullis, cur haec Paulo narrentur; cum ei nota es-
 sent. 15. 20. 29. Ipse enim Antiochiam nunciaue-
 rat. Sed hic non de Antiochenis solum sermo est,
 sed de Christianis ex gentilibus omnibus, quibus,

αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό, τε
εἰδωλόθυτον, καὶ τὸ αἷμα, καὶ πνικτὸν,
καὶ πορνείαν.

AB. περι τῆς ἐν ἱερουσαλήμ κατὰ τοῦ παύλου κινή-
σεως ἀταξίας, ὅπως τε αὐτὸν ὁ χιλίαρχος τοῦ πλῆ-
θους ἐξαιρεῖται· ἐν ᾧ παύλου κατάστασις περὶ ἑαυτοῦ
καὶ τῆς εἰς ἀπόστολον αὐτοῦ κλήσεως. περὶ ᾧ ὁ ἀνα-
γίας εἶπε πρὸς τὸν παῦλον ἐν δαμασκῶ, ἐπτασίας τε
καὶ φωνῆς θεοῦ, γενομένης ποτὲ πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῶ.
ἐτι μέλλων ὁ παῦλος ἐπὶ τούτοις τύπτεισθαι, εἰπὼν
ὅτι ῥωμαῖός ἐστιν, ἀνέδη.

τότε [Ἀρχή.] ὁ παῦλος παραλαβὼν τοὺς 26. ΜΘ.
ἀνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς
ἀγνισθεῖς εἰσῆει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων
τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ,
ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν
ἢ προσφορά. ὡς δὲ ἐμελλον αἰ ἐπτα 27.
ἡμέρα συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς ἀσίας
ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῶ, συν-
έχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον
τὰς

XXI, 26. ΜΘ. τῇ γ. τῆς ζ. ἐβδ. εἰ. τ. ἡ. ε. παραλα-
βὼν ὁ παῦλος τοὺς ἀνδρας σὺν αὐτοῖς.

ut credibile est, postea haec declararant. Id au-
tem nunc Paulo narrant, ne credat, cum ei ritus
Iudaicos suadeant, se mutasse mentem et ex animi
sententia probare Iudaica.

εἰ μὴ] ἀλλά. E.

26. ἐχομένη] ἐπιούση τ ἐρχομένη. E. Ex fabrica varia-
rum lectionum. Mei omnino omnes vulgatum ha-
bent. Sed scribae non nulli haec tria vocabula,
sicuti urssae catulos, de loco in locum transpor-
tarunt.

28. τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν· κρίζοντες· ἄνδρες
 ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρω-
 πος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ
 τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ δι-
 δάσκων· ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς
 τὸ ἱερόν, καὶ κεκόινωκε τὸν ἅγιον τόπον

29. τοῦτον. ἦσαν γὰρ * ἑωρακότες τρέφοντες
 τὸν ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνό-
 μιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερόν εἰσήγαγεν ὁ παῦλος.

30. ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρο-
 μὴ τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ παύλου,
 εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθέως

ΜΘ. 31. ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. [Ἀρχή.] ζητούντων
 δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη Φάσις τῷ χι-
 λιάρχῳ τῆς * σπέρας, ὅτι ὅλη συγκέχυ-

32. ται ἱερουσαλήμ· ὃς ἑξαυτῆς παραλαβὼν
 στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, κατέδραμεν
 ἐπ' αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον
 καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτοντες

33. τὸν παῦλον. [Τέλος.] * ἐγγίσας δὲ ὁ χι-τέλος τῆς γ.
 λιαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε
 δεθῆναι

XXI, 31. — XXIII, 1. ΜΘ. *Εν τισι τῇ γ. τῆς ζ.
 ε. τ. η. ε. ζητούντων τῶν ἰουδαίων τὸν παῦλον ἀπο-
 κτεῖναι.

28. τούτου] — τ τοῦ ἁγίου. E.
 κεκόινωκε] κεκοινώηκε. E. Utrumque Chryf. IX,
 346. d. 348. b. Postorius pro errore habeo. In
 meo 16. scriba radendo correxit.

29. προεωρακότες] εωρακότες. Sic et postea reperi.

33. τότε ἐγγίσας] ἐγγίσας δέ.

δεδῆναι ἀλύσει δυσι· καὶ ἐπυθάνετο, τίς
 αὖν εἴη, καὶ τί ἐστὶ πεποιηκός. ἄλλοι δὲ 34.
 ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος
 δὲ γνῶναι τὸ ἀσφάλές διὰ τὸν θόρυβον,
 ἐκέλευσεν ἀγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβο-
 λήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς, 35.
 συνέβη βασιάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρα-
 τιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. ἠκολού- 36.
 θει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κράζον
 αἶρε αὐτὸν. μέλλων τε εἰσαγεσθαι εἰς 37.
 τὴν παρεμβολὴν ὁ παῦλος, λέγει τῷ χι-
 λιάρχῳ· εἰ ἔξεσί μοι εἰπεῖν * πρὸς σε; ὁ
 δὲ εἶπεν· ἑλληνιστὶ γινώσκεις; οὐκ ἴσθαι σὺ 38.
 εἰ ὁ αἰγύπτιος, ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν
 ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον
 τοὺς τετρακισχιλίους ἀνδρας τῶν σικαρίων;
 εἶπε δὲ ὁ παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι 39.
 Ἰουδαῖος, ταρσεύς, τῆς κιλικίας, οὐκ ἀσήμε-
 πόλεως πολίτης. δέομαι δὲ σου, ἐπιτρέψόν
 μοι λαλήσαι πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαν- 40.
 τος δὲ αὐτοῦ, ὁ παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν ἀνα-
 βαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολ-
 λῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησε τῇ
 ἐβραϊδῇ

34. ἐβόων] ἐπεβόων ἢ ἐπεφώνουν. E. Forte ex 22, 24.

36. κράζον] κράζοντες, E. Per se ferri possit. Nam et Graeci ita loquantur.

37. εἰπεῖν τι] τι —. Habet et omittit Chryf. IX, 347. b. c. 348. b.

40. τῷ λαῷ] τὸν λαόν. E.

προσεφώνησε] προσεφώνει. E.

- XXII, 1. ἐβραϊδὶ διαλέκτῳ, λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοὶ
 καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς
 2. νυνὶ ἀπολογίας· ἀκούσαντες δὲ, ὅτι τῇ
 ἐβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μάλ-
 3. λον παρέσχον ἡσυχίαν, καὶ φησὶν· ἐγὼ
 μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν ταρ-
 σῶ τῆς κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ
 πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πύδας γαμαλιήλ,
 πεπαιδευμένος κατὰ ἀκριβείαν τοῦ πατρῷου
 νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ θεοῦ, καθὼς
 4. πάντες ὑμεῖς ἐσε σήμερον· ὅς ταύτην τὴν
 ὁδὸν ἐδίωξα ἀρχὴ θανάτου, δεσμένον καὶ
 παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἀνδρας τε καὶ
 5. γυναῖκας· ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ
 μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον παρ' ὧν
 καὶ ἐπιτολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελ-
 φούς, εἰς δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄζων καὶ
 τοὺς ἐκείσε ὄντας, δεδεμένους εἰς Ἱερουσα-
 6. λὴμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. ἐγένετο δὲ μοι
 πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ δαμασκῶ περὶ
 μεσημ-

XXII, 1. νῦν] νυνί.

2. προσεφώνει] προσφωνεῖ τ προσεφώνησε. E.

παρέσχον ἡσυχίαν] προσέσχον ἡσυχία. E.

3. πεπαιδευμένος] + δέ. D.

τοῦ θεοῦ] Vulgata: legis. E.

6. Ath. III, 12. περιήραψέ με φῶς ἰκανὸν καὶ ἔπειτα εἰς
 τὸ — διάκεις; σκληρὸν σοι πρὸς κέντρα λακτί-
 ζειν. καὶ γὰρ εἶπον· τίς εἶ κύριε; καὶ ὁ κύριος φησὶ
 πρὸς με — Ἰησοῦς, ὃν σὺ διάκεις. Haec vero
 mixta recensio. Conflata enim ex 9, 3. 4.

μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περι-
 ρατρᾶψαι Φῶς ἰκανὸν περὶ ἐμέ· ἔπεσόν τε 7.
 εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα Φωνῆς λεγούσης
 μοι· σαοὺλ, σαοὺλ, τί με διώκεις; ἐγὼ 8.
 δὲ ἀπεκρίθην· τίς εἶ κύριε; εἶπέ τε πρὸς
 με· ἐγὼ εἰμι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος, ὃν σὺ διώ-
 κεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν Φῶς 9.
 εἶδεάσαντο, καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο· τὴν δὲ
 Φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι.
 εἶπον δὲ· τί ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπε 10.
 πρὸς με· ἀνασᾶς πορεύου εἰς δαμασκόν·
 καὶ κἄ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν
 τέτακτά σοι ποιῆσαι. ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλε- 11.
 πον, ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτός ἐκείνου,
 χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι,
 ἦλθον εἰς δαμασκόν. ἀνανίας δὲ τις, 12.
 ἀνὴρ εὐσεβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμε-
 νος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων * ἐν δα-
 μασκῶ Ἰουδαίων, ἔλθων πρὸς με, καὶ 13.
 ἐπιτάς

9. καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο] — E.

10. ἂν τέτακτά σοι ποιῆσαι] τί σε δεῖ ποιῆσαι. E.
 Ex 9, 6. Igitur etiam aliqui omittunt, περὶ πάν-
 των. Ita Chryl. IX, 354. b. bis, ubi etiam, εἰσελ-
 θε εἰς τὴν πόλιν. Sic, sed πορεύου εἰς δαμασκόν.
 355. a.

τέτακτά] ἐπέταλται. E.

12. εὐσεβῆς] εὐλαβῆς. A.

κατοικούντων] + ἐν δαμασκῶ. Semel τῶν ἐν δα-
 μασκῶ Ἰουδαίων, semel solum τῶν Ἰουδαίων. Chryl.
 IX, 354. b. c. Nonne ergo omissum κατοικούν-
 των notandum erat ex Chryl.?

- ἐπιστὰς εἶπέ μοι· σαούλ, ἀδελφὲ, ἀνάβλεψον, καὶ γὰρ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς
 14. αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν· ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι
 15. φωνὴν ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ· ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν
 16. εἴωρακας καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι, καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ
 17. ὄνομα τοῦ κυρίου. ἐγένετο δὲ μοι ὑποσρέψαντι εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένῳ μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει,
 18. καὶ ἰδεῖν αὐτόν, λέγοντά μοι· σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ ἱερουσαλήμ· διότι οὐ παραδέξονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.
 19. καὶ γὰρ εἶπον· κύριε, αὐτοὶ ἐπίσανται, ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς
 συναγω-

16. τοῦ κυρίου] αὐτοῦ. E. Chryf. IX, 354. E.

17. μοι ὑποσρέψαντι] με ὑποσρέψαντα, et mox, προσευχόμενον, absque μου τ μοι ὑποσρέφοντι. E. Chryf. l. l. 357. d. e.

18. ἐν τάχει] τὸ τάχος ἐντεῦθεν. οὐ γὰρ μὴ προσδέξονται σου τὴν μαρτυρίαν. Theodoret. ad epist. Paul. p. 91. Sic, sed addito in fine: τὴν περὶ ἐμοῦ. 542. v. Chryf. XII, 1. 2.

19. δέρων] δαίρων. De hoc monitum. v. P. Dicitur tam δαίρειν, quam δέρειν verberare. Ab isto est ἔδηρα, Attice et Ionice: ab hoc ἔδειρα. In his variant plerumque. Codd. N. Tell.

συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σε. καὶ 20.
 ὅτε ἐξεχρεῖτο τὸ αἷμα σεφάιου τοῦ μάρτυ-
 ρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεσῶς, καὶ συν-
 ευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, * φυλάσσω
 τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. καὶ 21.
 εἶπε πρὸς με· πορεύου· ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη
 μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. ἤκουον δὲ αὐτοῦ 22.
 ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν
 φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς
 τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ * καθῆκεν αὐτὸν ζῆν.
 κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων 23.

τὰ

20. ἐξεχρεῖτο] ἐξεχύνετο. E.

μάρτυρος] πρωτομάρτυρος. E. Ita vulgo appellatur in ecclesia graeca.

τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ] — E. Haec ex meis adeo nec l. nec 13. omittunt.

καὶ φυλάσσω] καὶ —

21. Omisso ἐγὼ, exhibet ἐξαποπέλλω. Ath. I, 706.

22. αἶρε — τοιοῦτον] De christo haec dicta affirmat Orig. IV, 434. Ergo manifeste loca similia evangelicorum confundit. Forte tamen ita in *sulis* evangelicis invenit. Erant enim *recensionis*, ut Griesbachius vocat, *mixtae*. αἶρε ἐκ τῆς γῆς — καθῆκεν. Ath. I, 881. αἶρε, αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς 964.

καθῆκεν] καθῆκει. E. καθῆκεν. Bis ita Chryf. IX, 358. d. 361. a, Sic postea inveni in meo 6. 15. et 16. Nam 13, quod praevideri poterat, sicut l., exhibet καθῆκει. v. Birch. Wetst.

23. κραυγαζόντων] κραζόντων. E. Chryf. l. l. 358. d. Haec duo vocabula plerumque per mutantur. Nullus meorum hic variat.

αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων] αὐτῶν ἐπὶ πλείον καὶ ῥιπτόντων. E. Vulgatum Chryf. l. l. 358. d. sed

361.

τὰ ἱμάτια, καὶ κοινοστὸν βαλλόντων εἰς
 24. τὸν αἴρα, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλιάρχος
 ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν, μάστι-
 ξιν ἀνετάξασθαι αὐτόν· ἵνα ἐπιγνῶ, δι' ἣν
 25. αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὡς δὲ προ-
 ἔτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμαῖσιν, εἶπε πρὸς τὸν
 ἐσῶτα ἑκατόνταρχον ὁ παῦλος· εἰ ἄν-
 θρωπον ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν
 26. ὑμῖν μασιξέειν; ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρ-
 χος, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ,
 λέγων· ὄρα, τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄν-
 θρωπος

361. a. καὶ τὰ ἱμάτια ἐκτινάσσοντες, φησι (quis?
 Lucas, an Chryl.?) κοινοστὸν ἔβαλον.

αἴρα] ἄραρον. E. Solus Iudas cum amanuenfi
 suo. Contra sunt reliqui, etiam infimi.

24. ἄγεσθαι] εἰσάγεσθαι. E. Ita bis Chryl. IX, 358.
 d. e. sed ibid. etiam bis γνῶ, loco ἐπιγνῶ.

ἐπεφώνουν αὐτῷ] κατεβόων αὐτοῦ. E. Chryl. II. II.

25. προέτεινεν] προσέτεινεν τ προέτεινον τ προσέτειναν τ
 προειτέιναντο. E. προέτειναν. A. προέτεινον Chryl.
 I. I. 358 e. Προέτεινα, nimium, ὁ δῆμιος, licitor,
 ex mandato chiliarchi, et, quia eredibile erat,
 plures licitores id fecisse, haud pauci habent, προέ-
 τειναν. Accedit, quod vers. 29. est ἀπέστησαν,
 quod tamen non necessario h. l. postulat plura-
 lem. Patet ergo, neminem facile pro plurali cor-
 rexille singularem, sed contra. Codices rem du-
 biam relinquunt.

ἐσῶτα] ἐφισῶτα. E. Elegans interpretatio. Mox,
 ὁ παῦλος, omittit Chryl. I. I. 359. a.

ὑμῖν] ὑμᾶς. E. Ita unus meorum. Per syntaxis
 ferri possit.

θρωπος οὗτος ῥωμαῖός ἐστι. προσελθὼν δὲ 27.
 ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· λέγε μοι, * σὺ
 ῥωμαῖός εἶ; ὁ δὲ εἶφη· ναί. ἀπεκρίθη τε 28.
 ὁ χιλιάρχος· ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν
 πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ παῦλος
 εἶφη· ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθέως οὖν 29.
 ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν
 ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη,
 ἐπιγνοὺς, ὅτι ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν
 δεδεκώς.

ΑΓ. ὅσα ὁ παῦλος καταβάς εἰς τὸ συνέδριον ἐπαθέ τε
 καὶ εἶπε, καὶ εὐθυβόλως ἐπραξέ.

τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ 30.
 ἀσφαλές, τὸ, τί κατηγορεῖται παρὰ
 τῶν ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσ-
 μῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς
 καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ κατα-
 γαγὼν τὸν παῦλον, ἔστησεν εἰς αὐτούς.
 [Ἀρχή.]

27. εἰ σὺ] εἰ — A.

30. παρὰ] ὑπό. E. Chryf. l. l. 359. d.

ἀπὸ τῶν δεσμῶν] — E. Habet et omittit Chryf.
359. d. 361. b. bis.

ἐλθεῖν] ἐσελθεῖν τ συνελθεῖν. E. Chryf. 359. d.
καὶ ἐκέλευσε συνελθεῖν.

ὅλον] πᾶν. E. Chryf. l. l.

αὐτῶν] — E. Chryf. l. l.

εἰς αὐτούς] Sic Chryf. 359. d. sed 361. b., et εἰς
τὸ συνέδριον, et vulgatum.

N. XXIII, [Ἀρχή.] Ἀτενίσας δὲ ὁ παῦλος τῷ συνε-
 1. δρίῳ, εἶπεν· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάση
 συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ
 2. ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς
 ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεσῶσιν αὐτῷ,
 3. τύπτειν αὐτοῦ τὸ σῶμα. τότε ὁ παῦλος
 πρὸς αὐτὸν εἶπε· τύπτειν σε μέλλει ὁ
 θεός, τοῖς κεκονιαμένε. καὶ σὺ κἀθὼ κρι-
 νων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν
 4. κέλευεις με τύπτεσθαι; οἱ δὲ παρεσῶτες
 εἶπον· τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς;
 5. εἶφη τε ὁ παῦλος· οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι
 εἶν ἀρχιερεὺς· γέγραπται γάρ· ἀρχοντα
 6. τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεῖς κακῶς. γνοὺς δὲ
 ὁ παῦλος, ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶ σαδδουκαίων,
 τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραζεν ἐν τῷ
 συνεδρίῳ· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός
 εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου, περὶ ἐλπίδος καὶ ἀνα-
 σάσεως

XXIII, 1. N. τῆ δ. τῆς ζ. ἰβδ. ε. τ. η. ε. ἀτενίσας ὁ
 παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν.

XXIII, 1. ἡμέρας] ὥρας. E. Ita solum Wettf. 7. et
 mei l. 13.

2. ἐπέταξε] ἐκέλευσε. E. Ex meis foli l. 13. Ex verfi.
 3. Chryf. IX, 359. e. τοῖς παρεσῶσιν, (forte περι-
 εσῶσιν,) αὐτὸν ἐπέταξε (alii Cod. προσέταξε).
 Sed ἐπέταξεν iterum est 361. c.

6. Φαρισαίου] Φαρισαίων. E. Chryf. bis vulgatum IX,
 364. b. d. Tamen a Wettf., ergo etiam ab
 Griesb., amanuensi eius, pro Φαρισαίων laudatur.

τάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. τούτο δὲ 7.
 αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο τάσις τῶν Φα-
 ρισαίων καὶ τῶν σαδδουκαίων· καὶ ἐσχίσθη
 τὸ πλῆθος. σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι, 8.
 μὴ εἶναι ἀνάστασις, μηδὲ ἄγγελος, μήτε
 πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφό-
 τερα. ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ 9.
 ἀναστάντες * γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν
 Φαρισαίων διεμάχοντο, λέγοντες· οὐδὲν κα-
 κὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ
 πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἢ ἄγγελος, μὴ θεο-
 μαχῶμεν. πολλῆς δὲ γενομένης τάσεως, 10.
 ἐυλαβη-

7. λαλήσαντος] λαλοῦντος ἢ ἐιπόντος. E. ταῦτα δὲ αὐ-
 τοῦ λαλήσαντος. Chryf. l. 1.

καὶ τῶν σαδδουκαίων] — D. Mihi haec suspecta
 videntur, quod in aliis Codd. incertam sedem ha-
 bent. Nam alii (τῶν) σαδδ. καὶ (τῶν) Φαρι-
 σαίων habent.

8. σαδδουκαῖοι] v. notam γ. ad Orig. III, 367.

ἀμφότερα] cur ἀμφότερα; v. Chryf. IX, 364. d.
 Prior explicatio vera, posterior ficta et falsa. Mi-
 ror, eam homini graeco excidisse. Apollon. Alex-
 andr. edit. Sylburg. p. 49. ἐπὶ δυνάδος ἐγνωσμένης
 τὸ ἀμφότεροι παραλαμβάνεται. Saepenumero
 Patres graeci nobilissimi contra linguam graecam
 interpretantur.

9. οἱ γραμμ. — Φαρισαίων] τινὲς τῶν γρ. — Φαρ. ἢ
 τινὲς τῶν γραμματέων τῶν Φαρ. ἢ τινὲς τῶν Φαρι-
 σαίων (γραμματέων) E. εἰ — v. P.

μέρους] γένους. E.

εἰ δὲ] + καὶ. E.

μὴ θεομαχῶμεν] — E. Servant ista mei omnino
 omnes, in his etiam l. et 13. Habent plerique
 apud

ἐυλαβηθεὶς ὁ χιλιάρχος, μὴ διασπασθῆ ὁ
 παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ σράτευμα
 * κατὰ-

apud Wetst. et Birch. Montf. ad Chryf. IX, 364.
 nota b. tradit, haec a quibusdam abesse. Istud
quibusdam quam sit criticum, per se apparet.
 Tres autem omnino Codices, ad manus habuit.
 Diserte haec interpretatur Chryf. ibid. 365. a.
 Non nulli id translatum opinantur ex Act. 5, 39.
 Sed ibi legitur: *μή ποτε καὶ θεομάχοι ἐυρεθῆτε.*
 Mirum ergo esset, tot scribas sine ulla varietate
 ex istis fecisse, *μὴ θεομαχῶμεν.* Eadem proba-
 bilitate potuit transferri ex Xenoph. Oecon. 16, 3.
*ἐπειδὴν μέντοι γινῶ τις, οὐδέτι συμφίξει θεομα-
 χεῖν.* Multa quidem in Actibus temere translata
 sunt. Sed ista omnia maximo consensu Codices,
 ut vidimus, arguunt. Hic pauci, et suspecti, et
 infirmi ista omittunt. Sublatum credo, quod ali-
 qui opinabantur, ita angelos inter deos referri.
 Sed id vanum est. Nam ista: *ἐἰ δὲ — ἢ ἄγγε-
 λος,* commode explicari possunt de spiritu aut an-
 gelo, qui ex mandato *dei* locutus est. Ergo recte
 huic loco convenit *θεομαχεῖν.* Isidori scholium
 sensu caret, nisi ita legatur, ut ego dixi, nimi-
 rum: τὸ *ἐἰ* (quod hic legitur) ἢ (non ἢ. scribae
 ista confundunt.) *ἐἰ*, *τουτίσιν ἢ* (non ἢ) *πνευ-
 μα.* Si quis vero legere velit ἢ, ante *πνεῦμα,*
 necessario delendum *δὲ.* Isidoro autem docen-
 dum erat, ubi *ἐἰ*, loco ἢ, vel etiam loco ἢ occur-
 rat. Ammonii scholium, si quidem Ammonii est:
 nam nomina frequenter in catenis permutantur:
 ex parte legitur apud Chryf. l. l. Id ipsum etiam
 dubium et obscurum est. Similia reperi in Cod.
 Aug. 6. fol. μζ. pag. 2. ubi ante *νοῦσιν* excidit
ἐἰ. v. P. Si verum est, quod Montf. de Codd.
 Chryf. monet, scilicet p. 364. abesse, *μὴ θεο-
 μαχῶμεν,* ipse Chrysostomus, et Isidoro, et Amma-
 nio cuidam recentiori, aut alii cuius scholialtae
 deca-

* καταβῆναι καὶ ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. τῆ 11.

δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπε· θάρσει, παῦλε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ

τίλος τῆς δ. εἰς ῥώμην μαρτυρῆσαι. [Τέλος.]

ΛΔ. περὶ ἐπιβουλῆς μελετωμένης ὑπὸ ἰουδαίων κατὰ παύλου καὶ μηνύσεως αὐτῆς πρὸς λυσίαν· ἐν ᾧ, ὅτι
παρ-

occasionem dedit, ut istas argutas interponerent interpretationes. Vulgata saepius ex Chrysofomo atque adeo ex eius interpretationibus pendet. Ex vulgata vero interpretationes plures pendent. De Ammonii scholio alio, aequo docto, v. P. p. 342. ad 24, 1.

10. ἐυλαβηθεὶς] φοβηθεὶς. E. Chryf. IX, 365. a. Ecce rursus adfunt illi Codd. Wetst. cum comitatu paucorum aliorum. Praeflo est etiam meus l. et, quod praevidebam, antequam etiam iterum infrexeram, 13. Nullus reliquorum meorum hic variat.

καταβάν ἀρπάσαι] Ita Chryf. l. l. 365. a. Rursus meus l. et 13. sunt a partibus Chrysofomi: ceteri omnes: καταβῆναι καὶ ἀρπάσαι.

ἄγειν] ἀπάγειν τ ἀγαγεῖν. Chryf. l. l. Vulgata hic non est pro ἀπάγειν, sed pro κατάγειν. v. Wetst.

11. παῦλε] — E. Rursus ita illi Wettsteniani et meus 13. Consulamus ergo Chryf. Is ergo l. l. 365. c. rursus omittit, et exhibet, εἶπεν αὐτῷ. Sed ulterius pergamus. Ergo 368. a. habet illud παῦλε. Vides ergo promptuarium variarum lectionum locupletissimum. Attingit etiam XI, 70. b. Ut ergo mille exemplis videmur docuisse, Chrysofomus ne tum quidem sibi constat, cum locum de industria interpretatur. Poenitet profecto, toties idem monere.

παρεπέμφθη ὁ παῦλος τῷ ἡγεμόνι εἰς τὴν καισάρειαν
μετὰ στρατιωτῶν καὶ γραμμάτων.

12. γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντες τινες τῶν
ἰουδαίων συεροφὴν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς,
λέγοντες, μήτε φαγεῖν, μήτε πιεῖν, ἕως ὅτου
13. ἀποκτείνωσι τὸν παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους
τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν
14. πεποιηκότες. οἵτινες προσελθόντες τοῖς
ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, εἶπον·
ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, μηδε-
νὸς γεύσασθαι, ἕως ὅτου ἀποκτείνωμεν τὸν
15. παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χι-
λιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως αὔριον αὐτὸν
καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας δια-
γνώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς
δὲ, πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν, ἔτοιμοί ἐσμεν
τοῦ

12. ποιήσ. — συεροφὴν] ποιήσαντες συεροφὴν τινες τῶν
ἰουδαίων τ ποιήσαντες συεροφὴν οἱ ἰουδαῖοι τ ποιή-
σαντες οἱ ἰουδαῖοι συεροφὴν. E. Ultimam Chryf.
l. l. 365. c.

λέγοντες] — E. Chryf. l. l. et μὴ — μηδὲ, et
ἀνέλωσι, loco ἀποκτείνωσιν. Vide Codd. Wettf.

πεποιηκότες] ποιησάμενοι τ ποιήσαντες. E.

14. ἀναθέματι] — E. semel vulg. semel, omisso ἀνα-
θέματι, μὴ φαγεῖν, μηδὲ πιεῖν. Chryf. l. l. 365.
368.

ἔου] ἄν. E.

15. ἐμφανίσατε κ. τ. λ.] ἐμφανήσατε (sic) ἑαυτοὺς τῷ
χιλ. ἐν τῷ συνεδρ. E. Chryf. l. l. 365. d.

ὅπως κ. τ. λ.] ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς τ
ὅπως αὐτὸν κατ. πρὸς ὑμᾶς. E. Sic Chryf. l. l.
365. d. sic, sed κατ. αὐτόν. 368. c.

τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς 16.
 ἀδελφῆς παύλου * τὸ ἐνεδρον, παραγενόμε-
 νος, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν,
 ἀπήγγειλε τῷ παύλῳ. προσκαλεσάμενος 17.
 δὲ ὁ παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων, ἔφη·
 τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χι-
 λίαρχον· ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ.
 ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς 18.
 τὸν χιλίαρχον, καὶ φησιν· ὁ δέσμιος παῦ-
 λος προσκαλεσάμενός με, ἠρώτησε τοῦτον
 τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σε, ἔχοντά τι
 λαλήσά σοι. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς 19.
 αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχαρήσας κατ'
 ἰδίαν, ἐπυνθάνετο· τί ἐσιν, ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖ-
 λαί μοι; εἶπε δέ· ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνεθεν- 20.
 το τοῦ ἐρωτῆσαι σε, ὅπως ἄυριον εἰς τὸ συνέ-
 δριον καταγάγῃς τὸν παῦλον, ἄς * μελ-
 λόντων τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ
 αὐτοῦ. σὺ οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς· ἐνε- 21.
 δρέουσι γάρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους

τες-

16. τὴν ἐνεδρον] τὸ ἐνεδρον. Ita bis Chryf. l. l. 365. e. 368. c. Sic omnes mei praeter l. et 13. Lctionaria carent hoc loco.

παρεμβολὴν] συναγωγὴν. E. Wetf. A. Laudo!

18. χιλίαρχον] post hoc Chryf. l. l. 365. e. inculcat: καὶ ἐλθὼν ὁ ἑκατοντάρχος ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ λέγων· ὁ δέσμιος.

20. μέλλοντες] D. μέλλων τ μέλλοντα E. μελλόντων. v. P.

περὶ αὐτοῦ] παρ' αὐτοῦ. E. Chryf. l. l. 366. a.

τεσσαράκοντα, ὅτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυ-
 τοὺς, μήτε φαγεῖν, μήτε πιεῖν, ἕως ἂν ἀνέλω-
 σιν αὐτόν· καὶ νῦν ἑτοιμοὶ εἰσι, προσδεχό-
 22. μενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν
 οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παρ-
 αγγείλας, μηδενὶ ἐκλαλήσαι, ὅτι ταῦτα ἐνε-
 23. Φάνισας πρὸς με. καὶ προσκαλεσάμενος
 δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπεν· ἐτοι-
 μάσατε στρατιώτας διακοσίους, ὅπως πορευ-
 θῶσιν ἕως καισαρείας, καὶ ἰππεῖς ἑβδομή-
 κοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ
 24. τρίτης ὥρας τῆς νυκτός· κτήνη τε παρα-
 σῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν παῦλον δια-
 25. σώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα· γρά-
 ψας ἐπισολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦ-
 26. τον· κλαύδιος λυσίας τῷ κρατίσῳ ἡγε-
 27. μόνι Φήλικι χαίρειν. τὸν ἄνδρα τοῦτον
 συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλ-
 λοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν
 τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτόν, μαθὼν,
 28. ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι. βουλόμενος δὲ γνῶναι
 τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγα-
 29. γον αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· ὃν εὗρον
 ἐγκα-

25. διακοσίους] + ἐν ὄπλοις τ' ἐνόπλους διακοσίους. E.

24. διασώσωσι] ἀγάγωσι. E. Chryf. l. l. 367. b.

25. περιέχουσαν] ἔχουσαν. E. Non opus erat περί.

27. αὐτόν, μαθὼν] αὐτόν — E. Chryf. l. l. 367. c.

28. γνῶναι] ἐπιγνῶναι. E. Vulgatum Chryf. l. l.

κατήγαγον αὐτόν] αὐτόν — E. Vulg. Chryf. l. l.

367. c. ib. d. κατήγ. αὐτόν πρὸς αὐτούς.

ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δὲ μοι ἐπι-30. βουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα, μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σε· παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς, λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. ἔρῃωσο. οἰ31. μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἀντιπατρίδα. τῆ32. δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἵππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέσρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν. οἷτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν καισά-33. ρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. ἀνα-

30. εἰς — ἔσεσθαι] ἔσεσθαι εἰς τὸν ἄνδρα, et ἐξ αὐτῶν, loco ἐξ αὐτῆς. E. Chryf. l. l. 367. c.

ἔσεσθαι — ἔπεμψα] ἔσεσθαι ἐξ αὐτῶν ἔπεμψα τ sic, omisso μέλλειν. E. Plerique et probatissimi Codices consentiunt in lectione vulgata, de qua tamen Beza non sine causa dubitavit, cum profus sit ἀνακόλουθος et ἀσύντακτος. Interpretes graeci silent. Correctiones faciles et in promptu sunt. Veluti, μηνυθέντος δὲ μοι, ἐπιβουλήν, μηνυθείσης δὲ μοι ἐπιβουλῆς, τῆς εἰς — μελλούσης. Sed abstinendum est a corrigendi temeritate. Post ἄνδρα ergo distinxit. Ita μέλλειν — Ἰουδαίων adduntur ἀπολύτως. Si saltem, neglecto vocabulo ἐπιβουλῆς, scripsisset μέλλον, ut, intellecto τούτο, pro nominativo absoluto haberi posset.

ἔρῃωσο] τ ἔρῃωσθε. E.

31. διὰ τῆς] τῆς — E. Chryf. l. l. 371. a.

33. ἀναδόντες] ἐπιδόντες. E.

34. ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἐπερωτήσας, ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶ, καὶ πυθόμενος, ὅτι
 35. ἀπὸ κιλικίας· διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται. ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ * ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

AE. τερτύλλου περὶ παύλου κατηγορία, καὶ ἀπολογία αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος.

- XXIV, 1. Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ῥήτορος τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν
 2. τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ τερτύλλος, λέγων· πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνεϊ τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντη τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε
 4. Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ

34. ὁ ἡγεμὼν] —. Chryf. ib. 371. b.

35. τοῦ ἡρώδου] τοῦ —. Et Chryf. ibid.

XXIV. 1. τῶν πρεσβυτέρων] πρεσβυτέρων τινῶν ἢ τῶν — E. Chryf. l. l. 371. c. τῶν omittit.

ἐνεφάνισαν] ἐνεφάνισαν. E. Chryf. l. l. id est, ἐμφανεῖς ἐγένοντο, ἐνετύγχανον. Vulgata lat. adierunt. Theophylactus sua ex Ammonio hausit. v. P. pag. 342. Is autem supplet: διδασκαλικὸν (i. e. δικανικόν.) χάρτην, quo tamen non est opus. Ergo legit ἐνεφάνισαν.

3. κατορθωμάτων] διορθωμάτων. E. Chryf. l. l. 371. c. vulgatum.

μη ἐπὶ πλεῖον σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ
ἀκούσά σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπεικειῶ.
εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ 5.
κινουῦντα πάντι τοῖς ἰουδαίοις τοῖς κα-
τὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοσάτην τε τῆς τῶν
ναζωραίων ἀιρέσεως· ὅς καὶ τὸ ἱερόν ἐπέει- 6.
ρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν, καὶ
κατὰ

5. πάντι] πάντις. E. Chryf. 371. e. 372. a. Tractat
autem haec et proxima a pag. 371. ad 374.

6. ἐκρατήσαμεν ad 8. πάντων τούτων] ἐκρατήσαμεν·
παρ' οὗ δυνήση (καὶ) αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάν-
των τούτων, omillis mediis. Ex quatuor, quos
postea examinavi, duo omittunt 15. et 16. Omit-
tit etiam Monachienfis 21. De Lectionariis seu
Praxapostolis v. P. Pseudo-Theophylactus et
Pseudo-Oecumenius hic prorsus silent in interpre-
tatione. Chryf. l. 1. 372. a. b. singula horum in-
terpretatur atque ita quidem, ut nulla suspicio vi-
deatur locum habere, tanquam haec ab ipso sint
illata. Repetit etiam 373. e. 374. Credo, haec a
non nullis sublata esse, partim, quod credebant,
Iudaeos nec ita imprudentes, nec ita audaces esse
potuisse, ut ipsum Lysiam accusarent: partim,
quod vers. 8 παρ' οὗ, sine ullo dubio ad Paul-
lum referenda sunt, ut etiam Chryf. (374. b.) ac-
cepit. Cum vero ita oratio a Paulo ad Lysiam,
et rursus a Lysia ad Paulum flecteretur, ea, quae
media erant, ut temere interposita, excludebant.
Varietates, ut arbitror, plures essent huius loci, si
aliunde illatus esset. Notabile quoque est, quod
mei l. et 13. hic dissentiunt. Ille habet, hic omit-
tit. Aliqui opinati sunt, haec illata esse vel ex 23,
10. vel ex 23, 27. Sed illi loci nimis sunt distan-
tiales.

- κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθέλησαμεν * κρί-
 7. ναί. παρελθὼν δὲ λυσίας ὁ χιλιάρχος,
 μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν
 8. ἀπήγαγε, κελεύσας τοὺς κατηγοροῦν-
 τοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε· παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς
 ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνώσῃ,
 9. ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. * συνεπέ-
 θεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα
 10. οὕτως ἔχειν. ἀπεκρίθη δὲ ὁ παῦλος, νεύ-
 σαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν· ἐκ πολ-
 λῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ
 ἐπιστάμενος, εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐμαυτοῦ
 11. ἀπολογούμαι· δυναμένου σου γνῶσῃ, ὅτι
 οὗ

κρίνειν] κρίναι vel κρῖναι. (In his enim variant
 Codd. ut in κρῖμα et κρῖμα.) Sic et Chryl. l. 1,
 371. e. 372. a. 373. c.

8. ἐπὶ σε] ἐπὶ σοῦ. D. Sic et Chryl. 371. e.

δυνήσῃ] δύνασαι. E. Chryl. 371. e. 372. b. 374. a.
 b. In iisdem locis habet, et ἐπιγνώσῃ, et γνῶσῃ.

9. συνέθεντο] συνεπέθεντο. Et Chryl. 372. b. 374. b.
 Mei omnes excepto Cod. 16. Vulgata inepte:
adiecerunt quod est *προσίθηκαν*. In huius gra-
 tiam Erasmus videtur adoptasse *συνέθεντο*. *Συντί-*
θεσθαι est *assentiri*: *συνεπιτίθεσθαι* est *simul in*
aliquem invchi, aggredi, insidiari.

10. κριτὴν] + δίκαιον. D. Chryl. 372. c. ubi etiam
 explicat, *mox, ἐν τῷ, et d., omisso δίκαιον*. Rur-
 sus δίκαιον relicit post *ἐπιστάμενος*, idque urget
 374. b. Ex quatuor Codd., quos postea adhibui,
 tres non agnoscunt. Est haec homiletica Chryso-
 stomi lectio.

εὐθυμότερον] εὐθύμως. E.

11. γνῶσῃ] ἐπιγνώσῃ. D.

οὐ πλείους ἐσὶ μοι ἡμέραι * δεκαδύο, ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ 12. οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγόμενον, ἢ ἐπισύσασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν. οὔτε παραστήσά * με δύναντα, 13. περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου. ὁμολογῶ 14. δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ἐδὸν, ἣν λέγουσιν αἱρεσιν, οὕτω λατρεύω τῷ πατρὶ ὁ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ * τοῖς προφήταις γεγραμμένοις ἐλπίδας

ἡμέραι ἢ] ἢ —.

12. ἐπισύσασιν] ἐπίσασιν. E. Codices infimi, omittis per incogitantiam aliquot litteris. Chryf. 372. c. e. ὄχλων, ac semel, οὔτε ἐν τῇ πόλει — τῇ συναγωγῇ.

13. παραστήσασιν] + με a. + με νῦν t + μοί t + σοι (νῦν) t + νῦν. E. Postremum addit Chryf. IX, 372. c. Ex quatuor postea examinatis unus με solum addit. Id inter reliquas appendices plurimum Codd. auctoritate nititur. Παραστήσασιν, intellecto λόγῳ, quod saepe omittitur, per se notat, idoneis et iustis argumentis demonstrare. Με redundat, ac non, nisi intellecto ἐνοχον ὄντα, defendi potest. Sed isti scriptores non ita sunt diligentes. Chrysofostomus, ut arbitror, reperiebat με, et in eius locum inculcabat νῦν.

δύναντα] + σοι. E.

14. καὶ ἐν τοῖς] καὶ τοῖς ἐν τοῖς t ἐν τοῖς — E. ἐν —. Duplex est constructio, ut saepe alibi, τοῖς γεγραμ. κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις. Chryf. IX, 373. a. κατὰ νόμον καὶ ἐν τοῖς, et 374. c. κατὰ νόμον. Κατὰ νόμον ne quidem Graecum est. In-

telli-

15. ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ
 οὗτοι προσδέχονται, ἀνάσασιν μέλλειν ἔσε-
 16. σθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν
 τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδη-
 σιν * ἔχων πρὸς * τε τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀν-
 17. θρώπους διαπαντός. δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων
 παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ
 18. ἔθνος μου καὶ προσφοράς. ἐν οἷς ἔυρον
 με ἠγνισμένον* ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου,
 οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς ἀπὸ τῆς ἀσίας
 19. ἰουδαίαι· οὗς * δεῖ ἐπὶ σοῦ παρεῖναι, καὶ
 κατη-

telligitur enim lex Mosaica cum ceteris libris V. Test. exceptis prophetis. Κατὰ νόμον γεγραμμένα, sunt ἐνόμως γεγραμμένα, quod non est huius loci. Puerile est ignorare, τούτῳ μοι γέγραπται notare, hoc a me scriptum est.

15. νεκρῶν] —. Scilicet Chryf. IX, 373. a. νεκρῶν et οὗτοι omittit. Meorum nullus omnino omittit.

16. δέ] καὶ t δὲ καί. E. Chryf. l. l.

ἔχειν] ἔχων. Chryf. bis. 373. 375.

πρὸς] + τε. Chryf. ll. ll, ita, et semel, καὶ πρὸς τοὺς.

17. παρεγενόμην] reiicitur post ἔθνος μου. E. Vulg. Chryf. 373. Tamen etiam sic transponit 415. a. Hunc locum ergo variarum lectionum venatores indagant *odora canum vi*.

18. ἐν οἷς] ἐν αἷς. E. Bis οἷς Chryf. 373. Ex meis solus l. Calu fortasse, aut per negligentiam. Ceteri non intelligebat, ἐν οἷς esse, in quo negotio, quo officio fungentem invenerunt me, v. 26, 12.

τινὲς] + τῶν t + δὲ τῶν t + δεῖ. E.

19. δεῖ] δεῖ. Lenius et humanius est, δεῖ δεῖ est eius, qui iure suo, quae iusta sunt, postulat. Graecitas

κατηγορεῖν, εἰ τι ἔχοιεν πρὸς με. ἢ αὐτοὶ 20.
 οὗτοι εἰπάτωσαν, * τί ἔυρον ἐν ἐμοὶ ἀδικη-
 μα, πάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, ἢ περὶ 21.
 μιᾶς ταύτης Φωνῆς, ἧς ἔκραξα ἕως ἐν
 αὐτοῖς· ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ
 κρῖνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν. ἀκούσας δὲ 22.
 ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτούς, ἀκρι-
 βέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν·
 ὅταν λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῆ, διαγνώ-
 σομαι τὰ καθ' ὑμᾶς. διαταξάμενός τε 23.
 τῷ ἑκατοντάρχη τηρεῖσθαι τὸν παῦλον,
 ἔχειν τε ἀνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν
 ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐ-
 τῷ.

citas utroque modo constat. Sed *ἔδει* mox po-
 situlabat etiam *ἔχον*, post *δει* potest esse, vel *ἔχου-
 σι*, vel *ἔχοιεν*. Chryl. optionem dat. Nam IX,
 373. b. habet *ἔδει*. 374. d. *δει*. Ath. I, 156. *ἔδει*
 τοὺς ἀπὸ τῆς ἀσίας ἰουδαίους ἐπὶ σοῦ — *ἔχοιεν*.

20. *εἰ τι*] *τί*.

22. *ἀκούσας* — *αὐτούς*] *ἀνεβάλλετο* (*ἀνεβάλετο*) δὲ
αὐτούς ὁ Φῆλιξ. E. Chryl. IX, 379. a. b. *ἀνεβά-
 λετο* δὲ ὁ Φῆλιξ *αὐτούς*, in principio homiliae,
 ubi ista, *ἀκούσας δὲ ταῦτα* aliena et obscura fuis-
 sent. Illud *ταῦτα* enim in proxime antecedente
 homilia interpretatus fuerat. Nullus omnino meo-
 rum praetermittit praeter l. qui solus etiam *ἀκρι-
 βέστερον* repetit, ante *διαγνώσομαι*. Vide hic 26,
 30.

23. *τε τῷ*] *τε* — E.

τὸν παῦλον] *αὐτόν*. E.

ἢ προσέρχεσθαι] — E.

24. τῶ. μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἔυση Ἰουδαία, μετεπέμψατο τὸν παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πί-
 25. τεως. διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κήματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ, ἀπεκρίθη· τὸ νῦν ἔχον πορεύου· καιρὸν δὲ μεταλαβῶν μετακαλέσομαί σε.
 26. ἅμα * καὶ ἐλπίζων, ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος, ὠμίλει αὐτῷ.

ΛΖ.

24. τῇ γυναικὶ αὐτοῦ] αὐτοῦ — A. τῇ ἰδίᾳ γυναικί. E. Alii ergo ἰδίᾳ, alii αὐτοῦ addiderunt, alii etiam utrumque.

Χριστὸν] † Ἰησοῦν. E.

25. τοῦ κήματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι] ἔσεσθαι — E. Semel vulg. Chryl. IX, 379. d. semel ib. e. τῶν μέλλοντος κήματος ἔσεσθαι. Attingit XI, 64.

μεταλαβῶν] λαβῶν † παραλαβῶν. E. μεταλ. et λαβῶν Chryl. IX, 379. d. 382. b. Μεταλαβεῖν tam cum acc. quam cum gen. occurrit.

26. δὲ καὶ] δὲ —

ἐλπίζων] Sic, et mox προσδοκῶν. Chryl. IX, 379. d. bis. Commodiores criticos, quam Patres graecos, non inveni. Quidlibet cuilibet permitunt legere.

ὅπως λύσῃ αὐτόν] ἵνα ἀπολύσῃ αὐτόν † —. Praetermittit secundo loco Chryl. II. II.

ὠμίλει] διελέγετο. E. Id in nullo meorum repertum. Sed nec Birch. Graeci facile ista permutant.

ΛΖ. περὶ τῆς φήλικος διαδοχῆς καὶ τῆς φήσου προ-
αγωγῆς, τῆς τε ἐπ' αὐτοῦ ἀνακρίσεως παύλου καὶ
ἐφέσεως.

[Ἀρχή.] διετίας δὲ πληρωθείσης, ἔλαβε 27. Ν.
διάδοχον ὁ Φῆλιξ πόρκιον φῆσον· θέλων τε
χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆ-
λιξ, κατέλιπε τὸν παῦλον δεδεμένον.
Φῆσος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς XXV, 1.
ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισα-
ρείας. ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς 2.
καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ παύ-
λου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, αἰτούμενοι 3.
χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως σταπέμψηται
αὐτὸν

XXIV, 27.—XXVI, 32. Ν. Ἐν τισι. τη ε. τῆς ζ. ἐβδ.
ε. τ. η. ε. μεταπεμφάμενος τὸν παῦλον Φῆλιξ ὁ
ἡγεμὼν, ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως.
διετίας.

27. θέλων τε] θέλων δέ. E.

χάριτας] χάριν. E. δὲ et χάριν. Chryf. IX, 380.
b. Ex 25, 9. ubi contra Wettf. A. intulit χάριτα.

XXV. 2. ἐνεφάνισαν] ἐνεφάνησαν. E. Hic vulgatum ha-
bet Chryf. IX, 380. b. 382. c. ac semel τε, lo-
co δέ.

ὁ ἀρχιερεὺς] οἱ ἀρχιερεῖς. E. Chryf. IX, 380. b.
οἱ ἀρχιερεῖς οἱ. 382. c. ὁ, τε ἀρχιερεὺς καὶ οἱ.

3. κατ'] παρ'. E. Chryf. l. l. 380. c. mox idem ἐνε-
δρον, ut supra.

ἐν τῷ ἀνδρὶ ταύτῳ] ἄτοπον ἐν τῷ ἀνδρὶ (τούτῳ)
τ ἐν τῷ ἀνδρὶ ταύτῳ ἄτοπον. E. ἄτοπον non agno-
scit Chryf. l. l. 380. c. Incerta sedes suspectum
reddit τὸ ἄτοπον. Facile intelligi poterat ἔγκλημα
et alia similia. Placuit quibusdam ἄτοπον, ex lo-
cis

αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ· ἐνέδραν ποιῶντες ἀνε-
 4. λῆν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν
 Φῆτος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν παῦλον ἐν
 καισαρεία, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκ-
 5. πορεύεσθαι. οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, Φησί,
 συγκαταβάντες, εἰ τι ἐστὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ τού-
 6. τῳ, κατηγορεῖτωσαν αὐτοῦ. διατρίψας
 δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, κα-
 ταβάς εἰς καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθί-
 σαις ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσε τὸν παῦλον
 7. ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, πε-
 ριέστησαν οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων καταβεβηκό-
 τες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρῆα αἰτιάματα
 φέρον-

cis similibus. Ex quatuor postremo examinatis
 solus 13. habet ἀποπον. Duo apud Wettl. id. ha-
 bent, loco τούτου, ex emendatione. Immo, ex cor-
 ruptione.

6. πλείους ἢ δέκα] οὐ πλείους ὀκτῶ ἢ δέκα. E. Ex
 meis foli 1. et 13. Semel vulg. semel πλείους ἢ
 abest. Chryl. IX, 380. c. 382. d. Redolent ista
 Origenem, cuius tamen in Actus commenta inter-
 cederunt. Ex traditione vetularum id, ut alia plu-
 ra historica, genealogica et geographica acceperat.
 Codices non nulli graeci hic interpolati sunt
 ex vulgata latina. Vix tamen id convenire videretur
 in meum 13. multo vero minus in 1. Ad illud etiam
 addendum. Ex non nullis pro δέκα laudatur ὀκτῶ,
 hoc est, ι et η. Quid, si utraque lectio, interposito ἢ,
 deinde iuncta sit?

7. περιέστησαν] + αὐτῶ τ αὐτόν. E.

αἰτιάματα] αἰτιώματα. E. Ita editur etiam apud
 Chryl. IX, 380. d. αἰτίαμα apud Aeschylum et
 Plutarchum legi. αἰτίωμα, nullibi. Forte in men-
 te habuerunt τὰ αἰτιώματα.

Φέροντες κατὰ τοῦ παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδείξαι ἀπολογουμένου αὐτοῦ· ὅτι 8. ὅτε εἰς τὸν νόμον τῶν ἰουδαίων, ὅτε εἰς τὸ ἱερόν, ὅτε εἰς καίσαρά τι ἤμαρτον. ὁ Φῆσος δὲ τοῖς ἰουδαίοις θέλων χάριν κα. 9. ταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ παύλῳ εἶπε· θέλεις εἰς ἱεροσόλυμα ἀναβᾶς, ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ; εἶπε δὲ ὁ 10. παῦλος· ἐπὶ τοῦ βήματος καίσαρος ἐξῶς εἰμι, οὐ με δεῖ κρίνεσθαι· ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ ἄξιον θανάτου πέ. 11. πρᾶξά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν ἔστιν, ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδεὶς με δύναται ἀυτοῖς χαρίσασθαι, καί-
σαρα

Φέροντες κατὰ] καταφέροντες. E.

8. τι ἤμαρτον] τι — E.

9. κρίνεσθαι] κριθῆναι. E.

ἐπ'] ὑπ'. D. ἐπ' et ὑπ'. Chryf. IX, 380. d. 383. a.

11. γὰρ] ἔν. E. Utrumque pro more suo. Chryf. l. l. 380. e. 383. c. et secundo loco, ἢ ἄξιον. Ergo καὶ et ἦ. Wetstenius Chryfostomum fere semper pro alterutro solum laudat. Ergo etiam Griesbachius. Ex Chryfostomo contra meliores Codices nihil efficitur. Merito maximi facio Chryfostomum, propter facundiam haud vulgarem, propter excellens ingenium, propter sensum acerrimum honesti et veri: in re critica autem, mihi quidem, in nullo numero videtur esse.

τὸ ἀποθανεῖν] τοῦ ἀποθανεῖν. D. Forte hoc a pluribus, tanquam manifestum vitium, non notatum est.

12. σαρα ἐπικαλοῦμαι. τότε ὁ Φῆσος συλλα-
λήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη
καίσαρα ἐπικέκλησαι; ἐπὶ καίσαρα πορεύσῃ.

ΛΖ. ἀγρίππα καὶ βερνίκης παρουσία καὶ πείσις τῶν
κατὰ παῦλον· ἐν ᾧ. παύλου ἀπολογία ἐπ' αὐτῶν, περὶ
τῆς ἐν νόμῳ θρησκείας αὐτοῦ καὶ κλήσεως εἰς τὸ εὐαγ-
γέλιον. ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ ἰουδαίους ὁ παῦλος, ἀγρίππας
ἔφη τῷ Φησῷ.

ΝΑ. 13. ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, [Ἀρχή·]
ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ βερνίκη κατήν-
τησαν εἰς καισάρειαν, ἀσπασόμενοι τὸν Φῆ-

14. σον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ,
ὁ Φῆσος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν
παῦλον, λέγων· ἀνὴρ τις ἐστὶ καταλελειμμέ-

15. νος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, περὶ οὗ, γενο-
μένου μου εἰς ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἰουδαίων,

16. αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην. πρὸς οὓς
ἀπε-

XXV, 13. ΝΑ. τῆ ε. τῆς ζ. ἐβδ. ε. τ. ἡ. ε. ἀγρίππας
ὁ βασιλεὺς καὶ βερνίκη.

12. συμβουλίου.] Chryf. IX, 383. d. explicat, μετὰ
τῶν κατηγορῶν, ignarus morum Romanorum.

13. ἀσπασόμενοι] ἀσπασάμενοι. D. v. P. Forte ergo
eum prius Hierosolymis convenerant, ac sic ad
eum Caelaream pergebant.

14. διέτριβον] διέτριβεν. D. Nimirum rex cum con-
iuge. In uno tantum id postea inveni.

15. ἐνεφάνισαν] ἐνεφάνησαν τ ἀνεφάνισαν. E. Sic Chryf.
IX, 381. b. sed ib. d. ἐνεφάνισαν.

δίκην] καταδίκην. E. Ita correctum, quia mss
est: οὐκ ἔθος ῥωμαίοις χαρίζεσθαι κ. τ. λ. Pri-
m.

ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος ῥωμαίοις χα-
 ρίζεσθαι τινὰ ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν
 ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι
 τοὺς κατηγοροῦς, τόπον τε ἀπολογίας λά-
 βαι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. *συνελθόντων* 17.
 οὐν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιη-
 σάμενος, τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήμα-
 τος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα. *περὶ* 18.
 οὐ σαθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν
 ἐπέφερον, ὧν ὑπενόουν ἐγώ. *ζητήματα δὲ* 19.
 τινὰ περὶ τῆς ἰδίας δεσποδαιμονίας εἶχον
 πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τινος ἰησοῦ θεοσηκότες,
 Τέλος τῆς ε. ὃν ἔφασκεν ὁ παῦλος ζῆν. [Τέλος.] ἀπο-20.
 ρούμενος δὲ ἐγώ * τὴν περὶ τούτου ζήτησιν,
 ἔλεγον

mo, saepe in N. Text. *δίκη*, est *καταδίκη*, ut *κρί-
 μα*, est *κατάκριμα*. Deinde *δίκη* h. l. potest
 etiam esse *ἐκδίκησις*. Vana ergo est correctio.

16. ῥωμαίοις — τινὰ] ῥωμαίους — τινι. E.

εἰς ἀπώλειαν] — E. Ath. I, 156. Pro hoc lau-
 datur etiam Vulgata. Sed ea non habet *donare*.
 sed *damnare*. Bis vulgatum Chryf. IX, 381. c. e.
 ubi deinceps addit: *χαρίζεσθαι ἀπλῶς*, id est,
ἀνεξετάσως, ἀκρίτως. Forte hoc moti sunt aliqui,
 ut ista omitterent.

18. ἐπέφερον] ἔφερον τ ὑπέφερον. E.

ὑπενόουν ἐγώ] + *πονηρῶν* τ + *πονηρῶν*. E. Poste-
 rius profus ineptum.

20. ἐγώ εἰς] εἰς—. Vide mox. Intelligitur *κατὰ*, quod,
 notum est.

τὴν περὶ] *περὶ τὴν*. E. Sic Chryf. IX, 381. c. *ἐγώ
 περὶ τὴν τούτου*. ib. e. sic. sed *τούτων*. 384. b.
ἐγώ εἰς τὴν περὶ τούτων. Nonne ergo auctoritate
 Chryf. quidlibet probare licet?

- ἔλεγον, εἰ βούλοιο πορεύεσθαι εἰς ἱερουσα-
 21. λήμ, καὶ κῆ κρινεσθαι περὶ τούτων. τοῦ
 δὲ παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν
 εἰς τὴν τοῦ σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα
 τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἕως ὅτου πέμψω αὐτὸν πρὸς
 22. καίσαρα. ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆσον
 ἔφη· ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ἀκοῦσαι· ὁ δὲ αὐριον, φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.
 23. τῇ οὖν ἐπαύριον, ἐλθόντος τοῦ ἀγρίππα καὶ
 τῆς βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ
 εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν τε τοῖς
 χιλιάρχοις, καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν
 οὔσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ
 24. Φῆσου, ἦρχθη ὁ παῦλος. καὶ φησὶν ὁ
 Φῆσος· ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ
 συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον,
 περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν ἰουδαίων ἐνέτυ-
 χόν μοι ἐν τε ἱεροσολήμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπι-
 25. βοῶντες, μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. ἐγὼ
 δὲ καταλαβόμενος, μηδὲν ἄξιον θανάτου
 αὐτὸν

21. πέμψω] ἀναπέμψω. E. Chryf. 381. d. ἕως ἀν
 πέμψω.

23. οὔσι τῆς] οὔσι — E. Poterat abesse. Habet et
 omittit. Chryf. 387. d. e.

24. πᾶν] ἅπαν τ — E. Chryf. 382. d. omittit, habet
 388. a.

ἐνέτυχον] ἐνέτυχε. E. Vulgatum, sed semel etiam,
 συνέτυχον. Chryf. 388. a. 391. c.

25. καταλαβόμενος] κατελαβόμενος. E.

αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν αὐτὸν, περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι 26. τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ ἀγρίππα, ὅπως, τῆς ἀνακρίσεως γενομένης, σχῶ τι γράψαι. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, 27. πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημαῖναι. [Ἀρχή.] Ἀγρίππας δὲ XXVI, 1. πρὸς τὸν παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ ΝΑ. σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ παῦλος ἀπελογεῖτο, ὑπέρβα ^{εἰς} ἐκτείνας τὴν χεῖρα. [ὑπέρβα.] περὶ 2. πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ ἀγρίππα, ἠγνημαι ἑμαυτὸν μακάριον * ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι σήμερον· μάλιστα γνώσῃν ἔντά σε πάντων τῶν 3. κατὰ

ὑπέρβα ^{εἰς}
τὸ τῶν
ἀγίων.

XXVI, 1. ΝΑ. μαίου κα. τῶν ἀγίων βασιλείων κωνσταντίνου καὶ ἑλένης· ε. τ. ἡ. ε. ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς τῷ παύλῳ [πρὸς τὸν παῦλον.] ἔφη· ἐπιτρέπεται [ἐπιτέτραπται.]

καὶ αὐτοῦ δὲ] καὶ — E.

26. κυρίῳ] + μου. E.

27. δοκεῖ] Chryf. semel, δοκεῖ ἕνα. IX, 388. b.

XXVI, 1. ὑπὲρ] περὶ. E. Sic alibi.

2. ἑμαυτὸν] ἑαυτόν. E. Per se ferri possit.

μέλλων ἀπολ. ἐπὶ σοῦ σήμε.] ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι σήμερον. Et Chryf. 388. d. sed 391. d. μέλλων ἐπὶ σοῦ ἀπολογεῖσθαι, omisso σήμερον.

3. μάλιστα] diversis in locis hic aliqui inculcant, vel ἐπιστάμενος, vel εἰδώς. v. P. Ex 24, 10.

πάντων] — E.

κατὰ Ἰουδαίους ἔθῶν τε καὶ ζητημά-
των. διὸ δέομά σου, μακροθύμως ἀκούσά
4. μου. τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεό-
τητας, τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνεϊ
μου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰου-
5. δαῖοι· προκινῶσκοντές με ἀνώθεν, εἰάν θέ-
λωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην
αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φα-
6. ρισαῖος· καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς
πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ
7. Θεοῦ, ἔσηκα κρινόμενος· εἰς ἣν τὸ δωδε-
κάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέ-
ραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἧς
ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ ἀγρίππα,
8. ὑπὸ * Ἰουδαίων. τί ἄπιστον κρινεται παρ'
9. ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; ἐγὼ μὲν
οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ
ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρέσβει
10. ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πολλοὺς
τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν
παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν· ἀναι-
11. ρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον. καὶ
κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις
τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον βλασφημεῖν·

πε-

6. πατέρας] † ἡμῶν. E. Chryl. 389. a.

ἔσηκα κρινόμενος] ἔσην κατακρινόμενος. E. Hoc
non notatum reperi.

7. ὑπὸ τῶν] τῶν —

10. ἐγὼ] † ἐγώ. E.

περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς, ἐδίωκον
ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. ἐν οἷς καὶ 12.

^{Ἄρξου τῶν} [Ἄρξου.] ^{ἀγίων.} πορευόμενος εἰς τὴν δαμασκὸν
μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν
ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν 13.
εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ἄνω τὴν λαμ-
πρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με φῶς
καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων 14.
δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα
Φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν
τῇ ἐβραϊδὶ διαλέκτῳ· σαοὺλ, σαοὺλ, τί
με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα
λακτίζεις. ἐγὼ δὲ εἶπον· τίς εἶ κύριε; ὁ 15.
δὲ εἶπεν· ἐγὼ εἰμι ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις.
ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας 16.
σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρί-
σασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα, ὧν τε
εἶδες, ὧν τε ὀφθήσομαί σοι· ἐξαιρούμε- 17.
νός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς
* ἐγὼ σε ἀποσέλλω, ἀνοῖζαμ ὀφθαλμοὺς 18.
αὐτῶν,

XXVI, 12. NB. Ἐν τινὶ καὶ τοῦτο τὸ ἀνάγνωσμα ἔυρον
ἐ. τ. ἡ. ε. πορευόμενος.

11. περισσῶς] περισσοτέρως. E.

12. ἐν οἷς καὶ] καὶ — B.

14. ἤκουσα — λέγουσαν] ἤκουσα Φωνῆς λεγούσης μοι
τ ἤκουσα Φωνὴν λέγουσαν πρὸς με τ ἤκουσα Φωνῆς
λαλούσης πρὸς με καὶ λεγούσης. E. Varietates sunt
ex 9, 4, 22, 7. v. P. Ex quatuor post examinatis
tres habent vulgatum.

17. νῦν] ἐγώ. Sic et postea reperi. Et Chryf. IX,
390. a.

ἀποσέλλω] ἀποσελῶ τ ἐξαποσέλλω τ ἐξαποσελῶ. E

- αὐτῶν, τοῦ * ἀποσρέψαι ἀπὸ σκοτούς εἰς
 Φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν
 Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,
 καὶ κληρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις, πῖσει τῇ
 19. εἰς ἐμέ. ὅθεν, βασιλεῦ ἀγρίππα, οὐκ
 ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ·
 20. ἀλλὰ τοῖς ἐν δαμασκῷ πρῶτον καὶ ἱεροσο-
 λύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς ἰου-
 δαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγγελλον με-
 τανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια
 τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. [Τέλος.] Τέλος τῶν
 21. ἕνεκα τούτων με οἱ ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ^{βασιλέων.}
 ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι.
 22. ἐπικουρίας οὐκ τυχῶν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ,
 ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔζηκα, μαρτυ-
 ρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς
 λέγων

18. ἐπιστρέψαι] ὑποσρέψαι D. τ ἀποσρέψαι. A. Bis
 ἀποσρέψαι. Chryl. l. l. 390. a. et τοῦ ἀνοίξαι —
 καὶ (loco τοῦ) ἀποσρέψαι. Ἀποσρέψαι postea in
 quatuor inveni. ἐπιστρέψαι forte est ex vers. 20.
 tamen ἐπιστρέψαι laudat et repetit Clem. Alex.
 315. in edit. Paris. et Oxon. sed nec Sylb. nec
 Pott. idoneis Codd. instructi fuerunt.

ἡγιασμένοις] ἡγαπημένοις. E.

20. πρῶτον καὶ] † ἐν. E.

ἀπήγγελλον] ἀπαγγέλλω A. τ ἀπαγγέλλαν D. τ
 κατήγγελλον. E. Ἀπαγγέλλω. Chryl. 390. b.

21. ἐν] ὄντα ἐν. E.

διαχειρίσασθαι] διαχειρίζεσθαι. E.

22. παρὰ] ἀπό. E.

μαρτυρούμενος] μαρτυρόμενος. A.

λέγων, ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν με-
 λόντων γίνεσθαι, καὶ μουσῆς· εἰ παιδῆτός 23.
 ὁ χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν
 Φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ
 τοῖς ἔθνεσι. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμέ- 24.
 νου, ὁ Φῆσος μεγάλη τῇ Φωνῇ ἔφη· μαίνη
 παῦλε· τὰ πολλά * σε γράμματα εἰς
 μαίναν περιτρέπει. ὁ δὲ· οὐ μαίνομαί, 25.
 Φησι, κράτιστε Φῆσε, ἀλλ' ἀληθείας καὶ
 σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπι- 26.
 σαται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς
 ἐν καὶ παρῆσιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν
 γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ κείδομαι οὐδέν·
 οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο.
 πιστεύεις, βασιλεῦ ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; 27.
 οἶδα, ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ ἀγρίππας πρὸς 28.
 τὸν παῦλον ἔφη· ἐν ὀλίγῳ με πείθεις χρι-
 στιανὸν γενέσθαι. ὁ δὲ παῦλος ἔπεν· ἐν- 29.
 ζαίμην ἂν τῷ θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ, καὶ ἐν
 πολλῷ

23. τῷ λαῷ] τῷ τε λαῷ τ ἐν τῷ τε λαῷ. E. Secun-
 dum et tertium Chryf. IX, 390. c. 393. b. Post
 hunc versum 390. c. Chrysostomus ita infert:
 ἀλλὰ οὐδὲ νῦν ἀφίσταμαι, et, ἀπὸ γὰρ προφητῶν
 ἰσχυρίζομαι, ac si haec sint verba contextus.
 Verum hoc in usu habet, ut saepius sua verba
 pro apostolorum verbis interpretetur atque adeo
 utgeat.

24. ἀπολογουμένου] διαλεγόμενου. E. Chryf. 390. d.

25. ὁ δὲ] † παῦλος. E. Chryf. IX, 390. d. interro-
 gat: τί οὖν ὁ παῦλος;

29. καὶ ἐν ὀλίγῳ] Sic, et οὐκ ἐν ὀλίγῳ, editum apud
 Chryf.

πολλῶν, οὐ μόνον σέ, ἀλλὰ καὶ πάντας
 τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιού-
 τους, ὅποῖος καὶ γὰρ εἰμι, παρεκτός τῶν δεσ-
 30. μῶν τούτων. καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ,
 ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμῶν, ἥτε βερ-
 31. γίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, καὶ
 ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους,
 λέγοντες· ὅτι οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσ-
 32. μῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. ἀγρίπ-
 πας δὲ τῷ Φήσῳ ἔφη· ἀπολελύσθαι ἐδύνα-
 το ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ * ἐπικέκλητο
 καίσαρα. [Τέλος.]

Τέλος ἐν

ΛΗ. τισι. Πρὸς-
 κειται δὲ ἐν
 ἐνί· καὶ ὄν-
 τως ἐκρίνεν
 αὐτὸν ὁ ἡγε-
 μῶν ἀνα-
 πέμψαι
 καίσαρι.

Chryf. 391. Sed *ὄν* vitiosum videtur. explicat
 enim *παρὰ μικρόν*. Scilicet καὶ et *ὄν* in editione
 per siglas expressa sunt. Est ergo confusio typo-

πολλῶ] μεγάλα. E.

30. καὶ ταῦτα — ἀνέστη ὁ] ἀνέστη τε ὁ τ ἀνέστη δὲ ὁ. E.
 Scilicet Chryf. in homilia LII. ubi superiora ex-
 plicat, hunc versum prorsus non addit, Sed in
 principio hom. LIII. ubi ista aliena erant, exhi-
 bet: ἀνέστη δὲ ὁ. Exemplum prorsus simile notavi
 ad 24, 22. Vide etiam 28, 16. Qui vero Codices
 ex meis hic, aberrant a vero? Mosq. h. qui scho-
 lia et in his Chrysostomi simul etiam, exhibet, et
 I. qui haud raro aberrat. Qui vero ex Wettstenia-
 nis hic corrupti sunt? A. 13. 14, 17. 36. 40. Item
 versiones, Vulgata latina, Syr. Copt. Aethiop.
 Apud Birg. Vat. 1209. seu B. et fidelis satelles, vel
 etiam dux eius Vat. 367. Neminem ergo fallit Chryf.

32. ἐπικέκλητο] ἐπιπέκλητο. A.

καίσαρα] Hic unus ex meis addit: οὗτος ἐκρίνεν
 αὐτὸν ὁ ἡγεμῶν ἀναπέμψαι καίσαρι. Speciem ha-
 bent

ΛΗ. πλοῦς παύλου ἐπὶ ῥώμην, κινδύνων τε πλείων καὶ μεγίστων ἔμπλεως ἐν ᾧ, παραίνεσις παύλου πρὸς τοὺς σὺν αὐτῷ περὶ ἐλπίδος σωτηρίας ναυάγιον παύλου, ὅπως τε διεσώθησαν εἰς μελίτην τὴν νῆσον, καὶ ὅσα ἐν αὐτῇ ὁ παῦλος. ἐθαυματούργησεν.

[Ἄρχή.] Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς XXVII, εἰς τὴν ἰταλίαν, παρεδίδουν τὸν τε παῦλον 1. NB. καὶ τινὰς ἑτέρουσ δεσμώτας ἑκατοντάρχη, ὀνόματι ἰουλίῳ, * σπέρας σεβαστῆς. ἐπι-2. βάντες δὲ πλοία ἀδραμυττηνῶ, μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν ἀριστάρχου μακεδόνος
 δεσ-

XXVII, 1. NB. τῇ παρασκευῇ τῆς ζ. ἐβδ. ε. τ. η. ε. ὡς ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν [ἡμᾶς] τοὺς περὶ τὸν παῦλον εἰς τὴν ἰταλίαν.

bent clausulae lectionis ecclesiasticae, quae in hoc Codice notantur. Nullam tamen equidem lectionem ecclesiasticam inveni, quae hic versu 32. terminaretur.

XXVII. 1. ἡμᾶς] τοὺς περὶ τὸν παῦλον. E. ἡμᾶς servant etiam quatuor post examinati, tametsi duo notent lect. eccles.

παρεδίδουν] παρεδίδου. E. Solus 13. ex meis. Παρεδίδουν, nimirum, οἱ δεσμοφύλακες.

2. ἀδραμυττηνῶ] ἀδραμυττηνῶ τ ἀδραμυτηνῶ. Vide ad Polyaen. pag. 657.

μέλλοντες] μέλλοντι D. τ. μέλλοντος. E. Loco μέλλοντα, in priore editione mea corrigendum μέλλοντι, quod vel ex Millii sententia intelligitur. In uno hic inveni etiam μέλλοντ, et ο, supra τ, quod est μέλλοντος.

πλεῖν] † εἰς † ἐπί. E. Dissensus corruptionem prodit, ut plerumque in eiusmodi locis.

3. Θεσσαλονικέως. τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθη-
 μεν εἰς σιδῶνα· Φιλανθρώπως τε ὁ ἰούλιος
 τῷ παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψε πρὸς
 τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν.
 4. καὶ κῆθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν
 κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους.
 5. τό, τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν κιλικίαν καὶ
 παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλθομεν εἰς
 6. μύρα τῆς λυκίας. καὶ κῆ εὐρῶν ὁ ἑκατόν-
 ταρχος πλοῖον ἀλεξανδρεῖνον πλέον εἰς τὴν
 7. ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν
 ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες, καὶ
 μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν κνίδον, μὴ προσ-
 εῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν
 8. τὴν κρήτην κατὰ σαλμώνην· μόλις τε
 παραλεγόμενοι αὐτὴν, ἦλθομεν εἰς τόπον
 τινὰ καλούμενον καλοῦς λιμένας, ᾧ ἐγγὺς
 ἦν

3. τῇ τε] τῇ δέ. E.

ἐπέτρεψε] ἐκέλευσε. E. Solus I. ex meis. Idem
 mox cum aliquibus, πορευθέντι. E.

5. κατήλθομεν] κατήχθημεν. E.

μύρα] μῦρα. A. σμύραν τ λύρα. E. Hieronymus
 ex imitatione Origenis, aut ex Origene ipso hic
 turbas dedit, ut in aliis nominibus propriis v.
 Wettst. Sabat. et vers. 8. Semel decretam erat
 Origeni et Hieronymo, nullum nomen proprium
 intactum relinquere. Miror, cur non etiam nomi-
 na Apostolorum mutarint. Immo vero haec quo-
 que tentarunt,

λυκίας] κυλικίας. E.

6. ἐνεβίβασεν] ἀνεβίβασεν. A.

ἦν πόλις λασαία. ἱκανοῦ δὲ χρόνου δια-9.
 γενομένου, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλούς τοῦ
 πλοῦς, διὰ τὸ καὶ τὴν νησείαν ἤδη παρε-
 ληλυθέαι, παρήγει ὁ παῦλος, λέγων αὐ-10.
 τοῖς· ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὑβρεως καὶ
 πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ * φορτίου καὶ
 τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν
 μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατοντ-11.
 ἀρχης τῶ κυβερνήτη καὶ τῶ ναυκλήρω
 ἐπέειπε μάλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ παύλου
 λεγομένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος 12.
 ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν, οἱ πλείους
 ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι καὶ κεῖθεν, εἰπὼς
 δύναιντο καταντήσαντες εἰς φοῖνικα παρα-
 χειμάσαι, λιμένα τῆς κρήτης βλέποντα κα-
 τὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. ὑποπνεύσαν-13.
 τος δὲ νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κε-
 κρατηκέναι, ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο
 τὴν κρήτην· μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' 14.
 αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός, ὁ καλούμενος εὐρο-
 κλύδων. συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου, 15.
 καὶ

8. λασαία] λασαία τ λασαία τ λασία. Alii aliter.

10. ὅτι.] Miror, non sublatum esse.

φορτίου] φορτίου. Sic et postea inveni. Elegantius
 quidem, sed Codd. hoc requirunt.

11. ἑκατοντάρχης] ἑκατοντάρχης, magno Codd. consen-
 su h. l. Utrumque occurrit,

12. καὶ κεῖθεν] ἐκεῖθεν. D.

13. ἄσσον] alii ἄσσαν.

14. αὐτῆς] Chryf. IX, 398. d. αὐτήν.

εὐροκλύδων] Ita omnes omnino mei. Linguae grae-
 cae

- καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμῆν τῷ ἀνέμῳ,
 16. ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δὲ τι ὑπο-
 δραμόντες, καλούμενον κλαύδην, μόλις ἰσχύ-
 σαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης,
 17. ἣν ἄραντες, βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύ-
 ντες τὸ πλοῖον· φοβούμειοί τε, μὴ εἰς τὴν
 σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλαίσαντες τὸ σκεῦος,
 18. οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ χεϊμαζομένων
 19. ἡμῶν, τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιούντο, καὶ
 τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου
 20. ἐξέριψαμεν. μήτε δὲ ἡλίου, μήτε ἀστρων
 ἐπιφανόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χεϊμῶ-
 νός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν πε-
 ριηρεῖτο πᾶσα ἐλπίς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς.
 21. πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε σα-
 θεὸς ὁ παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν· ἔδει
 μὲν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ
 ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς κρήτης, κερδήσαί τε
 τὴν

cae ratio postulabat, ἐυρυκλύδων. Sed id in his
 scriptoribus non urgendum. Vulgata latina ex
 hoc finxit, *euroaquilo*, quod Cod. Alex. seu A. et
 Vat. 1209. seu B. reddidit *ευρακύλων*, tanquam
ἀκύλων sit *aquilo*. v. P.

16. κλαύδην] κλαῦδα τ καῦδα. Alii aliter.

17. τὸ σκεῦος] τὸ ἱστίον τ τὰ ἱστία. Posterius Chryf. IX,
 393. d. Sed haec est explicatio, ut ex scholiis ad
 h. l. intelligitur. v. P. 344.

19. ἐξέριψαμεν] ἐξέριψαν. E.

20. ἐπιφανόντων] ἐπιφανέντων τ ἐπιφανομένων. E. Po-
 sterius Chryf. l. 1.

πᾶσα] † ἡ. E.

τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ 22.
 τανῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ
 γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν
 τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ μοι * ταύτῃ τῇ 23.
 νυκτὶ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, ὃς ἐμί, ᾧ καὶ λα-
 τρεῦω, λέγων· μὴ φοβοῦ, παῦλε· καίσαρι 24.
 σε δεῖ παραστῆναι· καὶ ἰδοὺ, κεχαρίσαι σοι
 ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ.
 διὸ εὐθυμεῖτε ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ, 25.
 ὅτι οὕτως ἔσται, καθ' ὃν τρόπον λελάλητάί
 μοι. εἰς νῆσον δὲ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 26.
 ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νύξ ἐγένετο, δια- 27.
 φερομένων ὑμῶν ἐν τῷ ἀδρία, κατὰ μέσον
 τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν
 τινὰ αὐτοῖς χώραν, καὶ βολίσαντες, ἔυρον 28.
 ὀργυιᾶς ἑκοσι· βραχὺ δὲ διασήσαντες, καὶ
 πάλιν βολίσαντες, ἔυρον ὀργυιᾶς δεκαπέν-
 τε· φοβούμενοί τε, μήπως εἰς τραχεῖς 29.
 τόπους * ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες
 ἀγκύρας τέσσαρας, ἤυχοντο ἡμέραν γενέ-
 σθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν 30.
 ἐκ

22. οὐδεμία] οὐδεμιᾶς. E.

23. τῇ νυκτὶ ταύτῃ] ταύτῃ τῇ νυκτὶ.

27. προσάγειν] Vat. 1209. προσανέχειν. Per se non absurde. ἀνέχειν quid notet, constat. Scilicet h. l. idem est, quod ἀνακύπτειν, ἐξέχειν. πρὸς vicinitatem indicat.

29. μήπως εἰς] μήπου κατά. E.
ἐκπέσωσιν] ἐκπέσωμεν.

ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκά-
 φην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ
 πύργου μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν,
 31. εἶπεν ὁ παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς
 στρατιώταις· εἴαν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ
 32. πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. τότε
 οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς
 33. σκάφης, καὶ ἔιασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. ἄρχι
 δὲ οὗ ἐμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει
 ὁ παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς,
 λέγων· τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέ-
 ραν προσδοκῶντες, ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν
 34. προσλαβόμενοι· διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς,
 προσλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς
 ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ
 ὑμῶν θριξὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται.
 35. εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχα-
 ρίσησε τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ ἠλά-
 36. σασ ἤρξατο ἐσθίειν. εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι
 πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβαντο τροφῆς.
 37. ἡμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί,
 διακόσια ἑβδομηκονταεξί. κορεσθέντες δὲ
 τροφῆς,

31. εἴαν μὴ κ. τ. λ.] Ita Chryf. IX, 399. c. sed ibid.
 d. εἴαν οὗτοι φύγωσιν.

34. προσλαβεῖν] μεταλαβεῖν. E. Ex verl. 33. Utrumque
 Chryf. IX, 399. e. 401. e.

πεσεῖται] ἀπολεῖται. E. Scribae in mente habebant
 Luc. 21, 18.

38. δὲ] + τῶν. E. Chryf. l. l. 400. 402.

τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐμβαλλόμενοι
τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. ὅτε δὲ ἡμέ- 39.
ρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλ-
πον δὲ τινα κατενόουν, ἔχοντα αἰγιαλόν,
εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ * δυνατὸν, ἐξῶσαι
τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες 40.
εἶων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς
ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων· καὶ ἐπάραντες
τὸν * ἀρτέμωνα, τῇ πνεύσῃ κατεῖχον εἰς
τὸν αἰγιαλόν. περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον 41.
διθάλασσον, ἐπώκειλαν τὴν ναῦν· καὶ ἡ
μὲν πῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ
δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμά-
των. τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλή ἐγένετο, 42.
ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μή τις ἐκ-
κολυμβήσας * διαφύγῃ. ὁ δὲ ἑκατόνταρ- 43.
χος, βουλόμενος διασῶσαι τὸν παῦλον, ἐκώ-
λυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε
τοὺς

39. δύναντο] δυνατὸν. E. Chryl. 400.

40. ἀρτέμωνα] ἀρτέμωνα. Ita postea etiam reperit.
Phavorinus in *μασχάλη* — ὅπου καὶ τὸ τέθρονον
ὃ καλοῦσιν ἀρτέμωναι.
κατεῖχον] κατήγον. E.

41. περιπεσόντες] περιπεσόντων τ. πεσόντες. E.
ἐπώκειλαν] Codices Wettst. et Birch. praestantio-
res, ἐπέκειλαν, ἐπέκηλαν. Sed haec monstra sunt.
Vulgatum aliquis meorum in marg. explicat, ἐπαν-
επαύσαντο, ὤρμισαν, ἀνεκάθισαν. v. Alciphro
p. 40.

ἐμεινεν] ἔμεινεν. E. Recte quidem.

42. διαφύγοι] διαφύγη.

τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν, ἀποξέψαντας
 44. πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίεναι· καὶ τοὺς
 λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ
 τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου· καὶ οὕτως ἐγένετο
 πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

XXVIII, Καὶ [Ἀρχή.] διασωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν,

ΝΓ. 1. ὅτι μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. [Τέλος.] Τέλος τῆς ε.

2. οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν
 Φιλανθρωπίαν ἡμῖν. ἀνάψαντες γὰρ πυρᾶν,
 προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν

3. τὸν ἐφεσῶτα, καὶ διὰ τὸ ψύχος. συσρέ-
 ψαντος δὲ τοῦ παύλου Φρυγᾶνων πληθους,
 καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρᾶν, ἔχιδνα ἐκ
 τῆς θέρμης * διεξελθοῦσα καθῆψε τῆς χει-

4. ρὸς αὐτοῦ. ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρε-
 μάμε-

XXVIII, 1. ΝΓ. σαββάτω τῆς ζ. ἐβδ. ἦτοι πρὸ τῆς
 πεντηκοστῆς· ἐ. τ. ἡ. ε. διασωθέντες οἱ περὶ τοῦ
 παύλου ἐκ τοῦ πλοῦς, τότε ἐπέγνωσαν.

43. ἀποξέψαντας] intellige ἑαυτοὺς εἰς τὴν θάλασσαν.

XXVIII, 1. καὶ διασωθ. κ. τ. λ.] διασωθ. δὲ ἐγνώσαν,
 ὅτι μελίτη. E. Damasc. II, 707.

2. ἡμῖν] — E. Damasc. l. l. Praeternittit autem vers.
 3—6.

ἀνάψαντες] ἄψαντες. E.

3. Φρυγᾶνων] † τι. E.

ἐκ τῆς] ἀπὸ τῆς. E.

ἐξελθοῦσα] διεξελθοῦσα. Ita et Chryl. IX, 404.
 d. sed 405. a. ἐξελθοῦσα.

καθῆψε] καθήψατο. E. Sic Chryl. 404. d. ac
 deinde suis verbis, ἄπτειται, ἤψατο. Ergo medium,
 quod ulitatus est.

μάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ,
 ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· πάντως Φονεύς ἐστιν
 ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς
 θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. ὁ μὲν 5.
 οὖν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ,
 ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· οἱ δὲ προσεδόκων, ἀν- 6.
 τὸν μέλλειν πῖμπρασθαι, ἢ καταπίπτειν
 ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδο-
 κώντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς
 αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον,
 θεὸν αὐτὸν εἶναι. ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τό- 7.
 πον ἐκείνον ὑπῆρχε χωρία τῶ πρώτῳ τῆς
 νήσου, ὀνόματι ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος
 ἡμᾶς, τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν.
 ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ ποπλίου πυρε 8.
 τοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον κατα-
 κείσθαι

4. ἐκ τῆς] κατὰ τῆς. E. Orig. II, 27. et, ἰδόντες δὲ
 βάρβαροι. Ingeniose autem ex b. l. docet, ser-
 pentes in litteris facris non referri ad ἕρπετα, sed
 ad θηρία.

5. ἀποτινάξας] ἀποτιναξάμενος. E. Quod ipsum usita-
 tius est. Philo p. 259. b. ἀποτινάττει καὶ ἀπο-
 βάλλει τὰ φύλλα, ubi synonymum est, ἀποξέριπται.
 Alibi etiam in N. Test. est ἀποτινάξαι et ἐκτι-
 νάξαι.

ἔπαθεν] ἔκασθεν. E.

6. πῖμπρασθαι] ἐμπῖμπρασθαι. E.

μεταβαλλόμενοι] μεταβαλόμενοι. E.

7. ποπλίῳ] πουπλίῳ. E. Damasc. I. l.

τρεῖς ἡμέρας] — E. Forte propter vers. II.

8. δυσεντερίᾳ] δυσεντερίῳ ἢ δυσεντερίαις. E. Vulgatum
 Chryl. 405. Damasc. II, 555. qui tamen rursus
 πουπλίῳ habet, et αὐτῶ omittit etc.

κῆσθαι· πρὸς ὃν ὁ παῦλος εἰσελθὼν, καὶ
 προσευξάμενος, ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας αὐτοῦ,
 9. ἰάσατο αὐτόν. τούτου ὄν γενομένου, καὶ
 οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ,
 10. προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· οἱ καὶ
 πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγο-
 μένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρείαν.

ΛΘ. ὅπως ἀπὸ μελίτης εἰς ῥώμην κατήντησεν ὁ
 παῦλος.

11. μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας * ἤχθημεν ἐν πλοίῳ,
 παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, ἀλεξανδρίῳ,
12. παρασήμῳ διοσκύροισι. καὶ καταχθέντες
 εἰς συρακούσας, ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς.
13. ὅθεν περιελθόντες κατήντησαμεν εἰς ῥήγιον,
 καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου,
14. δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς ποτιόλους. ὅ
 εὐρόντες ἀδελφοὺς, παρεκλήθημεν ἐπ' αὐ-
 τοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτὰ· καὶ οὕτως εἰς
15. τὴν ῥώμην ἤλθομεν. καὶ κείθεν οἱ ἀδελφοὶ
 ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς
 ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις ἀππίου φόρου καὶ
 τριῶν ταβερῶν· οὓς ἰδὼν ὁ παῦλος, εὐχα-
 ρισήσας

10. τὴν χρείαν] τὰς χεῖρας. E.

11. μῆνας] ἡμέρας. E. Vulgatum diserte Chryf. 405.
 d. bis. Illud ex verf. 7.

ἀνάχθημεν] ἤχθημεν. A. Postea etiam in tribus
 reperit. Illud fortasse Chryf. invexit l. l.

14. ἐπ'] παρ'. E.

ρισήσας τῷ θεῷ, ἔλαβε θάρσος. ὅτε δὲ 16.
ἦλθομεν εἰς ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέ-
δωκε τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχη· τῷ
δὲ παύλῳ ἐπετρέπη μένειν καθ' ἑαυτὸν,
σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

M. περὶ διαλέξεως παύλου τῆς πρὸς τοὺς ἐν ῥώμῃ
Ἰουδαίους.

ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσα- 17.
σθαί τὸν παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων
πρώτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς
αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον
ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πα-
τέροισι, δεσμιος ἐξ ἱεροσολύμων παρεδόθην
εἰς τὰς χεῖρας τῶν ῥωμαίων· ὅτινες ἀνα- 18.
κρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολύσαι, διὰ τὸ
μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν
ἐμοί. ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἤναγ- 19.
κασθῆν

15. θεῷ] χριστῷ. E.

16. ἦλθομεν] εἰσήλθομεν. E. Mox, ῥώμην, ἐπετρέπη
τῷ παύλῳ μένειν, omiffis mediis. Chryf. 406. b.
Ergo, ut alibi, in compendium redegit. Vestigia
lectionis Codicum omnium servat ipse Chryf. 407.
c. τῷ δὲ παύλῳ ἐπετρέπη μένειν καθ' ἑαυτὸν.
Omittunt etiam haec Wettf. A. 40. Etiam B.
qui solus cum Chryf. habet etiam ἐπετ. τῷ παύ-
λῳ. Ex meis Codd. nullus omnino praetermittit.

17. τὸν παῦλον] αὐτόν. E. Ita scilicet semel Chryf.
406. b. sed 411. a. vulgatum. Attingit etiam XI,
231.

19. Ἰουδαίων] + καὶ βεβάντων· ἄισε τὸν ἐχθρὸν
κίμων. E.

- κἀσθην ἐπικαλέσασθαι καίσαρα· οὐχ ὡς
 τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖσαι.
20. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσά
 ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλήσαι. ἔνεκεν γὰρ
 τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην
21. περίκειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον· ἡμεῖς
 οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ
 τῆς Ἰουδαίας· οὔτε παραγενόμενός τις τῶν
 ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι περὶ
22. σοῦ πονηρόν· ἀξιούμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκου-
 σαι ἂ Φρονεῖς. περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως
 ταύτης γνωστὸν ἔστιν ἡμῖν, ὅτι πανταχοῦ
23. ἀντιλέγεται. ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν,
 ἤκου

κατηγορεῖσαι] + ἀλλ' ἵνα σώσω τὴν ψυχὴν μου
 ἐκ θανάτου. E. Aus tausenden zwey Lorcken zur
 Probe vom Syrer in einem Verse, die nicht ein-
 mal Westf. D. noch Beda, noch Lucifer, kriti-
 schen Andenkens, empfehlen. Ad porcos istius-
 modi nugas, quae ad turbandos et infamandos
 libros sacros excogitatae sunt. v. Griesb. Eorum,
 qui id nondum ex edit. Westf. didicerunt, pro-
 fecto miseret. Propositum erat, hic ante oculos
 ponere vesanas corruptiones Syr. Cod. D. et
 Codd. quorundam, Patrumque Latinorum, quibus
 hic liber contaminatus est. Sed earum multitudo
 me deterruit. Ex Beda colligere licet, eas pro-
 venisse ex istis sic dictis *Post Illa*. Referantur
 ergo ad recensionem *Postillalem*. Nam istas cor-
 ruptiones a nemine critico adhuc probatas esse,
 coeci etiam, manibus palpando, deprehendunt.

22. περὶ μὲν] μὲν — E. Ath. II, 362. sed ibi rectius
 omittebatur.

ἤκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες·
 οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασι-
 λείαν τοῦ Θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ
 τοῦ ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου μαουσέως καὶ
 τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας.
 καὶ οἱ μὲν ἐπέειπον τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ 24.
 ἠπίσταν. ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλή- 25.
 λους, ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ παύλου
 ῥῆμα ἐν, ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
 ἐλάλησε διὰ ἡσαίου τοῦ προφήτου πρὸς
 τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγον· πορεύθητι 26.
 πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ * εἰπὼν· ἀκοῆ
 ἀκούσατε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέπον-
 τες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη 27.
 γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς
 ὡσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
 αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀ-
 φθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ
 καρ-

23. ἤκον — ξενίαν] ἤλθον εἰς τὴν ξενίαν πρὸς αὐτόν. E.
 τὰ περὶ] τὰ — E.

25. πρὸς ἀλλήλους.] ἀλλήλοις. E. Cyrill. V, a. 669.
 Haec et quae deinceps adduntur, cum aliqua va-
 rietate habet Basil. M. I, 301. 518. bis, ex Iesaiā
 et Actibus. Variat etiam Ath. II, 7.

ἡμῶν] ἡμῶν. E. Cyrill. I. I.

26. εἰπὼν] εἶπον. Cyrill. I. I. Nec aliter editum in Ie-
 saiae loco apud eundem III, 109. e. Atque ita
 exhibetur etiam in plerisque Codd. et apud Chryf.
 IX, 412. b. Sic et Basil. M. I. I. Dedi tamen ad
 regulas grammaticorum εἰπὼν.

27. ὡσὶ] ὡσὶν αὐτῶν. E.

καρδία συνῶσι καὶ ἐπισρέψωσι, καὶ * ἰάσο-
 28. μαὶ αὐτούς. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ὅτι
 τοῖς ἔθνεσιν ἀπεσάλη τὸ σωτήριον τοῦ
 29. Θεοῦ, αὐτοῖ καὶ ἀκούσονται. καὶ ταῦτα
 αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ ἰουδαῖοι, πολ-
 30. λὴν ἔχοντας ἐν ἑαυτοῖς συζητήσιν. ἔμεινε
 δὲ ὁ παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώμα-
 τι· καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς ἐισπορευο-
 31. μένους πρὸς αὐτόν· κηρύσσων τὴν βασι-
 λείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ
 κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας
 ἀκωλύτως. [Τέλος.]

Τέλος τοῦ
 σαββάτου.

ἰάσομαι] ἰάσομαι.

28. ἀπεσάλη] + τοῦτο. E. Chryf. habet et omittit.
 IX, 412. d. 414. b.

29. — E. Ex meis nullus omnino praetermittit, nisi
 unus Latinus, quem in priore editione conflu-
 lueram. Habet etiam Chryf. 412. et alii.

30. ὁ παῦλος] — E.

διετίαν] τριετίαν. E. Meus I. solus.

31. χριστοῦ] — E.

ἀκωλύτως] Quae hic ab aliquibus Latinistis et
 Syro temere addantur, discitur ex Wetli. P. Chryf.
 IX, 414. d. diferte habet: μέχρι τούτων τὸν λόγον
 ἴησιν ὁ συγγραφεύς.

Κ α θ ο λ ι κ ῆ
Ἐπιστολὴ Ἰακώβου.

Α. περὶ ὑπομονῆς καὶ πίστεως ἀδιακρίτου, καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης πρὸς τοὺς πλουσίους· ἐν ᾧ περὶ τῆς ἐν ἡμῖν πυρώσεως, καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς παθῶν, ὅτι οὐ παρὰ Θεοῦ τὸ αἴτιον. εἰ τι γὰρ ἀγαθὸν ἡμῖν, παρ' αὐτοῦ.

[Ἀρχή.] Ἰάκωβος Θεοῦ καὶ κυρίου ἰησοῦ Ι, ι. Α.
Χριστοῦ δούλος, ταῖς δώδεκα Φύλαϊς, * ταῖς
ἐν

Ι, ι. Α. τῆ δ. τῆς λα. ἐβδ. Ἰάκωβος Θεοῦ.

Ι, ι. De epist. catholl. vide praeter alios Montf. ad Chryl. VI, 308. seqq. 416. 430. et P. p. 8. 9. Nos plerorumque Codd. auctoritate epistolam Iacobi sex capitibus distinximus. Apud Pseudo-Oecumen. VII. numerantur. In uno Codice XIII. adeo reperi. Etli crisis epistolarum catholicarum valde impedita est, tamen in his epistolis nondum eiusmodi Codices reperti sunt, ut in evangeliiis, actibus et epistolis Paulinis, qui data opera a falsariis corrupti sunt, et ex quibus Semlerus ac post eum Griesbachius *suas* Alexandrinas et occidentales *recensiones* eruerunt. Eandem fortunam experta quoque est Apocalypsis, quae fere ex Andrea et Aretha, paucisque aliis corrupta est. Aut ergo istorum falsariorum fraus et audacia aliquo casu impedita est, aut ita molesta et laboriosa opera fatigati sunt, aut corruptionum ἀφερμαῖ in his libris eis defuerunt. Omnes enim, qui Patres Graecos legerunt, cognitum habent, episto-

2. ἐν τῇ διασπορᾷ, χαίρειν. πᾶσαν χαρὰν
 ἠγάσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς
 3. περιπέσητε ποικίλοις· γινώσκοντες, ὅτι τὸ
 δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεταιται
 4. ὑπομονήν· ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον
 ἔχεται, ἵνα ᾗτε τέλειαι καὶ ὀλόκληροι, ἐν
 5. μηδενὶ λειπόμενοι. εἰ δὲ τις ὑμῶν λείπε-
 ται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ δίδοντος
 Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς, καὶ * οὐκ ὀνειδίζοντος,
 6. καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν πίστει,
 μηδὲν διακρινόμενος. ὁ γὰρ διακρινόμενος
 ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ
 7. ῥιπιζομένῳ. μὴ γὰρ οἶσθω ὁ ἄνθρωπος
 ἐκείνος, ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου.
 8. ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις
 ταῖς

epistolas catholicas et apocalypsin rarissime ab iis
 laudari. Ergo ex Patribus Graecis discrepantes
 lectiones, ab eorum incogitantia, negligentia, au-
 dacia et levitate ortae, repeti non poterant.

Ἰακώβος — δούλος] Cyrill. I, g. 222. Ad χαίρειν.
 V, a. 300. Mox vitiose omittit ταῖς, ante ἐν, edit.
 Gregor.

3. τῆς πίστεως] — E.

5. σοφίας] σοφίαν. E. Cyrill. V, a. 387.

καὶ μὴ] καὶ οὐκ. Vulg. Cyrill. I. I. Basil. M. II,
 576.

6. — 8. Chryl. V, 127. Mox Theophyl. ῥιπιζομένῳ.
 Male! Theophyl. in his catholl. epist. ubique
 notat edit. Venet. III, 319. seqq.

7. 8. Cyrill. IV, 806.

8. ἀνὴρ] † γὰρ, E. Cyrill. IV, 806. et in fine αὐτοῦ.
 ἐπεὶ

ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελ-9.
 Φὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ ὁ δὲ 10,
 πλούσιος, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς
 ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλε 11.
 γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε
 τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε,
 καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ
 ἀπώλετο· οὕτω καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς
 πορείαις αὐτοῦ μαραινθήσεται. μακάριος 12.
 ἀνὴρ

ἐπεὶ καὶ ἀνὴρ δίψ. — ὁδοῖς αὐτοῦ. 533. ὁ γὰρ
 δίψ. ἀνὴρ — αὐτοῦ. VI, a. 186. ἀκατάστατος γὰρ
 ὁ δίψ. ἐν — αὐτοῦ. Ut ego edidi, Codd. et Da-
 masc. II, 448. De αὐτοῦ et αὐτοῦ ὁ. P. Hoc lo-
 co nec cum haereticis, nec cum ullo alio est dis-
 putatio. In huiusmodi locis tirones discant crisin.
 Nemo hic tam temerarius fuit, ut aliquid auctore
 Cyrillo contra Codd. mutaret. Simul vero disci-
 tur, quam diligenter Cyrillum notarit Wetst. Sci-
 licet primum tantum locum. Ergo et Griesb. v.
 vers. 14, 17. ubi rursus Cyrillus commendat suum
 γὰρ. Ibi nihil notavit Griesbachius? Cur? Quia
 Wetstenius nihil notaverat.

9. δὲ] — E. Damasc. II, 566. et Cyrill. I, a. 435.
 Scilicet ibi rectius abest. Mox ibid. ex vers. 10.
 παρελεύσεται γὰρ καὶ ἐν ἴσῃ πόσει, καὶ ἀνθῶν
 διοίσει τῶν ἐν ἀγροῖς κατ' οὐδένα τρόπον. Servat
 δὲ. III, 535. sed: αὐτοῦ, ὡς ἄνθος γὰρ χόρτου
 παρελεύσεται.

10. ἄνθος χόρτου] Attingit Clem. Alex. 540, nisi re-
 spiciat 1. Petr. 1, 24.

11. οὕτω καὶ] de οὕτω et οὕτως in universum pronitum
 in P.

πορείαις] πορείαις. E. Scilicet in hoc et in simi-
 libus vocabulis scribae confundunt εἰ et ε. Erasmi
 animad-

- ἀνὴρ, ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος
γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς,
ὃν ἐπηγγέλατο ὁ κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν
13. αὐτόν. μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι
ἀπὸ * Θεοῦ πειράζομαι. ὁ γὰρ Θεὸς ἀπί-
ραστός ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
14. ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυ-
15. μίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος. εἴτα
ἢ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν·
ἢ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκτενεῖ
θάνατον.

animadversio absurda et linguae graecae contraria est. Non dicitur πορεία, ἢ, sed ἐπιπορεία. Simile est verl. 8. ἰδοῦς. Iacobus Christi fuit discipulus, non Isocratis. Inepte vero vulgatus reddidit, *ueneribus*.

12. πειρασμόν] πειρασμούς. E. Sic et non nulli 2. Petr. 2, 10. Scilicet rectius in eiusmodi pluralis adhibetur,

ὁ κύριος.] ὁ Θεός. E.

13. ἀπὸ τοῦ Θεοῦ] ὑπὸ Θεοῦ. E. ἀπὸ Θεοῦ. Damasc. II, 316. Cyrill. I, a. 10. 539, ad fin. verl. 15. Ita et IV, 431, sed in fine, κτενεῖ θάνατον.

ὁ — κακῶν] Orig. II, 124.

14. δὲ] γάρ. E. Cyrill. II, 51. ubi rectius est γάρ. Repugnant ceteri loci Cyrilli hic laudati, Ibid. est ἀποκτενεῖ, ut Damasc. II, 336.

15. ἀποκτενεῖ] κτενεῖ τ ἀποκτενεῖ. E. Vulgat. Ath. I, 647. Dicitur tam κτενεῖ, quam κτενω. Chryf. XI, 152. e. habet κτενωσαν et κτενωσαν. Apud Orig. III, 449. c. d. 451. c. ter est κτενεῖν. ἀποκτενεῖν apud Theodoret. ad Heb. p. 609. Clem. Alex. p. 498. 499. Nullus tamen huc respicit, v. verl. 13. et P. ad h. l.

θάνατον, μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου 16.
ἀγαπητοί. πᾶσα δέσσις ἀγαθή, καὶ πᾶν 17.
δώρημα τέλειον ἀνωθεν ἐστὶ καταβαῖνον
ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν Φώτων, παρ' ᾧ οὐκ
ἐστὶ παραλλαγή, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.
βουλή.

16. μὴ] + οὐν E. Ex solo A. hic ostentat οὐν Griesb.
Cur non ex eodem solo vers. 5. ostentavit τοῦ
θεοῦ τοῦ διδόντος; v. Cyrill. V, a. 361, V, d. 76.

17. πᾶσα] + γὰρ τ μὲν τ δέ. E. Cyrill. I, a. 404.
et III, 311. γὰρ. sed μὲν. I, g. 205. δέ vero V,
d. 98. Nihil addit. V, a. 411. 494. 510. Nihil
omnino mutat Damasc. II, 721.

τέλειον] ἀγαθὸν καὶ πᾶσα εὐλογία — καταβαί-
νουσα ἀπὸ τοῦ πατ. Quin etiam repetit εὐλογίαν.
E. Cyrill. I, a. 404. Quid hic notatum ex
Cyrill?

καταβαῖνον] κατερχόμενον. E. Synonymum, scri-
barum graecorum levitate invecum, vel etiam ex
scholio, aut ex 3, 16.

ἀπὸ τοῦ πατρὸς] παρὰ τοῦ πατρὸς τ ἐκ τοῦ πα-
τρὸς. E. ἐκ Ath. II, 329. Cyrill. V, a. 361. V, d.
76. I, g. 205, V, a. 494. ἀπὸ habet V, a. 411.
510. παρὰ. V, d. 98. ubi πατρὸς explicat θεοῦ.
IV, 1. III, 311. Oecum. II, 447. ἀνωθεν ἐκ τοῦ
πατρὸς τῶν Φώτων ἐστίν, παρ'. Sic et ibid. in
schol.

οὐκ ἐστὶ] οὐκ ἔστι. E. Vulgatum Cyrill. V, a. 411.
sed ἔστι 458. 494.

τροπῆς] Haec Cyrill. VI, a. 152. Christo ita ac-
commodat: καὶ τροπῆς οὐκ εἶδεν, (immo εἶδεν.)
ἀποσκίασμα παθεῖν. Hunc vers. attingit etiam
Chryl. II, 603. Caecus sit necesse est, qui in his
septendecimi versibus cum Griesbacho non agno-
verit vel ex Cyrillo solo tres, quatuorve diversas
recen-

18. βουλευθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας,
εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινὰ τῶν αὐτοῦ
κτισμάτων. [Τέλος.]

Τέλος τῆς δ.

B. περιπεραύτητος καὶ ἀγνείας καὶ πράξεως ἀγαθῆς,
μεταδοτικῆς ἐπὶ μακαρισμῶ, καὶ περι ἐπισήμης καὶ
συμμετρίας λόγου.

B. 19. ὥστε, [Ἀρχή.] ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔσω
πᾶς ἀνθρώπου ταχύς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βρα-
20. δὺς εἰς τὸ λαλήσαι, βραδὺς εἰς ὀργὴν· ὀργὴ
γάρ

L. 19. B. τῆ ε. τῆς λα. ἐβδ. ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.

receptiones. Sed Griesbachus hic ipse coecus fuit, qui septem Cyrilli volumina in forma maxima non vidit. Cum apud Augustinum legatur, *momenti*, homines ingeniosi excogitarunt, ἔσπῆς. Quid, si τρεπῆς ita reddidit? Nam 1. Cor. 15, 52. ἐν ἀτόμῳ reddidit etiam, in *momento*, neglecta propria vocis notione. Quid sit ἔσπῆ, apud scriptores graecos, quidque apud Patres graecos sit, θεία ἔσπῆ, notum est. Ex alio Latinista laudatur: *modicum obumbrationis*, quod tamen nemo graece reddidit. v. Sabat. Ergone *modicum* et *obumbratio* sunt variae lectiones? Ita locis fere innumerabilibus Griesbachius Latinistarum nugas pro variis lectionibus hominibus simplicibus obtrufit, scilicet, ut, quantum in ipso esset, dubia redderet omnia. Quid hoc versu legendum sit, docent incontaminati Codices graeci.

18. βουλευθεὶς] βουλευθεὶς γὰρ τ αὐτὸς βουλευθεὶς τ αὐτὸς γὰρ βουλευθεὶς. E. Vincendae orationis causa. Secundum habet Theophyl. Cyrill. V, a. 367. solum τινὰ omittit. Damasc. II, 310. solum ἑαυτοῦ mutat. Ath. I, 485. II, 426. vulgatum.

19. ὥστε] ἴσσι τ ἴσσι δὲ τ — E. Damasc. II, 420. ah ἔσω ad λαλήσαι, sine varietate. Nullus bonus Codex hic quicquam mutat.

γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν 21. καὶ περισσεΐαν κακίας, ἐν πραύτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σώσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιη- 22. τὰ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροατῆ, παραλογιζόμενοι ἑαυτούς. ὅτι εἰ τις ἀκροατὴς 23. λόγου ἐστὶ, καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἑσώπτρῳ. κατενόησε γὰρ ἑαυ- 24. τὸν, καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο, ὅποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον 25. τέλειον, τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γε-
 νόμενος,

20. οὐ κατεργάζεται] οὐκ ἐργάζεται. E. Sic Damasc. II, 651. Illud dilerte Theophyl. 327. Scribae alibi etiam οὐ κατ. mutarunt in οὐκ. Hic praeterea non opus erat composito. Vulgatum cum aliis Ath. I, 647. II, 323. 629.

21. πραύτητι] πραύτητι ἢ πραύτητι καρδίας. E. Sic Theophyl. et mox, τὸν μὲν.

ψυχὰς ὑμῶν] ψυχὰς ἡμῶν. E.

22. λόγου] νόμου. E. Ex versf. 25. Ita Theoph. Idem, ἀκροατῆ μόνον, mox omisso, παραλ. ἑαυτ., quae tamen refert 328. a. Et hic, et versf. 23. νόμου. Damasc. II, 457. Idem versf. 24. κατενόησε — ἀπελήλυθε omittit.

23. λόγου] νόμου. E.

25. νόμον] λόγον. E.

παραμείνας, οὗτος] παραμείνας οὕτως ἢ, οὐκ — E.

ἐπιλησμονῆς] ἐπιλήσμων. E. v. P.

νόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μα-
 26. κάριος ἐν τῇ παίσει αὐτοῦ ἔσαμ. εἴ τις
 δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγω-
 γᾶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν
 27. αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρη-
 σκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ * θεῶ
 καὶ πατρὶ, αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφα-
 νούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπι-
 λον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.
 [Τέλος.]

Τέλος τῆς ε.

Γ. περὶ τῆς πρὸς ἕκαστον ἀγάπης ἀπροσωπολήπτου
 κατὰ νόμον.

Γ. II, I. [Ἀρχή.] Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολη-
 ψίαις ἔχετε τὴν πίσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ
 χριστοῦ

II, I. Γ. τῇ σ. τῆς λα. ἐβδ. ἀδελφοί, μὴ ἐν προσωπο-
 λεψίαις.

26. θρησκός] alii θρησκός. v. P. Laudat Cyrill. IV,
 295. ubi vitiose est καρδίας. Mox aliqui omittunt,
 ἐν ὑμῖν. Scholia Oec. nec pro, nec contra ἐν
 ὑμῖν sunt. Fortasse tamen ineptum πισθς, loco
 θρησκός, scriba levis ex iis sumsit. v. Griesb.

χαλιναγωγῶν] χαλικῶν. Sic Vat. 1209. seu B.
 Laudo!

27. παρὰ τῶ θεῶ] τῶ —. Sic. Sed ταπεινώσει,
 loco θλίψει, et, καὶ ἄσπιλον. Cyrill. III, 267.
 Idem V, b. 7. νησεῖα καθαρὰ — sed θλίψει,
 et omisso καὶ, ante ἄσπ. Nonne hic νησεῖα et
 ταπεινώσει notanda erant? Sed sibi ipse repugnat
 Cyrill. in utroque. v. Damasc. II, 626. et Nilum
 in caten. Niceph. II, 760.

II, I. Laudat Cyrill. V, a. 300. 374. 603. 753. ubi μου
 omit-

χριστοῦ τῆς δόξης. εἰάν γάρ εἰσέλθῃ εἰς 2.
 τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος,
 ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς
 ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, καὶ ἐπιβλέψῃτε ἐπὶ 3.
 τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν,
 καὶ εἶπητε αὐτῷ· σὺ κάθου ᾧδε καλῶς·
 καὶ τῷ πτωχῷ εἶπητε· σὺ σῆθι ἐκεῖ, ἢ
 κάθου ᾧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου. καὶ 4.
 οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κρι-
 τὰὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; ἀκούσατε, 5.
 ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέ-
 ζατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου, * πλου-
 σίους ἐν πίσει, καὶ κληρονόμους τῆς βασι-
 λείας, ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐ-
 τόν; ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. 6.
 οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν,
 καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια;
 οὐκ

omittit, τῆς δόξης tamen, quod infimus Cod.
 Wetlt. 13. excludit, servat.

2. εἰάν γάρ] ὑποκριτὰ. εἰάν γάρ. E. Cyrill. IV. 344.
 Ibid. pro arbitrio laudat vers. 3. 4.

3. καὶ ἐπιβλ.] ἐπιβλ. δέ. E. Theophyl. Idem αὐτῶν,
 post εἶπητε omittit. Cum Codd. Wetlt. A. C.
 13. hoc versu consentit meus 13. quem postea
 comparavi, quique in his epist. meorum omnium
 est infimus.

4. καὶ οὐ] καὶ — E. καὶ, παρέλκει. Theophyl. 330.
 et Oec. II, 453. Ergo deletum.

5. τοῦ κόσμου τούτου] τούτου —. Mox, ἐν τῇ πίσει.
 Theophyl.

7. οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα
 8. τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; εἰ μέντοι νόμον
 τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφὴν
 ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, ὡς * ἑαυτὸν
 9. καλῶς ποιεῖτε· εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε,
 ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ
 10. νόμου, ὡς παραβάται. ὅσις γὰρ ὅλον
 τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἐνὶ, γέγονε
 11. πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ εἰπὼν· μὴ μοιχεύ-
 σης, εἶπε καὶ μὴ φονεύσης· εἰ δὲ ὁ μοι-
 χεύσεις, φονεύσεις δὲ, γέγονας παραβάτης
 12. νόμου. οὕτω λαλεῖτε καὶ οὕτω ποιεῖτε,
 ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνε-
 13. σθαί. ἢ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῶ μὴ
 ποιήσαντι ἔλεος· * κατακαυχᾶτε ἔλεος
 κρίσεως. [Τέλος.]

Τέλος τῆς σ.

Δ.

7. ἐπικληθὲν] κληθὲν. E. Theophyl., qui etiam, loco
 καλὸν, explicat καινόν. Ex Ies. 65, 15.

8. ὡς σεαυτὸν] ὡς ἑαυτὸν. Ita postea in quatuor inve-
 ni et apud Theophyl. Σ temere repetitum.

10. τηρήσει, πταίσει] πληρώσει, πταίσει t τηρήσει,
 πταίσει. E. Peltorius Theophyl. Cyrill. I, a. 552.
 ὅταν γὰρ ὅλον τὸν νόμον τελέσει τις, πταίσει ad
 fin. vers. 11. Negligenter laudat Orig. II. 798. et
 Basil. M. II, 631.

13. ἀνίλεως] ἀνήλεος t ἀνέλεος. E. Haec ex proximo
 ἔλεος ficta videntur. ἴλεως alibi etiam est in N.
 T. Ἀνίλεως Cyrill. V, b. 149. ἀνέλεος Damasc.
 II, 484.

καὶ κατακαυχᾶται] Unice vera lectio videtur,
 κατακαυχᾶτε, confuso activo et medio. Sic e. c.

Luc.

Δ. ὅτι οὐκ ἐκ πίσεως μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἔργων, καὶ οὐκ ἐκ θατέρου ἰδικῶς, ἀλλ' ἐξ ἀμφοῖν ἅμα δικαιοῦται ἄνθρωπος.

[Ἄρχή.] τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν 14. Δ.
πίσιν λέγη τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη; μὴ
δύνα-

II, 14. Δ. τῆ β. τῆς λβ. ἐβδ. ἀδελφοί, τι τὸ ὄφελος, ἐὰν πίσιν.

Luc. 1, 47. est ἠγαλλίασε, loco ἠγαλλιάσατο. Matth. 10, 14. et Marc. 6, 11. ἐκτινάξατε. Hebr. 4, 10. κατέπαυσε, loco ἀνεπαύσατο. Gal. 4, 9. ἐπιστρέφετε, loco ἐπιστρέφασθε. Et in hac ipsa epistola 3, 5. μεγαλαυχεῖ, pro quo usitatus dicitur μεγαλαυχεῖσθαι. Ἐγειρε, loco ἔγειρεν, et alia praetermitto. Iam quia hoc inutilitatum videbatur, facile corrigebatur κατακαυχᾶται. Alii vero etiam ita scribebant ex frequenti confusione s et α. Mutato vero κατακαυχᾶ τε in κατακαυχᾶται, opus erat vinculo orationis. Ergo alii exhibebant, καὶ κατακαυχᾶται, alii κατακαυχᾶται δὲ, vel etiam, κατακαυχᾶται γάρ. Sed istas particulas meliores Codd. non agnoscunt. Alii denique etiam ex κατακαυχᾶ τε fecerunt κατακαυχᾶτε. Hinc mox ἔλεον, loco ἔλεος ortum. ὁ et τὸ ἔλεος invenitur: sed τὸ ἔλεον equidem nullibi reperit. Cyrill. I, a. 248. κατακαυχᾶται γάρ ἔλεος κρίσεως. V. b. 149. καὶ κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. Damasc. II, 475. κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. Theophyl. 331. καὶ κατακαυχᾶται ἔλεος. Sed in schol. 332. ἀνηλεῶς ἢ κρίσις ἀπαντήσεται. κατακαυχᾶται δὲ ἔλεος. v. P. Notum est ἀνχεῖς, cuius interpretationem Kuiff. de verb. med. p. 106. memorat καυχᾶς. Vide 1. Cor. IV, 7. in P et Montf. ad Chryf. X, 98. nota b. Καυχᾶ, quod Suid. et Phauor. laudant, non est huius loci, quod per se constat. De activo enim quaeritur. Aliis fortasse hic probabitur, κατακαυχᾶται τε. Sed huic coniecturae, quae nec mihi displicet, nullum accedit praelidium a Codd.

14. v. Cyrill. V, b. 148. ad vers. 14—16. qui ibi aliquam varietatem habet.

15. δύναται ἢ πίσις σῶσαι αὐτόν; εἰάν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι, καὶ
16. λειπόμενοι ὡς τῆς ἐφημέρου τροφῆς, εἶπη δὲ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν· ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε· μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τό
17. ὄφελος; οὕτω καὶ ἡ πίσις, εἰάν μὴ ἔργα
18. ἔχη, νεκρά ἐσι καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἔρεῖ τις· σὺ πίσιν ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν πίσιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ γὰρ δεῖξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίσιν μου· σὺ πιστεύεις, ὅτι ὁ Θεὸς εἷς ἐστὶ· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι,
20. καὶ Φρίσσουσι. θέλεις δὲ γινῶναι, ὡς ἄνθρωπε κενὸν, ὅτι ἡ πίσις χωρὶς τῶν ἔργων
21. νεκρά ἐστιν; ἀβραάμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ

15. Laudat Damasc. II, 484.

17. Attingit Cyrill. III, 423. 865. V, c. 174. nisi respexerit verſ. 20. 26. Chryſ. II, 348.

ἐκ prius] χωρὶς. E. Ita solus habet infirmus meorum 13. quem post priorem editionem consului. Arguta est correctio, cui etiam repugnat interpretatio Theophyl. 333 καὶ ἔργα διπλὰ κ. τ. λ., et Oecum II, 457. c. δύο γὰρ κ. τ. λ., qui prius, ἐκ τῶν ἔργων σου, haud dubie errore typhotetae omittit.

18. ὁ Θεὸς εἷς] εἷς ὁ Θεός. E. Cyrill. IV, 878. mox omillis, καλῶς ποιεῖς. Ita, his servatis. 953.

19. ὁ Θεὸς εἷς ἐστὶ] ἐστὶ Θεός. E. Ath. II, 91.

20. Orig. IV, 318. et 306. laudat, ἐν τῇ φερραμένη ἰακώβου ἐπιστολῇ. Ac si de ea dubitaverit,

ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαακ τὸν
 υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; βλέπεις, 23.
 ὅτι ἡ πίσις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ
 ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίσις ἐτελειώθη; καὶ 23.
 ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· ἐπίστευσε δὲ
 Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς
 δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε 24.
 τοίνυν, ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος,
 καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον; ὁμοίως δὲ καὶ 25.
 ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑπο-
 δεξαμένη τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρας ὁδοῦ
 ἐκβαλοῦσα; ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς 26.
 πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτω καὶ ἡ πίσις
 τέλος τῆς β. χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν. [Τέλος.]

E. ὅτι ἡ περσιτῆς καὶ ἄτακτος γλῶσσα θανατοῖ τὸν
 κερτημένον, ἢ κρατεῖν ἀνάγκη εἰς ἑυφημίαν καὶ δόξαν
 τοῦ Θεοῦ· ἐν ᾧ, περὶ ἀναστροφῆς καὶ ἀγαθῆς καὶ
 ἀρχαίου πρὸς ἀλλήλους ἐκ φιλοδοξίας τῆς ἐπὶ σοφίᾳ
 ἀνθρωπίνῃ· περὶ θείας σοφίας· ὅτι ἐκ ἐξιδυμίας καὶ
 φιληδο-

21. τὸν υἱὸν αὐτοῦ] αὐτοῦ omissum in edit. Gregor.
 Editiones exhibent αὐτοῦ, Codd. αὐτοῦ.

23. ἐπίστευσε δὲ] + ὁ. E. Cyrill. IV, 537. Mox, εἰς
 Θεὸν — δικαιοσύνην ἢ πίσις καὶ. In exemplo
 Wetst. hic locus Cyrilli non reperitur. Ergo nec
 in Griesbachiano Cyrillo. Laudat et Orig. IV,
 318. et Basil. M. II, 313.

24. τοίνυν] — E. Omittit Theophyl.

25. ἀγγέλους] κατασκόπους. E. quae est explicatio ex
 Hebr. 11, 31. Igitur etiam in aliquot Codd. in
 marg. legitur.

26. γὰρ] δέ. E. Orig. II, 644.

φιληδονίας ἕξεις, καὶ ἀκαταστασία, καὶ ἡ πρὸς θεὸν
ἔχθρα γίνεται. περὶ μετάνοίας πρὸς σατηρίαν, καὶ περὶ
τοῦ μὴ κρῖνειν τὸν πλησίον.

- E. III, 1. [Ἀρχή.] Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε,
ἀδελφοί μου, εἰδότες, ὅτι μᾶλλον κρῖμα λη-
2. ψόμεθα. πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες.
εἰ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, ὁυτος τέλειος
ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ
3. σῶμα. * Ἴδε τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς
εἰς τὰ σῶματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθε-
σθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐ-
4. τῶν μεταάγομεν. ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα, τη-
λικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων
ἐλαυνόμενα, μεταάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πη-
δαλίου,

III, 1. E. τῆ γ. τῆς λβ. ἐβδ. ἀδελφοί, μὴ πολλοὶ δι-
δάσκαλοι.

III, 1. Sine varietate Cyrill. I, a. 122. Mev abest.
Damasc. II, 679.

2. Laudat Cyrill. I, a. 504.

δυνατὸς] δυνάμενος. E. Ita Cyrill. II, 827. VI, b.
151. et Damasc. II, 420. sed ibidem ἐστὶ, loco ἀνὴρ,
omisso καὶ ὅλον. Idem 421. ἀνὴρ et καὶ ὅλον ser-
vat. Hic autem continuat ad vers. 11. Δυνάμενος
Theophyl. 335. δυνατός. 336. Idem monet, τῶν
ἵππων in constructione inferendum esse post
σῶματα.

5. ἰδοὺ] ἴδε. Alii notarunt, εἰ δέ, quod ortum credo
ex εἰδέ.

βάλλομεν] ἐμβάλλομεν. E. Cod. Aug. 6. in textu,
sed in scholio vulgatum habet. Tamen semel est
in schol., ἐμβάλλομεν fol. ξβ. p. 2. imit. v. P.

δαλίου, ὅπου ἂν ἡ ὄρμη τοῦ εὐθύνοτος
βούληται. οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν 5.
μέλος ἔστι, καὶ μεγαλαυχῆ· ἰδοὺ, ὀλίγον
πῦρ ἠλικὴν ὕλην ἀνάπτει; καὶ ἡ γλῶσσα
πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας· οὕτως ἢ 6.
γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἢ
σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα
τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη
ὑπὸ

5. ὀλίγον] ἠλικὸν. E. Occuparunt aliqui scribae hoc
ex vincino. De Chrysofomi loco a Wettf. lau-
dato adhuc dubito. In hom. 4. ad Act. T. IX,
34. e. reperio: τοσούτον πῦρ μυρίαν ὕλην ἀνάψαι
δύναται. Sed haec non sunt Iacobi, verum Chry-
sostomi. Gratulor Griesbacho hanc νοθεύτητά,
qui secure haec et alia plura ex Wettf. transcri-
psit. Mihi mirum videbatur, cum Chrysofomum
tam diligenter legissem. Antiochus autem ita ha-
bet in Pandect. bibl. Patr. Parif. T. XII. p. 67. d.
De Antiochi in priore edit. Griesbachus ne ver-
bum quidem. In novissima notavit *Antiochum
Monachum*. Iam ergo sciunt omnes, *quis Antio-
chus* intelligendus sit.

6. οὕτως] — τ + καί. E. Disiecta est tota huius
loci oratio. In ea ergo hic nectenda laborat
Theophyl. Omnis correctio, Codicibus graecis
contraria, temeraria est.

τροχὸν] Grotius coniicit *τρέχον, cursum*, addens:
accentius quisque addidit suo arbitratu. Cum
ergo ipse etiam suo arbitratu hic addiderit, reti-
neamus eum aliorum arbitratu. Sophocles Antig.
p. 257. μὴ πολλοὺς ἔτι τροχοὺς ἀμιλλητῆρας
ἡλίου τελῶν. Ubi scholiasta: μὴ πολλοὺς ἡλίου
δρόμους τελῶν, et: τροχοὺς δὲ, ἀντὶ τοῦ κύ-
κλους, δρόμους. Anacreon limiliter fere IV, 7. 8.
τροχὸς ἀεματος γὰρ εἶα βίωτος τρέχει κυλισθεῖς.
γενέσεως] Nullum nec postea Cod. reperi, qui
habe-

7. ὑπὸ τῆς γενένης. πᾶσα γὰρ Φύσις θηρίων
 τε καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων,
 δαμάζεται καὶ δεδάμασαι τῇ Φύσει τῇ
 8. ἀνθρωπίνῃ· τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύνα-
 ται ἀνθρώπων δαμάσαι, ἀκατάσχετον κα-
 9. κόν, μετῆ ἰοῦ θανατηφόρου; ἐν αὐτῇ
 εὐλο-

haberet γενένης. Utrumque tamen notant Oec.
 II, 461. Theophyl. 337. Cod. Aug. 6. in textu
 et in schol. vulgatum. Semel tamen in schol. ex-
 hibet γενένης v. fol. ξβ. pag. 2. Γενένης fortasse
 ex proximo occuparunt scribae. Coniici possit,
 olim lectum esse γέννης, idque expositum esse γε-
 νέσεως, ac deinde mutatum esse in γενένης.
 Verum Codd. contra sunt Cyrill. VI, a. 29. ἡ
 γλῶσσα μὲν πῦρ καὶ ἀκατάσχετόν ἐστι κακόν.
 Damascenum supra laudavi. Si omnino legen-
 dum sit γενένης, τροχῶς iam nec rota, nec cuiusus
 erit, sed tormentum. Scholium, quod Wetst.
 notat ex Cod. 15. auctius et emendatius legitur
 in Catena MS. cuius apographum habeo. Id etfi
 ad Cyrillum refertur, tamen ultima eius pars est
 ex Chryl. I, 747. a. Ex eo pendent ceteri schō-
 liaetae, cum ista catena scholiis reliquis omnibus
 sit venustior. v. Mill. Prolegg. §. 1044. In Cyrilli
 scriptis editis nihil eiusmodi inveni, cum tamen
 eum totum legerim, nisi eo trahere velis VI, a.
 29. ubi tamen γενένης non reperitur. Γέννης ergo
 nil nisi error scribarum videtur esse.

8. Interrogandi notam addendam esse, scholiaetae et
 Theophyl. 338. monent, v. P.

τὴν δὲ] Cyrill. IV, 724. τὴν γὰρ γλ. Ex eo
 etiam ineptum, et Codicibus contrarium ἀκατάσα-
 τον, loco ἀκατάσχετόν, refutatur. Explicat enim:
 δυσκαταγάνισον. Vide etiam Damasc. II, 380. et
 locum supra laudatum 421.

εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν
 αὐτῇ καταράμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς
 καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας. ἐκ τοῦ 10.
 αὐτοῦ σώματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατ-
 άρα. οὐ χρεὶ, ἀδελφοὶ μου, ταῦτα οὕτω
 Τέλος τῆς γ. γίνεσθαι. [Τέλος.] [Ἀρχή.] μήτι ἢ 11. 5.
 πηγῇ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρῦει τὸ γλυκὺ
 καὶ τὸ πικρὸν; μὴ δύναται, ἀδελφοὶ μου, 12.
 συκῇ ἐλαίας ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος σῦκα,
 οὕτως οὐδεμία πηγῇ ἀλυκὸν καὶ γλυκὺ
 ποιῆσαι ὕδωρ. τίς σοφὸς καὶ ἐπισήμων ἐν 13.
 ὑμῖν; δεῖξάτω ἐκ τῆς καλλῆς ἀναξροφῆς τὰ
 ἔργα

III, II, 5. τῆ δ. τῆς λβ. ἐβδ. ἀδελφοὶ, μήτι ἢ πηγῇ
 ἐκ τῆς αὐτῆς.

9. Θεὸν] κύριον. E. Cyrill. II, 106. ubi etiam praeter-
 mittit: ἐκ τοῦ αὐτοῦ — κατάρρα. κύριον, quod
 meorum omnino nullus habet, in interiore marg.
 probat Griesbachius. Scilicet, ut et alibi κυρίου,
 loco Θεοῦ, in textu probare possit. Attente!

γεγονότας] γεγενημένους ex Damasc. immo vero
 ex Weist. notae Griesb. Vide Damasc. II, 380.
 Sed idem 421. sicuti Cyrill. l. l. habet γεγονότας.
 Quod ergo ex Damasc. efficitur? Nihil. Contra
 sunt praeterea omnes omnino Codices probi.

12. οὕτως — γλυκὺ] οὕτως οὐδὲ ἀλυκὸν γλυκὺ. E.
 Cyrill. II, 107. In fine vers. Theophyl. addit
 δύναται.

13. τίς σοφός] τίς — τ' εἰ τις σοφός. E. Servat Cy-
 rill. V, b. 190. vulgatum cum levi transpositione.
 Nam δεῖξάτος est vitiosum. Nihil omnino mutat
 ibid. 326. Σοφίας in fine omittit Damasc. II, 656.
 De Cyrillo et Damascene hic filet Wetstenius.
 Ergo etiam Griesbachius. Laudo!

14. ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας. εἰ δὲ
 ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρ-
 διά ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδε-
 15. σθε κατὰ τῆς ἀληθείας. οὐκ ἔστιν αὐτῇ
 ἢ σοφία ἀνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπί-
 16. γειος, ψυχικῆ, δαιμονιώδης. ὅπου γὰρ
 ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ
 17. πᾶν φαῦλον πράγμα. ἢ δὲ ἀνωθεν σοφία,
 πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηκική,
 ἐπιεικής, εὐπειθής, μετῆ ἐλέους καὶ καρ-
 πῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος.
 καρπὸς

14. ἐριθείαν] Codices fere ubique variant in accentu huius vocabuli, cum alii ἐριθεία, alii ἐρίθεια exhibeant. v. P. Laudat usque ad vers. 18. Damasc. II, 684.

τῇ καρδίᾳ] ταῖς καρδίαις. E.

κατακαυχᾶσθε] Latinista: *alapamini*. Pro eo Sabat. conicit, *elevamini*. Coniecturam eius repetiit Griesb. Ingeniose! Forte Latinista ille ex ἀλαζονεύεσθαι, quod est synon. τοῦ καυχᾶσθαι, finxerat, *alazonari*, ut *plasmare* a πλάττειν, *parabolari*, a παραβάλλεσθαι. Ergo *alazonamini*. Latine!

15. αὐτῇ ἢ σοφία] ἢ σοφία αὐτῇ. E. Cyrill. V, b. 172. Theophyl.

16. Laudat Damasc. II, 608. 717. Utroque loco omit- tit γὰρ, quo ibi non erat opus. Sed 684 habet γὰρ. Hic enim longiorem locum notat. Ex hoc exemplo discunt tirones, Patres istas particulas pro arbitrio modo addere, modo omittere. Inter- dum etiam, si sermo ipsorum ita postulet, cum aliis permutant.

17. ἀδιάκριτος] ἐυδιάκριτος. E. v. P.

καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιούσιν εἰρήνην. Πόθεν πόλεμοι IV, 1. καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε 2. τὲ φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, οὐκ ἔχετε, * διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. αἰτεῖ 3. τε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε, ὅτι ἡ 4. Φιλία τοῦ κόσμου, ἐχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν; ὃς ἂν * βουληθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς

18. δὲ τῆς] τῆς — D. Rectius abest. Omittit Damasc. II, 685. ei 354. ubi etiam δὲ abest. Τῆς, id est, περὶ ἧς διαλέγομαι.

IV, 1. πόλεμοι καὶ] + πόθεν. E. Ex meis solus infimus 13. et Theophyl.

2. φονεύετε] Griesbachius: φονεῖτε Ed. inquit. Volebat φθονεῖτε. Alii φονάτε. Vide Beza ad h. l. In vulgato consentiunt omnes omnino Codd. mei. φονεύειν diserte explicatur in schol. Codd. Aug. 6. Item apud Theophyl. Oecum. quanquam in huius textu est φονεῖτε, quod temere in vulgaribus et in Griesbachianis Lexicis notatur. v. P.

οὐκ ἔχετε δὲ] καὶ οὐκ ἔχετε. E. δὲ —. v. P. Ita postea in tribus reperi. καὶ et δὲ frustra addita. Parum curat Iacobus ista vincula orationis. Sic mox vers. 4. Codices excludunt ὅον.

3. αἰτεῖσθε] αἰτεῖτε. E. Cyrill. I, a. 472. IV, 805. sed αἰτεῖσθε IV, 82. ubi tamen est ὅτι, loco διότι.

4. ὃς ἂν ὅον] ὅον —. Cyrill. III, 822. εἰ τις θέλει εἶναι
καὶ

5. ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε, ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει; πρὸς Φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα, ὃ κατώκησεν ἐν ἡμῖν.
6. μείζονα δὲ δίδωσι χάριν· διὸ λέγει ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. [Τέλος.] [Ἀρχή.] ὑποτάγη-τέλος τῆς δ. τε οὖν τῷ Θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ
8. φεύζεται ἀφ' ὑμῶν. ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιᾶ ὑμῖν καθαρῖσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοὶ, καὶ ἀγνίσατε καρδίας, δίψυχοι.
- ταλαι-

IV, 7. Z. τῆ ε. τῆς λβ. ἐβδ. ἀδελφοὶ, ὑποτάγητε τῷ Θεῷ.

καὶ φίλος τοῦ κόσμου. 838. καὶ ὡς ἐὰν βουληθῆ. V, b. 297. ὡς ἐὰν βουληθῆ. Sic et Damasc. II, 392.

5. ἢ δοκεῖτε] εἰ δοκεῖτε. E. Theophyl.

πρὸς Φθόνον] alii antecedentibus, alii sequentibus iungunt. v. P.

ἐν ἡμῖν] ἐν ὑμῖν. E. Theophyl.

6. διὸ λέγει — χάριν] — E. Nullus meorum omitit. Laudat etiam Chryf. VII, 651. e.

ὁ Θεὸς] κύριος. D. Cyrill. III, 301. V, b. 189. Basil. M, II, 426. Κύριος huc translatum credo ex Prov. 3, 34. Proverbia laudat Basil. II, 702, ubi contra deus. Cyrillus aequè potuit Proverbia, ac Iacobum respexisse. Clem. Alex. 446. ὁ Θεός. 516. Θεὸς γὰρ. Orig. III, 312. ὁ Θεός. Idem vero etiam potest esse ex 1. Petr. 5, 5.

7. ἀντίστητε] + δέ. A. v. Birch. Δέ omitit, quod non opus erat, Damasc. II, 450. et Cyrill. I, a. 44. Omitit vero etiam V, d. 76. b. Prior Cyrilli locus est etiam in caten. Niceph. I, 656.

8. Laudat Cyrill. V, b. 4. 7. Damasc. II, 524. Ath. II, 378. ita: ἀγνίσατε χεῖρας ἀμαρτωλοὶ, καὶ καθαρῖσατε.

ταλαιπωρίσαστε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύ-9.
σατε· ὁ γέλωσ ἡμῶν εἰς πένθος μεταστρα-
φήτω, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. τα-10.
πεινώθητε ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσεται
ὑμᾶς. μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελ-11.
φοί· ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου, καὶ
κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ
ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτῆς. εἰς ἐστὶν ὁ 12.
νομοθέτης * καὶ κριτῆς ὁ δυνάμενος σῶσαι
καὶ ἀπολέσαι· σὺ * δὲ τίς εἶ, ὃς κρίνεις τὸν
ἕτερον;

9. μεταστραφήτω] μεταστραπήτω. E. Infimus meorum
13. Sic et Vat. 1209. seu B.

10. τοῦ κυρίου] τοῦ — E. Orig. II, 815. nominativum.

11. μὴ καταλαλεῖτε, ἀδελφοί μου, ἀλλήλων. Cyrill. I,
a. 270.

ἀδελφοῦ κ. τ. λ.] τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἢ κρίνων,
καταλαλεῖ νόμον (vitioso) Damasc. II, 400. So-
lum ἢ, loco καί, sed rursus καταλαλεῖ νόμον, et
mox οὐκέτι, loco οὐκ. 562. ἢ etiam Theophyl.
qui et alia mutat. Scriptores sacri frequentius in
talibus utuntur καί. Contra ἢ sunt meliores Codd.
Saepe alibi in N. Test. temere ita correctum.
Vidi mox vers. 13.

12. ὁ νομοθέτης] + καὶ κριτῆς. Damasc. II, 562. καὶ
ὁ κριτῆς. καὶ κριτῆς. addit Cyrill. I, a. 475. III,
266. V, d. 57. 66. 83. 179. Idem postea in tribus
Codd. reperi. v. P. ad hunc locum et ad Apocal.
p. 67.

σὺ] + δέ. Hoc ipsum etiam post priorem edit.
in tribus Codd. inveni.

ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον] ὁ κρίνων τὸν πλησίον ἢ ὁ
κρίνων τὸν ἕτερον. E. Prius etiam Theophyl. v. P.
et

13. ἕτερον; ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον * καὶ
 ἄυριον * παρευσώμεθα εἰς τήνδε τὴν
 πόλιν, καὶ * ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα,
 καὶ * ἐμπορευσώμεθα, καὶ * κερδήσωμεν.
 14. οἷτινες οὐκ ἐπίσασθε τὸ τῆς ἄυριον. ποία
 γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; ἀτμίς γὰρ * ἔσται, ἢ πρὸς
 ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ * καὶ ἀφανι-
 15. ζομένη· αὐτὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, εἰάν ὁ
 κύριος θελήσῃ καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσω-
 16. μεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν
 ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν. πᾶσα καύχησις
 17. τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. εἰδοῦτι οὖν καλὸν
 ποιεῖν,

et indicem Euthalii cap. E. in fine. De appen-
 dice: ὅτι οὐκ — κατευθύνεται v. P. Eam postea
 in nullo inveni. Euthalii sunt verba ex indice
 capitis. Vide in hac edit. post verl. 16. indicem
 capitis 5.

13. ἢ ἄυριον παρευσώμεθα — ποιήσωμεν — ἐμπορευσώ-
 μεθα — κερδήσωμεν] καὶ ἄυριον παρευσώμεθα —
 ποιήσωμεν — ἐμπορευσώμεθα — κερδήσωμεν. Ita
 postea etiam in quatuor Codd. inveni. Tot enim
 post priorem edit. usus sum in his epistolis. Καὶ
 loco ἢ, habet etiam Cyrill. I, a. 504. Idem omit-
 tit ἐκεῖ.

14. τὸ τῆς] τὰ τῆς. E. Eleganter quidem. Mox, ζωὴ
 ἡμῶν Theophyl.

γὰρ ἐστίν] γὰρ ἔσται. Ex ἐστὶ nemo fecerit ἔσται,
 sed contra. v. Birch.

ἔπειτα δὲ] δὲ — τ + καὶ E. ἔπειτα καὶ. Da-
 masc. II, 317. ποία ζωὴ ἡμῶν ἐστίν; ἀτμίς γὰρ
 ἐστίν — ἔπειτα καὶ ἀφανίσει.

15. καὶ ποιήσωμεν] ποιήσωμεν. E. Cyrill. I, a. 504.
 Facilius quidem hoc.

ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦντι, ἀμαρτία αὐτῶ
ἔστιν.

3. ὅτι οὐκ ἐν ἀνθρώπῳ, ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ τὰ διαβήματα
ἀνδρῶν κατευθύνεται ἐν ᾧ, περὶ πλεονεξίας πλουσίων,
καὶ τῆς ἐν κόσμῳ τρυφῆς αὐτῶν, καὶ περὶ δικαιοκρι-
σίας θεοῦ. περὶ μακροθυμίας καὶ ὑπομονῆς παθημά-
των, καὶ περὶ ἀληθείας. παραινέσεις ἰδικαὶ ἐκάστῳ
προσέκουσαι μετὰ πίστεως. ὅτι διακονητέον τῇ τοῦ
πλησίον σωτηρίᾳ.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες V, 1.
ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχο-
μέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε, καὶ τὰ 2.
ἡμάτια ὑμῶν σπτόβρωτα γέγονεν. ὁ χρυ- 3.
σὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ
ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ
φάγεταί τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. ἐθι-
σαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ, ὁ 4.
μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς
χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεσερημένος ἀφ' ὑμῶν,
κράζει καὶ αἰ βοᾷ τῶν θερισάντων εἰς
τὰ

17. ποιεῖν] — E. Ex meis unus 16. quem postea
consultui, omittit in textu. Idem tamen in scholio
servat.

V, 1. ὀλολύζοντες] ὀλολύξαντες. E. Cyrill. II, 468.
Laudat Damasc. II, 484. ab οἱ πλούσιοι ad finem
vers. 3.

2. γέγονεν] ἐγένετο. E. Damasc. I, 1.

3. σάρκας ὑμῶν] † ὁ ἰὸς. E. Damasc. I, 1, et, αἰς πῦρ,
ad sequentia refert, ac mox, ἐσχάτη ἡμέρα. Ὡς
πῦρ ad sequentia refert etiam Cod. meus 16. Post
πῦρ addit ὁ. Theophyl.

- τα ἄτα κυρίου σαβαώθ εἰσεληλύθατιν.
 5. ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐσπαταλήσα-
 τε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν
 6. ἡμέρᾳ σφαγῆς. κατεδικάσατε, ἐφονεύσα-
 τε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.
 7. μακροθυμήσατε ὅυν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρ-
 ουσίας τοῦ κυρίου. ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχε-
 ται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυ-
 μῶν ἐπ' * αὐτόν, ἕως * λάβῃ ὑετὸν πρῶϊ-
 8. μον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ
 ὑμεῖς, σιηρίζατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ
 9. παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικε. μὴ σενάζετε
 κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ * κριθῆτε·
 ἰδοὺ, * ὁ κριτῆς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν.

[Τέλος.]

4. εἰσεληλύθατιν] εἰσεληλύθει. E. Damasc. II, 377.
 in reliquis convenit. Sed. 614. δε ἀπεσερημένος —
 εἰσελήλυθεν.

5. ἐτρυφ. — σφαγῆς] Cyrill. II, 468. ἐτρυφήσατε, ἐν-
 σπαταλήσατε (sic vitiose.) ἐπὶ τῆς γῆς ἐθρ. —
 σφαγῆς.

καρδίας] σάρκας. E. Vulgatum Damasc. II, 416.

6. δίκαιον] + ὅς. E. Theophyl.

7. ἐπ' αὐτῶ] ἐπ' αὐτόν. Sic saepe est accusativus in
 N. T. Postea in tribus ita etiam inveni. v. Birch.
 P. et verl. 14.

ἕως ἂν] ἕως ὅυ E. ἂν —. v. P. ἂν in interpretatio-
 ne solum addit Theophyl.

9. κατακριθῆτε] κριθῆτε. Ita postea in quatuor in-
 veni. v. P.

ἰδοὺ] + ὁ. Maximo meorum omnium consensu.
 Per errorem omissum in sic dicta recepta et Feltii
 editione, quam sequitur Gregor.

Τέλος τῆς ε. [Τέλος.] [Ἀρχή.] ὑπόδειγμα λάβετε, 10. Η.
 * ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς
 μακροθυμίας, τοὺς προφήτας, οἱ ἐλάλησαν
 τῷ ὀνόματι κυρίου. ἰδοὺ, μακαρίζομεν 11.
 τοὺς ὑπομένοντας· τὴν ὑπομονὴν ἰάβ ἠκού-
 σατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου εἶδετε, ὅτι πο-
 λύσπλαγχνός ἐσι * καὶ δικτίρων. πρὸ 12.
 πάντων δὲ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε
 τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον
 τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ
 τὸ

V, 10. Η. εἰς τὸν προφήτην ἠλίαν [καὶ ἑλισσαῖον,] καὶ
 εἰς ἑλαϊον ἀγγέλων [καὶ ἐν τισιν, ἐπὶ ἀσθενούντων
 καὶ ἐπὶ ἀνομβρίας. καὶ ἐπὶ τῶν ζ. πρεσβυτέρων,
 τῶν ἐν ἰφέσω.] ἀδελφοί, ὑπόδειγμα λάβετε τῆς.

10. τῆς κακοπ. ἀδ. μου] ἀδελφοί μου, τῆς κακοπα-
 θείας. Laudat Chryf. III, 146. Ἀδελφοί, ut in
 aliis lectionibus, Praxapolioli ponunt ante ὑπό-
 δεῖγμα.

μου] — E. Lectionaria omittunt. Ergo et alii
 pauci Codd

ἐλάλησαν] + ἐν τ ἐπί. E. Quia plerumque ἐς
 additur, ut vers. 14. et alibi.

11. ὑπομένοντας] ὑπομείναντας. E.

πολύσπλαγχνος] πολυεύσπλαγχνος. D. v. P. Bar-
 barum utrumque hoc sensu. De ἀσπλαγχνος et
 εὐσπλαγχνος monuit scholiasta ad Sophocl. p. 28.
 Damasc. II, 709. πολὺ εὐσπλαγχνός ἐστι (κύριος
 hoc necessario ibi addendum erat.) καὶ δικτίρ-
 μων.

ἐσιν ὁ κύριος] ἐσιν. Ex meis, quos postea exami-
 navi, tres omittunt ὁ κύριος. Infimus 13. servat.
 v. Birch.

12. ἦτω] ἔσω. E. ex Matth. 5, 37.

τὸ οὖ, εὖ ἵνα μὴ * εἰς ὑπόκρισιν πέσητε.

[Ἀρχή.] κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευ- 13. Η.

χέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. ἀσθενεῖ 14.

τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσ-

βυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθω-

σχυ ἐπ' αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ

ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. καὶ ἡ εὐχὴ 15.

τῆς

V, 13. Η. ἐν τισιν, εἰς ἑξομολόγησιν ἀδελφοί, κακοπαθεῖ τις.

ὑπὸ κρίσιν] εἰς ὑπόκρισιν. v. Birch. P. Ita quoque reperi posita in quatuor. In horum uno 6. tam in textu, quam in scholio ita legitur. Tamen primo inepte explicatur, ut apud Oecumen. κατὰ κρίσιν. ὑπόκρισις est eius, qui alia loquitur, alia mente agitat aut etiam facto demonstrat. 1. Petr. 2, 1. In Codd. vetustis praepositiones vocabulorum compositorum temere interdum disiunguntur, ut contra praepositiones temere cum proximis vocabulis copulantur. Legebatur ergo ὑπὸ κρίσιν. Ergo εἰς excludebatur. Damasc. II, 631. omisso δὲ, quo ibi non erat opus, exhibet ἔγω δὲ — ὑπὸ κρίσιν.

13. Cyrill. I, a. 445. γράφει δὲ πού καὶ ὁ χριστὸς μαθητῆς· ἀθυμεῖ τις (Sic in plerisque Codd. est accentus. v. P.) ἐν ὑμῖν, προσευχέσθω· εὐθυμεῖ, ψαλλέτω. Damasc. II, 465. ad vers. 15. κάμν. sine varietate. Attingit etiam Chryf. XII, 46. Orig. II, 594. 715. 748. 818. Post εὐθυμεῖ τις, addit ἐν ὑμῖν, ut ibi oratio postulabat. Ath. I, 798. 858.

14. ἐπ' αὐτὸν] ἐπ' αὐτῷ. E. Cyrill. I, a. 211. cetera sine varietate ad fin. vers. 15. Ἐπ' αὐτόν. Damasc. II, 615. mox tamen deest αὐτόν. Cetera ad ἐγχεῖ sine variet. Attingit etiam Chryf. I, 384.

15. εὐχὴ] προσευχή. E. Notat hunc versum Chryf. XII, 99.

τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερῆ
αὐτὸν ὁ κύριος· καὶ ἁμαρτίας ἢ πεποικη-
κάς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. [Ἀρχή.] ἔξομο- 16. Η.
λογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ
εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε.
πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη.

Τέλος ἐν
τις τῶν
ἀσθενού-
των.

[Τέλος.] [Ἀρχή.] ἡλίας ἄνθρωπος ἦν 17. Η.
ὁμοιοπαθῆς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσήυξα-
το τοῦ μὴ βρέξαι· καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ
τῆς γῆς ἐνιαυτούς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ.
καὶ πάλιν προσήυξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑε- 18.
τὸν ἔδακε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν
αὐτῆς. ἀδελφοί, εἰάν τις ἐν ὑμῖν πλανη- 19.
θῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις
αὐτὸν, γνωσκέτω, ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρ- 20.
τωλὸν ἐκ πλάτης ὁδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν
ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρ-
τιῶν. [Τέλος.]

Τέλος τοῦ
προφήτου
καὶ τῆς
ἀνομβρίας.

Τοῦ ἁγίου ἰακώβου ἐπιστολή. στίχων σμβ.

- V, 16. Η. ἐν τισίν, ἐπὶ ἀνομβρίας· ἀδελφοί, ἔξομολο-
γεῖσθε.
V, 17. Η. ἐν ἄλλοις· εἰς ἀνομβρίαν· ἀδελφοί, ἡλίας.
16. Laudat Damasc. II, 429. 580. Chryf. VI, 102. d.
17. Laudat Chryf. II, 13. III, 333. Cyrill. III, 292.
ubi: καὶ προσευξαμένου οὐκ ἔβρεξεν ἐνιαυτ.
20. ψυχάν] + αὐτοῦ. E. Cyrill. III, 594. V, d. 53.
αὐτοῦ omittit. Damasc. II, 380. Addit Griesba-
chius: ἀδελφοθεὸς (sic!) nominatur Iacobus
in Cod. 38. Immo vero in Codd. plurimis. Ve-
rum, non ἀδελφοθεός, sed ἀδελφότητος. Pro
ἀδελφοθεοῦ Birch. p. 73. exhibuit, ἀδελφοῦ θεοῦ,
quod aequè ineptum est.
καλύψει] Clem. Alex. 519. ἀγάπη καλύπτει πλῆθος
ἁμαρτιῶν, quod nemo pro diversa lectione habebit.

Πέτρου

Π Ε Τ Ρ Ο Υ

καθολικὴ πρώτη

Ἐπιστολή.

A. περὶ τῆς ἐν χριστῷ ἀναγενήσεως, καὶ περὶ ὑπομονῆς
πειρασμῶν, καὶ περὶ σατηριῶδους πίστεως, προκατηγ-
γελμένης ὑπὸ τῶν προφητῶν.

A. I, 1. [Ἀρχή.] Πέτρος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ,
ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς πόντου,
γαλα-

I, 1. A. τῆ σ. τῆς λβ. ἐβδ. πέτρος ἀπόστολος.

I, 1. De Petri duabus epistolis v. Orig. IV, 95. De
secunda Petri, ut de aliis, dubitatur. Causas du-
bitandi ista Criticorum sentina infima non me-
moravit. Ergo de argumentis eorum nemo iudi-
care potest. Homines autem leves levissimis, non
dicam argumentis, sed suspicionibus et opinionibus,
motos esse, constat inter omnes, quibus
ἀπαράιτητος necessitas id imposuit, ut cum hor-
rore legerent Patres. Quantum equidem in tene-
bricosis scriptis eorum, atra caligine circumfusis,
non tam cernere, quam palpaudo sentire potui,
argumenta eorum non tam sunt historica, quam
propria ipsorum theologiae dogmaticae et exege-
ticae, ex quibus quid efficiatur, nemo non sagacior
et acutior cognitum habet, cum praesertim
perspectum sit, quam vanae sint causae, cur ali-
qui eorum de locis singulis librorum minime du-
bitorum dubitarint. De divino Chrylostomo et

P paucis

γαλατίας, καππαδοκίας, ἀσίας καὶ βιθυνίας· κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρὸς ἐν 2. ἀγιασμῶ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη. [Ἰπέρβα.] [Ἄρχή.] εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ 3. Β. κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγενήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδας ζωῶν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ 4. ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς * ὑμᾶς, τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ 5. Φρουρουμένους διὰ πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἐτοι-

I, 3. B. Ἰουίου κθ. εἰς τὴν παραμονὴν τῶν ἁγίων ἀποστόλων πέτρου καὶ παύλου, ἀνάγνωσμα α. ἀδελφοί· εὐλογητὸς ὁ Θεός.

paucis aliis, quos alia de causa lubenter ac cum voluptate, nec tamen propter criticam scientiam ac diligentiam, legi, hic non loquor.

ἐκλεκτοῖς] κλητοῖς. E. Cyrill. V, d. 76.

2. πρόγνωσιν] etfi πρόθεσιν, quod unus Wettst. 6. habet, non ineptum sit, tamen Codd. auctoritate, ut ex locis similibus translaturum, repudiandum est. Non minus probabile est Cyrilli κλητοῖς verbum primo. Πρόγνωσιν tuetur etiam Cyrill. l. l. ἰδοὺ, κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ καὶ πατρὸς κ. τ. λ. qui ad fin. vers. 2. haec laudat, et vetusta catena in scholio: προσωρικῶς — νόσεις. Theophyl. et alii: ἡ σύνταξις· πέτρος ἀπόστολος κατὰ πρόγνωσιν κ. τ. λ.

4. εἰς ἡμᾶς] εἰς ὑμᾶς. Ita quoque postea in quatuor inveni.

ετοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχατάῳ.
 6. ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστὶ,
 7. λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς ἵνα
 τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολὺ τιμιώ-
 τερον χρυσίου, τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ
 πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, ἐυρεθῆ ἕως ἔπαινον
 καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν ἀποκαλύψει ἰησοῦ
 8. χριστοῦ ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν
 ἄρτι μὴ ὁρῶντες, πιστεύοντες δὲ, ἀγαλ-
 λιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασ-
 μένῳ

6. ἀγαλλιᾶσθε] ἀγαλλιᾶσθε. E. nominatim Orig.
 I, 300. ad vers. 7. fin. ubi λυπηθέντες diserte no-
 tat et ingeniose explicat ex Gen. 3, 16. ἐν λύπαις
 τέξη τέκνα. Maior est haec sapientia Origenis, ἢ
 κατὰ ἄνθρωπον.

ὀλίγον] quae hic deinceps leguntur ad vers. 9.
 laudat Clem. Alex. 525.

λυπηθέντες] λυπηθέντας τ λυπηθῆναι. E.

7. πολὺ τιμιώτερον] πολυτιμότερον. E. Hanc lectio-
 nem peperit πολὺ. temere iunctum τῷ τιμιώτερον.
 Birch ex quatuor notat, πολυτιμώτερος, quod
 contra grammaticam est. Notum esse poterat Lu-
 cae ἐντιμότερος.

δοκιμαζομένου] δεδοκιμασμένου. E. Bengelius pro
 more suo hoc, et probat, et improbat. Eius crisis
 discitur ex tabula critica, quam Ernestus Benge-
 lius edidit Tubingae. 1776. 8.

8. εἰδότες] ἰδόντες. E. Hanc lectionem nec postea in-
 veni in Codd. Cyrill. VI, a. 141. laudat a. vers. 8.
 ad fin. 12 sine varietate, nisi quod ὑμῶν post πί-
 στως omittit, versu vero 10. ἡμᾶς habet, loco
 ὑμᾶς, et vers. 12. ἡμῖν ἀνηγγέλη, et εὐαγγ. ἡμᾶς
 πνεῦμ.

ἀγαλλιᾶσθε] ἀγαλλιᾶτε. Orig. III, 692,

μένη κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πί- 9.
 Τέλος τοῦ ἀ-
 ἀναγνώσμα-
 τος τῆς πα-
 ραιουσις.
 [Ἄρξου.] περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν 10.
 Ἄρξου τῆς
 σ. οὕτως
 ἀγαπητοί,
 περὶ τῆς
 σωτηρίας
 τῶν ψυχῶν
 ἡμῶν ἐξεζή-
 τησαν.
 καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς
 ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες ἐρευνῶν- 11.
 τες, εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν
 αὐτοῖς πνεῦμα χριστοῦ, προμαρτυρούμενον
 τὰ εἰς χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ
 ταῦτα δόξας· οἷς ἀπεκαλίφθη, ὅτι οὐχ 12.
 ἑαυτοῖς, * ὑμῶν δὲ δικόνου αὐτὰ, ἀ νῦν
 ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισσαμένων
 ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἀποσταλέντι ἀπ'
 οὐρανοῦ, εἰς ᾧ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρα-
 κύψαι.

B. περὶ ἐλπίδος καὶ ἁγιασμοῦ, τῆς τε ὀφειλομένης ἐπὶ
 τῇ υἰοθεσίᾳ ἀσφαλῶς ἀνατροφῆς.

διὸ

9. πίσεως ὑμῶν] ὑμῶν — E. Ath. I, 522.

10. περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς] ὑπὲρ τῆς εἰς ἡμᾶς. E. Cyrill.
 I, g. 164.

11. ἢ ποῖον] καὶ ποῖον. E. Cyrill. l. l. mox, προμαρ-
 τυρούμενον, sed altero loco vulgatum. Paullo
 ante, ἐξερευνῶντες. Theophyl. Ath. I, 522. ἐδηλοῦ-
 το ἐν.

12.] ἡμῖν δὲ et ἡμῖν ἀνηγγέλη — ἡμᾶς ἐν. Cyrill. l. l.
 Hos quatuor versus nec Wetst. nec Griesb. in
 suis Cyrillis invenerunt. Haud dubie defectus erat
 in eorum exemplis.

ἡμῖν δὲ] ὑμῖν δέ. Ita quoque postea in quatuor
 inveni. Cyrill. ll. ll. vulgatum. Ergo bis.

εἰς ᾧ] attingit Clem. Alex. edit. Pott. 948. 989.
 971. Orig. III, 692. 456. 814. 95. e. Ath. II,
 359. 389.

- Δ. 13. διὸ [Ἄρχή.] ἀναζωσάμενοι τὰς ὁσφύας
 τῆς διανοίας ὑμῶν, [Ἵπέρβα.] νήφοντες Ἵπέρβα τῆς
 τελείως, ἐλπίζατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν⁵.
 14. χάριν ἐν ἀποκαλύψει ἰησοῦ χριστοῦ. ὡς
 τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς
 πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις.
 15. ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον,
 16. καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθη-
 τε. διότι γέγραπται ἅγιοι γένησθε, ὅτι ἐγὼ
 17. ἅγιός εἰμι. καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε
 τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ
 ἐκάστου ἔργον, [Ἄρξου.] ἐν φόβῳ τὸν τῆς Ἄρξου τῆς

παρο⁵ οὐτας

I, 13. Δ. ἰουίου κθ. ἀνάγνωσμα β. ἀγαπητοί, ἀνα-
 ζωσάμενοι. ἀναστέφητε ἐν φόβῳ τὸν

13. τῆς διανοίας ὑμῶν] ὑμῶν τῆς διανοίας. E. Cyrill. τῆς παρο-
 V, b. 330. ad fin. vers. 16. κίας ὑμῶν

τελείως] Plerique Codd. post, non ante τελείως, δότες.

comma habent. In catena est: γενναίως ἀντέχε-
 σθαι τῆς πίστεως παραινῆ, ex quo nihil efficitur.
 Pseudo-Oec II, 489. σκόπει δὲ, ὅτι οὐχ ἀπλῶς
 εἶπε, νήφοντες, ἀλλὰ τελείως. Damasc. II, 460.
 τελείως ἐλπ. ἐπὶ τὴν δεδομένην ὑμῖν χάριν.

15. καὶ αὐτοὶ] καὶ ὑμᾶς. E. Cyrill. l. l.

16. διότι γέγραπται ἅγιοι γένησθε] γέγραπται γάρ
 ὅτι ἅγιοι ἔσεσθε. E. Cyrill. l. l.

γένεσθε] γίνεσθε τ ἔσεσθε. E. Posteriorius ex Lev.
 11, 44. Ita et Clem. Alex. 473.

ἅγιός εἰμι.] εἰμί — E. Cyrill. l. l. Clem. Alex.
 l. l.

17. ἐπικαλεῖσθε] ἐπικαλούμεθα. E. Cyrill. V, b. 295.
 μοχ, ἡμῶν χρόνον ἀναστέφάμεθα. Vulgatum 313.
 Damasc. II, 656.

τὸ ἐκάστου] Clem. Alex. 258. ἐγνωκότες οὖν τὸ
 ἐκάστου

παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε· εἰδότες, ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαράδοτου· ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι, ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου, καὶ ἀσπίλου χει-

τέλος τοῦ β. 50ῦ. [Τέλος.] προεγνωσμένου μὲν πρὸ 20. ἀναγνωσμά- καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' τος. ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς, τοὺς δι' 21. αὐτοῦ

ἐκάστου ἔργου. Ergone haec quoque est varia lectio? Ibid. mox, ἐλυτρώθημεν — ἡμῶν ad 19. χειτοῦ. Huic continuo iungit 4. 3. Quae confusio? Miserabilis ergo labor eorum, qui ex Patribus disiecta membra Apostolorum colligere et componere laborant. Si quid ego video, et Codices infirmi, et versiones pueriles et inficetae, et Patrum, partim fortuitae, partim deliberatae corruptiones armantur contra litteras sacras. Quod utrum per stultitiam, an per fraudem fiat, aliis relinquo iudicandum.

18. ἐλυτρώθητε] ἠλευθέρωθητε. E. Cyrill. V, b. 313. Ceterum hunc verl. laudat Cyrill. I, g. 276. II, 612. 795. III, 738. ubi est, λελυτρώμεθα. 766. ἠγορεύσαμεθα V, a. 761. ἠγορεύσθημεν V, b. 182. 359. V, d. 77. 98. totus verlus sine varietate. VI, a. 240. b. Satis consistunt omnia auctoritate Codd. N. Test. Mirabile tamen est, locum adeo insignem ita distortum esse ab Cyrillo. Orig. III, 546. habet ἀπολυτρώθεντες. Et 726. ἐλυτρώθημεν.

19.] Negligenter laudatur a Clem. Alex. 917. edit. Pott. Orig. I, 282.

20. ἐσχάτων] ἐσχάτου. E. Id ipsi alibi probavimus. Hic contra sunt Codd. Respicit haec Cyrill. IV, 1005. 1006., sed Pauli nomine. Eodem modo Paulle

- αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς Θεὸν τὸν ἐγείραντα
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα,
ὥς τὴν πίσιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς
22. Θεόν. τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ
ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ πνεύματος, εἰς
Φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρεύσας καρ-
δίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενωῶς·
23. ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς,
ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ
24. καὶ μένοντες εἰς τὸν αἰῶνα. διότι πᾶσα
σὰρξ, ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου,
ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηραίνθη ὁ χόρτος, καὶ
τὸ

Paullo tribuit V, b. 57. In mente videtur habuisse
Rom. 16, 26. in nostra editione 14, 25.

21. τὸν ἐγείραντα] τὸν exciderat in edit. Gregor.

ὥς — Θεόν] Cyrill. V, d. 94. Clem Alex. 473.

22. ὑπακοῇ] ὑπομονῇ. E. Vulgatum etiam Cyrill. V,
a. 369. Clem. Alex. 473. continuo autem iungit
verf. 14. seqq. Nemo tamen propterea haec ita
transponet. v. verf. 17.

23. ἀφθάρτου] — E. Cyrill. V, a. 367.

εἰς τὸν αἰῶνα] — E. Pro hoc a Wetst. laudatur
etiam Cyrill. II, 563. (Sic enim in Cyrillo corri-
gendum, loca 569.) Sed iste locus, littera C, nec
pro, nec contra est. Ibid. 582. b. 609. b. 771. a.
Sed nec haec tria loca pro aut contra sunt, ut
nec V, a. 367. quem Weistienius neglexit. Nullus
omnino meorum, nec ullus bonus Codex ista
omittit.

24.] Nullus bonus Codex hic aliquid mutat. Meus
vero infimus 13. cum Theophyl. Venet. qui ipse
etiam ad infimos Codices pertinet, ὡς, ante χόρ-

τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε· τὸ δὲ ῥῆμα 25.
κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα· τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ
ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

Γ. περὶ τοῦ ἐπαξίως τῆς υἰοθεσίας ζῆν ἐν χριστῷ, πρὸς
ἀφίλειαν καὶ τῶν ἐξωθεν, εἰς δόξαν Θεοῦ.

Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα II, 1.
δύλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ
πάσας καταλαλιὰς, ὡς ἀρετιγέννητα 2.
βρέφη,

τος omittunt, αὐτῆς, loco ἀνθρώπου, habent, et
post ἄνθος excludunt αὐτοῦ. Mox etiam verl. 25.
Theophyl. habet ῥῆμα τοῦ Θεοῦ. Est ergo haec
manifesta corruptio ex Isai. 40, 6. Nominatim
haec ex Isaiam laudat Clem. Alex. 540. Item Orig.
I, 226. κατὰ τὸν προφητικὸν λόγον enim addit.
Isaiam etiam, non Petrum, notavit editor. In
catena ista vetusta Chrysostomi scholium legitur:
ἀπᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην — ἄνθος χόρετου. Sed
Chrysostomus in hoc etiam nominatim respicit
Prophetam: ὁ προφήτης περιβαλεῖν. Chrysostomus
ergo h. l. fallariis videtur monstrasse viam. Oxo-
nienfes hanc catenam possunt evoluere. Non est
hic primus locus in his epistolis, qui corruptus
est ex Vet. Test. Plures enim iam notavimus.
Vide etiam 2, 6.

25. ἐστὶ τὸ ῥῆμα] τὸ ῥῆμα — E. Theophyl. qui ta-
men in scholio id habet. τὸ ῥῆμα τὸ omittit so-
lus Wettl. A. qui, ut constat, in Actibus et epi-
stolis multo est deterior, quam in evangeliiis.

II, 1. ὑποκρίσεις] τὴν ὑπόκρισιν. E. Clem Alex. 103.
qui alia etiam mutat.
πάσας] — E.

2.] Laudat Orig. I, 512. III, 550. 606. 607. 756. IV,
243.

ἀρετιγέννητα] Cyrill. I, g. 393. ἀρετιγενῆ τά. Haud
dubie

βρέθη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιπο-
 θήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ ἀυξηθῆτε * εἰς σω-
 3. τηρίαν· εἶπερ ἐγεύσασθε, ὅτι χρηστὸς ὁ
 4. κύριος· πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον
 ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασ-
 μένον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἐντιμον·
 5. καὶ αὐτοὶ, ὡς λίθοι ζῶντες, οἰκοδομεῖσθε
 οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνεπέγ-
 καη πνευματικῆς θυσίας, εὐπροσδέκτους τῷ
 Θεῷ

dubie ex errore. Μοx, καὶ ἄδολον — ποθήσατε —
 ἀυξ. εἰς σωτηρίαν. II, 902. ἀρτιγέννητα — καὶ
 ἄδολον — ἐπιποθ. Niceph. in caten. I, 740. ex
 Orig. ἀρτιγέννητα.

ἀυξηθῆτε] + εἰς σωτηρίαν. Postea id in tribus
 inveni. Est vero etiam Codex scholiorum Mosquae
 in bibl. typogr. synod. VI, in 4. qui explicatio-
 nem Chrysoctomi nomine exhibet in primam
 epist. Petri et in epist. Iudae. In eo etiam post
 priorem edit. inveni, εἰς σωτηρίαν. Habet et Clem.
 Alex. l. I.

3. χρηστὸς] χρῆστος. E. Theophyl. Sed huius interpre-
 tatio 359. c. d. postulat χρῆστος.

5. οἰκοδομεῖσθε] ἐποικοδομεῖσθε t ἐνοικοδομεῖσθε. E.
 Cyrill. I, a. 330. Paulo tribuit: καὶ ὑμεῖς, ὡς
 λίθοι ζῶντες, ἐποικοδομεῖσθε κ. τ. λ. Milcet au-
 tem Ephes. 2, 22. Sic et I, g. 33r. Attingit etiam
 427. c. Petro tribuit III, 422. et si Pauli verba ad-
 misceat. v. P. ἐποικοδομεῖσθε, quod per se non
 absurdum est, in duobus tantum inveni, qui sunt
 cum scholiis, Mosq. d. et Aug. 6. Vulgatum no-
 minatim Orig. I, 757. IV, 197. ἐποικοδ. ex epist.
 ad Ephes. 2, 20. unde huc inuectum.

πνευματικὸς] + εἰς. E. Orig. II, II.

Θεῶ δια ἰησοῦ χριστοῦ. * διότι περιέχει 6.
 ἐν τῇ γραφῇ ἰδοὺ, τίθημι ἐν σιών λίθον
 ἀκρογωνιαίον, ἐκλεκτὸν, ἐντιμον καὶ ὁ πι-
 στεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ μὴ κατασχυρθῆ. ὑμῶν 7.
 οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν ἀπειθοῦσι δέ,
 λίθον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας καὶ
 λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα σκανδά-
 λου, οἱ προσκίπτουσι, τῷ λόγῳ ἀπειθοῦν- 8.
 τες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. ὑμεῖς δέ, γένος 9.
 ἐκλεκτὸν, βασιλείαν ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,
 λαὸς εἰς περιποίησιν ὅπως τὰς ἀρετὰς
 ἐξαγ-

6. διὸ καὶ] διότι. Ita postea in quatuor inveni. At-
 tingit haec Cyrill. I, a. 90. I, g. 427. sed II, 612.
 paullo accuratius laudat. Verum τίθημι τὰ
 θεμέλια σιών — ἐκλ. ἀκρογ. — εἰς αὐτόν.
 Ergo hic quoque locus ex Ies. 28, 16. interpo-
 latus.

7. ἡ τιμὴ] Wetst., ut coniecturam, proponit τιμὴ.
 Immo, τιμῆεις. Sed istis coniecturis carere pos-
 sumus in N. T.

λίθον] λίθος. E. Attingit Cyrill. III, 672. v. P.

8. εἰς ὃ] εἰς ἣν παρεσκύασαν ἑαυτοὺς τάξιν καὶ ἐτέ-
 θησαν. Sic, sed ἑαυτοῖς ex Haun. 1. laudat Birch.
 Verbotenus translatum ex Oecum. II, 496. b.

9.] Multoties sine et cum varietate haec laudat Cyrill.
 IV, 69. 90. I, a. 89. 288. 337. 464. I, g. 121.
 209. II, 562. 574. III, 794. V, a. 368. VI, a.
 80. Damasc. II, 724. Niceph. in caten. I, 503.
 746. 755. 1291.

εἰς περιποίησιν] περιούσιος. E. Clem. Alex. 40.
 Vulgatum Orig. I, 277. 584. περιούσιος est expli-
 catiō

- ἔξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαν-
10. τος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· οἱ ποτὲ
οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ· οἱ οὐκ ἠλεημέ-
5. 11. νοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. [Τέλος.] [Ἄρχή.] Τέλος τῆς 5·
ἀγαπητοὶ, παρακαλῶ, ὡς παροίκους καὶ
παρεπιδήμους, ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν
ἐπιθυμιῶν, αἵτινες κρατεῦνται κατὰ τῆς
12. ψυχῆς· τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν * ἔχοντες
καλὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ἵνα, ἐν ᾧ καταλα-
λοῦσιν ὑμῶν, ὡς καινοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν
ἔργων ἐποπτεύσαντες, δοξάσωσι τὸν Θεὸν
ἐν ἡμέραις ἐπισκοπῆς.

Δ. περὶ τῆς πρὸς ἀρχοντας ὑποταγῆς καὶ φιλαδελφίας
καὶ θεοσεβείας· ἐν ᾧ, περὶ δούλων ὑποταγῆς καὶ ἀνεξι-
κάκου ὑπομονῆς διὰ χριστόν. περὶ ὑπακοῆς γυναικῶν
καὶ ἰμονοιᾶς τῆς πρὸς τοὺς ἀνδρας, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῇ ἐν
πνεύματι, εἰς τύπον σώσεως. περὶ τῆς ἀνδρῶν πρὸς
γυναῖκας

II, 11. 5. ἰουίου κθ. ἀνάγνωσμα γ. ἀγαπητοὶ, παρα-
καλῶ.

catio haud absurda ex loco simili Tit. 2, 14. Eo-
dem modo Clemens hic inferius 3, 8. ταπεινόφρο-
νες ex locis similibus permutavit cum φιλόφρονες.

10.] Niceph. in caten. I, 1654.

11. ἀπέχεσθαι] ἀπέχεσθε. E. Vulgatum Clem. Alex.
457. Damasc. II, 519. παρακαλῶ ὑμᾶς — κρα-
τεῦνται κατὰ. Cyrill. I, a. 20. ἀδελφοὶ, παρα-
καλῶ — ψυχῆς. I, g. 155. ἀπέχεσθε. V, b. 237.
ἀδελφοὶ, παρακ. — ψυχῆς.

12. ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλὴν] ἔχοντες καλὴν ἐν
τοῖς ἔθνεσιν. Sic et postea in tribus inveni, sed
in uno ἔχοντας. Varie ordinat Clem. Alex. 244.
457. Damasc. II, 656, vulgatum, sed καλῶν ὑμῶν
ἔργων ἐποπτεύοντες.

γυναῖκας συμπεριφορᾶς. περὶ τῆς πρὸς ἅπαντας ἐπιει-
κοῦς ἀνέξικακίας, ἧς τύπος ἦν ἡ ἐπὶ ᾧ τοῦ Θεοῦ Φιλ-
ανθρωπία, ἐφ' ἡμᾶς δὲ ἡ διὰ τοῦ βαπτίσματος τοῦ
Χριστοῦ συμπάθεια.

ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ 13.
τὸν κύριον ἢτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι.
ἢτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπόμενοις εἰς 14.
ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγα-
θοποιῶν· ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ 15.
Θεοῦ, ἀγαθοποιῶντας φιμοῦν τὴν τῶν
ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν ὡς ἐλεύθε- 16.
ροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς
κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς δούλοι
Θεοῦ· πάντα τιμῆσατε τὴν ἀδελφότητα 17.
* ἀγαπήσατε τὸν Θεὸν φοβεῖσθε τὸν βα-
σιλέα τιμᾶτε. οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι 18.
ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον
τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπεικέσι, ἀλλὰ καὶ τοῖς
σκολιοῖς.

13. ἔνν] — E. Apud Damasc. II, 358. eo non erat
opus.

14. μὲν] — D.

15. φιμοῦν] non nulli φημοῦν, ut et alibi. Sic et
Theophyl.

ἀγνωσίαν] ἔργασίαν. E. Clem. Alex. 457. Divine I

16.] ὡς Θεοῦ δούλοι, πάντα τιμῆσατε. Damasc. II,
697.

17. ἀγαπᾶτε] ἀγαπήσατε.

18. ὑποτασσόμενοι] Cod. Aug. 6. in scholio intelligit
ἦτε. Sic et Oecum. II, 502. v. Birch. Vulgatum
exhibet, sed cum Ephes. 6, 5. permiscet. Ath. II,
485. Patriſtice!

19. σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνέ-
 δησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπαις, πάσχω
 20. ἀδίκως. ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἀμαρτανου-
 τες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομένετε; ἀλλ'
 εἰ ἀγαθοποιῶντες καὶ πάσχοντες ὑπομει-
 21. τε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῶ. εἰς τοῦτο
 Ζ. γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ [Ἀρχή.] χριστὸς
 ἔπαθεν ὑπὲρ * ἡμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων
 ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήτητε τοῖς ἴχνε-
 22. σιν αὐτοῦ ὅς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν,
 οὐδὲ εὗρέθη δόλος ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ
 23. ὅς λαιδωρούμενος οὐκ ἀντελοιδύρει, πάσχω
 οὐκ ἠπέλει· παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δι-
 καίως.

II, 21. Ζ. τῆ β. τῆς λγ. ἐβδ. τοῦ τελώνου καὶ τοῦ
 φαρισαίου ἀγαπητοί, χριστὸς [ὑπὲρ ἡμῶν.] ἔπα-
 θεν ὑπὲρ ἡμῶν.

σκολιοῖς] δυσκόλοις τ + καὶ δυσκόλοις. E. Con-
 tra omnes omnino Codd. v. P. Vulgatum etiam
 Damasc. II, 447. Clem. Alex. 261.

19. χάρις] + παρὰ τῶ Θεῶ. E. Damasc. I. 1.
 Θεοῦ] ἀγαθῆν. E.

20. κολαφιζόμενοι] κολαζόμενοι. E. Cyrill. V, a. 754.
 κολαφιζόμενοι ὑπομένετε — ἀγαθοπ. ὑπομένετε —
 παρὰ Θεοῦ. ὅτι καὶ χρ. ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν V,
 d. 160. κολαφ. ὑπομένετε; παρὰ Θεῶ. ὅτι χριστὸς
 ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν — ἀπολιμπάνων. Fortasse
 ergo excludenda, εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε; Nugae!

21. ὑπὲρ ἡμῶν] ὑπὲρ ἡμῶν.

22.] Cyrill. II, 693. Chryl. VIII, 155. Orig. III, 225.
 IV, 392. 451.

23.] Cyrill. IV, 513. 571. 905. sine varietate. Lectio-
 num, σε, vel αὐτὸν, ἀδίκως, nullum vestigium
 inveni.

καίως. ὅς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς 24.
 ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ
 ξύλον· ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι,
 Τέλος τοῦ γ. τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν [Τέλος.] οὐ τῷ
 ἀναγνώσμα- μάλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. ἦτε γάρ, ὡς πρό- 25.
 τος. βατα πλανώμενα· ἀλλ' ἐπεσρέφητε νῦν
 ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν
 ὑμῶν. Ὅμοίως αἱ γυναῖκες, ὑποτασσόμε- III, 1.
 ναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ, εἰ τινες
 ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναι-
 κῶν ἀναστροφῆς ἀνευ λόγου* κερδηθήσονται·
 ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀνατρο- 2.
 φὴν ὑμῶν. ὧν ἔσω ὄυχ ὁ ἔξαθεν ἐμπλο- 3.
 κῆς

24. ἀμαρτίας] ἀνομίας. E. Cyrill. III, 698. Sed ἀμαρ-
 τίας. V. b. 98. V, c. 126. 164. I, a. 542. 561.

μάλωπι αὐτοῦ] αὐτοῦ — E. Ex meis omnino
 tres omittunt. Scribis graecis displicebat, ut he-
 braicum. Apud Birch. deelt in solo Vat. 1209.
 Clem. Alex. 388. nihil definire potest, et si αὐτοῦ
 habeat.

25. πλανώμενα] πλανώμενοι. E. Per se ferri possit.
 ψυχῶν ὑμῶν] ψυχῶν ἡμῶν. E.

III, 1. καὶ, εἰ τινες] εἰ καὶ τινες τ' εἰ τινες τ' καὶ οἱ-
 τινες. E. Damasc. II, 406. εἰ τινες, qui haec lau-
 dat ad verl. 6. ὡς καὶ, εἰ τινες ἀπειθοῦσιν. Clem.
 Alex. 249.

ἀναστροφῆς] ὑποταγῆς. E. Vulgatum etiam Clem.
 Alex. 249.

κερδηθήσονται] κερδηθήσονται. v. P. Sic et Clem.
 I, 1.

2. φόβῳ] λόγῳ. E. Clem. I, 1.

3. ἐμπλοκῆς] ἐκ πλοκῆς. E. v. P. Vulgatum etiam
 Clem. I, 1.

- κῆς τριχῶν, καὶ περιθέσεως χρυσίων, ἢ
 4. ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος· ἀλλ' ὁ κρυπτός
 τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ
 τοῦ πραέου καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστίν
 5. ἐνώπιον * Θεοῦ πολυτελής. οὕτω γάρ ποτε
 καὶ αἱ ἁγίαὶ γυναῖκες, αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ
 τὸν Θεόν, ἐκόσμου ἐαυτάς, ὑποτασσόμεναι
 6. τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς σάρξα ὑπήκουσε
 τῷ ἄβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς
 ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι, καὶ μὴ
 7. φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. οἱ ἄνδρες
 ὁμοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς
 ἀσθενετέρῳ σκέυει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμον-
 τες τιμὴν, ὡς καὶ * συγκληρονόμοι χάρι-
 τος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ * ἐγκόπτεσθαι τὰς
 8. προσηυχὰς ὑμῶν. τὸ δὲ τέλος, πάντες
 ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, ἔυ-
 σπλαγ-

4. ἐνώπιον τοῦ] τοῦ —. Servat Clem. I. I.

5. ἐπὶ τὸν Θεόν] εἰς τὸν Θεόν τ ἐπὶ Θεόν. E.

7. σκέυει] μέρει. E. Codex infimus. Vulgatum etiam
 Orig. III, 637.

συγκληρονόμοις] συγκληρονόμοι. Ita postea in
 quatuor inveni. Eorum tamen infimus addit,
 ποικίλης, ex 4, 10.

ζωῆς] ζώσης. D.

ἐγκόπτεσθαι] ἐγκόπτεσθαι. Sic et postea inveni.
 Aug. 6 in textu ἐγκόπτεσθαι, in schol. ἐγκόπτε-
 σθαι. Frequenter scribae γ. et κ. in his compo-
 sitis confundunt. v. P.

8. τὸ δὲ] τὸ γάρ. E. Clem. Alex. 267.

σπλαγχνοί, Φιλόφρονες· μὴ ἀποδιδόντες θ.
κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδο-
ρίας·

Φιλόφρονες] ταπεινόφρονες τ Φιλόφρονες, ταπεινόφρονες τ φιλοταπεινόφρονες. Crifis huius loci est impedita. Tres sunt varietates, ex quibus duae sunt, quae vestigia retinent τοῦ Φιλόφρονες. Cur ex ταπεινόφρονες factum sit Φιλόφρονες, difficilius intelligitur, quam cur ex Φιλόφρονες factum sit ταπεινόφρονες. Φιλοφροσύνη alibi in N. Test non occurrit. Est praeterea φιλοφροσύνη, ut φιλοξενία (4, 9.) civilis magis virtus, eaque multo inferior reliquis, quae hic memorantur: ut contra ταπεινοφροσύνη, christiana virtus est, quae in primis commendatur. Ταπεινόφρονες, ut usitatius in N. Test., habet etiam Clem. Alex. 261. Interpretes recentiores, ut Oecum. et Theophyl. utrumque interpretantur, ex quo saltem apparet, eos etiam Φιλόφρονες invenisse. Idem convenit in scholia Cod. Aug. 6. quae cum Oecum. consentiunt. In eo autem, quod recentiores ταπεινόφρονες interpretantur, suspecti sunt, ut ex vetusta catena interpolati, quae reliquis scholiis in epistolas catholicas pro fonte fuit. Catena autem ista sic habet:

v. 8. τὸ δὲ τέλος — ἔυσπλαγχνοί. [Hic ergo neutrum est in textu. Tamen in scholio sic:]
Ὅυκέτι κατὰ ἀνδρα καὶ γυναῖκα παραινεῖ, ἀλλὰ κοινὸν πᾶσιν ἐκτίθεται νόμον ἀγάπης, ἐξ ἧς [atque] περὶ ἀγάπης hic non est sermo. Ergo haec aliunde ex aliquo homileta arcessita videntur.] πᾶσα φύεται ἀρετὴ, ἢ συμπάθεια, ἢ ἔυσπλαγχνία, ἢ ταπεινοφροσύνη (Homiletice hoc addebatur, omiffa ὁμοφροσύνη et φυλαδελφία.) καὶ αἱ ἄλλα, αὐτὸς ἐφεξῆς ἐδήλωσεν. Deinde denuo:

v. 8. Φιλόφρονες 9. μὴ — κληρονομήσητε.

τοῦ ἀγίου χρυσοστόμου. (Sed huius scholium, nescio unde, temere huc translatum est. Id si postea reperietur, multum lucis huic loco adferet.

In.

ρίας τούναντίον δὲ, εὐλογοῦντες· εἰδότες, ὅτι
 εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονο-
 μήσητε.

Interim notandum, in hoc ipso Codice solum
 φιλόφρονες legi. Chrysostomus vero, ut notum
 est, centies de aliis interrogat, quae menti eius
 obversabantur, nec tamen in contextu legebantur.
 Exempla in utraque editione mea proposui. De-
 repente ergo hic interrogat:) τί δὲ εἰσι ταπεινο-
 φροσύνη; τὸ ἑτέρου ὄνειδος φέρειν, τὸ ἐπιγινώσκειν
 τὸ ἀμάχημα, τὸ φέρειν τὰς κατηγορίας· καὶ ἐν-
 δὲ τοῦτο ταπεινοφροσύνης ἀν ἔη, ἀλλ' εὐγνωμο-
 σύνης. Postrema, quae hic adduntur, prorsus non
 spectant hunc locum, nisi ea ideo addiderit,
 quod ταπεινὰ φρονεῖν, adeoque etiam ταπεινοφρο-
 σύνη apud Graecos in deteriorem partem dicitur.
 Veluti apud Isocr. Paneg. cap. 41. de Persis: τὰς
 ψυχὰς διὰ τὰς μοναρχίας ταπεινὰς ἔχοντες.
 Retineo ergo cum vetustissimis et praestantissimis
 Mosquensibus a. g. b. e. f. φιλόφρονες. Habent id
 etiam c. l. qui posterior alibi plerumque dissen-
 tit. φιλόφρονες, ταπεινόφρονες probaturus fuisset,
 si plus praesidii esset huic lectioni in Codicibus.
 In eo, quod de Chrysostomo dixi, nemo contra
 disputabit, qui eum legerit. In latina vulgata
 duobus vocabulis redditur, *modesti*, (recte!)
humiles, (stulte!) Nullus enim nec deus, nisi ipse
humilis, postulare potest, ut homines sint *humi-*
les, sensu latino. Cum haec scripserim, inveni
 etiam locum Chryf. Is legitur in interpret. epist.
 ad Hebr. T. XII, 253. a. Sed iste totus locus nec ad
 epist. ad Hebr. nec ad epist. Petri pertinet. Quo-
 niam autem hic de variis virtutibus exponitur, ad-
 scribebatur etiam locus περὶ ταπεινοφροσύνης.
 Quicumque locus fabularum Aesopi aequae huc
 conveniebat. Contra eiusmodi ergo interpretes
 disputandum est! Indignor!

9 εἰδότες] — E. Damasc. II., 329. qui hunc versum

Q

post

Τέλος τῆς β. μήσητε. [Τέλος.] [Ἀρχή.] ὁ γὰρ θέλων 10. Η.
 ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς,
 παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ,
 καὶ χεῖλη αὐτοῦ, τοῦ μὴ λαλήσαι δόλον·
 ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγα- 11.
 θόν· ζητησάτω εἰρήνην, καὶ διωξάτω αὐ-
 τήν. ὅτι * ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους, 12.
 καὶ ᾧτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν· πρόσωπον
 δὲ κυρίου ἐπὶ ποιούντας κακά. καὶ τίς ὁ 13.
 κακώσων ὑμᾶς, εἰάν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ
 γένησθε; ἀλλ' εἰ καὶ πάσχετε διὰ δι- 14.
 καιοσύ-

III, 10. Η. τῆ γ. τῆς λγ. ἐβδ. ἀγαπητοί, ὁ θέλων
 ζωὴν.

post vers. 13. 14. addit. Ut supra 2, 21. non nulli
 ex hoc loco addiderunt, ἵνα εὐλογίαν κληρονομή-
 σῃτε, ita hic propter illum locum omiserunt εἰδό-
 τες, vel etiam per negligentiam, cum duo dein-
 ceptis essent participia. Post κληρονομήσῃτε Clem.
 Alex. 253. (sic non, 261.) de suo affluit: καλὴν
 τινα καὶ ἀξίερασον.

12. ὅτι εἰ] οἱ —. Quatuor, quos postea examinavi,
 omittunt etiam. Habet Clem. Alex. 259. sed ibi
 ex Pl. notatur.

κακά] + τοῦ ἐξολοθρευσαί ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον
 αὐτῶν. E. Ex Pl. 33, 17. Sic in uno Mosquensi.
 Postea ita inveni in infimo 13. sed τοῦ ἐξολ. αὐ-
 τοῦς ἐκ γῆς. Eiusmodi appendix est Act. 15, 18.
 et alibi.

13. μιμηταὶ] ζηλωταί. E. Damasc. II, 529, August. 6.
 habet quidem, ut Oecum. II, 508. ζηλωτοὶ et
 ζηλωτὸς, sed ea minime hunc locum spectant.
 Clem. Alex. 259. ἡμᾶς — ζηλωταὶ γενόμεθα, ubi
 tamen ex Cod. μιμηταὶ notatur.

14. πάσχετε] πάσχετε. E. Damasc. I. I. πάσχομεν.
 Clem. Alex. 493.

- καιροσύνην, μακάριοι τὸν δὲ φόβον αὐτῶν
 15. μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε· κύριον
 δὲ τὸν θεὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις
 ὑμῶν· ἔτοιμοι δὲ αἰεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ
 τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν
 ἐλπίδος, μετὰ πραύτητος καὶ φόβου·
 16. συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν· ἵνα, ἐν ᾧ *
 καταλαλοῦσιν ὑμῶν, ὡς κακοποιῶν, καται-
 σχυν·

15.] Laudat Chryf. I, 408. VII, 384. Damasc. II, 427.
 κύριον τὸν χριστόν. 680. Clem. Alex. I. I. κύριον δὲ
 τὸν χριστόν.

αἰτοῦντι] ἐρωτῶντι. E. Sic Cyrill. III, 725. μοx,
 ἡμᾶς — τῆς ὕσεως ἐν. V, a. 588. ἀπαιτοῦντι —
 ἔλπ. V, c. 113. αἰτοῦντι. 177. αἰτοῦντι — ὑμῶν
 ὕσεως ἐλπίδος. Griesbachius oculatissimus ex Cy-
 rillo solum laudavit, ἀπαιτοῦντι, in gratiam Cod.
 Wettf. A. Quid vero ex Cyrillo hic colligitur?
 Sequendos esse incontaminatos Codd. N. Test.
 Vulg. habet etiam Orig. I, 702. 468. Sed Basil.
 M. II, 624. ἔτοιμοι ἕσσεθε πρὸς ἀπολογίαν παντὶ
 τῷ ἐπερωτῶντι (alii Codd. ἐρωτῶντι) ὑμᾶς λό-
 γον. Alibi sic, et sine varietate ἐπερωτῶντι. Per
 deum! Quot recensiones?

ἐλπίδος] + ἀλλά. E. Ita solus infimus mebrum
 13. et Theophyl. Item Clem. Alex. I. I. qui alia
 etiam ibi pro arbitrio mutat. Πίσεως, loco ἐλπί-
 δος. Orig. I, 468. ἐρωτῶντι et πίσεως. III, 675. b.
 Quomodo vero, dixerit quispiam, Orig. et Cyrill.
 consentirent in ἐρωτῶντι, nisi ita reperissent in
 Codd. Alexandrinis? Scilicet uterque Graeci
 erant, ergo utrique verbum idem poterat venire
 in mentem. Eodem modo Clementi et aliis graeci
 in mentem venit ταπεινόφρονες, verl. 8.

16. καταλαλῶσιν] καταλαλοῦσιν. Sic et 2, 12. Clem.

σχυνθῶσιν οἱ ἐπιηράζοντες ὑμῶν τὴν ἀγα-
θὴν ἐν χριστῷ ἀναστροφῇ. κρεῖττον γὰρ 17.
ἀγαθοποιούντας, εἰ * θέλοι τὸ θέλημα τοῦ
θεοῦ, πᾶσχειν, ἢ κακοποιούντας· ὅτι καὶ 18.
χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος
ὑπὲρ

Alex. καταλαλοῖσθε καταισχ. Sed edit. Pott.
καταλαλεῖσθε. Ibid. mox: τὴν καλὴν ἀναστροφὴν
ὑμῶν ἐν χριστῷ.

17. εἰ θέλει] εἰ θέλοι. Etiam Clem. Alex. l. l. et
Cyrill. V, a. 693. (Sic, non 383. ut est in edi-
tione.) et V, d. 14. qui utroque loco laudat ad
vers. 20 ποτέ. Ἐε θέλοι etiam quatuor postea
examinati, nec non Cod. Typogr. Synod. Mosq.
sextus. Idem mox versum 19. sine ulla varietate
exhibet.

18. ὅτι καὶ] + ὁ. E. Cyrill. ll. ll. et V, d. 101,
Omittit V, a. 766. V, b. 346.

περὶ ἁμ.] ὑπὲρ ἁμ. E. Cyrill. ll. ll. et V, b.
346. Usitatus dicitur ὑπὲρ. Sed eius loco in N.
Test. saepius est περὶ. Plerumque meliores Codd.
definiunt, quid legendum sit, ut hoc loco. Inter-
dum vero dissentiunt ac lectionem dubiam red-
dunt. v. P. ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν temere huc trans-
latum ex 1 Petr. 2, 21. ubi itidem Cyrill. habet
ἀπέθανεν. Ipse Cyrill. hic quoque semel legit:
ὑπὲρ ἁμαρτιῶν περὶ ἡμῶν ἀπέθανεν. V, a. 766.
Denique vero V, d. 101. legit: περὶ ἁμαρτιῶν
ἀπέθανεν. Sed hic ex ἀπέθανεν etiam argumenta-
tur. Ego vero contra ex hoc ipso argumento ar-
gumentor, retinendum esse ἔπαθεν. Nec enim
dogmaticas, aut asceticas, aut homileticas, aut
polemicas, aut haereticas, aut orthodoxas lectio-
nes sequor, sed lectiones Codicum, ab dogmaticis
et reliquis infimis criticis ac scurris non corrupto-
rum.

ἔπαθε] ἀπέθανεν. E. Cyrill. ll. ll. Ergo constan-
ter.

ὑπὲρ ἀδίκων ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ,
 θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ *
 19. πνεύματι ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ
 20. πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀπειθή-
 σασί

τῷ Θεῷ] τῷ —. Cyrill. V, a. 766. V, b. 346.
 Alibi servat.

μὲν] —. E. Cyrill. l. l. servat posteriori loco, et
 V, b. 346. et V, d. 101. Rursus abest V, a. 766.
 et Ath. III, 10.

τῷ πνεύματι] τῷ —. Etiam Cyrill. l. l. Servat
 tamen posteriori loco. Rursus omittit I, a. 293,
 I, g. 357. V, b. 346. V, c. 128. V, d. 101. et
 Orig. IV, 135.

19. φυλακῇ] ἄδου. E. Cyrill. III, 783. Ita nominatim
 V, b. 30. 176. τοῖς ἐν ἄδου καθειργμένοις διακη-
 ρύξῃ. 234. Vulgatum servat Orig. II, 553. IV, 135.
 De Athanasio monui in P. v. Ath. I, 755.

φυλακῇ] † κατακεκλεισμένοις. E. Eodem iure
 ex Cyrillo addi possit καθειργμένοις, aut ex Oe-
 cum. et Severo κατεχομένοις. Ief. 49, 9., quem lo-
 cum plures interpretes hic laudant, est, τοῖς ἐν
 δεσμοῖς. v. P. p. 67. 68.

πνεύμασι] πνεύματι ἢ πνεύματι ἁγίῳ. E. Haec
 lectio orta est ex vocabulis, ἐν ᾧ, nimirum πνεύ-
 ματι, deinde addito, ἁγίῳ. v. P. Obiter noto,
 Oecumenium, ἐν ᾧ, interpretari διό. In scholie
 Codicis 16., quem postea comparavi, est: ἐν ᾧ
 πνεύματι. δηλοῖ δὲ τὴν θεότητα τοῦ μονογενοῦς.
 πνεῦμα γὰρ, τὴν θεϊαν φύσιν ἐκάλεσεν. Vide in
 priore edit., quae reddidi ex Severo ad Luc. pag.
 478. οὕτως οὖν — ἐπιπεφοίτηκεν κ. τ. λ., ubi ver-
 ba τῆ ψυχῆ ad τῷ πνεύματι referuntur. Orig. IV,
 135. a. ἐν ᾧ diferte explicat, μετὰ πνεύματος.

πνεύμασι — ποτε] ἀπειθήσασί ποτε πνεύμασι
 πορευθεὶς ἐκήρυξεν. E. Cyrill. I, g. 357. πατρά-
 σι, loco πνεύμασι. V, b. 346. Praeclare!

ἐκήρυξεν] διακηρύξας, huc respiciens Cyrill. V, b.
 160. διακηρύξῃ. 176. Patristice!

σασί ποτε, ὅτε * ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ
μακροθυμία ἐν ἡμέρας νῶε, κατασκευαζο-
μένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγα, τούτεστι,
ὀκτώ, ψυχὰ διεσώθησαν δι' ὕδατος * ὁ 21.
ἀντίτυπον νῦν καὶ ἡμᾶς σώζει βάπτισμα,
οὐ

20. ἀπειθήσασι] Non nulli interpretes hoc videntur
exclusisse, aut adeo eius loco legisse, *πισεύσασι*.
Alii enim in scholiis volutant *οἱ πισεύσαντες*, alii
μέλλοντες πισεύειν. v. P. Plerasque corruptiones
huius totius loci nugipolyloquides interpretes in-
tulerunt, in his princeps Origenes, quem vide
IV, 135. ibique notam a. Huetii. Origenes enim
in sua per Palaestinam peregrinatione omnes orci
ἐμβολὰς καὶ εἰσβολὰς, et omnia diaboli perripit
ac perscrutatus est embolia. Similia leguntur
apud Theophyl. in Ioannem pag. 721. c. d. e.
edit. Paris. Item in catena illa vetusta ad h. l., et
in Codicibus, qui sunt cum scholiis, ut Mosquenses
a. d. e. ad Matth. 11, 1. seqq. Contra Origenem
ad eum locum disputat Chrysostomus. Catenam
istam, Oxonienses et Mosquenses, scholia ad Mat-
thaeum, Parisini etiam et Vindobouenses, evolueri
possunt. Nam ista omnia huc transcribere, alie-
num visum est. Satis multa scholia ad h. l. ex-
hibui in edit. priore. Qui ista legerit, plura non
desiderabit.

ἀπαξ ἐξεδέχετο] *ἀπεξεδέχετο*. Etiam Orig. II,
553. et Cyrill. V, b. 346. v. P. Sic et postea in
quatuor, et apud Theophyl. inveni. Sed Orig. IV,
135. *ἀπεξ ἐξεδ.* ubi tamen Cod. *ἀπεξεδ.*

εἰς ἣν ὀλίγα — ὕδατος] Cyrill. nominatim. I, g.
36. coll. II, 17. 18. Damasc. II, 386. Nullus bo-
nus Codex exhibet *ὀλίγοι*. Immo nec meus infi-
mus 13. Fictum est hoc Alexandriae pro versione
Vulgata seu Occidentali. v. Orig. II, 553. et Griesb.

21. ἢ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν] ἢ ἀντίτυπον νῦν καὶ
ἡμᾶς

ου σαρκος απόθεσις ρύπου, αλλά συνειδή-
σεως αγαθής έπερώτημα εις Θεόν, δι' ανα-
22. ψάσεως Ιησού Χριστού, ός έστιν έν δεξιᾷ
του Θεού, πορευθείς εις ουρανόν, ύποταγέν-
των αυτώ άγγέλων και έξουσιών και δυνά-
μενων. [Τέλος.]

Τέλος τῆς γ.

E. περι απόθεσεως φαύλων πράξεων, και επαναλήψεως
των έν πνεύματι καρπών, κατά την διαφοράν των
χαρισμάτων.

Θ. IV, 1. [Άρχή.] Χριστού όυν παθόντος υπέρ ημών
σαρκι, και ύμεις την αυτην έννοιαν όπλί-
σασθε,

IV, 1. Θ. τῆ δ. τῆς λγ. έβδ. αγαπητοί, χριστού πα-
θόντος.

ημᾶς. Sed Cyrill. I, g. 36. ό και αντίτυπον ημᾶς
νυν ad εις Θεόν. V, b. 346. ό και ύμᾶς αντίτυπον
νυν ad εις Θεόν. Sic et II, 18. ό και ύμᾶς νυν άν-
τίτυπον διασώζει. Ex proximo διεσώθ. Damasc.
l. l. ad χριστού.

ου σαρκος] Attingit Cyrill. I, a. 528. (non, 526.)

συνειδήσεως αγαθής] έξ αγαθής συνειδήσεως. E.
Cyrill. I, a. 522. V, a. 528.

22. του Θεού] + *deglutiens mortem, ut vitae aeter-
nae haeredes efficeremur seu, efficiamur.* Hoc
est, καταπιών τον θάνατον, ίνα αυταί τῆς ζωῆς τῆς
αιωνίου κληρονόμοι αποδειχθῶμεν. E. Recensio
Scurrilis. v. Griesb. et Beng. in Gnóm. qui hic,
loco κρείττεως, preces interponit, bene memor effati
viri sapientis: zum Beten illt der Moench ver-
pflicht.

IV, 1. και ύμεις] + *υπερ αυτα* E. Cyrill. I, a. 597.
Ad σαρκι tantum laudat. V. d. 102. Priora huius
versus nominatim Basil. M. .293.

σασθε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκί, πέπανται
 ἁμαρτίας, εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπι- 2.
 θυμίαις, ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοι-
 πον ἐν σαρκί βιώσαι χρόνον. ἀρκετὸς 3.
 γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου
 τὸ θελημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι, πε-
 πορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις,
 ὄνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις καὶ ἀφαιμί-
 τοις εἰδωλολατρείαις· ἐν ᾧ ζενίζονται, 4.
 μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς
 ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· οἱ 5.
 ἀποδάσουσι λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι κρίνα
 ζῶντας καὶ νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ 6.
 νεκροῖς ἐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ
 ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν πνεύ-
 ματι

παθὼν ἐν σαρκί] ἐν — E.

πέπανται] + ἀπό. E.

3. γὰρ ἡμῖν] ἡμῖν — τ γὰρ ὑμῖν. E. Quod haec in-
 digna cenlebant Apollolo.

κατεργάσασθαι] κατεργάσθαι. E. Cuilibet Graeco hoc in mentem poterat venire. Ergo etiam Clem. Alex. 258. qui haec negligenter laudat, Petri tamen nomine addito. Sic ibid. est βούλημα, omisso τοῦ βίου.

4. ἀσωτίας] Ut hic non nulli exhibent ἀσωτεία, ab ἀσωτένεσθαι, ita contra paullo ante plures, et hic, et alibi habent, εἰδωλολατρείας.

ἀνάχυσιν] Sic Orig. I, 261. b. κακίας χύσιν et κακίαν χεομένην. In bonam partem ψυχῆς ἀνάχυσιν et ἀνάχυσιν habet Philo p. 578. f. et 882. f. ubi non differt ab διάχυσιν.

6. ἀνθρώπους] ἀνθρώπων. E. Hoc frequentius occurrit.

7. ματι. πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικε. σωφρο-
νήσατε ὅν καὶ νύψατε εἰς τὰς προσευχάς.
8. πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην
ἐκτενῆ ἔχοντες· ὅτι * ἀγάπη καλύψει
9. πλῆθος ἀμαρτιῶν. Φιλόξενοι εἰς ἀλλή-
10. λους, ἀνευ γογγυσμῶν. ἕκαστος, καθὼς
ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακο-
νοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάρι-
11. τος Θεοῦ. εἰ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ·
εἰ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος, * ὡς χορη-
γεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζεται ὁ Θεὸς
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἔστιν ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
[Τέλος.]

Τέλος τῆς δ.

5. ὅτι κοινωνία τῆ πρὸς Χριστὸν κρατεῖν χρὴ τῶν φυσικῶν παθῶν· ἐλπίδι δὲ τῇ εἰς αὐτὸν φέρειν τὰς παρ' ἑτέρων πάθας.

- I. 12. [Ἀρχή.] ἀγαπητοὶ, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν
ὑμῖν

IV, 12. I. τῇ ε. τῆς λγ. ἐβδ. ἀγαπητοὶ, μὴ ξενίζεσθε.

7. εἰς τὰς προσευχάς] τὰς — E. Cyrill. V, a. 362.
676. Damasc. II, 465.

8. πάντων δὲ] δὲ — E. Cyrill. I. I.

ἑαυτοὺς] ἀλλήλους. E. Chryf. II, 207.

ὅτι ἡ] ἡ — Cyrill. I. I. Servat altero loco.

καλύψει] καλύπτει. D. Cyrill. I. I. Damasc.
II, 354. Futuro hic non erat opus, ut Iac. 5,
20. Huc trahunt Clem. Alex. 353. ἐπὶ δὲ
ἀγάπη καλύψη. 261. 389. 518. et edit. Pott.
956. καλύπτει.

9. γογγυσμῶν] γογγυσμοῦ. E. Alibi in his est singu-
laris in N. T.

11. ἡς χορηγεῖ] ὡς χορηγεῖ. A. v. P.

ὑμῖν πυρώσει, πρὸς περασμὸν ὑμῖν γινομένη,
 ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος· ἀλλὰ, * 13.
 καθὼ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ χριστοῦ παθήμασι,
 χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς
 δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ 14.
 ὀνειδίξεσθε ἐν ὀνόματι χριστοῦ, μακάριοι
 ὅτι τὸ τῆς δόξης * καὶ δυνάμεως, καὶ τὸ
 τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπάυεται
 κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ
 ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν πα- 15.
 σχέτω, ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιός,
 ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος· εἰ δὲ, ὡς χρι- 16.
 στιανός,

12. πυρώσει] Schol. Cod. Aug. 6. explicat θλίψιν.
 Severus Antioch. in catena: στρογγυλίας, θλίψεως
 καὶ ἀγένηςίας σωματικῆς. v. P.

13. καθὼς] καθὼ. Sic et Clem. Alex. 493.

14. ἐν ὀνόματι χριστοῦ] ἐν χριστῷ. E. Nominatim Cy-
 rill. V, a. 753. mox ibid. μακάριοι ἐστὶ τῆς δόξης
 nimirum ἕνεκα.

χριστοῦ] κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. E. Cyrill. V, a.
 375.

δόξης] + καὶ δυνάμεως. Omittit Clem. Alex. l. l.
 Cyrill. ll. ll. his.

ἐφ' ὑμ. ἀναπάυεται] ἐφ' ἡμᾶς ἀναπέπαυται. Cyrill.
 V, a. 375. Sic, sed ὑμᾶς 753. ἀναπέπαυται
 etiam Ath. I, 538.

ἀναπαύεται] ἀναπέπαυται D. ἀναπαύσεται τ ἐπα-
 ναπαύεται. E. Vulgatum Clem. Alex. l. l. Mox,
 ante κατὰ, scholia Cod. Aug. 6, intelligit ὅπερ.

15. ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος] — Cyrill. IV, 903. Post
 φονεὺς Theophyl. addit; ἢ λοιδορὸς, Ἄλλοτριος
 ἐπίσκο-

- σιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν
 17. Θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ. ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ
 ἀρξασθαι τὸ κρῖμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ
 Θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος
 τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ;
 18. καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς
 19. καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανέται; ὥσε καὶ
 οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
 ὡς πιστῶ * κτίση παρατιθέσθωσαν τὰς
 ψυχὰς * αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

Z. παραίνεσις πρεσβυτέροις περὶ ἐπισκοπῆς τοῦ ποι-
 μνίου· ἐν ᾧ, περὶ κοινῆς πάντων πρὸς ἑκάστον ταπεινο-
 φροσύνης, εἰς γίγνω τὴν κατὰ τοῦ διαβόλου.

Πρεσ-

ἐπίσκοπος, quod duo infirmi habent, et ἀλλοτριῶς
 ἐπίσκοπος Codicis 40. ortum est ex veteri scribendi
 modo. Codex enim Guelpherb. 16. 7. habet
 ἀλλοτριῶς ἐπίσκοπος. De hoc iam alibi ex aliis
 Codd. monui. Contra alii Codd. hic in ima
 parte habent semicirculum, quo notatur vox com-
 posita, ut in ἐπιτοαυτὸ etc.

26.] ἐν τῷ μέρει.] ἐν τῷ ὀνόματι τ' ἐπὶ τῷ ὀνόματι. E.
 Cyrill. l. 1.

17.] Isidor. Pelus. lib. II. epist. 208. cum hoc comparat
 Ezech. 9, 6. Sic et Basil. M. I, 383. Habet etiam
 580. Idem versum 18. sine varietate II, 218.

19. ὥσε καὶ]. + ὑπὸ ἄλλων, omisso οἱ. E. Nomina-
 tim Cyrill. I, a. 189. mox, θέλημα αὐτοῦ, πιστῶ
 κτίση. Sed V, a. 214. nominatim: ὥσε καὶ οἱ
 πάσχ. πιστῶ κτίση παρατ. Ὡς, ante πιστῶ, omit-
 tit etiam Ath. I, 377. et Procop. in caten. Ni-
 ceph. I, 1624. ibid. τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς.

κτίση] Codd. κτίση. Sic et in aliis scriptoribus
 inveni in Codd.

ψυχὰς ἑαυτῶν] ψυχὰς αὐτῶν. Cyrill. etiam l. 1.

Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ V, 1.
 συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χρι-
 στοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀπο-
 παλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, ποιμάνετε².
 τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦν-
 τεσ, μὴ ἀναγκασῶς, ἀλλ' ἐκουσίως· μηδὲ
 ἀισχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως· μηδ', ὡς³.
 κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι
 γινόμενοι τοῦ ποιμνίου· καὶ, φανερωθέντος⁴.
 τοῦ ἀρχιποιμένου, κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντι-
 νον

V, 1. πρεσβυτέρους] † ὄν. D. Cyrill. I, g. 121. omit-
 tit V, a. 300. habet rursus 374.

ὁ συμπρεσβ.] ὡς συμπρεσβ. E.

ὁ καὶ τῆς] καὶ — E. Cyrill. V, a. 300.

2. ποιμάνετε] ποιμαίνετε. E. Cyrill. V, a. 300. altero
 loco vulgatum.

τοῦ Θεοῦ] τοῦ Χριστοῦ. E. Theophyl. et Cyrill. I,
 g. 121. Sed τοῦ Θεοῦ. V, a. 300.

ἐκουσίως] † κατὰ θεόν. E. Sic et Theophyl.
 Damasc. II, 511. id reiicit post προθύμως. Ibid.
 vers. 3. est τύπος.

3. τῶν κλήρων] τοῦ κλήρου. E. Lectio monachica!
 Vulgatum Cyrill. II, 63. mox γενόμενοι III, 824.
 solum laudat τόπους γενέσθαι τοῖς ποιμνίοις. Ba-
 sil. II, 162. huc respiciens: ὡς κατεξουσιάζων τῶν
 κλήρων.

4. καὶ φανερωθ.] Theophyl. recte: καὶ, ἀντὶ τοῦ,
 ἵνα. Latini ergo Codd. non nulli habent, ut ego
 edidi, ut — percipiatis.

ἀρχιποιμένος] ἀρχιποιμένος. Codd. plerique mei,
 in his tres, quos postea comparavi.

ἀμαράντινον] Edit. Gregor. vitiose ἀμαράντινον.
 Usitatus est ἀμάραντον. Sed Codd. nihil mutant.
 v. Chryf. IV, 424. b. ἀμάραντον Orig. II, 584.

5. νον τῆς δόξης σέφανον. ὁμοίως νεώτεροι
 ὑποτάγητε πρεσβυτέροις· πάντες δὲ ἀλλή-
 λοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην
 ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις
 ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

ΙΑ. 6. [Τέλος.] [Ἀρχή.] ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ Τέλος τῆς ε.

τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς

7. ὑψώσῃ ἐν καιρῷ· πᾶσαν τὴν μέριμναν
 ὑμῶν ἐπιβρίψαντες ἐπ' αὐτὸν, ὅτι αὐτῷ

8. μέλει περὶ ὑμῶν. νήψατε, γρηγορήσατε,

* ὁ

V, 6. IA. ἀπειλλίου κε. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ
 εὐαγγελιστοῦ μαρκοῦ· ἀδελφοί, ταπεινώθητε ὑπὸ
 τῆν.

5. ἐγκομβώσασθε] ἐγκολπώσασθε ἢ ἐγκολπίσασθε. E.
 v. P. Multa de hoc vocabulo collegit Wetst.
 Equidem interpretor ἐνδύσασθε, quo alibi utun-
 tur scriptores sacri, seu, ἐπενδύσασθε. Schol.
 Cod. Aug. 6. ἐγκομβώσασθε, ἀντὶ τοῦ, ἐνειλή-
 σασθε, περιβάλεσθε ἢ ἀνασεύλασθε.

ὁ Θεὸς] κίριος. Balil. M. I, 440.

6. ἐν καιρῷ] In catena ista vetusta ex Chryf. est: οὐχ
 ἀπλῶς τὸ, ὑψωθήτε, ἀλλ', ἐν καιρῷ, προσέθηκεν.
 Atqui ὑψωθήτε h. l. non legitur. ὑψώσῃ habet
 etiam Orig. I, 489. Attingit etiam 641. bis. III,
 724. Post καιρῷ aliqui addunt ἐπισκοπῆς. Sic
 ex meis Iolus Aug. 6. qui est cum scholiis. In
 Cod. Typogr. Synod. Mosq. 6. qui etiam scholia
 habet, adiectum est, ut explicatio, τῆς κρίσεως.
 Boni Codd. neutrum agnoscunt.

8.] Hunc versum laudat Chryf. I, 164. 607. II, 676.
 IV, 23. V, 54. 423. VIII, 349. IX, 252. XI,
 240. Cyrill. III, 832. Damasc. II, 450. 617. Orig.
 III, 162. 315. 338.

* ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος, περιπατεῖ, ζητῶν * τινὰ * καταπιεῖν ᾧ ἀντίστητε σερεοὶ τῇ πίσει, εἰ-9. δότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.

H. εὐχή ὑπὲρ τελειώσεως τῶν πισευόντων.

ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας 10. ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς, καταρτίσας ὑμᾶς, * σηρίξει, * σθενώσει, * θεμελιώσει. αὐτῷ ἢ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς 11. τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. διὰ σι-12. λουανοῦ ὑμῖν, τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι,

ἔτι.] ὁ. Edit. Greg. per errorem habet ἔτι, omisso ὁ.

τίνα καταπιεῖν] τινὰ καταπιεῖν. A. τινὰ καταπιεῖν habet etiam Cod. Vat. apud Orig. III, 162. a. Ath. II, 621. ita: ὁ περιάγει ζητῶν τίνα καταπιεῖ. Sic!

10. ἡμᾶς] ὑμᾶς. E.

αὐτὸς καταρτίσας ὑμᾶς, σηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει] Sic est in edit. Gregor. Codices postulant: αὐτὸς, καταρτίσας ὑμᾶς, σηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει. Constructio ergo est: αὐτὸς σηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει, (intellige, ᾧ, aut εἰς τὸ) καταρτίσας (est infinitivus.) ὑμᾶς. Nonnulli καταρτίσει habent, quod facillimum est. Unus καταρτίσας. Deberet esse καταρτίσων.

11. ἢ δόξα καὶ τὸ] καὶ τὸ — E. Sic etiam delendum esset ἢ.

- ζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν
καὶ ἐπιμαρτυρῶν, ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν
13. τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν ἐσήκατε. ἀσπάζεταιται
ὑμᾶς ἡ ἐν βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ, καὶ μαρ-
14. κος ὁ υἱὸς μου. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι ἀγάπης. εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς
ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. ἀμήν. [Τέλος.]

Τέλος τοῦ
ἀποστόλου.

Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πέτρου καθολικὴ πρώτη.
σίχων σλς.

13.] Sine varietate Orig. III, 440.

Ἡ
δ ε υ τ έ ρ α
Π έ τ ρ ο υ
Ἐ π ι ς ο λ ή.

A. περὶ κλήσεως, τῆς ἐν πίσει, ἔργοις βεβαιουμένης τοῖς τῆς ἀρετῆς, ἐλπίδι τῶν μελλόντων ἀγαθῶν.

[Ἄρχή.] Συμεῶν πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστο- I, 1. A. λος ἰησοῦ χριστοῦ, τοῖς ἰσότημον ἡμῖν λαχοῦσι πίσιν ἐν δικαιοσύνη τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ σωτῆρος * ἰησοῦ χριστοῦ. [Ἄρχή.] χάρις 2. A. ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ, καὶ ἰησοῦ * χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως 3. αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσεβειαν δεδωρημένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς

I, 1. A. τῆς γ. τῆς λγ. ἐβδ. συμεῶν πέτρος.

I, 2. A. εἰς σχῆμα μοναχοῦ ἀδελφοί, χάρις.

I, 1. σωτῆρος ἡμῶν] ἡμῶν —. Deest etiam in quatuor, quos postea examinavi. Omittunt etiam aliae editt.

2. καὶ ἰησοῦ] † χριστοῦ.

3. δεδωρημένης] δεδωρημένα. E. In meis lectionariis hoc non inveni. Sed nec Wetstenius, cuius fortasse

4. ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, δι' ὧν * τὰ
τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώ-
ρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοι-
νωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ
5. ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς· καὶ αὐτὸ * δὲ τοῦ-
το, σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπι-
χορηγήσατε ἐν τῇ πίσει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν,
ἐν

tasse in hac epistola nulla sunt. Vulgata latina ineptissime: quomodo — donata sunt. ὡς respon- det τῷ ἵνα, δεδωρημένης vero active dicitur. Cyrill. V, a. 375. ὡς τὰ πάντα — δεδωρημένου — καλεσ. ἡμᾶς ἰδία δόξη καὶ ἀρετῇ. Δεδωρημένου, haud dubie voluit θεοῦ, vel etiam χριστοῦ. Ambiguitatem enim habet. Sed idem 604. ὡς τὰ πάντα — δεδωρημένης — ἰδία δόξη καὶ ἀρετῇ. Griesbachius solum habet: "δεδωρημένου — ἰδία κ. τ. λ. Cyr." Nonne hoc est fallere lectores? Ut taceam, propter istud Cyr. peruestiganda esse septem volumina. ἰδία δόξη καὶ ἀρετῇ ex meis solus infimus 13. habet.

- 4.] Attingit Cyrill. I, g. 329. ac nominatim Ath. I, 351. ubi tamen deest διὰ τούτων, quo ibi non opus erat. Sed διὰ τούτων omittit etiam II, 411.

δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια ἐπαγγέλματα δεδώρηται] δι' ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται.

ἀποφυγόντες] Scholiaetae recte explicant ἀπαλλαγίντες.

5. αὐτὸ τοῦτο δὲ] αὐτὸ δὲ τοῦτο. D.

παρεισενέγκαντες] παρεισενεγκόντες. E. Cyrill. V, c. 2. laudans ad vers. 8 fin. Hunc ipsum Cyrilli locum Wetst. laudat ex Act. Ephes. pag. 1. vers. 28. seqq.

ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ἐν δὲ τῇ 6.
 γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ
 τὴν ὑπομονὴν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσε-
 βειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελ-7.
 φίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην.
 ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα, καὶ πλεονά-8.
 ζοντα, οὐκ ἀργούς, οὐδὲ ἀκέρπους καθίστη-
 σιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ
 ἐπίγνωσιν. ᾧ γὰρ μὴ πάρεσι ταῦτα, 9.
 τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λήθην λαβῶν τοῦ
 καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτιῶν.

B. παραγγελία εἰς ὑπόμνησιν τῆς διδασκαλίας μετὰ
 τὴν ἀνάλυσιν αὐτοῦ, καὶ ὅπως ἐν ὄρει θαβῶρ τῆς τοῦ
 θεοῦ περὶ τοῦ υἱοῦ ἐπήκουσε φωνῆς.

διὸ μάλλον, [Ἀρχή.] ἀδελφοί, σπουδάσα- 10. B
 τε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλήσιν καὶ ἐκλογὴν
 ποιῆσθαι. ταῦτα γὰρ ποιῶντες, οὐ μὴ
 τῆλος τῆς σ. πταισθητέ ποτε. [Τέλος.] οὕτω γὰρ πλου- 11.
 καὶ τοῦ στήματος. σίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἰσοδος εἰς
 τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ
 σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ οὐκ ἀμελήσω 12.
 * αἰεὶ

I, 10. B. εἰς τὴν μεταμέμφωσιν τοῦ σωτῆρος· ἀδελφοί,
 σπουδάσατε.

8. ὑπάρχοντα] παρόντα. E. Cyrill, l. l.

9. ἀμαρτιῶν] ἀμαρτημάτων. D. Damasc II, 398. ᾧ
 μὴ πάρεσι γνώσις, τυφλός — πάλαι ἀμαρτημά-
 των.

10. σπουδάσατε] + ἵνα διὰ τῶν καλῶν ἔργων. E. Ex
 meis unus Moiq. c. et infimus 13.

12. οὐκ ἀμελήσω] μελλήσω ἢ οὐ μελλήσω. E. Nullus
 nec

- * αὐτὸς ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καί-
 περ εἰδότες καὶ ἐσηριγμένους ἐν τῇ
 13. παρουσίᾳ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἠγοῦμαι,
 ἐφ' ὅσον ἐμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διε-
 14. γείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει· εἰδὼς, ὅτι
 ταχινή ἐστιν ἢ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός
 μου, καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χρι-
 15. στός ἐδήλωσέ μοι. σπουδάσω δὲ καὶ ἐκά-
 ζοτε, ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον, τὴν
 16. τούτων μνήμην ποιῆσθαι. οὐ γὰρ σεσο-
 φισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνω-
 ρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ
 χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπό-
 πται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότη-
 τος.

nec malus, nec bonus Codex ista agnoscit, sed
 pessimi omnium. μελλήσω, quod profusum
 erat, addito οὐ probabiliter correctum. Scribae
 haud raro μέλει per duo λλ exhibent. De eo
 nemo dubitat, qui Codices tractavit. Ergo hic
 somnolentus aliquis scriba exhibuerat ἀμελλήσω.
 Hinc corruptio. Haec est illa recensio occidenta-
 lis. Vetus Itata, nimirum Sabatierii, hoc loco,
 ut cum Griesbachio loquar, *hiat*. Lucifer autem
 occidit. — Pelago nox incubat atra.

ὑμᾶς αὐτὸς] αὐτὸς ὑμᾶς. Sic et postea inveni. Aliqui
 omittunt αὐτὸς. Scilicet nec cum μελλήσω, nec
 cum incipiam confutere poterat.

14. ταχινή] Wetstenius, ergo etiam Griesbachius:
 ταχίση. 36. Cod. lat. — In latino est, *velox*.
 Ταχινός habet Theocrit. Id. 2, 7. 14, 40. Alii
 et hic, et 2, 1. exhibent ταχεινός et ταχυνός.

σκηνώματος] σάματος. E.

τος. λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τι-17.
μὴν καὶ δόξαν, Φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ
τοιᾶσθε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης·
οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν
ἐγὼ εὐδόκησα. καὶ ταύτην τὴν Φωνὴν 18.
ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν,
σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. καὶ 19.
ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον,
ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ὡς λύχνω
φαίνοντι ἐν ἀνυχμηρῷ τόπῳ, ἕως ὅτου ἡμέρα
διαυγασθῇ, καὶ Φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν. [Τέλος.] [Ἀρχή.] τοῦτο 20. Γ.
πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία
γραφῆς, ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ 21.
γὰρ

Τέλος τῆς
μεταμορ-
φώσεως.

I, 20. Γ. τῆ β. τῆς λδ. ἐβδ. ἦτοι τοῦ ἀσώτου ἀγαπη-
τοί, τοῦτο πρῶτον.

17.] Notantur haec ab Oecum. edit. I, 51. c. et in
Cod. Aug. 6. Ibi primum est: ἰδιωτικώτε-
ρον κίχρηται τῷ λόγῳ, nimirum Petrus. Dein-
de: λαβὼν γὰρ ἐξουσίαν παρὰ Θεοῦ πατρὸς, Φω-
νῆς αὐτῷ ἀπ' οὐρανοῦ ἐνεχθείσης. sed Cod. Aug.
λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ τιμὴν καὶ δόξαν. — Τὸ
γὰρ λαβὼν, ἀντὶ τοῦ ἔλαβεν. Ath. I, 468. nomi-
natim: λαβὼν παρὰ Θεοῦ τιμὴν καὶ δόξαν.

οὗτος κ. τ. λ.] Huc, puto, potius respexisse Orig.
III, 462. quam ad Matth. 5, 17.

19.] Cyrill. V, a. 368. ἕως — ὑμῶν. et 387. d. secundo
loco. Nam bis iste numerus occurrit. Attingit
in caten. Niceph. I, 734.

20. ἐπιλύσιος] Nullam hic varietatem inveni. Con-
iectura nulla opus est. Verba vers. 19. ἕως ὅτου —
καρδίαις ὑμῶν satis vindicant hanc lectionem.

Quod

γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν * ἅγιοι θεοῦ ἄνθρωποι.

Γ. πρέξῃσις ἀπατηλῆς ἐπαναστάσεως αἰρετικῶν, ἀσεβείας τὲ αὐτῶν, καὶ μελλούσης κολάσεως.

- II, 1. Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινήν
2. ἀπώλειαν. καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς * ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς
3. τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται. καὶ ἐν πλεονεξίᾳ, πλαστοῖς λόγοις, ὑμᾶς ἐμπορεύσονται.

Quod hic appellatur ἐπίλυσις, id versu 19. est ἀναστῆναι et ἀνατολή. Sensus ergo est: θεοτέρας ἐπιλύσεως δεῖται. Coniecturas excitavit vers. 21. Ἐπίλυσις saepe occurrit de interpretatione somniorum. Heliodor. p. 17. τὴν ἐπίλυσιν διαπορῶν. Et ibid. ἔλκει πρὸς τὴν ἑαυτοῦ βούλησιν τὴν ἐπίλυσιν. Et 82. τῶν χρησθέντων τὴν ἐπίλυσιν. Interpretatio, quae est in illa vetusta catena: οὐκ αὐτοί, φησιν, ἑαυτοὺς ἠερμήνευσαν οἱ προφῆται — τὰ τῶν προφητῶν γινώσκονται λόγια, ἐπίλυσιν explicat ἐρμηνείαν.

21. οἱ ἅγιοι] οἱ —.

II, 1. ἐν τῷ λαῷ] — E. Cyrill. V, d. 77.

2. ἀπωλείαις] ἀσελγείαις. Sic et postea in quatuor inveni.

ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας] huc trahunt Clem. Alex. 66. τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας ἐμποδίζοντες. Griesbach. hoc trahere debebat ad vers. 21.

ταί' οἷς τὸ κρῖμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ
 ἢ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυσάζει. εἰ γὰρ ὁ 4.
 Θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσα-
 το, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας, παρ-
 ἔδωκεν εἰς κρίσιν * τηρουμένους· καὶ ἀρ-5.
 χαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὄγδοον
 νῶε, δικαιοσύνης κήρυκα, ἐφύλαξε, κατα-
 κλυσμόν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας· καὶ 6.
 πόλεις σοδόμων καὶ γομόρρας τεφρώσας
 κατασροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόν-
 των ἀσεβεῖν τεδεικῆς· καὶ δίκαιον λῶτ, 7.
 καταποιούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν
 ἀσελγείᾳ ἀνασροφῆς, ἐρρύσατο· βλέμματι 8.
 γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν
 αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν
 ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν. [Ἀρχή.] οἶδε 9. Δ.
 κύριος

3. οἷς κ. τ. λ.] ὧν τὸ κρῖμα οὐκ ἀργεῖ. E. Cyrill.
 III, 204.

νυσάζει] νυσάζει. D.

4. τηρουμένους] τηρουμένους. Accedunt denuo qua-
 tuor Codd. Cyrill. attingit V, b. 127. σειραῖς ζό-
 φου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν μεγάλης
 ἡμέρας τηρεῖσθαι κολασθησόμενον. Et VI, b. 211.
 ἀγγέλους γὰρ, τοὺς μὴ τηρέσαντας τὴν ἑαυτῶν
 αρχὴν, σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς
 κρίσιν μεγάλης ἡμέρας κολασθησόμενους τηρεῖν.
 II, 296. σειραῖς — παρέδ. εἰς κρίσιν μεγάλης
 ἡμέρας κολασθησόμενους τηρεῖν. Sic et 723. non.
 ut Wettl., 713. Misceuit ergo versum 9 et Iud. 6.
 Damasc. II, 308. ὁ Θεὸς ἀμαρτ. — κρίσιν κολαζο-
 μένους τηρεῖσθαι, omisso ἀγγέλων. v. P.

- κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους
10. τηρεῖν [Τέλος.] μάλιττα δὲ τοὺς ὀπίσω τέλος τῆς β σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος καταφρονούντας· τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσι βλασφημοῦν-
11. τες· ὅπου ἄγγελοι, ἰσχυροὶ καὶ δυνάμεις μείζονες ὄντες, οὐ φέρουσι κατ' αὐτῶν παρὰ
12. κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. οὗτοι δὲ, ὡς ἄλογα ζῶα φυσικὰ, * γεγεννημένα εἰς ἄλασιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσι, βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρή-
13. σονται. κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἠδονὴν ἠγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῆν, σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐν τρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν,

Π, 9. Δ. τῆ γ. τῆς λδ. ἰβδ. ἀγαπῆτοι, εἶδε κύριος εὐσεβεῖς.

9. πειρασμοῦ] πειρασμῶν. E. Rectius pluralis adhibetur. Sed in N. Test. saepius est singularis, quam hic etiam tuentur Codd. Etiam Damasc. II, 429. 453. vulgatum. Sed 484. πειρασμῶν. Ianius ablinere poterat coniectura κολαζομένους. Cur non κολασθησομένους; Ath. II, 158. d. εἶδεν ὁ θεὸς εὐσεβεῖς ῥύεσθαι, ἀνόμους δὲ τηρεῖν εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους ἀνανίῳ περὶ.

10. ἐπιθυμία] ἐπιθυμίαις. E. Recte quidem. Sed rursus ex correct. et contra Codd.

11. παρὰ κυρίῳ] — τ παρὰ κυρίου. E.

12. γεγεννημένα] γεγεννημένα.

13. κομιούμενοι] ἀδικούμενοι sine sensu ex proximo ἀδικίας. Vat. 1209. seu B. v. Birch.

ἀπάταις] ἀγάταις. E. Ex solo Wetst. A. notatur.

αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν, ὀφθαλμοὺς 14.
 ἔχοντες μεσοὺς μοιχαλίδος, καὶ ἀκατα-
 παύτους ἀμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς
 ἀσηκίτους, καρδίαν γεγυμνασμένην * πλεο-
 νεξίας ἔχοντες, κατάρτας τέκνα· κατα- 15.
 λιπόντες * εὐθεΐαν ὁδόν, ἐπλανήθησαν,
 ἕξακο-

tur ἀγάπαις. Ἀπάταις habent omnes Codd. id-
 que diferte in uel uita catena et in scholiis expli-
 catur. Ἀγάπαις vel fortuito confusum cum
 ἀγάπαις, vel temere repetitum est, aut ex lud.
 12. aut ex catena et scholiis, ubi continuo
 συνευωχούμενοι explicatur: οὐ δὲ ἀγάπην καὶ
 τὸ μεταλαμβάνειν ἀλῶν, φησὶ, συνευωχούμεθα ὑμῖν,
 ἀλλὰ διὰ τὸ καιρὸν ἐνερίσκου τῆς πρὸς γυναῖκας
 ἀπάτης ἐπιτήδειον. Sic mox diuinus Wetst. C.
 solus ex lud. 12. intulit σπιλάδες. Tales sunt
 Codices recensiois Alexandrinae et Occidentalis!

14. μοιχαλίδος] Cum in latino esset *adulterii*, Wetst.
 A. uolebat inferre μοιχείας, temere autem ex
 utroque solus contra reliquos Codices omnes de-
 dit μοιχαλίαν. Id Grotio etiam probatum esse,
 miror. Eiusmodi συγχύσεις uocabulorum plures
 iam notavi. v. Luc. 11, 42.

ἀκαταπαύτους] ἀκαταπαύτου. E. Vat. B. ἀκατα-
 πάτους. v. Birch.

πλεονεξίας] πλεονεξίας. A. πλεονεξίας potest esse
 uel genitivus, uel accusativus. v. P. In Cod. Aug.
 6. ex parte hoc uocabulum deletum erat. Crede-
 bam tamenprehendere uestigia lectionis πλεον-
 εξίας. In scholio est: πρὸς πλεονεξίαν ἐξήσκηται
 ἡ καρδία. Hoc saltem singularem uindicat. Sed
 paullo post additur: καρδίαν γεγυμν. ἔχ. πλεο-
 νεξίας, τουτέστι, διὰ πλεονεξίας. Alii intelligent
 ἐνεκεν.

15. τὴν εὐθεΐαν] τὴν —. Damasc. II, 627. quaedam
 hic

- ἔξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ βαλαάμ, τοῦ
 16. βοσῶρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν· ἔλεγ-
 ξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον
 ἄφανον, ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγγόμενον, ἐκά-
 17. λυσε τὴν τοῦ προφήτου παραφροσίαν. οὗτοί
 εἰσι πηγὰ ἀνδρῶν, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος
 ἔλαυ-

hic omittit. Habet enim: κατάρως τέσσα ἐκλανή-
 θησαν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας ἔξακολοι. — βαλαάμ.

16. παραφροσίαν] παραφροσύνην τ παρανομίαν. E. Mi-
 ror, cur non tertium addiderint παρανομίαν. Mei
 omnino omnes consentiunt in vulgato. Cod. Aug.
 6. ita in textu et in scholio habet. παραφροσία
 apud scriptores graecos equidem non reperi. Hinc
 duplex correctio.

17. πηγὰ ἀνδρῶν, νεφέλαι] notanda est duplex et
 discrepans metaphora. Hoc ideo moneo, ne quis
 conciliat ἀνδρῶν, quia mox est ἐλαυνόμεναι.

νεφέλαι] καὶ ἰμίχλαι. E. Hoc nec postea in ullo
 reperi. Ex scholio venit, v. P. p. 96. 209. 210.
 Codex Aug. 6. qui cum reliquis vulgatum retinet,
 ita fol. πθ. pag. 2. habet in scholiis: οὐκ εἰσὶν
 ἔνν, φησὶ, νεφέλαι διωγεῖς — ἀλλ' ἰμίχλαι ζό-
 φου μεσση, οἷς ὁ ζόφος κ. τ. λ. Νοτα sunt san-
 ctorum Patrum et in primis Chrysostomi illa,
 οὐκ ἔφη δὲ, οὐ λέγει δὲ — ἀλλὰ etc. In huius-
 modi locis fere plerumque contrarium probandum
 est. Centum exempla ex priore editione mea peti
 possunt. Scholii sententia haec est: Petrus eos
 non proprio sensu appellavit *nubes*: *nubes* enim
 interdum quoque sunt *pellucidae*: sed *nebulae*
 dixit, hoc est, intellexit. Cur? Addidit enim:
 εἰς ὁ ζόφος τοῦ σκότους. Verum hoc equidem
 non appello *interpretari*, sed *nugari*, aut saltem,
argutari. In eodem Cod. Aug. paullo ante, ut
 in textu, est: νεφέλαις αὐτοῦς παραβάλλει ὑπὸ
 πνεύ-

ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι, δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις, σαρκὸς * ἀσελγείαις, τοὺς ὄντως ἀπο-

πνεύματος ἐλαυνόμεναις, τοῦ ἑναντίου δηλονότι. διὸ καὶ λαίλαπα αὐτὸ (id est, τὸ πνεῦμα.) ἐκάλεσεν.

18. ἐν ἀσελγείαις] ἐν — A. τ ἀσελγείαις. E. σαρκὸς ἀσελγείαις est ἐπιζήγησις τοῦ, ἐν ἐπιθυμίαις. Σαρκὸς iungi etiam potest τῷ ἐπιθυμίαις. Ita ἀσελγείαις est per appositionem. Ἐν assumptum erat ex schol. v. Oecum. II, 547. b. Theophyl. 395. Beza: sic restituo hunc locum ex graecis scholiis. Atqui in scholiis est, ἐν ταῖς ἀσελγείαις.

ὄντως] ὀλίγως τ ὀλίγων τ ὄντως. E. Accedunt coniecturae ὀλίγου et ὄντως. Mei nihil mutant, nisi quod duo per errorem habent ὄντως, ex proximo τοὺς, infimus meorum autem 13. ὀλίγων. Scholia Oecum. et Theophyl. II. II. falso distincta sunt. Distingenda sunt ita: δελεάζουσι — τοὺς ἀληθῶς ἀποφυγόντας καὶ καθάπαξ, τοὺς πρὶν (hoc est, πρὸ τοῦ ἀποφυγεῖν τὴν πλάνην) ἐν πλάνῃ ἀνασχεφόμενους. Ergo ὄντως duplici modo explicatur ἀληθῶς et καθάπαξ. Verum in his scholiis frustra inculcatur πρὶν, quo non opus habemus. Sic vero etiam comma ponendum esset ante τοὺς ἐν πλάνῃ. Accedit, quod ἀποφυγόντας sic non habet, quo referatur. Sententia est: irrutiunt eos, qui vere (iam) aufugerant, (se tenuerant ab iis) eos, qui (adhuc) in errore versantur. Obiter vocabulo ὀλίγως Stephani thesauri possunt locupletari. Τοὺς ἐν πλάνῃ ἀνασχεφόμενους idem est, quod τοὺς πλάνους, τοὺς πομπῆους, τοὺς ἀμαρτωλοὺς, τὰ τοῦ κόσμου μίσματα. Attendendum erat, quod non dixit ἀνασχεφόμενους.

- ἀποφυγόντας τοὺς ἐν πλάτῃ ἀνασρεφομέ-
 19. νους· ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελόμενοι,
 αὐτοὶ δούλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς. ᾧ
 γὰρ τις ἠττήται, τούτῳ καὶ δεδούλωται.
 20. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ
 κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος
 ἰησοῦ χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέν-
 τες ἠττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα
 21. χεῖρον αὐτῶν πρώτων. κρεῖττον γὰρ ἦν
 αὐτοῖς, μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιο-
 σύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς

παραδο-

ψαμένους. *Mox est, ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα.*
Propter illud ἀνασρεφομένους aliqui etiam correxe-
runt ἀποφένοντας, in his Theoph. quod tamen
nullus meorum agnoscit.

19. ὑπάρχοντες] ὄντες. E. Wettst. A. Sic et alibi cor-
 rectum, partim, ubi versio latina non habet *ex-*
istentes, partim, ne φέσει tales esse viderentur.
 Non opus est monere, nullum meorum agnoscere
 ὄντες. Griesbachius ipse indignum hoc censuit
 sua animadversione. Nam ita solum habent A.
 27. v. Luc. 11, 13.

ᾧ — δεδούλωται] Damasc. II, 710.

20. εἰ] εἰ. E. Damasc. II, 342. εἰ ἀποφ. ad vers. 22.
 βερβέρου.

21. κρεῖττον γὰρ] γὰρ — E. Cyrill. V, b. 163. κρεῖτ-
 τον γὰρ III, 865. I, 334.

δικαιοσύνης] ἀληθείας. E. Ex meis nullus. "Cy-
 rillus, inquit, Griesb." Videamus iam in istis VII.
 voluminibus, ubi? In margine mei exempli haec
 loca notaveram. I, g. 334. δικαιοσύνης. II, 144.
 ἀληθείας III, 865. δικαιοσύνης. V, b. 123. ἀλη-
 θείας et 163. vid. vers. 22.

ἐπιγνοῦσιν ἐπιστ. κ. τ. λ.] ἐπιγν. εἰς τὰ ὀπίσω
 ἴνα

παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. συμ-22.
βέβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροι-
μίας· κύων-ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέγραμα
καὶ ὡς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου.

Τέλος τῆς γ. [Τέλος.]

Δ. ἐπανάληψις περὶ κακίας ἀνθρώπων αἰρετικῶν· ἐν
ᾧ, ὅτι ἀιφνιδίως ἤξει χριστὸς ἐπὶ συντελείᾳ τοῦδε τοῦ
αἰῶνος. ὡς δὲ εὐτρεπίζουσα πάση ἀρετῇ.

[Ἀρχή.] Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοὶ, δευτέραν III, 1. E.
ὑμῶν

III, 1. E. τῆ δ. τῆς λδ. ἐβδ. ἀγαπητοὶ, ταύτην ἤδη
δευτέραν.

ἀνακάλυψις ἀπὸ τῆς δοθείσης. E. Cyrill. I, g.
334. Sic, sed παραδοθείσης. II, 144. et III, 865.
et V, b. 123. Sic, sed ἀπὸ (omisso τῆς) παραδ.
163. εἰς τὰ ὀπίσω ἐπιστρέψας ἀπὸ habet ex meis
solus infimus 13. Theophyl. ἐπιστρ. εἰς τὰ ὀπίσω
ἀπὸ.

22. συμβέβηκε] γέγονε. E. Cyrill. V, b. 163. I, a.
543. καὶ γέγονεν. II, 551. coll. V, a. 633. συμβέ-
βηκε. III, 865. I, g. 334.

δὲ] — E. Cyrill. I, a. 543: g. 334. γὰρ, loco
δὲ. III, 865. V, b. 164. Ex Cyrillo ergo versu
21. 22 efficitur? — Ut ego arbitror, minus
etiam, quam nihil. Cur ergo Cyrillum laudavit
Griesb.? — Nescio. — Dicas ergo, quae Codi-
ces efflagitent? — Quae ego edidi.

τὸ ἴδιον ἐξέγραμα] τὸν ἴδιον ἔμετον. E. Meus in-
fimus 13. et Theophyl. 396. sed in schol. vulga-
tum. v. Chryf. VIII, 199. IV, 40. Credo, ἔμετον
honestius dictum esse. Utrumque proverbium no-
tat Isidor. Pelus. lib. I. epist. 92. et 143. κύωνες —
πρὸς τὸν ἔμετον ὑποστρέφοντες, ἢ, ὡς τῶ βορβόρου —
ἐγκαλινοόμενοι. v. P.

κύλισμα] κύλισμας meus infimus 13. et Vatica-
nus summus 1209. v. Birch.

- ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν
 2. ἐν ὑπομνήσει τὴν ἐιλικρινῆ διάνοιαν· μνη-
 σθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν
 ἀγίων προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων *
 ὑμῶν ἐντολῆς, τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος·
 3. τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσονται
 ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν ἐμπαΐεται, κατὰ
 τὰς ἰδίαις * ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι·
 4. καὶ λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς
 παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες
 ἐκοιμήθησαν, πάντα ὅτω διαμένει ἀπ'
 5. ἀρχῆς κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτοὺς
 τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἑκπαλαί,
 καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεσῶσα,
 6. τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, δι' ὧν ὁ τότε κόσμος
 7. ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο. οἱ δὲ νῦν
 οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ * αὐτοῦ λόγῳ τεθη-
 σαυ-

III, 2. ἀποστόλων ἡμῶν] ἀποστ. ὑμῶν. Vide Iud. 17.
 Temere a non nullis laudatus est Cyrill. Etenim
 V, d. 21. non hunc, sed Iudae locum videtur
 respexisse.

5. ἡμερῶν] † ἐν ἐμπαιγμοῦν. E. Unus solus meorum
 addit ἐμπαιγμοῦν. In latina vulgata est: in de-
 ceptione illisores, quod potius est ἐν ἀπάτη.
 Hītorum vocabulorum nec in catena, nec in scho-
 liis ullum est vestigium. Ex Cyrillo inculcata vi-
 dentur, sed alieno loco.

αὐτῶν ἐπιθυμίας] ἐπιθυμίας αὐτῶν

6. συνεσῶσα] συνεσῶσης. E. Vat. 1209. seu B.

7. αὐτῷ λόγῳ] αὐτοῦ λόγῳ.

σαυρισμένοι εἰσὶ πύρι, τηρούμενοι εἰς ἡμέραν
κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώ-
πων. ἐν δὲ τούτῳ μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, 8.
ἀγαπήτοι, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὡς
χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.
οὐ βραδύνει ὁ κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς 9.
τινες βραδυτῆτα ἠγοῦνται, ἀλλὰ μακρο-
θυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινος ἀπο-
λέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆ-
σαι. ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν 10.
νοκτί, ἐν ἣ * οὐρανοὶ ροιζηδὸν παρελεύσονται,
σοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται.
τού-

εἰσὶ πύρι] alii ante, alii post πύρι comma habent.
ἐν, ante πύρι, quod unus meorum habet, punctis
notatum, ut tollendum.

10. δὲ] γάρ. E. Cyrill. II, 707. Sic, omisso ἡ. 901.

ἐν νοκτί] — E. Illatum videri possit ex loco
simili. Sed contra sunt meliores Codd. Omittit
Cyrill. II, 707. 901. III, 801. ubi negligentius lau-
dat. Servat Damasc. II, 347. sed mox vitiose ἐν
οἱ οὐρ. μὲν.

ἢ οἱ οὐρανοὶ] οἱ —. Cyrill. II, 467. μὲν οἱ 707.
μὲν 901. ἢ οὐρ. μὲν. ροιζ. III, 865. ἢ οἱ οὐρανοὶ
μὲν.

λυθήσονται] λυθήσεται, γῆ καί. E. Cyrill. II,
467. ληθήσονται γῆ δὲ καί. 707. λυθήσεται, γῆ
δὲ καί. 901. ληθήσονται γῆ δὲ καί. III, 865.

κατακαήσεται] ἰουθήσεται τ + πάντα. E. Sic
Cyrill. II, 467. qui continuo addit vers. 13. κατα-
καυθήσονται πάντα et continuo vers. 13. 707. αὐτῇ
πάντα κατακαυθήσεται et mox vers. 13. 901.
κατα-

11. τούτων οὐν πάντων λυομένων, ποταποῖς δὲ
 ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ
 12. εὐσεβείαις· προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας
 τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν
 οὐρανοὶ κερούμενοι λιθίσονται, καὶ στοιχεῖα
 13. καυσούμενα τήκονται; καινοὶς δὲ οὐρανοῖς
 καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ
 προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.
 διό,

κατακαήσεται πάντα et mox vers. 13. III, 865.
 Ergo quater iungit 10. et 13. ἐυρεθῆσεται legitur
 in folis Wettl. 29. Vat. 1209. Vind. 34. a manu
 secunda et in meo Mosq. g. Haud dubie aliquis,
 loco κατακαήσεται, posuerat interpretationem, οὐχ
 ἐυρεθῆσεται.

11. τούτων οὐν πάντων] ἀλλὰ τούτων ἀπάντων. E. Cy-
 rill. I, a. 288.

ὑπάρχειν ὑμᾶς] ἐυρεθῆναι ὑμᾶς. E. Cyrill. I, a.
 288. quae deinceps leguntur pro arbitrio mutat.

12. Θεοῦ] κυρίου. E. v. Birch. Griesbachius inquit:
Cyrillus saepe. Interrogo, ubi? Apud Weiste-
nium, respondet. Audio. Sed bonus Wettl. erro-
re facili et humano versum 12. cum 13. permu-
tavit. Huiusmodi errores et mendacia propagan-
tur, cum alter alterum exscribit. Idem Weiste-
nius duplici modo hic erravit in laudando Da-
masceno.

τήκονται] τακῆσεται τ τακῆσονται. E.

13. γῆν — ἐπάγγελμα] καινὴν γῆν κατὰ ἐπαγγέλμα-
 τα. E. Cyrill. II, 467. Sic, sed κατὰ τὰ ἐπαγγ.
 707. καινὴν γῆν καὶ τὰ ἐπαγγέλματα. 901. 532.
 855. 919. καινὴν γῆν κατὰ τὰ ἐπαγγέλματα. III,
 865. I, g. 34. Cyrillus ergo a Griesbacho pro
 utroque laudari poterat. Nullus bonus Codex hic
 varietatem habet. Immo nec deteriores, nisi unus
 infimus Wettl. A.

διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες, σπου- 14.
 δάσατε ἀσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῶ ἐυρε-
 θῆναι ἐν εἰρήνῃ καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν 15.
 μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἠγείσθε καθὼς
 καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς παῦλος
 κατὰ τὴν αὐτῶ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν
 ὑμῖν, ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, 16.
 λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστὶ
 δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀσή-
 ρικτοὶ σρεβλοῦσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γρα-
 φὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.
 ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες, φύ- 17.
 λάσσεσθε, ἵνα μὴ, τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ
 συναπαχθέντες, ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου σρηγι-
 μοῦ· αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει 18.
 τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ χριστοῦ.
 αὐτῶ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶ-
 τέλος τῆς δ. vos. ἀμήν. [Τέλος.]

Τοῦ ἀγίου ἀποστόλου πέτρου ἐπιστολή
 καθολικὴ δευτέρα. σίχων. ρξ.

14. ἀμώμητοι] ἀμωμοί. E. Ita solus infimus meorum
 13. Ex negligentia.
 15. τὴν τοῦ — ἠγείσθε] Laudat, omisso ἡμῶν, Da-
 mase. II, 709. Hunc locum notat de Paulo et
 Petro differens Oecum. I, 729. ubi vers. 16. voca-
 bulum σρεβλοῦσι mutat in διασρέφειν.
 16. ἐν οἷς] ἐν αἰς. E. Ita tres ex meis et Theophyl.
 18. χριστοῦ αὐτῶ] χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς ᾧ. E. Infim-
 us meorum 13. et Theophyl.

Ἰ ω ά ν ν ο υ

κ α θ ο λ ι κ ή

Ἐ π ι σ ο λ ή

π ρ ώ τ η.

A. Ἐυαγγελική Θεολογία Χριστοῦ ἐν ᾧ, περὶ ἐξομολογήσεως καὶ προσοχῆς εἰς τὸ μὴ ἀμαρτάνειν. ὅτι τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ τὴν γνώσιν βέβαιαί.

A. I, 1. [Ἀρχή.] Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐώρακάμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐώρακάμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα, 2. καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν. ὃ ἐώρακάμεν καὶ ἀκη-

1, 1. A. μαίτου η. τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. [ἐν ἄλλω ἀνάγνωσμα α. εἰς τὴν παραμονὴν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θεολόγου] ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς.

I, 1.] Hunc vers. aliquoties laudat Orig. I, 364. 718. II, 43. IV, 367. Primum et secundum. Ath. I, 505. 698. II, 9. Cyrill. IV, 368. V, a. 302. 365. 367. 384. 565. 568. 685. 712. V, d. 11. 93. VI, a. 57. 139. 161.

S

ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ
 ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ
 κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς
 καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ.
 καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ * 4.
 ἡμῶν ἢ πεπληρωμένη. καὶ * ἔσιν αὐτῆ 5.
 ἡ * ἀγγελία, ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ
 ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστίν,
 καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. εἰάν 6.
 εἴπωμεν, ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ,
 καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδό-
 μεθα, καὶ οὐ ποιῶμεν τὴν ἀλήθειαν·
 εἰάν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς 7.
 αὐτός

3. ἀπαγγέλλομεν] + καί. E. ante ἀπαγγ. addit καὶ
 Theophyl.

δὲ ἡ] δὲ — E. Ex Gregor. edit. exciderat ἡ.
 Laudat Cyrill. IV. 799. καὶ ἡ — χριστοῦ.

4. χαρὰ ἡμῶν] χαρὰ ἡμῶν. A. In vetusta catena:
 χαρᾶς ἐσόμεθα μεσοί, ὅτι τῷ θεῷ ἐκολλήθη-
 μεν. Ergo ἡμῶν. Sic et in schol. a me editis.
 Oecum. II, 562. χαρᾶς ἀν πληρωθείμεν, et πλεί-
 σην ἔχομεν τὴν χάριν. Posterior habet etiam
 Theophyl.

5. αὐτῆ ἐσίν] ἔσιν αὐτῆ. A. Sic et postea in tribus
 inveni et apud Theophyl.

ἐπαγγελία] ἀγγελία. Sic postea in tribus inve-
 ni atque etiam in unius scholiis. Ἐπαγγελία
 profus est alienum. Deberet saltem esse ἀπαγγε-
 λία. v. I, 3, II.

ἀναγγέλλομεν] ἀπαγγέλλομεν. E.

6. εἰάν] καὶ εἰάν. E. Clem. Alex. 439. Nominatim.

7. εἰάν δὲ ἐν — ἀλλήλων] εἰάν ἐν — ἀλλήλων. Cyrill.
 V, a. 308.

αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ

- B. 8. πάσης ἀμαρτίας. [Τέλος.] [Ἀρχή.] εἰάν τέλος τοῦ εἰπῶμεν, ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς ἁγίου. πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν
 9. ἡμῖν. εἰάν ὁμολογῶμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας, καὶ καθάριση ἡμᾶς ἀπὸ
 10. πάσης ἀδικίας. εἰάν εἰπῶμεν, ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύσιν ποιῶμεν αὐτόν, καὶ
 II, 1. ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Τεκνία
 μου,

I, 8. B. τῆ ε. τῆς λδ. ἐβδ. ἀγαπητοί, εἰάν εἰπῶμεν, ὅτι

αὐτός ἐστιν] ἐστιν — E. Clem. Alex. l. l. et αὐτοῦ, loco ἀλλήλων. Quem usum praestant hae varietates Clementis? Scilicet, quem alibi praestant. Nimirum hunc, ut consulamus Codices ex ipso et ex aliis non corruptos.

τὸ αἷμα — ἀμαρτίας] Sic, omisso τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. E. Cyrill. V, c. 126. Servat, sed χριστοῦ omittit Clem. Alex. l. l. ibid. τῆς, loco πάσης.

8.] Sine variet. Cyrill. V, a. 370. Sed Damasc. II, 342. καὶ ἀλήθεια ἐν ἡμῖν οὐκ ἔστιν. Πλανῶμεν Theophyl. 407. d. interpretatur ἀπατῶμεν. Iam cum id cuius Graeco in mentem venire potuerit, Theophanes Cerameus ita exhibet p 102 d.

9. ὁμολογῶμεν] ὁμολογήσωμεν. E. Damasc. II, 580. ibi etiam abest, πιστός — ἀμαρτίας. Mox est, καθαρίζει.

10. ὁ λόγος — ἡμῖν] οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν ὁ λόγος αὐτοῦ. E. Cyrill. V, a. 367.

μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμαρ-
τητε· καὶ εἰάν τις ἀμαρτη, παρακλήτων
ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, ἰησοῦν χριστὸν
δικαίον· καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν 2.
ἀμαρτιῶν ἡμῶν· οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ
μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.
καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν, ὅτι ἐγνώκαμεν 3.
αὐτὸν, εἰάν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηρῶμεν.
ὁ λέγων, ἐγνώκα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολάς 4.
αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύσης ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ
ἢ ἀλήθεια οὐκ ἔστι· ὅς δ' ἂν τηρῇ αὐ- 5.
τοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἢ ἀγάπη
τοῦ θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκουμεν,
ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμέν. ὁ λέγων ἐν αὐτῷ 6.
μένειν,

II, 1. et 2.] Cyrillus notat IV, 809. I, a. 159. 294.
306. I, g. 368. 375. III, 550. 661. V, b. 106. V,
c. 127. Damasc. II, 580. Orig. IV, 24. 39. 154.
159.

2.] Clem. Alex. 264. Orig. I, 480. 521. 751. II, 829.
III, 214. 215. Ath. I, 963. 973.

μόνον] + ἀμαρτιῶν. E. Clem. Alex. 265. quod
ibi addendum erat post parenthesin.

4.] Sine varietate Cyrill. V, a. 370.

λέγων] + ὅτι. E. Aliqui Codd. et Clem. Alex.
Idem tamen omittit. 444. Id graeci saepe addere
solent.

αὐτὸν] τὸν κύριον. E. Perspicuitatis causa Clem.
Alex. 444. priori loco vulgatum.

5. ἐν τούτῳ ad fin. 6.] ultimum οὕτω — E. Cyrill.
IV, 799. 858.

μένειν, ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιπατήτε,
καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν. [Τέλος.]

Τέλος τῆς τ.

B. περὶ ἀγάπης, ἧς ἄνευ ἀσίβεια· ἐν ᾧ, παραινέσεις
περὶ χάριτος ἐκάστου καθ' ἡλικίαν. καὶ περὶ ἀποτρο-
πῆς τῆς πρὸς τὸν κόσμον ἀγάπης.

- Γ. 7. [Ἀρχή.] ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γρά-
φω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, ἣν εἶχετε
ἀπ' ἀρχῆς. ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά, ἔστιν ὁ λό-
8. γος, ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. πάλιν ἐν-
τολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἔστιν ἀληθὲς
ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν ὑμῖν· ὅτι ἡ σκοτία παρά-
9. γεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαί-
9. νει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν
10. ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
ἐν

II, 7. Γ. τῆ 5. τῆς λδ. ἐβδ. ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν
καινὴν.

6. ἐκεῖνος] καὶ κεῖνος. E. Clem. Alex. l. 1. Idem mox
οὕτω omittit.

7. ἔστιν ὁ λόγος] ὁ λόγος ἔστιν. E. Theophyl., qui
etiam ἀπ' ἀρχῆς ad sequentia refert. Ath. 1, 166.
καινὴν δίδωμι — ἣν ἠκούσατε ἀπ'.

8. ὅτι — φαίνει] Cyrill. V, a. 368.

ὅτι ἡ σκοτία] ὅτι ἡ σκία. E. Werlt. A.

παράγεται] Sic et vers. 17. Alibi, ut 1 Cor. 7,
31. est παράγει.

9. μισῶν] + ψεύσῃς ἐπὶ καί. E. v. P. pag. 114. 217.
Totum versum sine variet. habet Cyrill. IV, 72.
Versum 9. et 11. laudat Orig. IV, 78. qui ψευ-
ς. καὶ non agnoscit.

10.] Sine variet. Cyrill. V, a. 368. Ad μένει. Damasc.
M, 354.

ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ
 οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, 11.
 ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστι, καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περι-
 πατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε, ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ
 σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.
 γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ 12.
 ἀμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω 13.
 ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρ-
 χῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε
 τὸν πονηρὸν. γράφω ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώ-
 κατε τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέ- 14.
 ρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα
 ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἔστε, καὶ ὁ λό-
 γος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε
 τὸν πονηρὸν. μὴ ἀγαπάτε τὸν κόσμον, 15.
 μηδὲ

12. τεκνία] παιδία. E.

13. γράφω — ἀρχῆς] Cyrill. II, 55. 348. V, a. 568.
 301. ubi in fine addit: ἢ ἐν ἀρχῇ.

πονηρὸν. γράφω] πονηρὸν. ἔγραψα. E. et Cyrill. I,
 a. 43. Cetera ad fin. 14. sine variet. Aug. Cod. 6.
 cum pluribus γράφω in textu, sed semel in schol.
 ἔγραψα. v. Birch.

14. ἔγραψα prius] γράφω. E. Cyrill. III, 229.

ἀρχῆς. ἔγραψα] γράφω, loco ἔγραψα Cyrill. I,
 a. 89. ubi, καὶ ὁ — μένει, omittit. 112. γράφω,
 omittit iisdem, et II, 166. et III. 229. ἔγραψα, ubi
 solum omittit τοῦ Θεοῦ.

15.] Laudat Cyrill. V, b. 147. 189. 297. 320. 331. Da-
 masc. II, 392. ad fin. vers. 17., ubi est παράγει,
 cetera sine variet. Orig. I, 300. IV, 304. Servat
 τοῦ πατρὸς priori loco. Nam altero loco negli-
 genter haec refert. Ita quoque de suo quaedam
 addit Ath. II, 526.

- μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. εἰάν τις ἀγαπᾷ τὸν
 κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν
 16. αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπι-
 θυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν
 ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ
 ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου
 17. ἐστὶ. καὶ ὁ κόσμος παρὰγεται, καὶ ἡ
 ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ
 Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα. [Τέλος.]

Τέλος τῆς ε.

Γ. περὶ ψευδαδέλφων ἀρησιθέων. καὶ ὅτι ἡ εἰς χριστὸν
 ἐπιστρέφεια, πατρὸς ὁμολογία. ἡ γὰρ τοῦ πατρὸς δοξολο-
 γία, τοῦ υἱοῦ ἐστὶ θεολογία. ἐν ᾧ, περὶ Θεοῦ καὶ
 πνευματικοῦ χαρίσματος ἐν ἀγιασμῷ, ἐπ' ἐλπίδι, εἰς
 γινῶσιν Θεοῦ. ὅτι πᾶς ὁ ἐν χριστῷ, ἐκτὸς ἀμαρτίας. ὁ
 γὰρ ἀμαρτάνων, ἔστιν ἐκ τοῦ διαβόλου.

- Δ. 18. παιδία, [Ἀρχή.] ἐσχάτη ὥρα ἐστὶ καὶ
 καθὼς ἠκούσατε, ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται,
 καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν
 19. γινώσκουμεν, ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν
 ἐξῆλ-

II, 18. Δ. τῆ β. τῆς λε. ἰβδ. ἤτοι τῆς ἀπόκρυφου. ἀδελ-
 φοί, ἐσχάτη ὥρα ἐστὶ.

16.] Laudat Cyrill. I, a. 19. I, g. 28. V, b. 189. bis.
 Damasc. II, 519. ubi, βίου, ἢ οὐκ. Ad βίου Ni-
 ceph. caten. II, 917.

17. παρὰγεται.] Etiam Orig. I, 300. mox tamen deest
 αὐτοῦ.

18.] καθὼς — ὅτι ἀντίχρ. — νῦν εἰσὶν ἀντίχρ. πολλοί.
 Damasc. II, 223.

γινώσκουμεν] ἐγνώκαμεν. E. Clem. Alex. 445.

19.] Habet Cyrill. I, a. 485. I, g. 40. III, 865. V, a.
 390.

ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν. εἰ γὰρ
 ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενέκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν
 ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν, ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες
 ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ 20.
 τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα. οὐκ ἔγρα- 21.
 ψα ὑμῖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν,
 ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψευ-
 δος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἐστίν. τίς ἐστίν ὁ 22.
 ψεύτης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος, ὅτι ἰησοῦς οὐκ
 ἐστίν ὁ χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ
 ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς 23.

ὁ

390. Orig. III, 316. IV, 443. ibi ἐξῆλθον ἀφ'
 ἡμῶν οὐ γάρ. Sed altero loco, ἐξῆλθον ἐξ ἡμῶν.

20.] Cyrill. V, c. 7. 12. III, 46. sed post ἁγίου transit
 ad vers. 23. Sic et II, 353.

ἀπὸ τοῦ ἁγίου] ὑπὸ τοῦ ἁγίου. E. Cyrill. II, 353.
 Vulg. Ath. I, 356.

21.] Damasc. II, 727. Cyrill. V, a. 370: Huc refert
 editor Ath. I, 253. τὸ μὲν ψεῦδος ἐκ τοῦ διαβόλου
 ἐστίν.

22. καὶ τὸν υἱόν] † ἀρεῖται. E. Cyrillus, inquit,
 Griesb. Apud Cyrill., qui necessario respexit vers.
 22. et 23., legitur V, a. 301. ὁ ἀρνούμενος τὸν πα-
 τέρα, καὶ τὸν υἱὸν ἀρεῖται, καὶ ὁ ἀρνούμενος τὸν
 υἱόν, οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. 510. ὁ ἀρν. — υἱόν.
 καὶ ὁ τὸν υἱὸν ἀρνούμενος, οὐδὲ. Ergo hic non
 addit istud ἀρεῖται. 686. ab τίς ἐστίν ad fin. 23.
 (sicut nos edidimus,) accuratius totum locum sine
 varietate notat. Aequae accurate haec laudat V, d.
 12. Item IV, 797. ab ὁ ἀρν. Notabile ergo est,
 Cyrillum ultimis tribus locis, ubi ad finem vers.
 23. pergit, addere ista in fine, ὁ ὁμοιολ. — ἔχει,
 quae nos auctoritate Codd. in priore edit. addi-
 dera-

- ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν, οὐδὲ τὸν πατέρα
 ἔχει. * ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν, καὶ τὸν πα-
 24. τέρα ἔχει. ὑμεῖς οὖν, ὃ ἠκούσατε ἀπ'
 ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. εἰάν ἐν ὑμῖν μείνη,
 ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ
 25. υἱᾷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη
 ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο
 26. ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα ἔγρα-

ψα

deramus. Vide mox. Orig. IV, 281. non agnoscit
 istud ἀρνεῖται. Sed mox post πᾶς addit γάρ.
 Ibid. videtur agnoscere vers. 23. ὁ ὁμολ. — ἔχει.
 Sed iste locus corruptus est. Interpres addidit
 negat. seu ἀρνεῖται. Credo legendum esse: ἢ
 (id est, ἀληθῶς) γάρ ὁ ἀρν., intellecto ἀρνεῖται.
 Iterum, ut verba textus, 282. a. refert: ὁ ὁμολ. —
 ἔχει. Credo ergo, istum locum satis vindicatum
 esse auctoritate Codd. et Cyrill. et Orig. quod hic
 cum Codd. consentiunt.

- 23.] Laudat Orig. I, 301. II, 539. IV, 88. 284. Ubi
 primo loco ista agnoscit, addito solo δὲ, ante
 ὁμολογῶν, uti ex Cyrill. notavi. Tribus reliquis
 locis negligenter haec recitat. Ergo semel etiam
 μὴ ἐγνωκώς, loco ἀρνούμενος, habet. Ath. I, 553.
 ὁ ἀρν. — πατέρα ἔχει.

τὸν πατέρα ἔχει.] † ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν, καὶ τὸν
 πατέρα ἔχει. Ita et Cyrill., ut modo dixi. Sed
 III, 57. paullulum variat sic: ὁ ἀρνούμενος — ἔχει.
 ὁ δὲ ὁμολ. — υἱὸν ὁμολογεῖ καὶ τὸν πατέρα. IV,
 864. ὁ ἀρν. τ. υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἀρνήσεται. ὁ
 ὁμολ. — υἱὸν, ὁμολογεῖ καὶ τὸν πατέρα. VI, b.
 265. laudat brevius sola, ὁ ἀρν. ad prius ἔχει.

24. ἠκούσ. ἀπ' ἀρχ.] ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσ. E. Cyrill. IV,
 799. omisso etiam οὖν, quod ibi alienum erat.
 Cetera ad fin. vers. sine variet. Ex meis duo tan-
 tum οὖν omittunt.

- 26.] Cyrill. V, a. 362. ab ταῦτα ad fin. 27.

ψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ 27.
 ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν
 ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε, ἵνα τις
 διδάσκη ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα
 διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς
 ἔστι, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος· καὶ καθὼς ἐδίδα-
 ξεν ὑμᾶς, μενεῖτε ἐν αὐτῷ. καὶ νῦν, 28.

τεκνία,

27. τὸ χρίσμα] τὸ — E. Cyrill. V, a. 646. Servat
 Ath. I, 557, 553. sed mox, παρ' αὐτοῦ.

ἀπ' αὐτοῦ] παρ' αὐτοῦ. E. Cyrill. V, a. 362. ἀπ'
 αὐτοῦ. IV, 347.

ἐν ὑμῖν μένει] μενεῖ τε ἐν ὑμῖν. E. Cyrill. V, a.
 362. μένει ἐν ὑμῖν. IV, 347. V, a. 646.

καὶ οὐ χρείαν] A versu 20. ἀγίου huc transit Cy-
 rill. III, 46. loco, ἀλλ' ὡς, addens: ἀλλὰ καθὼς
 τὸ αὐτοῦ πνεῦμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων. Con-
 fuse! Rectius eadem iungit V, c. 7. ubi, καὶ
 πάλιν interponit. Ath. I, 537. 553. τὸ αὐτοῦ
 χρίσμα, τὸ πνεῦμα αὐτοῦ διδάσκει.

τὸ αὐτὸ] τὸ αὐτοῦ. E. Cyrill. V, a. 362. IV, 347.
 V, a. 646. II, 353. Sic, omisso τὸ. I, g. 242.
 (non, 244.) τὸ αὐτοῦ, omisso ὡς. V, c. 7. Ἄυ-
 τοῦ per se non ineptum est. Sed nec τὸ αὐτὸ,
 id est, ὃ ἐλάβετε. Cyrillus facile eo ducebatur,
 ut scriberet αὐτῷ. Priorem enim partem huius
 versus omittebat, ante verba, καὶ οὐ χρείαν. Eo-
 rum autem loco ponebat vers. 20. καὶ ὑμεῖς
 ἀγίου. Ἄυτοῦ ergo ad ἀγίου referebat. Cum
 vero semel haec ita mente concepisset, in aliis
 etiam locis ita scribebat. Ex meis solus infimus
 13. habet αὐτοῦ.

χρίσμα] In scholiis explicatur πνευματικὸν χρί-
 σμα. Item πνεῦμα. v. P. 120. 220. et Wetst.
 Ergo aliqui χρίσμα, alii πνεῦμα adoptarunt,
 cum praesertim Cyrillus semel habeat posterius.

μενεῖτε] μένετε. E. Cyrill. V, a. 362.

τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ ἵνα, ὅταν Φανερωθῇ, ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυρθώμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

29. εἰάν * ἴδητε, ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ *

III, 1. γεγέννηται. Ἴδετε, ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει

2. ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμέν, καὶ οὕτω ἐφανερώθη, τί ἐσόμεθα· οἶδαμεν δὲ, ὅτι, εἰάν Φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα· ὅτι ἐψόμεθα αὐτόν,

3. καθὼς ἐστι. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην

29. εἰδῆτε] ἴδητε. Sic et postea inveni. Apud Theophyl. vitiose editur ἠδῆτε.

γεγέννηται] γεγέννηται. Sic postea in tribus reperi. Damasc. II, 437. ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, vel pro arbitrio, vel ex loco simili.

III, 1. κληθῶμεν] † καὶ ἐσμέν. E. Id ex meis omnibus habet solus infimus 13. Griesbaehius pro eo ex Wetstenio notat suos principes, numero quatuordecim, et in his divinos A. C. atque etiam divinam vulgatam latinam et alios. Quaeritur, quid huic appendici tribuerit? Nihil omnino. Nam nec in interiore margine ostendit. Laudo. Comparetur tamen haec crisis eius cum ea, quam probavit Luc. XI, 1—4.

γινώσκει ἡμᾶς] γινώσκει ὑμᾶς. D.

2.] Cyrill. VI, b, 371. d. Damasc. II, 724. μήπω, loco οὕτω. Orig. I, 522. ib. mox deest δέ, deinde, ἐσόμε. ὅμοιοι τῷ Θεῷ καὶ ἐψόμε. III, 797. solum deest δέ. Servat δέ. 982. ὅταν, loco εἰάν. Ath. I, 612. εἰάν servat II, 24. ὅταν rursus III, 11.

ταύτην ἐπ' αὐτῶ, ἀγνίζει ἑαυτὸν καθὼς
 ἐκεῖνος ἀγνός ἐστι. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-4.
 τίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ καὶ ἡ ἁμαρ-
 τία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε, ὅτι ἐκεῖνος 5.
 ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ
 καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῶ οὐκ ἔστι. πᾶς ὁ ἐν 6.
 αὐτῶ μένων, οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρ-
 τάνων, οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν, οὐδὲ ἔγνωκεν
 αὐτόν. τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ 7.
 ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστι, καθὼς
 ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ- 8.
 τίαν,

3. ἐπ' αὐτῶ] Clem: Alex. 443. ἐπὶ τῷ κυρίῳ. Sic ibi
 postulabat perspicuitas.

5.] Sine varietate. Ath. I, 463.

6. ἁμαρτάνει] + καὶ. E. Orig. IV, 324. Partem ul-
 timam ibid. repetit.

7.] Damasc. II, 442. copulat cum vers. 10.

8.] Ath. I, 413. 425. sine varietate, sed 746. διὰ τοῦτο
 ἦλθεν ὁ υἱός. Vide etiam Damasc. II, 336. Ni-
 ceph. in caten. I, 262. πᾶς ὁ — γεγέννηται. 1624.
 huc non pertinet. Orig. I, 233. per partes lau-
 dat.

ὁ ποιῶν] πᾶς ὁ ποιῶν. E. Orig. III, 181. ibid.
 γεγέννηται, loco ἐστὶν. Nominatim. Sed et 290.
 ubi etiam τὸ πονηρὸν, loco τὴν ἁμαρτίαν. Nomi-
 natim. Sic, servato τὴν ἁμαρτίαν. IV, 320. 345.
 Ibid. 325. omittit πᾶς, et ἐστὶν defendit contra γε-
 γέννηται. Rursus 323. sine varietate laudat ad 10.
 τοῦ διαβόλου. Item 324. ab ὁ ποιῶν ad ἐστὶν. 325.
 ubi rursus ἐστὶν defendit. Mirabiliter autem in
 istis locis verba Ioannis vexat. γεγέννηται, loco
 ἐστὶν. Basil. I, 106. πᾶς γὰρ ὁ ποιῶν — γεγέννη-
 ται. 167. 201. ubi alii Codd. γεγέννηται. Rursus,
 πᾶς γὰρ ὁ — γεγέννηται. 387. sine γὰρ ita 593.

τίαν, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἀμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. [Τέλος.]

Τίλος τῆς β.

Δ. περὶ ἀγάπης τῆς εἰς τὸν πλησίον καὶ διαθέσεως μεταδοτικῆς· ἐν ᾧ, περὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐν πίστει ἰησοῦ χριστοῦ. περὶ διακρίσεως πνευμάτων ἐφ' ὁμολογία τῆς τοῦ χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως.

- E. 9. [Ἀρχή.] πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν,
 10. ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά ἐσι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἐστίν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ
 11. ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ὅτι αὕτη ἐστίν ἡ ἀγγελία, ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς,
 12. ἵνα ἀγαπᾶμεν ἀλλήλους· οὐ καθὼς καὶ ἐκ

III, 9. E. τῆ γ. τῆς λε. ἐβδ. ἀδελφοί, πᾶς ὁ γεγεννημένος.

9. γεγεννημένος] γεννώμενος. E. Orig. IV, 325. Sine variet, Orig. IV, 324. 325, I, 232. ibidem tamen inferius pro arbitrio immutat paullulum.

10.] v. P. ad Matth. 5, 43.

τέκνα — τέκνα] Modo monui, haec sine varietate legi apud Orig. Sed IV, 324. pro istis habet ἔργα.

ποιῶν δικαιοσύνην] ὁ δὲ δίκαιος. E. Orig. IV, 323.

11. ἀγγελία] ἐπαγγελία. E. Sic et supra corruptum 1 Io. 1, 5. Sic etiam Cyrill. IV, 799. ubi etiam mox est ἀγαπᾶτε.

ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελ-
 φὸν αὐτοῦ καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐ-
 τόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ
 τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δίκαια. μὴ θαυμά- 13.
 ζετε, ἀδελφοί μου, εἰ μιτῆ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
 ἡμεῖς οἶδαμεν, ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ 14.
 θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς
 ἀδελφούς. ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν, μένει
 ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελ- 15.
 φὸν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστὶ καὶ οἶδατε,
 ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώ-
 νιον ἐν * ἑαυτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώ- 16.
 καμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν
 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε καὶ ἡμεῖς ὀφείλο-
 μεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέ-
 ναι. ὅς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου, 17.
 καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχον-
 τας,

15. ἐν αὐτῷ] ἐν ἑαυτῷ. Huc trahunt Clem. Alex. 956.
 edit. Pott.

16. τὴν ἀγάπην] + τοῦ θεοῦ τ τοῦ χριστοῦ τ αὐτοῦ. E.
 Nullus meorum quicquam horum agnoscit. Wet-
 steniani inter se dissentiunt. Hoc est illud, quod
 Clem. Alex. p. 298. dicit: μιᾶς ὕσεως τῆς ἀλη-
 θείας, τὸ ψεῦδος μυρίας ἐκτροπὰς ἔχει.

τιθέναι] θεῖναι. E. Nullus meorum. Sed Theo-
 phyl. A Griesbachio recipiendum erat. Ita enim
 habent A. B. C. et alii. Verum ipse sensit, hos
 nihil valere contra meliores. Ergo nec in inte-
 riore margine monstravit. v. Birch. Apud hunc
 notabile etiam est, Codicem Vind. 54. haud raro
 habere lectiones singulares folius Codicis Vat.
 1209. sed ex correctione recentioris manus.

τα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; 18. αὐτῷ; τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ, μηδὲ * τῇ γλώσσει, ἀλλ' * ἐν ἔργῳ καὶ 19. ἀληθείᾳ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν, ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν· καὶ ἔμπροσθεν αὐ- 20. τοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν, * ὅ, τι εἰάν καταγινάσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γι- νώσκει

17. ἀπ' αὐτοῦ] — E. Omittit etiam, et alia variat. Damasc. II, 484.

18. μηδὲ] + τῇ. Sic et postea in quatuor inveni. Damasc. II, 354. negligenter laudat. Τῇ non agnoscit, sed mox ἐν. Clem. Alex. 514.

ἀλλ'] + ἐν. A. Addendi causa nulla erat, sed omittendi, quod non est ἐν λόγῳ, nec ἐν γλώσει.

19. γινώσκουμεν] γνωσόμεθα. E. Ita correctum propter πείσομεν. Meus infimus solus 13. habet: καὶ ἐκ τούτου γνωσόμεθα. Unus Wetst. ex utroque vocabulo fecit γνωσκόμεθα.

20. ὅτι secundum] — E. Infimi Codd. ita. Prius ὅτι redundat, non secundum. Pendet enim ex πείσομεν. Miror, neminem pro priore coniecisse ὅτι aut ὅτ'. Coniici quoque poterat ὅ, τι. Dicitur enim καταγινάσκειν τινός τι. Accedit, quod Codd. ὅτι et ὅ, τι eodem modo scribunt, certe plerique. Ita ergo distinxī. Sic, ut arbitror, omnis ambiguitas tollitur. Scholiasta secundum ὅτι credit redundare. v. P. 126. Distinxit ergo sic: πείσομεν, ὅτι, εἰάν — καρδίας, ὅτι. Ita sane secundum redundat.

τέλος ἐντισινασκει πάντα. [Τέλος.] [Ἀρχή.] ἀγα- 21. 5.
τῆς γ.

πητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγνώσκη
ἡμῶν, παρῆρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν.
καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐ- 22.

τέλος τῆς γ. τοῦ, [Τέλος.] ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τη-
ροῦμεν, καὶ τὰ ἀρετὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιού-
μεν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή αὐτοῦ, ἵνα 23.
πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους,
καθὼς

III, 21. 5. τῆ δ. τῆς λε. ἐβδ. καὶ εἰς τὰς ἐφετὰς τοῦ
Θεολόγου ἀνάγνωσμα α. ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία.
πάντα] Hoc opponitur illi, ὁ, τι. Nam conscien-
tia recordatur tantum horum et illorum. Deus
novit omnia.

21.] Damasc. II, 569. 654. ad 22. τηροῦμεν, omisso
primo ἡμῶν, quod mei omnes tuentur. Posteriori
loco sine variet. ad fin. vers. 22. Recte ergo
Griesb. contra Codd. A. 13. 27. 30. ἡμῶν retinuit.
ἡ καρδία ἡμῶν μὴ] μὴ ἡ συνείδησις. E. Orig. III,
297. ἐὰν γὰρ ἡ συνείδησις ἡμῶν μὴ. 230. ibid. ἔχ.
παρῆρ. v. P. Ex scholiis, quae edidi, intelligitur,
συνειδὸς et συνείδησις esse interpretationem καρ-
δίας, non autem lectionem contextus. Vide etiam
Theophyl. 420.

22. ὁ ἐὰν αἰτ.] ὁ ἂν αἰτῶμεθα. E. Orig. III, 230.

παρ' αὐτοῦ] Cum alibi apud Io., loco παρὰ, sit
ἀπὸ, hic etiam variarum lectionum fabricatores
intulerunt ἀπ'. Scilicet A. C. 13. 27. 29. 33. et
ex meis meorum omnium infimus 13. solus.
Veruntamen hoc saltem probavit Griesbachius?
Neutiquam. Vehementer probo, sed sibi non constat.

23. ἵνα πιστεύσωμεν] ἵνα πιστεύωμεν. A. Sic postea in
tribus inveni. Ita quoque Cyrill. V, d. 94. Vide
tamen Birch.

24. καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν. * καὶ ὁ τηρῶν
 τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ
 αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν,
 ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος, οὗ

IV, 1. ἡμῖν ἔδωκεν. Ἀγαπητοὶ, μὴ παντὶ πνεύ-
 ματι πιθεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύ-
 ματα, εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὅτι πολλοὶ
 ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσ-
 2. μον. ἐν τούτῳ * γινώσκεται τὸ πνεῦμα
 τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα, ὃ ὁμολογεῖ ἰησοῦν
 Χριστὸν, ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ
 ἐστίν.

ἐντολὴν ἡμῖν] ἡμῖν —. Alii alibi inculcant istud
 ἡμῖν. Theophyl. ἐντολὴν ἔδωκεν ἡμῖν. v. P.

24.] Laudat Ath. I, 353. II, 25. Cyrill. I, g. 12. IV,
 853. V, a. 339. 362. 386. 666. Damasc. II, 456.
 Basil. M. I, 274. et III, 8. exhibet: ἐκ τούτου
 γιν. ὅτι ἐν ἡμῖν ἐστίν. II, 583. ἐν τούτῳ γ. ὅτι ἐν
 ἡμῖν ἐστίν — ἔδωκεν (δέδωκεν) ἡμῖν. Sed hoc
 posterius refertur ad cap. 4, 13. Facile hi duo
 versus confundi poterant.

IV, 1.] Cyrill I, a. 397. (non 497.) II, 57. 369. V,
 a. 682. V, d. a. VI, a. 2. Damasc. II, 429.
 711. Ath. I, 215.

2. γινώσκετε] γινώσκεται. A. Sic postea in duobus
 inveni, in uno, eoque infimo, γινώσκομεν. v.
 Birch.

ἐληλυθότα] ἐληλυθέναι. E. Ex Latinistis de hoc
 iudicari nequit, qui sine vitio reddebant, *venisse*.
 Cyrill. V, a. 743. γινώσκεται — ἐληλυθέναι. V,
 d. 94. γινώσκεται — ἐληλυθότα. Et V, a. 682.
 V, d. 8.

ἐσὶ. καὶ πᾶν πνεῦμα, ὃ μὴ ὁμολογεῖ *3.
 ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ
 θεοῦ οὐκ ἐστὶ καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντι-
 χριστοῦ, ὃ ἀκηκόατε, ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν
 ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ 4.
 ἐσὲ, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς· ὅτι
 μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν, ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ.
 αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ 5.
 κόσμου

3. μὴ ὁμολογεῖ τὸν] τὸν —. Omittunt etiam tres, quos postea vidi. Servat Cyrill. V, a, 743. omittit tamen mox, χριστὸν ἐν σαρκ. ἐλ. Sic et V, d. 8. 94. μὴ ὁμολογεῖ ἰησοῦν χριστὸν ἐκ. I, a. 397. ibid. v. 2. post 3. addit. Socratis λέει, pro interpretatione accipio τοῦ, μὴ ὁμολογεῖ, non pro varia aut adeo probabili lectione. Dixit enim: ταύτην τὴν διάνοιαν, non, ταῦτα τὸ ἔῃμα, aut, ταύτην τὴν λέξιν. v. P. ad hunc locum et ad Actt. Apofitt. pag. 358. 359. Adde: contra sunt etiam loca Cyrilli hic laudata. In catena vetulista est scholium longius: εἰὰν ἔον ἀμαρτάνων — σαρκὸς ὑμῶν, ubi de ὁμολογεῖν differitur. Ceterum notum est, Patres saepenumero adhibere λέειν, cum de his ac similibus loquuntur. Sufficit laudasse Basil. M. III, 401. Ibi: ἐγράφετε γὰρ εἰνά τινας παρ' ὑμῖν, τοὺς λέοντας τὴν σωτήριον οἰκονομίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. Denique nec in quatuor Codd., quos postea consului, inveni λέει. Aliqui hunc trahunt Orig. III, 727. b. πλὴν σήμερον οὐ λῶ τὸν ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ χριστοῦ. Forte ergo ἄυριον; Tamen Latinus, hoc est, a Latinis interpolatus Origenes III, 883. col. 1. B. habet: omnis spiritus, qui soluit Iesum, non est ex deo. Maximus Homologeta II, 284. longiorem locum nominatim laudans pauca quaedam mutat, servat tamen ὁμολογεῖ.

τὸ τοῦ] τὸ — E. Cyrill. V, d. 94. Servat. V, a. 682. V, d. 8.

κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν
 6. ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμέν· ὁ γι-
 νώσκων τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ ἔστιν
 ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. [Τέλος.] ^{Τέλος τοῦ αἰ.} ἀναγνώσμα-
 ἐκ τούτου γινώσκωμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀλη- ^{τος.}
 θείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

E. περὶ φιλαδελφίας εἰς Θεοτέβειαν.

7. ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ
 ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ καὶ πᾶς * ὁ ἀγα-
 πῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει
 8. τὸν Θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν
 9. Θεόν· ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ
 ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς
 10. εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ἐν
 τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγα-
 πήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπη-
 σευ

7. ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ.] inepte huc trahitur
 Clem. Alex. 257. B. Proxima vero verba Ioannis
 sunt.

πᾶς ὁ] ὁ exciderat ex edit. Gregor. Servant
 omnes mei. Damasc. II, 354. solum τοῦ, ante se-
 cundum Θεοῦ, omittit.

9. ἡ ἀγάπη] ἡ — E. Orig. II, 392. Sed hanc parte-
 tem Petro tribuit.

ἀπέσταλκεν] ἀπέστειλεν. D. Ex vers. 10. Vulgatum
 Orig. I. I. Ath. I, 419.

ὁ Θεός] — E.

10.] Attingit Orig. III, 204. B.

σεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ,
 ἰλασμὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. [Ἀρχή.] 11. Ζ.
 ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς,
 καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν.

Τέλος τῆς δ. [Τέλος.] [Ἀρχή.] θεὸν οὐδεὶς πώποτε 12. Ζ.
 τεθεάταμ. εἰὼν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ
 θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ
 τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. ἐν τούτῳ γιν- 13.
 νώσκομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς
 ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδω-
 κεν ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα, καὶ 14.
 μαρ-

IV, 11. Ζ. ἀνάγνωσμα β. ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεός.

IV, 12. Ζ. σепτεμβρίου κς. εἰς τὴν λειτουργίαν θεὸν
 οὐδεὶς.

12. πώποτε τεθεάταμ] εἰώρακε πώποτε. E. Ath. III,
 10.

εἰὼν — μένει] Sine varietate Ath. I, 533.

13.] Laudat Cyrill. III, 242. ἐκ τούτου, loco ἐν τούτῳ,
 et mox, γινώσκ. ὅτι ἐν ἡμῖν ἐστὶν ἐκ τοῦ πνεύματος,
 ὃν εἰδωκεν ἡμῖν. Vide praeterea. IV, 126. 173.
 857. V, a. 122. 339. 468. 492. 564. 637. V, b.
 259. V, d. 71. VI, a. 13. 98. Habet ergo etiam
 ἐν τούτῳ. Sed nec in reliquis sibi constat, cum
 simul i Io. 2, 5. et 3, 24. videatur in mente ha-
 buisse. Sine varietate habet IV, 989. Ath. I, 537.
 553. postulante oratione, solum ἐν τῷ θεῷ, loco
 ἐν αὐτῷ, mutat, priori tamen loco est εἰδωκεν.
 Solum εἰδωκεν mutat 522. 533. δέδωκεν habet 704.
 sed exhibet: γιν. ὅτι ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, ὅτι.
 Nihil omnino mutat 454.

14. τεθεάμεθα] εἰθεασάμεθα. E. Etsi hoc frequentius
 occurrat, tamen postea in nullo reperi. Ita tamen
 Cyrill. V, d. 94. V, a. 743. qui ad fin. vers. 15.
 laudat.

μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ πατήρ ἀπέσταλκε τὸν
 υἱόν, σωτήρα τοῦ κόσμου.

5. περί θεολογίας υἱοῦ ἐν δόξῃ πατρὸς, καὶ περί νίκης
 τῆς κατὰ τοῦ πονηροῦ, διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ εἰς
 ζώην.

15. ὃς ἂν ὁμολογήσῃ, ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ
 θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν
 16. τῷ θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πε-
 πιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην, ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν
 ἡμῖν. ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν
 τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ θεῷ μένει, καὶ ὁ θεὸς
 17. ἐν αὐτῷ [Τέλος.] * μένει. ἐν τούτῳ τε· τέλος ἐν
 τελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρῆρη-^{τισι}
 σίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι
 καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν ἐν τῷ
 18. κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ
 ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλ-
 λει

15.] Cyrill. V, a. 123. (Sic enim in edit. corrigendum.) 713. 743. V, d. 41. ubi in fine est, ὅτος loco αὐτός. Sine variet. Ath. I, 455.

16.] Cyrill. III, 261. Orig. II, 751. Huc trahitur etiam Clem. Alex. 551. rectius 514. Sed et 1009. edit. Pott. huc refertur.

ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ] + μένει. Ita postea in duobus inveni. Lectionaria id in fine lectionis videntur praetermississe, tanquam ἐπισυνοχθέν. Sic et in aliis lectionibus in fine unum, duo aut plura vocabula omissa sunt. v. Birch.

17. μεθ' ἡμῶν] — E. Lectionaria.

18. ἀλλ' ἡ] ἡ γὰρ. E. Damasc. II, 354. Idem omit- tit.

λει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει
ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ
ἀγάπῃ. ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι 19.

Τέλος τοῦ αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. [Τέλος.]
ἀγίου ἰωάν- [Ἀρχή.] εἰάν τις εἶπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν 20. Η.
νου τῆς λει- Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ * μισεῖ, ψεύ-
τουργίας. σης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
καὶ τοῦ β. αὐτοῦ, ὃν ἐώρακε, τὸν Θεόν, ὃν οὐχ ἐώρακε,
ἀναγνώσμα- αὐτοῦ, ὃν ἐώρακε, τὸν Θεόν, ὃν οὐχ ἐώρακε,
τος. πῶς δύναται ἀγαπᾶν; καὶ ταύτην τὴν 21.
ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν
τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.
Πᾶς ὁ πισεύων, ὅτι ἰησοῦς ἐστίν ὁ χριστός, ἐκ V, 1.
τοῦ Θεοῦ γεγέννηται· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν
τὸν

IV, 20. Η. τῆ ε. τῆς λε. ἐβδ. καὶ ἀνάγνωσμα γ. [καὶ
ἐν τισιν, ἰαννουαρίου ιγ. μεθέροστον τῶν φάτων.]
ἀγαπητοῖ, εἰάν τις εἶπῃ ὅτι.

tit, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, et mox τελειούται.
Vulgatum priore loco Clem. Alex. 514. Vide
etiam edit. Poit. 956. Attingit Orig, II, 811. III,
606.

19. ἡμεῖς] † ἐν. D.

20.] Damasc. II, 354. et 609. μισεῖ. Posteriori loco
in sin. addit 3, 15. πᾶς — ἀνθρωποκτ. ἐστίν. Cyrill.
I, a. 218. μισεῖ.

μισῆ] μισεῖ. A. Ita postea in tribus reperi. μισῆ
correctum videtur propter ἀν. Ex μισῆ nemo fe-
cerit μισεῖ, nisi aliqui scribae, qui vocales con-
fundunt.

πᾶς] ἐν. E. Ita ex meis solus infimus 13.

21. ἀπ' αὐτοῦ] παρ' αὐτοῦ. E. Cyrill. I, a. 218.

V, 1.] Sine variet. Cyrill. V, d. 95. Laudat etiam
Orig. IV, 306, 349. transpositis, ὁ χριστός ἐστίν.

- τὸν γεννήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννη-
 2. μένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι
 ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν
 Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ
 3. τηρῶμεν. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ
 Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηρῶμεν καὶ
 4. αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσὶν. ὅτι
 πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν
 κόσμον καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν
 5. κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. τίς ἐστὶν ὁ νικῶν
 τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πισεύων, ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν
 6. ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; [Τέλος.] οὗτός ἐστιν ὁ Τέλος τοῦ γ.
 ἐλθῶν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, * ἰησοῦς * ἀναγνώσμα-
 τος.
 χριστός.

2. τηρῶμεν] ποιῶμεν E. Postea sic tantum inveni in meo infimo 13. et apud Theophyl.

3.] Attingit Cyrill. III, 447. Clem. Alex. 257. αὕτη δὲ ἐστὶν — ἐντολάς τηρῶμεν — εἰσὶν. 514. αὕτη ἐστὶν — ἐντ. αὐτοῦ τηρῶμεν. Quid ergo ex Clemente hic efficitur? Id, quod alibi. Nihil.

4. πίστις ἡμῶν] πίστις ὑμῶν. D.

5. τίς] + δέ. D. Laudat sine variet. Cyrill. V, a. 363. 506. 551. 676. τίς δέ. V, d. 95. VI, a. 142. Ex Cyrillo ergo utrumque laudare poterat Wettsteinus, et ex eo Griesbachius.

ὁ πισεύων] ὁ — E. Cyrill. V, d. 95.

6. αἵματος] + καὶ πνεύματος. E. Cyrill. V, a. 363. 676. IV, 126. omittit. V. d. 95. VI, a. 142. IV, 378. Καὶ πνεύματος additum credo propter vers. 8. ubi tria haec memorantur. Sed id vanum est, cum vel sic ista tria ex hoc versu consistant. Accedit, quod ita mox legendum sit, ἐκ τῶ ὕδατι

καὶ

Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν
 τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι καὶ τὸ πνεῦμά
 ἐστὶ

καὶ τῷ αἵματι καὶ τῷ πνεύματι. Sed hic contra sunt magno consensu Codices. Tamen Cyrill. his inserit πνεύματι, omisso modo ὕδατι, modo αἵματι. Quid? quod ipse etiam vulgatum habet. Eadem quidem confusio est in Codd. ut πνεύματι sit vel pro ὕδατι, vel pro αἵματι. Sed ii perpauci sunt et infimi. Nullus autem tria haec secundo loco iunctim exhibet, praeter Vat. 50. et Vind. 34. sed hic a secunda manu. v. Birch. Contra verba, καὶ πνεύματος, in priore membro sunt etiam scholia, quae ὕδωρ et αἷμα solum explicant, et si propter ultimum membrum huius versus deinceps etiam περὶ πνεύματος moneant. v. P. p. 137. seqq. 229 seqq. Scholia Cod. 6i. et 16., quos postea examinavi, hic addere, longum foret. Bona fide autem testor, me nihil in eis novi invenisse. Adde Oecum. II, 597. seqq. et Theophyl. 429. seqq. qui fere ex eodem fonte hauserunt. Theophyl. in textu omittit, καὶ αἵματος. Praeter eam causam tamen, cur fortasse Cyrillus et alii addiderint καὶ πνεύματος, quam supra memoravi, alia in promptu est, quae scribas non nullas in fraudem pellexerit. Scilicet in ista vetusta catena propter proxima, καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν, additur: καὶ πνεύματος δὲ προσέθηκέν. v. P. pag. 229. Id expresserunt etiam Oecum. II, 598. B. et Theophyl. 430. C. ita tamen, ut non ad primum, sed ad secundum membrum referendum sit. Uterque ergo etiam, ut Aug. Cod. Oecumenii 6. καὶ πνεύματος in textu omittunt, quod ex quatuor Codd., quos postea adhibui, solus infimus 13. in contextu refert.

ἰησοῦς ὁ] ὁ —. Cyrill, V, a. 363. 676. VI, a. 142. IV, 126. 378.

ἀλλ' ἐν] ἀλλὰ καὶ ἐν. E. Cyrill. V, a. 363. 676. IV,

ἔστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ
7. ἀλήθεια. ὅτι τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες, *
τὸ

IV, 378. Vulgatum V, d. 95. VI, a. 142. IV, 126.

τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι] τῷ πνεύματι καὶ ἐν τῷ αἵματι. E. Cyrill. V, a. 363. τῷ αἵματι solum 676. τῷ ὕδατι καὶ αἵματι. V, d. 95. VI, a. 142. τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ πνεύματι. IV, 378. Vulgatum IV, 126.

καὶ τὸ πνεῦμα] καὶ — E. Cyrill. IV, 378.

τὸ μαρτυροῦν — πνεῦμά ἐστιν] — E. Cyrill. VI, a. 142.

ὅτι τὸ] τὸ — E. Cyrill. V, a. 676. attingit V, a. 672.

ἐστιν ἡ] ἡ — E. Cyrill. V, d. 95.

7. ὅτι τρεῖς] ὅτι οἱ τρεῖς. E. Cyrill. V, a. 363. 676. vulgatum V, d. 95. VI, a. 142.

ἐστὶν οἱ μαρτυροῦντες] μαρτυροῦσι, et continuo, τὸ πνεῦμα. E. Cyrill. V, d. 95. VI, a. 143. Sic et Theophyl.

μαρτυροῦντες] + in caelo, pater, verbum et spiritus sanctus, et hi tres unum sunt. et tres sunt, qui testimonium dant in terra. t in terra, (et post, εἰς τὸ ἐν ἐστὶν, rursus) et tres sunt, qui testimonium dant in caelo, pater, verbum et spiritus: et hi tres in unum sunt. E. Ita cum aliqua varietate Latiniltae consensu et convicio maximo. Quin adeo Hieronymus in praef. ad has epistolas infideles translatōres Latinos accusat, ac si locum de patre, verbo et spiritu ex perfidia omiserint. In his ergo homo, line omni, et fide, et religione critica, suspicionem movere voluisse videtur, ac si ipse haec in graecis Codd. repererit. Sicuti autem Complutenses Matth. 6, 13., quod tamen in suis graecis Codd. reperiebant, propter

propter rationes liturgicas proprio Marte expellebant: ita quoque haec, quae in nullis Codd. graecis reperiebant, propter rationes dogmaticas et propter sanctum Thomam, quem ibi laudant, propria Minerva ita reddebant: ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ πατήρ καὶ ὁ λόγος καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. καὶ τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, omittis in fine, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. Postea hoc etiam inculcatum est in edit. Erasmi tertia, et deinceps ab editoribus aliis, ut nunc in vulgaribus editionibus inter μαρτυροῦντες et τὸ πνεῦμα legatur: ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ πατήρ, ὁ λόγος καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἓν εἰσιν. καὶ τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ. In editione Clementis Alex., a Pottero curata, hic locus pag. 1011. legitur Latine, forte ex interpretatione Cassiodori. Ibi ita legitur et explicatur: "Ille est, inquit, qui venit per aquam et sanguinem. Et iterum: quia tres sunt, qui testificantur, spiritus, (quod est vita,) et aqua, (quod est regeneratio ac fides,) et sanguis, (quod est cognitio,) et hi tres unum. In salvatore quippe, istae sunt virtutes salutiferae et vita ipsa in ipso filio eius existit." Post priorem editionem meam quatuor Codices examinavi, in quibus nec in textu, nec in duorum scholiis quicquam horum inveni. In uno tamen, quem 13. appello, manus recentior, quae hunc Codicem subinde ex editione Erasmi, qui aliquoties etiam appellatur, interpolavit, haec margini adscripsit ex edit. Erasmi. Scripsit autem sine articulis, πατήρ, λόγος καὶ πνεῦμα. Atque ita legitur in edit. tertia Erasmi 1522. pag. 522. Plura de hoc loco monui in editione priore mea. Ceterum non solum Scholiastae ad h. l., verum etiam Athanasius T. II. p. 180. edit. Patav. καὶ οἱ τρεῖς τὸ ἓν εἰσιν, per ἀναφοράν de sancta trinitate explicant. Id ipsum autem argumento est, Graecis hanc Latinarum appendicem fuisse ignotam. Et si vero mihi hoc non arrogo, ut de decretis dogmaticis sen-

8. τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα καὶ οἱ
9. τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν
ἀν-

sententiam ferre posse credam: tamen haec ἀναφορὰ multo mihi quidem, tanquam ἰδιώτη, probabilior videtur, quam Origenis ἀναφορὰ, qui Lucae 11, 5. tres panes de sacro sancta et divina, Ioannis vero 8, 43 — 45. de diabolica trinitate explicat, quae fortasse nemo nisi mente captus probabit. Tamen vel in hac de tribus testibus ἀναφορᾷ cautius versandum esse arbitror; ne singulorum istorum, Spiritus, aquae et sanguinis, ad singulas divinae naturae personas relatio ἀπαρκαλίπτως καὶ ἀναφανδὸν demonstretur, atque ita haereticis arma contra orthodoxos porrigantur.

μαρτυροῦντες, 8. τὸ πνεῦμα] Ita et Cyrill. V, a. 363, qui ad vers. 9. μείζων εἰσιν laudat. Sic et 676. Vide paullo ante duo eiusdem loco ad verba: εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες. Ergo quater hunc locum laudat, ac quater excludit, quae in vulgari- bus edit. adduntur, cum tamen in plerisque locis, quae hic inde a versu 5. notavi, de divina natura Christi et Spiritus S. disputet. Σύμβολα S. Trinitatis vel sic inesse in hoc loco, plures Patres Graeci crediderunt. Ea ergo ut simpliciori- bus luculentius apparerent, Latini ea, quae puta- bant desiderari, addiderunt. Orthodoxe!

8. καὶ οἱ τρεῖς] v. P. 138. 139. οἱ τρεῖς δὲ εἶπεν ἀρ- σενικῶς κ. τ. λ. Andreas Caesar. ad Apocal. p. 78. πολλάκις ἀδιαφύρασι ἀπὸ Θελοκῶν, ἀρξενικὰ ἐν τῇ γραφῇ κεῖται ὀνόματα, καὶ τὸ ἔμπαλιν. — καὶ κατὰ τὸν Θεολόγον τρεῖς μαρτυροῦσι τῷ Χριστῷ, τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ πνεῦμα. καὶ τρεῖς εἰσι (Sic enim ex Codd. legendum.) κατὰ τὸν σολομῶντα, τράγος καὶ ἀλέκτωρ καὶ βασιλεύς. Locus est Proverb. 30, 29. 31. Areth. ad eun- dem locum p. 793. B. οὐδὲν ἢ γραφὴ περὶ τού- των εἶαθε μικρολογεῖσθαι. Sic et Io. 10, 30. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἓν (loco εἰς) εἰμεν

ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ
 Θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὐτὴ ἐστίν ἡ μαρτυρία
 τοῦ Θεοῦ, ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐ-
 τοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, 10.
 ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν * αὐτῷ· ὁ μὴ πι-
 στεύων τῷ Θεῷ, ψεύσιν πεποίηκεν αὐτὸν,
 ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν, ἣν με-
 μαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
 καὶ αὐτὴ ἐστίν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώ- 11.
 νιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ ἐν
 τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. ὁ ἔχων τὸν υἱόν, ἔχει 12.
 τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ,
 τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν 13.
 τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ
 Θεοῦ·

εἰς τὸ ἐν εἶσιν] εἰς τὰ — E. Cyrill. V, d. 95. εἰς
 solum abest VI, a. 143. Orig. IV, 143. negligenter:
 τὰ τρία εἰς ἐν γεγόμενα. Ath. II, 180. εἰς
 omittit.

9.] Cyrill. V, a. 705. V, d. 95. VI, a. 143. solum ὅτι,
 loco ἣν exhibet. ὅτι, et in marg. ἣν. V, d. 33.

10. μαρτυρίαν] + τοῦ Θεοῦ. E. Cyrill. V, a. 705.
 Sed bis ll. ll. vulgatum.

ἐν αὐτῷ] ἐν αὐτῷ.

τῷ Θεῷ] τῷ υἱῷ. E. Vulgatum Cyrill. V, d. 95.
 V, a. 705. VI, a. 143.

οὐ πεπίστευκεν] οὐκ ἐπίστευσεν. E. Cyrill. V, d. 95.
 VI, a. 143. V, a. 705.

μεμαρτύρηκε ὁ Θεὸς περὶ] ἐμαρτύρησε περὶ. E.
 Cyrill. V, d. 95. μεμαρτύρηκε περὶ. VI, a. 143.
 Vulgatum V, a. 705.

12. ἔχει τὴν ζωὴν] τὴν ζωὴν ἔχει. E. Cyrill. V, a.
 385.

- θεοῦ· ἵνα εἰδῆτε, ὅτι ζωὴν * αἰώνιον ἔχετε,
καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ
14. θεοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία, ἣν ἔχο-
μεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι εἰάν τι αἰτώμεθα
κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν.
15. καὶ εἰάν οἶδαμεν, ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ * εἰάν
αἰτώμεθα, οἶδαμεν, ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτή-
ματα, ἃ ἠτήκαμεν παρ' αὐτοῦ.

Z. περὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἀμαρτάνοντος ἀδελφοῦ διὰ
προσευχῆς, καὶ περὶ τοῦ μὴ ἀμαρτάνειν· ἐν ᾧ, περὶ
ἀποχῆς δαιμονικοῦ σεβάσματος.

16. εἰάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀμαρτά-
νοντα ἀμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ,
καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἀμαρτάνουσι μὴ
πρὸς θάνατον. ἔστιν ἀμαρτία πρὸς θάνατον
17. οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα
ἀδικία ἀμαρτία ἐστὶ καὶ ἔστιν ἀμαρτία οὐ
18. πρὸς θάνατον. οἶδαμεν, ὅτι πᾶς ὁ γεγεν-
νημένος ἐκ τοῦ θεοῦ, οὐχ ἀμαρτάνει· ἀλλ'
ὁ

13. ζωὴν ἔχετε αἰώνιον] ζωὴν αἰώνιον ἔχετε. Ita etiam
* quatuor, quos postea vidi.

15. ὃ ἂν] ὃ εἰάν. A.

16.] Clem. Alex. 389. solum mutat, ἔστι γὰρ ἀμαρτία,
et in fine ἐρωτήσῃ τις. Laudat autem haec ex lon-
giori, (μείζονι) ut ait, Ioannis epistola.

ἵνα ἐρωτήσῃ] nimirum, τις, quod aliqui addide-
runt. Orig. I, 256. ἵνα τις ἐρωτήσῃ, ubi crasse
de h. l. philolophatur.

18. ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς] ἀλλὰ ὁ γεγεννημένος. E. Orig.
IV, 326. Attingit 357.

ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, τηρεῖ ἑαυτὸν, καὶ
 ὁ πονηρὸς οὐχ, ἀπτεται αὐτοῦ. ἴδαμεν, 19.
 ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμὲν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος
 ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. ἴδαμεν δὲ, ὅτι ὁ 20.
 υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκε, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν,
 ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ
 ἐσμὲν

19.] Attingit Orig. II, 23.

20. ἴδαμεν δὲ] δὲ — τ καὶ ἴδαμεν. E. καὶ ἴδαμεν
 Cyrill. V, a. 302. 384. (in thesauro, priori loco.
 nam hic numerus bis ibi occurrit.) 464. 484. 504.
 565. 597. 713. 776. V, d. 42. 77. IV, 368. Solum
 ἴδαμεν. IV, 850. Attingit etiam Chryf. VI, 430.
 ἔτι ὁ] ὁ — E. Cyrill. V, d. 42.

δέδωκεν] ἔδωκεν. E. Cyrill. V, a. 302. 384. 464.
 484. 504. 565. 597. 713. 776. V, d. 42. IV, 850.
 vulgatum V, d. 77. IV, 368.

διάνοιαν] † ἀγαθήν. E. Cyrill. V, a. 484.

γινώσκωμεν] γινώσκωμεν. E. Cyrill. V, a. 302.
 IV, 850. vulgatum V, a. 384. 464. 484. 504. 597.
 565. 713. 776. V, d. 42. 77. IV. 368. Basil. M. I,
 294. γινώσκωμεν τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ
 ἐσμὲν — ἀληθινῷ υἱῷ — ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ
 αἰώνιος.

ἀληθινόν] † Θεόν. E. Cyrill. V, a. 302. 384.
 464. 484. 504. 565. 597. 713. V, d. 42. IV, 850.
 Ita etiam Alexandrina et Occidentalis recensio. v.
 Wetst. Tamen hoc ne quidem in interiore mar-
 gine ostentavit Griesb. Pro exultatione sua ad-
 dit: Sed non (ita habent.) Hilar. Faust. Leo.
 Facund. — Hi ergo coeci coecis criticis viam
 monstrant! Quas nugae isti hoc ipso loco vendi-
 tent, vide apud Sabat. Sed oculis opus est. Ver-
 lionis veteris Italiae Griesbachius profus oblitus
 est, quas tamen Lutetiae Parisiorum de caelo de-
 lapsa

ἔσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ ὑἷϊ αὐτοῦ
 Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινός Θεός,
 καὶ

lapsa luculentis litteris legitur apud Sabat. Qui ipsi suis oculis cernere volunt, haec relegent, et hanc Griesbachianam crisin accommodabunt locis aliis, ἐν οἷς κακοήθως ἢ καὶ εὐήθως ἐκακούρησεν. Ex meis Mosqq. a. Θεὸν habet solum in marg. ut explicationem, sine nota γρ. Duo c. et m. immiserunt in contextum. Sic et duo 13. et 16., quos postea comparavi. Solum αὐτὸν, loco τὸν ἀληθινὸν exhibet Cyrill. V, a. 776. τὸν μόνον καὶ ἀληθινὸν Θεόν. V, d. 77. Tandem Vulgatum IV, 368. Quaeri h. l. possit: cur vero Cyrillus toties hoc versu addidit καὶ et Θεόν; Καὶ, ut videtur, addidit, quod duo οἶδαμεν antecedunt, quae ita in memoriam revocavit, ac simul docuit, ex media oratione haec, quae laudat, decerpta esse. Ad dito autem καὶ, excludebatur δὲ, quod non Cyrillus solum, sed alii plures cum ceteris eius generis particulis in principio multoties omittunt. Οἶδαμεν, sine καὶ et δὲ, hic quoque probandum videretur, si Codicum accederet auctoritas. Θεὸν autem, hunc locum extra nexum laudans, perspicuitatis caussa addidit Cyrill., sicuti hoc ipso versu in uno loco ἀγαθὴν, post διάνοιαν. Ergo καὶ, Θεὸν et ἀγαθὴν sunt arbitrariae mutationes Cyrilli, minime vero discrepantes lectiones. Unde vero hoc constat? Ex incontaminatis Codicibus.

ἔσμεν ἐν — αἰώνιος] Sine varietate Ath. I, 79. 547. Sic, sed ζωὴ αἰώνιος. 442. 505. Sic, sed ἡ ζωὴ ἡ. 223. Ab οἶδαμεν ὅτι — καὶ ἔδωκεν — τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ἔσμεν — ἡ ζωὴ ἡ. 451. οἶδαμεν γὰρ ὅτι — ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ἔσμεν — αἰώνιος. 710. οἶδαμεν, ὅτι — ἀληθινὸν Θεὸν καὶ — ἀληθινῷ ὑἷϊ αὐτοῦ — ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος. II, 12. καὶ οἶδαμεν, ὅτι — καὶ ἔδωκεν — ἀληθινὸν Θεὸν καὶ — ἀληθινῷ ὑἷϊ — ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος. 176.

καὶ * ζωὴ * ἡ αἰώνιος. τεκνία, φυλάξα- 21.
τε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. ἀμήν.

Τέλος τῆς ε. [Τέλος.]

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐπι-
στολὴ καθολικὴ α. σίχων. σοδ.

ἐν τῷ ἀληθ. — χριστῷ] ἐν τῷ ἀληθινῷ θεῷ, ἰησοῦ
χριστῷ. E. Cyrill. IV, 865.

ἐν τῷ υἱῷ] ἐν τῷ — E. Cyrill. V, a. 302. 776.
vulgatum 384. 464. 565. 597. 713. V, d. 42. 77.
Sed: ἀληθινῷ ἰησοῦ χριστῷ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. V, a.
484. καὶ ἐν τῷ υἱῷ. 504. ἀληθινῷ αὐτοῦ υἱῷ. IV,
850.

οὗτός ἐστιν ὁ] ὁ — E. Cyrill. V, a. 776. In reli-
quis locis omnibus vulgatum.

ἀληθινὸς θεὸς] Haec repetuntur etiam in argu-
mento Euthalii. v. P. 105.

καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος] καὶ ζωὴ ἡ αἰώνιος. Cyrill. V,
a. 302. 384. 484. 504. IV, 850. καὶ ζωὴ αἰώνιος.
V, a. 464. 713. 776. V, d. 42. 77. καὶ ἡ ζωὴ ἡ
αἰώνιος. V, a. 565. 597. IV, 368. 865.

Ἰ ω ά ν ν ο υ

Ἐ π ι σ τ ο λ ῆ

δευτέρα.

- Α. 1. [Ἀρχή.] Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῆ κυρία,
 καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ
 ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ
 2. πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν διὰ
 τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ
 3. μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ἔσται μεθ'
 ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πα-
 τρός, καὶ παρὰ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
 υἱοῦ τοῦ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

Α.

1. Α. τῆ ε. τῆς λε. ἐβδ. ὁ πρεσβύτερος.

1.] *Caussas aliquas, cur a non nullis de secunda et ter-
 tia Ioannis epistola dubitatum sit, praeter alios
 notat Theophyl. 435. a. seqq.*

2. *διὰ τὴν ἀλήθειαν*] — E. Propter duplex ἀλήθειαν
 exciderunt. Habent mei omnino omnes. Unus
 solum, ut praetermissa, inserta habet.

3. *παρὰ Θεοῦ*] ἀπὸ Θεοῦ. D.

U

Α. μετὰ τὸ προσίμιον, περὶ ἄρθου βίου ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ, διὰ πίστεως ἐνσεβοῦς, ἀμεταθέτου. ἐν ᾧ, ὅτι οὐ δεῖ ἁίρετικὸν ἐισοικίζειν ἢ χαιρετίζειν ἐφ' ἁμαρτία.

ἐχάριεν λίαν, ὅτι ἔνρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου 4.
 περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν
 ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. καὶ νῦν 5.
 ἔρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων
 * σοι καινὴν, ἀλλ' ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς,
 ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ αὕτη 6.
 ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς
 ἐντολὰς αὐτοῦ· αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς
 ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπα-
 τῆτε. ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν 7.
 κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες ἰησοῦν χριστὸν,
 ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος
 καὶ ὁ ἀντίχριστος. βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα 8.
 μὴ ἀπολέσωμεν, ἀ' ἐργασάμεθα, ἀλλὰ
 μισθὸν

5. γράφων σοι] σοι exciderat in edit. Gregor.

6. καθὼς — ἵνα] ἵνα καθὼς. E. Quatuor etiam, quos postea consului, vulgatum habent.

7. ἐν σαρκί] + εἰ τις οὐχ ὁμολογεῖ ἰησοῦν χριστὸν (ἐρχόμενον) ἐν σαρκί. E. Postea id inveni solum in meo infimo 13. Scholia quoque Theophyl. 438. c. et Oecum. II, 609. c. quae etiam leguntur in Cod. Aug. 6. hanc appendicem excludunt. Incipiunt: προσυπακουσίον.

8.] Damasc. II, 610. ἀπολέσητε, ἀ' ἐργάσασθε — λάβητε. Sic et alii. Ex meis nullus agnoscit. Lectio haec, vel ex ἑαυτοῦς, seu αὐτοῦς orta, vel ex eo, quod Patres his Apostoli verbis alios hor-
 -taban-

9. μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. πᾶς ὁ παραβαίνων, καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, θεὸν οὐκ ἔχει ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πα-
 10.τέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ
 11.χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε. ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

B.

tabantur. Ita ex prima persona facta est secunda.

9, παραβαίνων] προάγων. E. Hoc nec postea in ullo inveni in contextu. Latinistae hoc reddiderunt, praecedit et recedit. Sed προάγων h. l. est proccedit, etsi alibi notare quoque possit, praecedere, antecedere. Error manifestus est in προάγων, ortus ex vitiosa lectione scholiorum, quae in melioribus Codd. exhibent, ἀπάγων ἑαυτὸν, quod sine reprehensione reddi poterat, recedit, minime vero, praecedit. Ex ἀπάγων ἑαυτὸν ergo, deinceps factum est ἀπάγων et προάγων. Sic in epist. ad Hebr. apud Oecum. ex Chrysostomi ἠσθέντες fabricatum est πεισθέντες, idque adeo receptum est in contextum. Praeter reliquos Codd. meos, Aug. 6. in textu vulgatum habet. Sed fol. 29. pag. 1. in scholio: ὁ ἠδρασμένος οὖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ — ὁ δὲ ταύτης ἀπάγων ἑαυτὸν, ἄθεος κ. τ. λ. Simile aliquid habet Oecum. II, 611. init. et Theophyl. 438. e. v. 3. Io. 8.

10.] Attingit Cyrill. I, a. 255. Sed 486. εἴτις — φέρει, τούτῳ μὴ χαίρειν λέγετε. Priorem locum refert etiam catena Niceph. I, 792.

308 Ἐπιστολὴ Ἰωάννου β.

Β. ἔκκλησια παρουσίας αὐτοῦ ἐπ' ἐλπίδι πρὸς
ἠφέλειαν.

πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἠβουλήθην 12.
διὰ χάρτου καὶ μέλανος· ἀλλὰ ἐλπίζω
ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ σῶμα πρὸς σῶμα
λαλήσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρω-
μένη. ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελ- 13.
τέλος τῆς 5. φῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς. ἀμήν. [Τέλος.]

Ἐπιστολὴ δευτέρα. σίχων λ.

Ἰωάννου

Ἰ ω ά ν ν ο υ

Ἐ π ι σ τ ο λ ῆ

τρίτη.

Α. 1. [Ἀρχή.] Ὁ πρεσβύτερος γαίω τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

Α. ἐυχὴ ὑπὲρ τελειώσεως καὶ εὐχαριστίας ἐφ' ὁμολογίᾳ φιλοξενίας τῶν ἀδελφῶν διὰ χριστόν ἐν ᾧ, περὶ τῆς διοτρεφεοῦς φαυλότητος καὶ μισαδελφίας.

2. ἀγαπητὲ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐδοῦταί σου ἢ
 3. ψυχῇ. ἐχάρισεν γὰρ λίαν, ἐρχομένων ἀδελφῶν, καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ,
 4. καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μαιζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαρᾶν, ἵνα ἀκούω
 τὰ

1. Α. τῆ β. τῆς τυρινῆς [ἐν ἄλλῃ τῆς λσ.] ὁ πρεσβύτερος.

4. μαιζοτέραν τούτων] μαιζοτέραν ταύτης. Ε. Ita sane debebat esse. Ego tamen in nullo reperi, nisi in infimo 13. Comparari possit Marc 12, 28. 29. πρώτη πάντων ἐντολή. Damasc. II, 357. ταύτης.

ἵνα] ἢ ἵνα. Ε. Non quidem male. Sic et vulg. lat. quam ut. Ex nullo hoc notatum reperiō. Habet ergo ita solus meorum infimus 13.

τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.
ἀγαπητὲ, πιστὸν ποιῆς, ὃ εἰάν ἐργάσῃ εἰς 5.
τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς ξένους, δι. 6.
ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλη-
σίας· οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως
τοῦ Θεοῦ. ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος * ἐξῆλ. 7.
Θου, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἔθνῶν.
ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς 8.
τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀλη-
θείᾳ.

5. καὶ εἰς τοὺς ξένους] καὶ τοῦτο ξένους. E. Ex meis
solus 16.

7. ὀνόματος αὐτοῦ] αὐτοῦ —. Ex iis, quos postea
vidi, tres etiam omittunt.
ἔθνῶν] ἔθνικῶν. D.

8. ἀπολαμβάνειν] ὑπολαμβάνειν. E. Oecumen. II, 616.
c. in scholiis: ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν· ἀπολαμ-
βάνειν, ἀπὸ τοῦ, ἀναλαμβάνεσθαι, ὑποδέχεσθαι.
Ergo ἀπολαμβάνειν pro textu agnoscit. Sic et
Theophyl. 443. sed ἀναλαμβάνειν, loco ἀπολαμ-
βάνεσθαι. Tamen Griesbachus, exemplo Wettste-
nii, Oecumenium pro ὑπολαμβάνειν laudat. Ipse
tamen credo, apud Oec. in scholio scribendum
esse, ὑπολαμβάνειν. Addit enim exemplum:
ὑπέλαβόν με κ. τ. λ. Codex Aug. 6. amplius
non erat ad manus, in cuius scholio credo etiam
esse ὑπολαμβάνειν. Plura iam exempla habuimus
in his epistolis, ex quibus constat, certos Codi-
ces ex Pseudo-Oecum. corruptos esse. Verum,
ut id cognoscas, opus est oculis. In priorē edi-
tione mea dudum iam scripti et clamavi, Codi-
ces, qui a quibusdam ad recensionem Alexandri-
nam et Occidentalem referuntur, atque ipsam la-
tinam vulgatam etiam, ex interpretibus graecis
corrupta esse. Sed qui sunt a nativitate coeci et
surdī, non nisi divina facultate sanantur.

9. **Θεία.** ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ Φιλοπρωτέων αὐτῶν διοτρεφῆς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο, εἰάν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα, ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς Φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς, καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ἀγαπητὲ, μὴ μιμοῦ τὸ κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν· ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὁ * κακοποιῶν, οὐχ ἑώρακε τὸν Θεόν.

B. περὶ δημητρίου, ᾧ μαρτυρεῖ τὰ κάλλιστα.

12. **δημητρίῳ** μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυ-

9. ἔγραψα] + ἀντιτιῶντι. E. Latina vulgata: scripsissem forsitan. Cur ergo non reddiderunt: ἔγραψα ἀν' ἴσως, aut, ἔγραψα ἀν, ὡς ἐικός;

10. Φλυαρῶν] Oecum. II, 628. d. καταφλυαρεῖν nominatim.

βουλομένους] ἐπιδεχομένους. E.

καὶ ἐκ τῆς] ἐκ — E. Poterat abesse.

11. ὁ δὲ κακοποιῶν] δὲ —. Tres etiam omittunt, quos postea examinavi. Damasc. II, 329. δὲ servat.

12. ὑπ' αὐτῆς] + τῆς ἐκκλησίας καὶ. A. * C. Syr. etc. Ita Wetst., adeoque etiam Griesb. notant. Id cum mihi mirabile videretur; etsi in Cod. A. nihil absurdum sit mirabile: tamen accedebam edit. Lond. Woidii. Ibi ergo legitur: καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀλη...θείας· καὶ ἡμεῖς. Vide Woidii animadv. p. 52. Ipse habet editionem N. Telt. Lond. 1705. ex typogr. Eliz. Redmayne, quae cor-

312 Ἐπιστολή Ἰωάννου γ.

μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε, ὅτι ἡ μαρτυρία
ἡμῶν ἀληθής ἐστι.

Γ. περὶ ἀφίξεως αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς ἐκ ὠφελείᾳ ἐν
τάχει.

πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ 13.

μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι· ἐλπί- 14.

ζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ σόμα πρὸς

σόμα λαλήσομεν. εἰρήνη σοι ἀσπάζοντάς 15.

σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ'

τέλος τῆς β. ὄνομα. [Τέλος.]

Ἐπιστολή Ἰωάννου τρίτη. σίχων λβ.

correcta est ad Cod. A. In ea solum ἀληθείας
pro more istius scribae, loco ἀληθείας notatur.
Ceterum idem scriba vers. 8. etiam, loco ἀληθείας
exhibuit ἐκκλησία, et in eodem versu, εὐφίλομεν et
γεγάμεθα, uti apud nos nec pueri scribunt.
Qui vero ita scribunt, baculis castigantur a praes-
ceptoribus, ut studiosi *recensionis* Alexandrino —
occidentalis.

οἴδατε] οἴδαμεν τ' οἴδας. E. Ita scilicet correctum,
quod ad unam personam scripta est epistola. Id
quam vanum sit, quivis intelligit. Ὁ οἴδας nullus
meorum agnoscit: οἴδαμεν unus, ex Io. 21, 24.

Ἰ ο υ δ α

Ἐ π ι σ τ ο λ ή .

- A. 1. [Ἀρχή.] Ἰούδας ἰησοῦ χριστοῦ δούλος,
 ἀδελφὸς δὲ ἰακώβου, τοῖς ἐν θεῷ πατρὶ
 ἡγιασμένοις, καὶ ἰησοῦ χριστῷ τετηρημένοις
 2. κλητοῖς· ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη
 πληθυνθεῖη.

A. περὶ προσοχῆς τῆς εἰς χριστὸν πίστεως, διὰ τὴν
 ἐπαινάσαι τῶν ἀσεβῶν καὶ ἀσελγῶν ἀνδρῶν· ἐν ᾧ·
 περὶ μελλούσης αὐτῶν κολάσεως, καθ' ὁμοίωσιν τῶν
 πάλας ἁμαρτωλῶν τε καὶ πονηρῶν.

ἀγάπη·

I. A. τῆ γ. τῆς τυρινῆς καὶ ἰουδαίου ιθ. τοῦ ἁγίου ἀπο-
 στόλου ἰούδα· ἰούδας ἰησοῦ.

I. ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ ἰησοῦ. D. Orig. hanc episto-
 lam et eius initium laudat III, 463. Item 607.
 De ea, ut dubia, loquitur 814. Ergo dubitatum.

ἡγιασμένοις] ἡγαπημένοις. E. Orig. III, 607.
 Oecum. in textu et in schol. II, 621. Theophyl.
 446. in scholio solum. Sed ista explicatio, nec in
 vetusta catena, nec in Mosiq. Codd. scholiis le-
 gitur.

τετηρημένοις] Orig. III, 607. explicat: πάντως·
 (sine ullo dubio:) ὑπὸ τῶν τηρούντων ἀγγέλων.

ἀγαπητοὶ, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος, γρά-3.
 φειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν, παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἀπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις πίσει. παρεσέδυσαν γάρ τινες ἀνδρωποὶ 4.
 οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρῖμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν μόνον δεσπότην Θεὸν καὶ κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν ὑπέβαν τοῦτον ἀρνούμενοι. [Ἐπέβαν.] ὑπομνήσασθαι 5.
 ἀποστόλου. δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδόντας ὑμᾶς ἀπαξ τοῦ-

3. ποιούμενος] + τοῦ. E. Cyrill. V, d, 77. Nominatim hunc versum attingit Ath. III, 9.

κοινῆς] + ἡμῶν τ ὑμῶν. E. Cyrill, V, d. 77.

παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις πίσει] traditae societati. Sanctus Lucifer, cui hic apud Sabat. debemus veterem Italiam. Huiusmodi lectiones sufficit solum memorasse.

4. οἱ πάλαι] οἱ καὶ πάλαι. E. Cyrill. V, d. 77. V, c, 190.

Θεοῦ ἡμῶν] ἡμῶν. E. Cyrill, V, c. 190.

δεσπότην Θεόν] Θεόν — E. Cyrill. V, d. 77. V, c. 190. Habent id mei omnino omnes, praeter Mosq. b. Legitur etiam in scholiis. In Cod. Aug. 6. haec leguntur fol. ρια. pag. 2. In reliquis tribus, denuo a me adhibitis, facile quilibet reperiet.

5. ὑπομνήσασθαι δὲ] εἰδέναι γάρ, E. Clem. Alex. 239. nominatim,

εἰδόντας — ἀγιόπτου] ὅτι ὁ Θεὸς ἀπαξ ἐκ γῆς ἀγιόπτου.

τοῦτο, ὅτι ὁ κύριος λαὸν ἐκ γῆς αἰγύπτου
 σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πισεύσαντας
 6. ἀπώλεσεν. ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρή-
 σαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολι-
 πόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγά-
 λης ἡμέρας, δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τε-
 7. τήρηκεν. ὡς σόδομα καὶ γόμορρα, καὶ
 αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τούτοις
 τρόπον ἐκπορευύσασα, καὶ ἀπελθοῦσα
 ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα,
 8. πρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσα. ὁμοίως
 μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, σάρκα μὲν
 μαιίνου-

αἰγύπτου. E. Clem. Alex. l. 1. nominatim. Mox
 ibid. λαὸν σώσας. Quis haec probavit, aut un-
 quam probabit? v. vers. 6. 23.

ἡμᾶς ἀπαξ τοῦτο] ἀπαξ πάντα. E. Cyrill. V, a.
 302.

ὁ κύριος] ἰησοῦς. E. Cyrill. V, a. 302.

6.] In caten. Niceph. I, 129. δι τὴν ἴδιαν ἀρχὴν οὐ
 τετηρέμασιν. Sine varietate, nisi quod τε abest,
 Damasc. II, 308. Attingit etiam Orig. III, 692,
 693, bis. Ex eo noto solum, δεσμοῖς αἰδίοις ἐν
 ζόφῳ τηρούμενοι, contra lectionem ἀλύτοις et
 ἀγρίων ἀγγέλων. Ipse vero Orig. variat in voca-
 bulis ἐν ζόφῳ. Ibid. 814. totum versum sine ulla
 varietate laudat. Attingit rursus IV, 247. Eo au-
 tem utroque loco inclinatur, ut ἀγγέλους interpre-
 tetur, περὶ τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ, Genes. 6, 2.

ζόφον] + ἀγρίων ἀγγέλων. E. Clem. Alex. l. 1,

8. ὁμοίως κ. τ. λ.] Clem. Alex. 431.

ἐνυπνιαζόμενοι] Obscoena S. Eriphaniī explica-
 tio,

μιαίνουσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας
 δὲ βλασφημοῦσιν. ὁ δὲ μιχαὴλ ὁ ἀρχ-9.
 ἄγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος
 διελέγετο περὶ τοῦ μωυσέως σώματος, οὐκ
 ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας,
 ἀλλ' εἶπεν· ἐπιτιμήσαι σοι κύριος. οὗτοι 10.
 δὲ, ὅσα μὲν οὐκ οἶδασι, βλασφημοῦσιν· ὅσα
 δὲ φυσικῶς, ὡς τὰ ἄλογα ζῶα, ἐπίσανται,
 Τέλος της γ. ἐν τούτοις φθείρονται. [Τέλος.]

B. ταλαισμός αὐτῶν ἐπὶ τῇ πλάνῃ καὶ δυσσεβείᾳ καὶ
 ἀσελγείᾳ καὶ βλασφημίᾳ καὶ ἐπιπλάσῃ ὑποκρίσει τῆς
 εἰς ἀπάτην δωροδοκίας.

[Ἀρχή.] οὐαὶ αὐτοῖς· ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ καίν 11. B.
 ἔπο-

11. B. τῇ ε. τῆς τυρινῆς ἀγαπητοί, οὐαὶ τοῖς [ἀσε-
 βέσιν, ἀπίστοις.] ἀνόμοις, ὅτι τῇ ὁδῷ.

tio, quam memorat Oecum. II, 628. a. b. c. re-
 petita est ex lupanaribus graecis. Irenaei inter-
 pretatio, quae ibidem notatur, forte non fuit ho-
 nestior. Quanto véro rectius Severus Antioche-
 nus, qui in catena vetusta habet. κεκαρωμένοι τὸν
 νοῦν. Nec inepte huic loco accommodari possit
 Orig. III, 475. ὑπνώττοντες τοῖς διαλογισμοῖς,
 ubi haec ita laudat: οἵτινες ἐνυπνιαζόμενοι —
 βλασφημοῦσιν. v. etiam P. pag. 170. in scholiis
 Cod. a. et p. 236. Cum legissem Epiph. I, 96.
 a. intellexi, Oecumenium mentitum esse.

9.] Caten. Niceph. I, 1673. διελέγετο διακριν. —
 μωυσέως οὐκ — σε κύριος. Sed in eadem pagina
 paullo ante σοι. Utrumque ex Severo. Σώματος
 omittit etiam Aug. 6. Habet tamen in scholiis.

ἐπενεγκεῖν] ὑπενεγκεῖν. E. Ita vitiose etiam in
 argumento huius epistolae Oecumenius. Sed II,
 629. a. recte ἔπεν.

- ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ βαλαάμ
 μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογία τοῦ
 12. κορὲ ἀπώλοντο. οὗτοί ἐσιν ἐν ταῖς ἀγά-
 παις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχούμενοι, ἀφό-
 βως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες· νεφέλαι ἄνδρες,
 ὑπὸ ἀνέμων * παραφερόμεναι, δένδρα
 φθινοπωρινὰ, ἀκαρπα, δις ἀποθανόντα,
 13. ἐκρῖζωθέντα· κύματα ἀγρία θαλάσσης,
 ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύναις· ἀσέρες
 παλῆ-

11. μισθοῦ] — E. Clem. Alex, 239.

12. οὗτοί ἐσιν] † οἱ. E. Codices infimi. Ex meis omnino nullus. Ὅτι, nisi coecus sum, refertur ad σπιλάδες. Doleo ergo, quod σπιλάς est generis feminini. Erat autem adhuc generis feminini Synesii aetate. v. Epist. 4. p. 3. διανουμαχῆσαι πρὸς τὰς σπιλάδας. Et Oecumenii II, 361. a. αἴτε γὰρ σπιλάδες. Eodem modo divini scribae Codd. Weist. B. L. ἀλάβασρον, quod est masculini et neutrius generis, (v. Eustath. ad Hom. II. p. 946. edit. Rom.) fecerunt generis omnis, quia in Latino erat *ampulla*. Studiosus ergo huius graecitatis Griesbachus tanto opere laudat illiusmodi Codices, [eorumque scribas, alios facit duces clas-

siarios Alexandrinos, alios Occidentales. Mihi vix idonei videntur, qui sentinam exantlent. ἀγάπαις] ἀπάταις ex principibus Codd. Griesbachii solum memorandum est. Unus ἐνωχίαις, quae minus apta est veterum Christianorum frugalitati interpretatio. Mox tamen συνευαχ. Miror, cur non adeo scripserint, ἀποπάταις.

συνευαχούμενοι] † ὑμῶν. E.

παραφερόμεναι] παραφερέμεναι.

13. ἐπαφρίζοντα] ἀπαφρίζοντα. E. Etiam in schol. vii.

πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς *
 αἰῶνα τετήρηται. προεφήτευσεν δὲ καὶ 14.
 τούτοις ἑβδομος ἀπὸ ἀδάμ ἐνώχ, λέγων·
 ἰδοὺ, ἦλθε κύριος ἐν * ἀγίαις μυριάσιν αὐ-
 τοῦ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ * 15.
 ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν, περὶ
 πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν, ὧν
 ἠσέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν,
 ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσε-
 βεῖς. οὗτοί εἰσι γογγυσαὶ, μεμφίμοιροι, 16.
 κατὰ τὰς ἐπιθυμίας * ἑαυτῶν πορευόμενοι
 καὶ

vulgatum Oecum. II, 632. a. Illud ad lat. vulga-
 tam fictum. ἐπαφρίζειν est, ὥσπερ ἀφρον ἐπιφε-
 ρέμενοι, ἐπιφαίνοντες τὰ ἄισχη αὐτῶν.

εἰς τὸν αἰῶνα] εἰς αἰῶνας E. εἰς αἰῶνα. A.

14. ἦλθε] ἔρχεται. E. Damasc. II, 347.

ἐν μυριάσιν ἀγίαις αὐτοῦ] ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐ-
 τοῦ. Sic postea etiam in quatuor inveni. Da-
 masc. l. l. μυριάσιν ἀγίαις.

15. κρίσιν — ἠσέβησαν] κρίσιν κατὰ πάντων τῶν ἔρ-
 γων αὐτῶν, ὧν ἠσέβησαν. E. Damasc. l. l.

ἐξελέγξαι] ἐλέγξαι. Sic postea in tribus re-
 peri. Nam quartus a κατὰ πάντων καὶ — ἀσεβεῖς
 αὐτῶν omittit.

ἠσέβησαν] Birch. voluit ἠδέτησαν, ut in uno in-
 veni. Est enim ab ἀθετεῖν.

σκληρῶν] + λόγων. E. Damasc. l. l., et mox,
 οἱ ἁμαρτωλοὶ, omisso in fine ἀσεβεῖς.

16. ἐπιθυμ. αὐτῶν] ἐπιθυμ. ἑαυτῶν.

καὶ τὸ σῶμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα, ὠφελείας χάριν.

Γ. περὶ ἀσφαλείας αὐτῶν ἐπὶ τῇ πίσει, συμπαθείας τὴ καὶ φειδοῦς τοῦ πλησίον, ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐν ἀγιασμῷ.

17. ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ, μνήσθητε, τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων
 18. τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας
 19. πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. οὗτοί ἐσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, * ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχον-

τες

καὶ τὸ σῶμ. — ὑπέρογκα] Clem. Alex. 431.

ὑπέρογκα] ὑπέροχα καὶ. E. Damasc. II, 564.

17.] Sine variet. Cyrill. IV, 798. V, a. 695. V, d. 21.

18. ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ] ἐπ' ἐσχάτου τοῦ χρόνου. E. Cyrill. IV, 798. ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων. V, a. 695. ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων. V, d. 21. Ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων per se valde probabile in N. Telt.

ἔσονται] ἐλεύσονται. E. Cyrill. IV, 798. ἐλεύσονται ἐν ἐμπαίγμονῃ. V, a. 695. V, d. 21. Ex 2 Petr. 3, 3. quod vide.

τὰς ἑαυτῶν] τὰς αὐτῶν. E. Cyrill. V, d. 21.

πορευόμενοι] θυρευόμενοι. (Scilicet in ista edit. litterae θυ iunctae sunt, ut πο. Ergo hypothetae lectio est.) Cyrill. V, d. 21.

19. ἀποδιορ. ἑαυτοῦς] ἑαυτοῦς —. Et Cyrill. IV, 798. V, a. 695. V, d. 21. 163. v. P. Omittunt quoque quatuor postea a me examinati. Ἀποδιορίζοντες accipio pro medio, et intelligo ἑαυτοῦς.

Ἐξου τοῦτες. [Ἐξου.] ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοί, 20.
 ἀποστόλου. τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίσει ἐποικοδομοῦντες
 ἑαυτοὺς, ἐν πνεύματι ἀγίῳ προσευχόμενοι,
 ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσ-21.
 δεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ ὅς μὲν 22.
 ἔλεεῖ-

21. ἔλεος] τέλος. E. Ita etiam Theophyl. sed in schol.
 454. b. ἔλεον, τὸν εἰς τὴν ἰσχυράτην ἡμέραν τῆς
 αἰωνίου ζωῆς βραβευόμενον ὑμῶν. Vide etiam Oe-
 cum. II, 634. c. Τέλος forte est ex lac. 5, 11.

22. καὶ ὅς μὲν — 23. ἀρπάζοντες] Memoratur etiam
 haec lectio: καὶ ὅς μὲν ἐλέγχετε διακρινομένους
 (schol. ἡγοῦν, περὶ τὴν ὀρθὴν διδάσκοντας πίσει.)
 ὅς δὲ σώζετε ἐκ πυρὸς (schol. δηλαδὴ, τοῦ τῆς
 γέννης.) ἀρπάζοντες ὅς δὲ ἐλεεῖτε, ἐν φόβῳ.
 (schol. ἐμμενῶς προσδέχεσθε, ὡς ἐπιτάως ἔχοντας
 φοβούμενοι (addo: μέντοι.) μὴ δι' αὐτοὺς τῇ
 κρίσει ὑποπέσητε.) Haec est lectio Codicis Mosq.
 f. qui est sane unus ex praeliantioribus, et si in
 epistolis Paulinis saepius ex Chryloto fit in-
 terpolatus. Eandem lectionem cum scholiis hic
 adiectis in marg., addita nota: ἐν ἐτέρῳ οὕτως ἔν-
 ρον κείμενον, memorat Mosq. a. qui est meorum
 omnium optimus. Sed idem alteram lectionem,
 quam praetulit, in contextu habet. Hanc ipse
 etiam, ut multorum ac praestantissimorum Codi-
 cum atque ipsius Cod. a. auctoritate firmatam,
 probo. Ea ergo bimembris est. Altera trimem-
 bris, ex eo orta est, quod vers. 22. loco ἐλεεῖτε,
 in aliquibus legebatur ἐλέγχετε. Id notavit Cod.
 a. in marg. γρ. ἐλεεῖτε ἢ ἐλέγχετε. Sic enim
 voluit, non ἐλεεῖτε, nec ἐλεῖτε, (de quo tamen
 Etymol. M. in ἐλεῶ,) nec denique ἐλέγχεσθε.
 Idem διακρινομένους, loco διακρινομένοι, sed sine
 nota γρ. in marg. notat. Primo ergo duo mem-
 bra

23. ἔλεεῖτε, διακρινόμενοι ὅς δὲ ἐν φόβῳ
σώζετε, ἐκ * πυρὸς ἀρπάζοντες· μισοῦντες

καὶ

bra fuerunt. Primum, καὶ ὅς μὲν ἔλεεῖτε, διακρινόμενοι. Et eiusdem membri alia lectio: καὶ ὅς μὲν ἐλέγχετε διακρινόμενους. Secundum, ὅς δὲ σώζετε, ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες. Deinde, primo membro propter lectionis varietatem divulso in duo, extiterunt tria membra, quorum tamen tertium claudicat. Tria ista membra hic in principio exhibui. Iam de singulis.

ἐλεεῖτε, διακρινόμενοι] ἐλέγχετε διακρινόμενους. E. Ut ego arbitror, primo per errorem scribebatur διακρινόμενους, quod praecedebat ὅς. Iam cum ita, propter incertam notionem τοῦ διακρινόμενους, male haberet aliquos τὸ ἐλεεῖτε, corrigebatur ἐλέγχετε. Sed lectioni, ἐλέγχετε διακρινόμενους contrarii sunt ceteri Codices omnes mei, isti quatuor etiam, quos nuperime examinavi. Τοῦ διακρινόμενους vero etiam contrarium est ἀρπάζοντες, quod est in secundo membro. Notabile est, quod in textu et in schol. Cod. Mosq. d. est διακρινόμενοι, cum tamen id continuo in scholiis explicetur διακρινόμενους. v. P. pag. 244. Sic etiam in textu Cod. Mosq. g. est διακρινόμενοι. Sed in eiusdem catena legitur, τούτους τοὺς διακρινόμενους κ. τ. λ. Hic huius catenae locus ceteris scholiastis, qui hanc catenam deinde tractarunt, fraudi fuit. Verum hic locus haud dubie temere huc translatus est a catenarum fabricis. Forte ex aliquo homileta, qui interpretatus erat Iac. 1, 6. qui locus in ista catena hic recitatur. Διακρινόμενοι notat, *adhibito examine et iudicio, ne temere quibusdam, misericordia indignis, gratificemini.*

23. ἐν φόβῳ] Quia his duobus vocabulis opus erat ad fabricandum tertium membrum, aliqui Codd. ista verba hic omittunt. Sed vel sic haec claudicant.

καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χι-
τῶνα.

Δ. ἐυχὴ ὑπὲρ αὐτῶν εἰς ἀγιασμὸν καὶ παρρησίαν κα-
θαράν σὺν ὁμολογίᾳ Θεοῦ.

τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάττει * αὐτοὺς ἀπταί-24.

508,
509,
510,
511,
512,
513,
514,
515,
516,
517,
518,
519,
520,
521,
522,
523,
524,
525,
526,
527,
528,
529,
530,
531,
532,
533,
534,
535,
536,
537,
538,
539,
540,
541,
542,
543,
544,
545,
546,
547,
548,
549,
550,
551,
552,
553,
554,
555,
556,
557,
558,
559,
560,
561,
562,
563,
564,
565,
566,
567,
568,
569,
570,
571,
572,
573,
574,
575,
576,
577,
578,
579,
580,
581,
582,
583,
584,
585,
586,
587,
588,
589,
590,
591,
592,
593,
594,
595,
596,
597,
598,
599,
600,
601,
602,
603,
604,
605,
606,
607,
608,
609,
610,
611,
612,
613,
614,
615,
616,
617,
618,
619,
620,
621,
622,
623,
624,
625,
626,
627,
628,
629,
630,
631,
632,
633,
634,
635,
636,
637,
638,
639,
640,
641,
642,
643,
644,
645,
646,
647,
648,
649,
650,
651,
652,
653,
654,
655,
656,
657,
658,
659,
660,
661,
662,
663,
664,
665,
666,
667,
668,
669,
670,
671,
672,
673,
674,
675,
676,
677,
678,
679,
680,
681,
682,
683,
684,
685,
686,
687,
688,
689,
690,
691,
692,
693,
694,
695,
696,
697,
698,
699,
700,
701,
702,
703,
704,
705,
706,
707,
708,
709,
710,
711,
712,
713,
714,
715,
716,
717,
718,
719,
720,
721,
722,
723,
724,
725,
726,
727,
728,
729,
730,
731,
732,
733,
734,
735,
736,
737,
738,
739,
740,
741,
742,
743,
744,
745,
746,
747,
748,
749,
750,
751,
752,
753,
754,
755,
756,
757,
758,
759,
760,
761,
762,
763,
764,
765,
766,
767,
768,
769,
770,
771,
772,
773,
774,
775,
776,
777,
778,
779,
780,
781,
782,
783,
784,
785,
786,
787,
788,
789,
790,
791,
792,
793,
794,
795,
796,
797,
798,
799,
800,
801,
802,
803,
804,
805,
806,
807,
808,
809,
810,
811,
812,
813,
814,
815,
816,
817,
818,
819,
820,
821,
822,
823,
824,
825,
826,
827,
828,
829,
830,
831,
832,
833,
834,
835,
836,
837,
838,
839,
840,
841,
842,
843,
844,
845,
846,
847,
848,
849,
850,
851,
852,
853,
854,
855,
856,
857,
858,
859,
860,
861,
862,
863,
864,
865,
866,
867,
868,
869,
870,
871,
872,
873,
874,
875,
876,
877,
878,
879,
880,
881,
882,
883,
884,
885,
886,
887,
888,
889,
890,
891,
892,
893,
894,
895,
896,
897,
898,
899,
900,
901,
902,
903,
904,
905,
906,
907,
908,
909,
910,
911,
912,
913,
914,
915,
916,
917,
918,
919,
920,
921,
922,
923,
924,
925,
926,
927,
928,
929,
930,
931,
932,
933,
934,
935,
936,
937,
938,
939,
940,
941,
942,
943,
944,
945,
946,
947,
948,
949,
950,
951,
952,
953,
954,
955,
956,
957,
958,
959,
960,
961,
962,
963,
964,
965,
966,
967,
968,
969,
970,
971,
972,
973,
974,
975,
976,
977,
978,
979,
980,
981,
982,
983,
984,
985,
986,
987,
988,
989,
990,
991,
992,
993,
994,
995,
996,
997,
998,
999,
1000,

cant. Deslituntur enim participio alicuius verbi. Ex meis haec nullus omittit. Solus a. in tertia parte inserta habet, sed ab eadem manu. Nam in prima parte in contextu est. Codex enim a., ut suo loco monui, tripartitus est. Aliqui Codices istud, ἐν φόβῳ, non cum ἐλεεῖτε, sed cum ἐλέγχετε commiscunt. Ἐν φόβῳ autem σώζει τις τινα, ὅταν (μετ' ἐλέγχου, μετ' ἐξελέγξεως, ἢ) ἐλέγχων σώζει. Ergo vel sic istud ἐλέγχετε oriri poterat. Postremo addo, istud ἐλέγχετε a me nec in vetusta illa catena, nec in scholiis Codicum Mosquensium inventum esse. Est ergo inventum recentius Oecumenii et Theophylacti, qui duo, in aliis etiam sibi simillimi, pro uno habendi sunt. v. Oecum. II, 634. c. Theophyl. 454. b.

ἐκ τοῦ πυρὸς] τοῦ —. Id omittunt quatuor etiam, quos postea consului. Clem. Alex. 647. ita habet: καὶ οὓς μὲν ἐκ πυρὸς ἀρπάζετε, διακρινόμενοι δὲ ἐλεεῖτε. Nescio, utrum ex Iuda, an ex libris Sibyllinis. Quid enim h. l. notare possit διακρινόμενοι; Forte ergo adeo scripserat, διευκρινόμενοι. Simile fere 1 Cor. 3, 15. Laudatur hic locus etiam in Latino, sive Clementis, sive Cassiodori, in edit. Potteri pag. 1008. hoc modo: quosdam autem salvate de igne rapientes: quibusdam vero miseremini in timore. Odientes etc.

24. ὑμᾶς] αὐτοὺς. Sic et postea in duobus inveni. v. Birch. Forte ex Rom. 14, 24. nostrae edit.

ἀπταίσεως] + καὶ ἀσπίλους. E.

σους, καὶ σῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐ-
25. τοῦ ἀμώμου ἐν ἀγαλλιάσει, μόνῳ σοφῶ
θεῶ, σωτῆρι ἡμῶν, δόξα καὶ μεγαλωσύνη,
κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν, καὶ εἰς πάν-
τας τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. [Τέλος.]

Τέλος τῆς ε.
καὶ τοῦ ἀπο-
στόλου.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰουδα.
εἰχων ξη.

25. μόνῳ σοφῶ] σοφῶ — E.

σωτῆρι ἡμῶν] + διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου
ἡμῶν τ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ἡμῶν. E. Forte ex Rom,
14, 26.

ἐξουσία] + πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος. E.

A d d e n d a.

Qui ea, quae in priore tomo huius editionis (pag. 676 — 716. et 769 — 783.) a me monita sunt, attentius legerint, nullam, ut arbitror, praefationem hic desiderabunt. Tomo tamen tertio, ad epistolas Paulinas, enucleatior, luculentior et longior, ad apocalypsin, tenuior et brevior comparebit praefatio. Alia etiam, hoc consilium spectantia, occupavi iam in libello Germanico, quem invitus quorundam Germanorum, non germanorum, fabulis et commentis de ementitis textus Graeci *recensionibus*, ut vocant, opponere coactus fueram. Eius hic est index: Über die sogenannten Recensionen, welche der Herr Abt *Bengel*, der Herr Dr. *Semler*, und der Herr G. K. R. *Griesbach* in dem griechischen Texte des N. Testaments wollen entdeckt haben. 1804. 8. Ronneburg, bey Schumann.

Addo quaedam hic de Athanasio. Is ipse quoque, uti plures ex Patribus, Origenis lector et imitator, (v. Tom. I, 183. 561.) in evangeliiis multa turbat, ac multa
loca

locâ similia ¹⁾ miscet, maxime in evangelio Ioannis. Igitur eum in primo tomo brevitatis causa fere prorsus neglexeram. Idem constitueram facere in secundo et tertio tomo, cum praesertim singulari libello huius et aliorum lectiones notare decrevissem. Mutavi tamen inde a capite nono Actuum istud consilium, ac plura notabilia hic retuli. Editione usus sum Patavina 1777. fol. III. Voll. Ex eo ergo hic quaedam addo ad priora octo capita. Actuum igitur Cap. I. v. 4. habet quidem vulgatum *παρήγγειλεν*, sed omisso *αὐτοῖς*, quod ibi antecedit. I, 522. 7. *ὄυχ — ἐξουσ.* I, 474. 8. *λήψ. γὰρ δύναμιν — ἔσεσθε γάρ μοι, Φησὶ, κήρυκός τε καὶ μάρτυρες ἐν ἱερουσ.* II, 18. 9. *καὶ ταῦτα — ὁφθ. αὐτῶν.* I, 820. 11. *τί ἐσ. — ὄυρ.* II, 401. *ibid. οὗτος ὁ —*, omisso priore, *εἰς τὸν οὐρανόν.* II, 513. *ibid. οὕτως — οὐρανόν.* I, 730. II, 401. 16. vulgatum

1) Exempli causa memorari possunt haec. Matth. 11, 23. ubi accommodat suo consilio hunc locum. II, 433. Marc. 3, 29. nominatim laudans. I, 566. Luc. 1, 35. ubi violenter intrudit, *ἐκ σοῦ*, ex sua theologia dogmatica. I, 723. II, 183. 186. III, 32. Luc. 2, 1. nominatim habet, *ἐτέθη*, loco *ἐξῆλθε*. I, 574. Luc. 24, 43. habet: *καὶ φαγὼν ἐνώπιον αὐτῶν, λαβὼν τὰ ἐπιλοιπα, ἀπέδωκεν αὐτοῖς.* I, 511. Ioann. 7, 38. *καθὼς εἶπεν ἡ γραφή*, omittit I, 700. Servat II, 5. Prius secuti sunt Basil. I, 173. Theophanes Ceram. 268. 285. Matth. 5, 22. totus pendet ex Origene, et *εἰκῆ* excludit, memorans etiam Codices, pro more Patrum, nimirum temerarii Origenis. II, 325. Nominatim laudat Matth. 7, 11. et Luc. 11, 13. tamen variat. II, 417. Luc. 1, 11. seqq. bis tractat II, 330. Semel ergo versu 11. habet *ἰσῶτι*, deinde versu 13. *καὶ ἰδοὺ ἐλίσάβητ ἡ συγγενὴς σου*, bis dilerte. Sed id est ex versu 36. *Ibid. vers. 14. ἀγαλλίασις, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου.* Verum haec sufficiant.

tum ἔδει. I, 543. Cap. II, v. 1. ἐν τῷ — πάντες ὁμοῦ ἐπι-
 τοαυτὸ — 3. καὶ ἐκάλεισαν ἐφ' — 4. ἀποφθ. αὐτοῖς. I. 522.
 Sed. ἐκάλεισέ τε — αὐτοῖς ἀποφθ. 705. καὶ ἐκάλεισεν. II, 8.
 22. ἄνδρες — εἰς ἡμᾶς —, omisso, καὶ αὐτοί, et 23. λαβόν-
 τας — ἀνείλατε. I, 194. ibid. καθὼς αὐτοί. I, 379. ibid.
 τὸν ἀπὸ ναζαρέτ, et, ἀπὸ θεοῦ — εἰς ὑμᾶς. III, 12. 24. ὃν δ'
 — ὑπ' αὐτοῦ. I, 354. ib. οὐ γὰρ ἦν, Φησί, δυνατὸν — ὑπὸ
 τοῦ θανάτου. II, 1. ibid. ἤγειρεν, loco ἀνέστησε. II, 457. 30.
 προφ. — καθίσει τὸν χρ. κατὰ σάρκα ἐπὶ τ. θ. αὐτοῦ. I, 706.
 33. τῇ — ἀκούετε. II, 478. 36. (nominatim laudans, tamen
 ex cap. 4. v. 10. habet:) γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῶν πᾶς
 ἔμμος — ὅτι καὶ κύριον αὐτὸν καὶ χριστὸν — ἔσαυρ. I, 361.
 coll. 378. Rufus vulgatum: ἀσφαλῶς — ὅτι καὶ κύρ. —
 ἔσαυρ. 709. καὶ χριστὸν καὶ κύριον. 755. II, 165. sed, πᾶς δ'
 ἔμμος — καὶ κύριον — omisso αὐτόν. III, 8. καὶ κύρ. αὐτόν
 καὶ χρ. ἐπ. δ. θεός — ἔσαυρ. Tot ergo in uno versu di-
 versae lectiones! Cap. III, v. 6. τοῦ ναζωραίου abest. II,
 504. Cap. IV, v. 10. ἐν τῷ — ὑγιῆς. I, 195. 24. θέσπ. ὁ
 ποιῆσ. — 25. ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου εἰσέμαχος
 δαυὶδ τοῦ παιδὸς σου ἐιπών. I, 543. sed editor recte censet
 haec corrupta, et, ut ego edidi, ex aliis Athanasii Codd.
 adfert, nec tamen dicit, quibus? Scilicet hoc loco habe-
 bant opus, ut demonstrarent, Spiritum S. per prophetas,
 ac nominatim per Davidem, locutum esse. Quia ergo,
 ut isti loquuntur, *superflua non nocent*, hic quoque ἐκ
 περιουσίας fingeabant alii, διὰ πνεύματος ἁγίου, alii, ἐν πνεύ-
 ματι ἁγίῳ, unde luculenter fraus apparet. Veritas enim
 simplex est. Πατὴρ, loco παιδός, ut honestius, primo in-
 culebatur. Deinde etiam, διὰ πνεύματος. Vide in priore
 editione

editione mea Cod. I. In plerisque Codicibus Psalmorum hic locus legitur in praefatione Hesychii et aliorum, modo plus, modo minus corrupte. Ibid. *δέσποτα, σὺ ἐποίησας* — 25. *ὁ τοῦ πατρὸς — εὐμ. πειδός σου δαυ. ἐπιών.* III, 52. 29. *καὶ νῦν.* I, 869. Sic et 881. ubi etiam deest *πάσης.* Cap. V, v. 3. et 4. laudat, omittis, *καὶ νοσφ. — πρᾶγμα τοῦτο.* II, 12. 4. *ὄυχλ*, addito, post *τοῦτο*, ex versu tertio: *ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον.* II, 179. Cap. V, v. 28. miscet cum versu 40. I, 881. et 996. 29. *πειθαρχ. — ἀνθρ.* I, 480. II, 498. Cap. VII, v. 2. *ὁ θεός — ἀβραάμ.* I, 707. 51. *ὕμεις — ὑμῶν.* II, 12. 56. *ἰδοὺ — διηγηγμένους — θεοῦ.* I, 195. Abrupte laudat. III, 7. Ita quoque, et, *ἐπὶ δεξιῶν ἐσῶτα τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ.* III, 11. 59. *κύρ. ἰησ. χριστὸς, δέξαι — μου.* II, 504. Cap. VIII, v. 29. *ἔειπε τὸ* (nam δὲ huic loco non conveniebat) — *τούτω,* I, 707. 22. *κακίας σου καὶ δ. τ. κυρίου,* sed mox, *κακίας σου ταύτης.* III, 75. ubi tractat versus 20 — 24.

Tertius tomus, epistolas Pauli et apocalypsin complectens, iam typis exprimitur, ac quinto, sextove ab hinc mense prodibit. De primo tomo huius editionis monendum, quod in aliis exemplis in indice legitur: *Wittenbergae. Anno MDCCCIII.* in aliis: *Curiae Variscorum etc.* Verum eadem est editio. Prius enim per errorem venerat in aliquot exempla.

Corrigenda.

Corrigenda, a me animadversa, haec sunt. pag. 7. a fin. 3. ἐκάθισέ τε, loco δε. 12. a. fin. 6. nius, ergo. 14, 23. ἐλεη. λαβεῖν] λαβεῖν —. Habet. 28, 17. διδάσκειν. Ibid. a fine 8. Plerumque fit. 81, 3. προκη- εῖξαντος. 100, 12. edidi. 168, in notis vers. 6. με. A. 171. a fine 6. permittunt. 208, 5. ἔχη. 225. a fine 7. et 8. circumfusus — palpando. 240. a fine 6. φιλαδελφία.

log

der R
Semle

dem

5

Chri

b e

d. a.
 εν τῷ — πᾶσι τοῖς
 4. ἀποθῆναι αὐτοῦ. I. 32
 7. 705. καὶ ἐκείθεν. I. 3
 0. καὶ αὐτοῖς, et 23. I. 3
 καὶ αὐτοῖς. I. 319. αὐ
 — ἐκ τῆς. III. 12. 24. I.
 ἢ. Φησὶ, δουλοῦ — αὐ
 , loco ἀπέστρεψε. II. 450. 3
 εὐαγγέλιον ἐστὶ τ. θ. αὐτοῦ. I. 31
 (nominatim laudans, tunc
 αὐτῶν ἐν ἑσῶ πᾶσι τοῖς
 καὶ χριστῶν — ἐστὶν. I. 3
 ἀποθῆναι — ἐστὶ καὶ αὐ
 ον. 755. II. 165. ἐκείθεν
 αὐτοῦ. III. 8. καὶ αὐτῶν
 Tot ergo in uno ves
 . 6. τοῦ ναζαρεθῶν ἀβελ
 — ἕως. I. 195. 24. ἐκ
 οὗ διὰ πνεύματος ἁγίου ἐστ
 543. sed editor recte
 didi, ex aliis Athanasi
 us? Scilicet hoc loco
 Spiritum S. per proprie
 locutum esse. Qui
 ton nocent, hic quop
 πνεύματος ἁγίου, alii, ὅ
 aus apparet. Veritas
 ὅτι, ut honestius, prima
 πνεύματος. Vide in
 editio

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
Light Blue	Light Cyan	Light Green	Light Yellow	Light Red	Light Magenta	White	Light Skin	Light Gray
Dark Blue	Dark Cyan	Dark Green	Dark Yellow	Dark Red	Dark Magenta	White	Dark Skin	Dark Gray

TIFFEN® Gray Scale © The Tiffen Company, 2007

A	1	2	3	4	5	6	M	8	9	10	11	12	13	14	15	B	17	18	19
		R	G	B			W	G		K				C	Y	M			